

SƏHİFEYİ SƏCCADİYYƏ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

(1)

**وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ابْتَدَأَ بِالْدُّعَاءِ
بَدَأَ بِالتَّمْحِيهِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الثَّنَاءِ عَلَيْهِ فَقَالَ :**
الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ بِلَا أَوَّلٍ كَانَ قَبْلَهُ، وَ الْآخِرِ بِلَا آخِرٍ
يَكُونُ بَعْدَهُ الَّذِي قَصُرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ النَّاطِرِينَ، وَ
عَجَزَتْ عَنْ نَعْتِهِ أَوْهَامُ الْوَاصِفِينَ. ابْتَدَعَ بِقُدْرَتِهِ الْخَلْقَ
ابْتِدَاعًا، وَ اخْتَرَعَ عَنْهُمْ عَلَى مَشِيئَتِهِ اخْتِرَاعًا. ثُمَّ سَلَكَ بِهِمْ
طَرِيقَ إِرَادَتِهِ، وَ بَعَثَهُمْ فِي سَبِيلِ مَحَبَّتِهِ، لَا يَمْلِكُونَ
تَأْخِيرًا عَمَّا قَدَّمَ لَهُمْ إِلَيْهِ، وَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَقَدُّمًا إِلَى مَا
أَخَّرَهُمْ عَنْهُ. وَ جَعَلَ لِكُلِّ رُوحٍ مِنْهُمْ قُوَّتًا مَعْلُومًا مَقْسُومًا
مِنْ رِزْقِهِ، لَا يَنْقُصُ مَنْ زَادَهُ نَاقِصٌ، وَ لَا يَزِيدُ مَنْ
نَقَصَ مِنْهُمْ زَائِدٌ.

1-ci dua:

O həzrətin hacətindən öncə etdiyi duası.

Həmd o Allaha məxsusdur ki, varlıq aləminin əvvəli
odur, Ondan öncə bir əvvəl olmamış, axırdır, Ondan sonra

bir axır yoxdur, O Allah ki, görənlərin gözü onu görməkdən, vəsf edənlərin düşüncəsi Onu vəsf etməkdən acizdir.

Yaranmışları qüdrət əli ilə xəlq etdi, onlara Öz iradəsi əsasında surət verdi, sonra hamını Öz iradəsi yolunda yola saldı, Özünə eşq və məhəbbət yolunda dirçəltdi. Mövcudat onlara tə'yin edilən ölçüdə bir addım irəli və geri götürə bilməz. Lütfündən onlar üçün mə'lum və bölünmüş ruzi qərar verdi, bol ruzi verdiyi kimsənin ruzisini heç kəs əskildə bilməz, ruzisini əskiltədiyi kimsənin ruzisini də heç kəs artırma bilməz.

ثُمَّ ضَرَبَ لَهُ فِي الْحَيَاةِ أَجَلًا مَوْقُوتًا، وَنَصَبَ لَهُ أَمَدًا مَحْدُودًا، يَتَخَطَّاهُ إِلَيْهِ بِأَيَّامِ عُمُرِهِ، وَيَرَهْقُهُ بِأَعْوَامِ دَهْرِهِ، حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَقْصَى أَثَرِهِ، وَاسْتَوْعَبَ حِسَابَ عُمُرِهِ، قَبَضَهُ إِلَى مَا نَدَبَهُ إِلَيْهِ مِنْ مَوْفُورِ ثَوَابِهِ، أَوْ مَحْذُورِ عِقَابِهِ، لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى. عَذْلًا مِنْهُ، تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُهُ، وَتَظَاهَرَتْ أَلَاؤُهُ، لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ. وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَوْ حَبَسَ عَنْ عِبَادِهِ مَعْرِفَةَ حَمْدِهِ عَلَى مَا أَبْلَاهُمْ مِنْ مَنِّهِ الْمُتَتَابِعَةِ، وَأَسْبَغَ عَلَيْهِمْ مِنْ نِعَمِهِ الْمُتَظَاهِرَةِ، لَتَصَرَّفُوا فِي مَنِّهِ فَلَمْ يَحْمَدُوهُ، وَتَوَسَّعُوا فِي رِزْقِهِ فَلَمْ يَشْكُرُوهُ. وَلَوْ كَانُوا كَذَلِكَ لَخَرَجُوا مِنْ حُدُودِ الْإِنْسَانِيَّةِ إِلَى حَدِّ الْبَهِيمِيَّةِ فَكَانُوا كَمَا وَصَفَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ: «إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا». وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا عَرَفْنَا مِنْ نَفْسِهِ، وَ أَلْهَمَنَا مِنْ شُكْرِهِ،

Sonra onun həyatını müəyyən bir zaman tə'yin etdi və məhdud bir son qərar verdi ki, ömrün günləri ilə o sona qarşı addım atır, həyat illəri ilə ona yaxınlaşır ki, onun

sonuna yetib vaxtının qədəhi dolduqca canını alır. Onu çoxlu savab, yaxud şiddətli əzaba sarı yönəldir ki, öz ədaləti ilə pislərə pis, və yaxşılara yaxşı əməllərinə görə cəza versin. Onun adları pakdır, uludur, ne'mətləri ardıcıldır, heç kəs onu etdiyi işə görə sorğu-suala tuta bilməz, lakin hamı onun sorğu-sualı altındadır. Həmd o Allaha məxsusdur ki, əgər bəndələrinə ne'mətlərinə şükr etməyi təlim verməsəydi ne'mətlərini sərf edib ona təşəkkür etməzdilər, ruzisində bolluq görüb şükr etməzdilər. əgər belə olsaydılar insanlıq həddindən çölə çıxıb heyvanlıq həddinə yetişərdilər və möhkəm kitabında buyurduğu kimi olardılar: «Onlar heyvan kimidirlər bəlkə onlardan daha da azğındırlar». Mübarək vücudundan bizə tanıtdıqlarından şükründən bizə ilham etdiklərinə görə,

وَفَتَحَ لَنَا مِنْ أَبْوَابِ الْعِلْمِ بِرُبُوبِيَّتِهِ، وَدَلَّنَا عَلَيْهِ مِنَ
الْإِخْلَاصِ لَهُ فِي تَوْحِيدِهِ، وَجَنَّبَنَا مِنَ الْإِلْحَادِ وَالشَّكِّ فِي
أَمْرِهِ. حَمْدًا نُعَمَّرُ بِهِ فِيمَنْ حَمَدَهُ مِنْ خَلْقِهِ، وَ نَسْبِقُ بِهِ
مَنْ سَبَقَ إِلَى رِضَاهُ وَ عَفْوِهِ. حَمْدًا يُضِيءُ لَنَا بِهِ ظُلُمَاتِ
الْبُرْزَخِ، وَ يُسَهِّلُ عَلَيْنَا بِهِ سَبِيلَ الْمَبْعَثِ، وَ يُشَرِّفُ بِهِ
مَنَازِلَنَا عِنْدَ مَوَاقِفِ الْأَشْهَادِ، يَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا
كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ، يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى
شَيْئًا وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ. حَمْدًا يَرْتَفِعُ مِنَّا إِلَى أَعْلَى عِلِّيِّينَ
فِي كِتَابِ مَرْقُومٍ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ. حَمْدًا تَقْرَأُ بِهِ عُيُونُنَا
إِذَا بَرَقَتِ الْأَبْصَارُ، وَ تَبْيَضُ بِهِ وُجُوهُنَا إِذَا اسْوَدَّتِ
الْأَبْشَارُ. حَمْدًا نُعْتَقُ بِهِ مِنَ أَلِيمِ نَارِ اللَّهِ إِلَى كَرِيمِ جِوَارِ
اللَّهِ. حَمْدًا نُزَاجِمُ بِهِ مَلَائِكَتَهُ الْمُقَرَّبِينَ، وَ نَضَامُ بِهِ أَنْبِيََاءَهُ
الْمُرْسَلِينَ فِي دَارِ الْمَقَامَةِ الَّتِي لَا تَزُولُ، وَ مَحَلِّ كَرَامَتِهِ
الَّتِي لَا تَحُولُ.

Öz elmindən üzümüzə açdığı üçün, tohidində ixlaslı olmağa bizə yol göstərdiyinə görə, Öz işində şəkkə düşməyimizdən bizi uzaqlaşdırdığı üçün Allaha Həmd olsun, Bir cür Həmd ki, o həmdlə şükr edən bəndələri sırasında ömür keçirək, onunla razılığına öndə gedənlərdən irəli, onunla razılığına bir cür həmd ki, bərzəxin qardaşlarını bizə nurlandırсын, onun səbəbi ilə qiyaməti bizlərə asan etsin, o günün şahidləri yaşındakı məqamımızı artırsın, o gün heç kəsə zülm edilməz və zalımlara yardım göstərilməz, bir həmd ki, müqərrəblərinin şəhadət verdiyi illiyyun kitabında qeyd edilsin, bir həmd ki, göz qamaşan gündə gözlərimizin işıqlanmasına səbəb olsun, üzlər qaralanda üzümüz nurani olsun, bir həmd ki, bizi odun şiddətli əzabından Allahın kərəm sayəsində yerləşdirsın, bir həmd ki, onunla mələklərlə bərabər olaq, inayət hüzurunda yeri onlara dar edək və onun vasitəsi ilə əbədi evdə Mürsəl peyğəmbərlərin sırasında birləşək.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اخْتَارَ لَنَا مَحَاسِنَ الْخَلْقِ، وَ أَجْرَى عَلَيْنَا طَيِّبَاتِ الرِّزْقِ. وَ جَعَلَ لَنَا الْفَضِيلَةَ بِالْمَلَكَةِ عَلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ، فَكُلُّ خَلِيقَتِهِ مُنْقَادَةٌ لَنَا بِقُدْرَتِهِ، وَ صَائِرَةٌ إِلَى طَاعَتِنَا بِعِزَّتِهِ. وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَغْلَقَ عَنَّا بَابَ الْحَاجَةِ إِلَّا إِلَيْهِ، فَكَيْفَ نَطِيقُ حَمْدَهُ؟ أَمْ مَتَى نُؤَدِّي شُكْرَهُ؟ لَا، مَتَى؟. وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَكَّبَ فِيْنَا آلَاتِ الْبَسْطِ، وَ جَعَلَ لَنَا أَدَوَاتِ الْقَبْضِ، وَ مَتَّعَنَا بِأَرْوَاحِ الْحَيَاةِ، وَ أَثَبَّتَ فِيْنَا جَوَارِحَ الْأَعْمَالِ، وَ غَدَّانَا بِطَيِّبَاتِ الرِّزْقِ، وَ أَغْنَانَا بِفَضْلِهِ، وَ أَقْنَانَا بِمَنِّهِ. ثُمَّ أَمَرْنَا لِيُخْتَبَرَ طَاعَتُنَا، وَ نَهَانَا لِيُبْتَلَى شُكْرُنَا، فَخَالَفْنَا عَنْ طَرِيقِ أَمْرِهِ، وَ رَكِبْنَا مُتُونًا

زَجْرِهِ، فَلَمْ يَنْتَدِرْنَا بِعُقُوبَتِهِ، وَ لَمْ يُعَاجِلْنَا بِنِقْمَتِهِ، بَلْ تَأَنَّنَا بِرَحْمَتِهِ تَكْرُمًا، وَ انْتَضَرَ مُرَاجَعَتَنَا بِرَأْفَتِهِ حِلْمًا.

Həmd olsun o Allaha ki, xilqətin gözəlliklərini bizlərə ixtiyar etdi və pakizə ruziləri bizə sarı yönəltdi, bütün məxluqata sahib olmaqla bizə üstünlük bəxş etdi, bu hesab üzrə onun yaratdıqlarının hamısı qüdrəti əsasında bizə itaət edirlər

, onun iradə qüvvəsi ilə bizə tabe olmaqda çarəsizdirlər.

Həmd olsun o Allaha ehtiyac qapımızı başqasından bağladı, ona nə cür şükr edə bilərik?!

Yaxud şükrünü nə zaman yerinə yetirə bilərik?! Heç vaxt!

Həmd o Allaha məxsusdur ki, işi yerinə yetirmək əzalarını bizə lütf etdi, bizə pakizə ruzilərlə yemək verdi, fəzli ilə bizi ehtiyac-sız etdi, öz ehsanı ilə sərmayə bağışladı, sonra bizə göstəriş verdi ki, şükrümüzü imtahan etsin, bütün bu lütlərdən sonra əmrində çıxdıq, haram etdiklərini mərkəbinə mindik, bütün bunlarla belə bizi cəzalandırmağa, bizdən intiqam almağa tələsmədi, bizimlə rəhmət və kərəmi üzündən rəftar etdi, mehribanlıq və helm üzündən bizim xəta yolundan dönməyimizin intizarını çəkdi.

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي دَلَّنَا عَلَى التَّوْبَةِ الَّتِي لَمْ نُفِذْهَا إِلَّا مِنْ فَضْلِهِ، فَلَوْ لَمْ نَعْتَدْ مِنْ فَضْلِهِ إِلَّا بِهَا لَقَدْ حَسُنَ بَلَاؤُهُ عِنْدَنَا، وَ جَلَّ إِحْسَانُهُ إِلَيْنَا وَ جَسَمَ فَضْلُهُ عَلَيْنَا فَمَا هَكَذَا كَانَتْ سُنَّتُهُ فِي التَّوْبَةِ لِمَنْ كَانَ قَبْلَنَا، لَقَدْ وَضَعَ عَنَّا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ، وَ لَمْ يُكَلِّفْنَا إِلَّا وُسْعًا، وَ لَمْ يُجَسِّمْنَا إِلَّا يُسْرًا، وَ لَمْ يَدْعُ لِأَحَدٍ مِنَّا حُجَّةً وَ لَا عُذْرًا. فَالْهَالِكُ مِنَّا مَنْ هَلَكَ عَلَيْهِ، وَ السَّعِيدُ مِنَّا مَنْ رَغِبَ إِلَيْهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ

بِكُلِّ مَا حَمَدَهُ بِهِ أَدْنَى مَلَائِكَتِهِ إِلَيْهِ وَ أَكْرَمُ خَلِيقَتِهِ عَلَيْهِ وَ
 أَرْضَى حَامِدِيهِ لَدَيْهِ حَمْدًا يَفْضُلُ سَائِرَ الْحَمْدِ كَفَضْلِ
 رَبِّنَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ. ثُمَّ لَهُ الْحَمْدُ مَكَانَ كُلِّ نِعْمَةٍ لَهُ
 عَلَيْنَا وَ عَلَى جَمِيعِ عِبَادِهِ الْمَاضِينَ وَ الْبَاقِينَ عَدَدَ مَا
 أَحَاطَ بِهِ عِلْمُهُ مِنْ جَمِيعِ الْأَشْيَاءِ، وَ مَكَانَ كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهَا
 عَدْدُهَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً أَبَدًا سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.
 حَمْدًا لَا مُنْتَهَى لِحَدِّهِ، وَلَا حِسَابَ لِعَدْدِهِ، وَ لَا مَبْلَغَ لِعَاقِبَتِهِ،

Həmd o Allaha məxsusdur ki, bizə tövbə yolunu göstərdi ki, bu həqiqəti onun ehşanından savayı bir şey tapmadıq, əgər fəzilətindən olan yalnız bu bir lütfü hesaba gəlsə haqqımızdakı ən'amı yaxşı, ehşanını böyük, bəxşişi çox əzəmətlidir, çünki keçmişdə tövbə edənlərlə adəti belə olmamış, şübhəsiz ki, qüdrətimiz çat-mayan işi üzərimizdən götürülmüş, imkan olmadan bizə vəzifə tə'yin etməmişdir, asan işlərdən savayı bizə bir şey əmr etməmiş, bu sahədə heç birimizə bir üzr, bəhanə yeri qoymamışdır. Beləliklə aramızda bədbəxt o kəsdir ki, onun razılığının əksinə olaraq itaəti tərk etsin və xoşbəxt o kəsdir ki, ona sarı diqqət yetirsin.

Həmd olsun Allaha bütün o həmdlə ki, ona ən yaxın mələklər, onun yanında ən əziz məxluq, onu vəsf edir, başqalarının etdiyi həmdin ən üstün kimi, indiki, keçmişdəki və gələcəkdəki bəndələrinə ne'mətləri üçün həmd olsun Allaha, elminin əhatə etdiyi əşyaların sayı qədər, həmişəlik olaraq qiyamətədək. Bir həmd ki, ölçüsünün sonu, sayının hesabı, sonunun axırı,

وَ لَا انْقِطَاعَ لِأَمْدِهِ حَمْدًا يَكُونُ وَصْلَةً إِلَى طَاعَتِهِ وَ
 عَفْوِهِ، وَ سَبَبًا إِلَى رِضْوَانِهِ، وَ ذَرِيعَةً إِلَى مَغْفِرَتِهِ، وَ
 طَرِيقًا إِلَى جَنَّتِهِ، وَ خَفِيرًا مِنْ نِقْمَتِهِ، وَ أَمْنًا مِنْ غَضَبِهِ،

وَضَهَّيرَا عَلَى طَاعَتِهِ، وَ حَاجِرَا عَنْ مَعْصِيَّتِهِ، وَعَوْنَا
عَلَى تَأْدِيَةِ حَقِّهِ وَ وَظَائِفِهِ. حَمْدًا نَسْعُدُ بِهِ فِي السُّعْدَاءِ مِنْ
أَوْلِيَائِهِ، وَ نَصِيرُ بِهِ فِي نَظْمِ الشُّهَدَاءِ بِسُيُوفِ أَعْدَائِهِ، إِنَّهُ
وَلِيُّ حَمِيدٍ.

Müddətinin nəhayəti olmayan qədər. Bir həmd ki, onun itaət və bəxşisinə yetməyə, razılığına səbəbə, bağışlanmasına vasitə, Behiştinə sarı yol, intiqamından pənah, qəzəbindən amanlıq, ita-ətinə yardım, mə'siyətə maneə, o həzrətin haqqını ödəməyə kömək olmuş olsun. Bir həmd ki, onun səbə-bi ilə dostlarından olan xoşbəxtlərin sırasına keçək, düşmənlərinə qarşı qılınc işlədən şəhidlərinin zümrəsində qərar tutaq. Həqiqətən də o, yardım edən, hər cür tə'rifə, şükrə layiqdir.

(2)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ هَذَا التَّحْمِيدِ
فِي الصَّلَاةِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ:
وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنَّ عَلَيْنَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَ آلِهِ دُونَ الْأُمَمِ الْمَاضِيَةِ وَالْقُرُونِ السَّالِفَةِ، بِقُدْرَتِهِ الَّتِي
لَا تَعْجِزُ عَنْ شَيْءٍ وَإِنْ عَظُمَ وَلَا يَفُوتُهَا شَيْءٌ وَ إِنْ
لَطُفَ. فَخَتَمَ بِنَا عَلَى جَمِيعِ مَنْ ذَرَأَ، وَ جَعَلَنَا شُهَدَاءَ
عَلَى مَنْ جَحَدَ، وَ كَثَرْنَا بِمَنِّهِ عَلَى مَنْ قَلَّ.

2-ci dua:

O Həzrətin Peyğəmbər (s)-ə göndərdiyi salatü-salamı.

Həmd o Allaha məxsusdur ki, ötüb keçən ümmətlər içrə Muhəmməd (s)-in vücudu ilə bizə minnət qoydu və bizi bütün ümmətlərin sonu etdi, haqqı və həqiqəti inkar

edənlərə, şahid tutdu, bizi ne'mət çoxluğu ilə az olanlardan çox etdi.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ أَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ ، وَ نَجِيبِكَ مِنْ خَلْقِكَ ، وَ صَفِيِّكَ مِنْ عِبَادِكَ ، إِمَامَ الرَّحْمَةِ ، وَ قَائِدَ الْخَيْرِ ، وَ مِفْتَاحَ الْبَرَكَةِ . كَمَا نَصَبَ لِأَمْرِكَ نَفْسَهُ وَ عَرَّضَ فِيكَ لِلْمَكْرُوهِ بَدَنَهُ وَ كَاشَفَ فِي الدُّعَاءِ إِلَيْكَ حَامَتَهُ وَ حَارَبَ فِي رِضَاكَ أَسْرَتَهُ وَ قَطَعَ فِي إِحْيَاءِ دِينِكَ رَحِمَهُ . وَ أَقْصَى الْأَذْنِينَ عَلَى جُحُودِهِمْ وَ قَرَّبَ الْأَقْصَيْنِ عَلَى اسْتِجَابَتِهِمْ لَكَ . وَ وَالَى فِيكَ الْأَبْعَدِينَ وَ عَادَى فِيكَ الْأَقْرَبِينَ وَ أَدَابَ نَفْسَهُ فِي تَنْبِيْغِ رِسَالَتِكَ وَ اتَّعَبَهَا بِالدُّعَاءِ إِلَى مِلَّتِكَ وَ شَغَلَهَا بِالنُّصْحِ لِأَهْلِ دَعْوَتِكَ وَ هَاجَرَ إِلَى بِلَادِ الْغُرَبَةِ ، وَ مَحَلَّ النَّأْيِ عَنْ مَوْطِنِ رَحْلِهِ ، وَ مَوْضِعِ رَجْلِهِ ، وَ مَسْقِطِ رَأْسِهِ ، وَ مَأْنَسِ نَفْسِهِ ، إِرَادَةً مِنْهُ لِإِعْزَازِ دِينِكَ ، وَاسْتِنْصَارًا عَلَى أَهْلِ الْكُفْرِ بِكَ . حَتَّى اسْتَنْتَبَ لَهُ مَا حَاوَلَ فِي أَعْدَائِكَ وَ اسْتَنْتَمَ لَهُ مَا دَبَّرَ فِي أَوْلِيَائِكَ .

Pərvərdigara! Belə isə səlavat göndər o Muhəmə-mədə ki, sənin vəhyinin əmini, sənin bütün məxlu-qatından üstün, Sənin qulların içrə ən üstün bən-də, rəhmət rəhbəri, yaxşılıqlar sərgərdəsi, bərəkət açarı idi. Necə ki, o canını Sənin əmri-nin icrası üçün zəhmətə saldıq, Sənin yolunda bədənini narahatlıqlara hədəf qərar verdi, qohumlarını sənə də'vətdə əldən düşdü, Sənin razılığın üçün öz tayfası ilə döyüşdü, dininin dirçəlməsi yolunda qohumluq tellərini qırdı, haq-qı inkar etdikləri üçün özünün ən yaxın qohumlarını özündən uzaqlaşdırdı, ən uzaq insanları dinini qəbul etdikləri üçün özünə yaxın etdi və yalnız

Sənə xatir ən uzaq insanlarla dostluq etdi və onların özünə yaxını ilə düşmənçilik etdi. öz canını sənin də'vətini çatdırmaq yolunda yordu, Sonra dünyadan köçəcəyi yerə, yola düşdü. Onun istəyi bu idi ki, sənin dinini əziz etsin, kafirlərin əleyhinə yardım alsın, nəticədə düşmənlərinin əleyhinə iradə etdiyini davam gətirməsi ilə ələ gətirdi. Səndən kömək istəyib zəif olduğu halda

فَنَهَدَ إِلَيْهِمْ مُسْتَفْتِحًا بِعَوْنِكَ، وَمُتَّقَوِيَا عَلَى ضَعْفِهِ بِنَصْرِكَ
فَغَزَاهُمْ فِي عَقْرِ دِيَارِهِمْ. وَهَجَمَ عَلَيْهِمْ فِي بُحْبُوحَةٍ
قَرَّارِهِمْ حَتَّى ظَهَرَ أَمْرُكَ، وَعَلَتْ كَلِمَتُكَ، وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ. اللَّهُمَّ فَارْفَعْهُ بِمَا كَدَحَ فِيكَ إِلَى الدَّرَجَةِ الْعُلْيَا
مِنْ جَنَّتِكَ حَتَّى لَا يُسَاوَى فِي مَنْزِلَةٍ، وَلَا يُكَافَأُ فِي
مَرْتَبَةٍ، وَلَا يُوَارِيهِ لَدَيْكَ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ.
وَعَرِّفْهُ فِي أَهْلِهِ الطَّاهِرِينَ وَأُمَّتِهِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ حُسْنِ
الشَّفَاعَةِ أَجَلَ مَا وَعَدْتَهُ يَا نَافِذَ الْعِدَّةِ، يَا وَافِيَ الْقَوْلِ، يَا
مُبَدِّلَ السَّيِّئَاتِ بِأَضْعَافِهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ.

Sənin qüvvənlə kafirlərlə döyüşə qalxdı, işin sonunadək diyarlarında mübarizə etdi, nəticədə əmrin aşkar və sözün üstün oldu, hərçənd müşriklərin xoşuna gəlməsə də belə. Pərvərdigara, Sənin yolunda çəkdiyi zəhmətlərinə görə onu elə bir dərəcələrə çatdır ki, heç kəs onunla eyni məqamda ola bilməsin, heç bir mürsəl Peyğəmbər və müqərrəb mələk onun məqamına yetə bilməsin, şəfaətini ona və'd etdiyindən çox qəbul edib ona e'lan et. Sənin və'din mütləq yerinə yetir, ey əhdi vəfa olan, ey pislikləri bir neçə yaxşılığa çevirən ixtiyar sahibi, həqiqətən də Sən, böyük fəzl sahibisən!

(3)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الصَّلَاةِ عَلَى
حَمَلَةِ الْعَرْشِ وَ كُلِّ مَلَكٍ مُقَرَّبٍ:

اللَّهُمَّ وَحَمَلَةُ عَرْشِكَ الَّذِينَ لَا يَفْتُرُونَ مِنْ تَسْبِيحِكَ، وَلَا
يَسْأَمُونَ مِنْ تَقْدِيرِكَ، وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ مِنْ عِبَادَتِكَ، وَلَا
يُؤْثِرُونَ التَّقْصِيرَ عَلَى الْجِدِّ

3-cü dua:

*O Həzrətin ərsin hamillərinə və müqərrəb mələklərə
rəhmət diləməsi.*

Pərvərdigara! Sənin tərifindən süst olmayan,
təq'disindən yorulmayan, ibadətindən qalmayanlara,
əmrinin icrasında təlaş edənlər,

فِي أَمْرِكَ، وَ لَا يَغْفُلُونَ عَنِ أَوْلَاهِ إِلَيْكَ وَ إِسْرَافِيلُ
صَاحِبُ الصُّورِ، الشَّائِخُ الَّذِي يَنْتَظِرُ مِنْكَ الْإِذْنَ، وَ
حُلُولَ الْأَمْرِ، فَيُنَبِّئُهُ بِالنَّفْخَةِ صَرَغِي رَهَائِنِ الْقُبُورِ. وَ
مِيكَائِيلُ ذُو الْجَاهِ عِنْدَكَ، وَالْمَكَانِ الرَّفِيعِ مِنْ طَاعَتِكَ.
وَجِبْرِيلُ الْأَمِينُ عَلَى وَحْيِكَ، الْمُطَاعُ فِي أَهْلِ سَمَاوَاتِكَ،
الْمَكِينُ لَدَيْكَ، الْمُقَرَّبُ عِنْدَكَ وَالرُّوحُ الَّذِي هُوَ عَلَى
مَلَائِكَةِ الْحُجُبِ. وَ الرُّوحُ الَّذِي هُوَ مِنْ أَمْرِكَ، فَصَلِّ
عَلَيْهِمْ، وَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِمْ: مَنْ سَكَّانِ
سَمَاوَاتِكَ، وَأَهْلِ الْأَمَانَةِ عَلَى رِسَالَاتِكَ وَ الَّذِينَ لَا تَدْخُلُهُمْ
سَاءَمَةٌ مِنْ دُعُوبٍ، وَ لَا إِعْيَاءٌ مِنْ لُغُوبٍ وَ لَا فُتُورٌ، وَ لَا
تَشْغَلُهُمْ عَنْ تَسْبِيحِكَ الشَّهَوَاتُ، وَ لَا يَقْطَعُهُمْ عَنْ
تَعْظِيمِكَ سَهْوُ الْغَفَلَاتِ. الْخُشَعُ الْأَبْصَارِ فَلَا يَرُومُونَ
النَّظَرَ إِلَيْكَ، النَّوَكِسُ الْأَذْقَانِ، الَّذِينَ قَدْ طَالَتْ رَغْبَتُهُمْ

فِيمَا لَدَيْكَ، الْمُسْتَهْتَرُونَ بِذِكْرِ آلَائِكَ، وَالْمُتَوَاضِعُونَ دُونَ
عَظَمَتِكَ وَجَلَالِ كِبَرِيَّاتِكَ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ إِذَا نَظَرُوا إِلَى
جَهَنَّمَ تَزْفِرُ عَلَى أَهْلِ مَعْصِيَتِكَ:

Cənə diqqətdən xəbərsiz olmayan və Sur sahibi olan
üfürməsi üçün gözü sənin əmrində olan İsrafilə, zindan
gorunda yatanları ölüm yuxusundan oyatmağa hazır olan
o mələyə, itaətə görə yanında uca məqam sahibi olan
Mikailə, göy və yer əhli arasında möhtərəm olan, vəhyinin
əmini Cəbrailə, Mələklər içrə uca məqamını ruh, əmrindən
olan ruha, onların hamısına səlavət göndər, həmçinin
məqam baxımından onlardan aşağı yerləşən mələklərə,
göylərinin sakinlərinə, əmrlərinin əminlərinə işləməkdən
usanma-yan mələklərə, heç bir zəhmətdən süst
olmayan-lara, istəkləri sənə təsbehdən saxlamayanlara,
səhv onları səni böyük saymaqdan uzaqlaşdırmayanlara,
gözlərini zəlilliklə bağlayanlara, başları aşağı dikilənlərə,
Sənin yanında olan şeylərə eşqlərinin sonu olmayanlara,
ne'mətini həmişə yad edənlərə, böyüklüyün qarşısında
zəlil olanlara, Cəhənnəmi qucaqlayan görüb: Ey
münəzzəh Allah, biz sənə layiqincə ibadət etmədik

سُبْحَانَكَ مَا عَبَدْنَاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ. فَصَلِّ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى
الرُّوحَانِيِّينَ مِنْ مَلَائِكَتِكَ، وَ أَهْلِ الزُّلْفَةِ عِنْدَكَ، وَ حُمَالِ
الْغَيْبِ إِلَى رُسُلِكَ، وَ الْمُؤْتَمِنِينَ عَلَى وَحْيِكَ وَ قَبَائِلِ
الْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ اخْتَصَصْتَهُمْ لِنَفْسِكَ، وَ أَغْنَيْتَهُمْ عَنِ
الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ بِتَقْدِيرِكَ، وَ أَسْكَنْتَهُمْ بُطُونِ أَطْبَاقِ
سَمَواتِكَ. وَ الَّذِينَ عَلَى أَرْجَائِهَا إِذَا نَزَلَ الْأَمْرُ بِتِمَامِ
وَعْدِكَ وَ خُزَّانِ الْمَطَرِ وَ زَوَاجِرِ السَّحَابِ وَ الَّذِي
بِصَوْتِ زَجْرِهِ يُسْمَعُ زَجْلُ الرُّعُودِ، وَ إِذَا سَبَحَتْ بِهِ
حَفِيفَةُ السَّحَابِ التَّمَعَّتْ صَوَاعِقُ الْبُرُوقِ. وَ مُشِيعِي النَّجْجِ

وَالْبَرْدِ، وَ الْهَابِطِينَ مَعَ قَطْرِ الْمَطَرِ إِذَا نَزَلَ، وَ الْقَوَامِ
 عَلَى خَزَائِنِ الرِّيَّاحِ، وَ الْمُوَكَّلِينَ بِالْجِبَالِ فَلَا تَزُولُ وَ
 الَّذِينَ عَرَّفَتْهُمْ مَثَاقِيلَ الْمِيَاهِ، وَ كَيْلَ مَا تَحْوِيهِ لَوَاعِجُ
 الْأَمْطَارِ وَ عَوَالِجُهَا وَ رُسُلِكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَى أَهْلِ
 الْأَرْضِ بِمَكْرُوهِ مَا يَنْزِلُ مِنَ الْبَلَاءِ وَ مَحْبُوبِ الرِّخَاءِ
 وَ السَّفَرَةِ الْكَرَامِ الْبَرَرَةِ، وَ الْحَفَظَةِ الْكَرَامِ الْكَاتِبِينَ، وَ مَلَكَ
 الْمَوْتِ وَ أَعْوَانِهِ،

deyən mələklərə, bunların hamısına səlavət göndər, həmçinin mələklərdən olan ruha-nilərə, elçilərinə, xəbər aparan hamilərə, vəhyi-nin əminlərinə özünə aid etdiyin mələklərə, özünə təsdiqlə onları yemək-içməkdən ehtiyacsız etmi-sən, göylərinin mərtəbələrində onlara məskən ver-misən, və'dənin əncamı üçün əmrin sadir olduqda göylərin ətrafına yığışan mələklərə, yağış xəzi-nədarlarına, buludu hərəkətə gətirənlərə, fərya-dından ildırım eşidilən mələyə, qar və dolu dənələrini gəzdirən mələklərə, yağış damcıları ilə birgə enən mələklərə, Külək xəzinələrinin vəkillərinə, yerindən oynamasın deyə dağlara müvə-kkil olan mələklərə, suların ölçüsünü sel gətirən yağışların miqdarını öyrətdiyin mələklərə, yer üzünə göndərilib yer əhlinə xoşagəlməz hadisələr və xoşagələn işlər gətirənlərə, yaxşı işlər görən alicənab səfirlərə, insanların əməllərini yazıb onları qoruyanlara, ölüm mələklərinə və onun yardımçılarına,

وَ مُنْكَرَ وَ نَكِيرَ، وَ رُومَانَ فَتَّانِ الْقُبُورِ، وَ الطَّائِفِينَ
 بِالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ، وَ مَالِكِ، وَ الْخَزَنَةِ، وَ رِضْوَانَ، وَ

سَدَنَةِ الْجَنَانِ. وَ الَّذِينَ لَا يَعُصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ، وَ
 يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ: سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا
 صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ وَ الزَّبَانِيَةِ الَّذِينَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ:
 خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ابْتَدَرُوهُ سِرَاعًا، وَ لَمْ
 يُنْظَرُوهُ. وَ مَنْ أَوْهَمْنَا ذِكْرَهُ ، وَ لَمْ نَعْلَمْ مَكَانَهُ مِنْكَ، وَ
 بِأَيِّ أَمْرٍ وَكَلْتُهُ. وَ سُكَّانَ الْهَوَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ الْمَاءِ وَ مَنْ
 مِنْهُمْ عَلَى الْخَلْقِ فَصَلِّ عَلَيْهِمْ يَوْمَ يَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا
 سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ صَلَاةً تَزِيدُهُمْ كَرَامَةً عَلَى
 كَرَامَتِهِمْ وَ طَهَارَةً عَلَى طَهَارَتِهِمُ اللَّهُمَّ وَ إِذَا صَلَّيْتَ عَلَى
 مَلَائِكَتِكَ وَ رُسُلِكَ وَ بَلَغْتَهُمْ صَلَاتِنَا عَلَيْهِمْ فَصَلِّ عَلَيْنَا
 بِمَا فَتَحْتَ لَنَا مِنْ حُسْنِ الْقَوْلِ فِيهِمْ، إِنَّكَ جَوَادٌ كَرِيمٌ.

Münkər və Nəkirə, qəbirlərdə ölüləri yoxlayanlara, Beytül mə'muru təvaf edənlərə. Malikə və Cəhənnəm gözətçilərinə, Rizvana və Behişt xidmətçilərinə, əmr edərkən Allaha müxalifət etməyən mələklərə, öz işlərini ən gözəl tərzdə yerinə yetirən mələklərə, Behişt əhlinə: Səbr etdiklərinizə görə sizə salam olsun, axirət yurdu necə də gözəldir-deyən mələklərə, Cəhənnəm gözətçilərinə, onlar ki, onu tutub zəncirləyin, sonra da oda atın deyildikdə o işi dərhal yerinə yetirən mələklərə, Adını yad etmədiyən hər bir mələyə, hansı işə mə'mur olduğunu bilmədiyimiz mələklərə, suyun, havanın və yerin sakinləri olan mələklərə, məxluqati müvvəkkil olan hər bir mələyə, saydıqlarının hamısına səlavət göndər, məqamlarını və təharətlərini daha artıran bir səlavət. Pərvərdigara! Elçilərinə və mələklərinə səlavət göndərüb onun bizim tərəfimizdən oduğunu e'lan etdikdə onların bizim dilimizdən axıtdığın gözəl vəsfə xatir, biz də səlavət və rəhmət göndər ki, həqiqətən də Sən səxavət kəramət sahibisən!

(4)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الصَّلَاةِ عَلَى
اتِّبَاعِ الرُّسُلِ وَ مُصَدِّقِيهِمْ:

اللَّهُمَّ وَاتَّبِعْ الرُّسُلَ وَ مُصَدِّقُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ
بِالْغَيْبِ عِنْدَ مُعَارَضَةِ الْمُعَانِدِينَ لَهُمْ بِالتَّكْذِيبِ وَالْاِشْتِياقِ
إِلَى الْمُرْسَلِينَ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ فِي كُلِّ دَهْرٍ وَ زَمَانٍ
أَرْسَلْتَ فِيهِ رَسُولًا وَ أَقَمْتَ لِأَهْلِهِ دَلِيلًا مِنْ لَدُنْ آدَمَ إِلَى
مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - مِنْ أَيْمَةِ الْهُدَى، وَ قَادَةَ
أَهْلِ التَّقَى، عَلَى جَمِيعِهِمُ السَّلَامُ، فَادْكُرْهُمْ مِنْكَ بِمَغْفِرَةٍ
وَ رِضْوَانٍ. اللَّهُمَّ وَ أَصْحَابُ مُحَمَّدٍ خَاصَّةً الَّذِينَ أَحْسَنُوا
الصَّحَابَةَ وَ الَّذِينَ أَبْلَوْا الْبَلَاءَ الْحَسَنَ فِي نَصْرِهِ، وَ
كَانَفُوهُ، وَ أَسْرَعُوا إِلَى وَفَادَتِهِ، وَ سَابَقُوا إِلَى دَعْوَتِهِ،
وَ اسْتَجَابُوا لَهُ حَيْثُ أَسْمَعَهُمْ حُجَّةَ رِسَالَاتِهِ. وَفَارَقُوا
الْأَزْوَاجَ وَ الْأَوْلَادَ فِي إِظْهَارِ كَلِمَتِهِ، وَ قَاتَلُوا الْآبَاءَ وَ
الْأَبْنَاءَ فِي تَنْبِيتِ نُبُوتِهِ،

4-cü dua:

*O həzrətin Peyğəmbər (s)-ə iman gətirənlərə göndərdiyi
sələvatı.*

Pərvərdigara! Peyğəmbərlərə itaət edib onları
səmimyyətlə təsdiq edənləri, çətinlikdə, düşmənlərin
peyğəmbərləri təkzib etdiyi anlarda Peyğəmbərlərlə
qalanlara, Adəmdən Muhəmməd (s)-in zamanınadək
göndərdiklərini qəbul edənləri, hidayət rəhbərlərini təsdiq
edənlərin hamısını əfv edib onlardan razı qal.

Pərvədigara! xüsusilə Muhəmməd (s)-in
səhabələrindən, onlar ki, o həzrətə yardım edib də'vətini

qəbul etmək üçün bir-birindən irəli, keçdilər, risalətlərinin dəlillərini onların qulaqlarına çatdırdıqda də'vətini qəbul etdilər, sözünün ucalması üçün əhli-əyalından ayrıldılar, nübüvvətinin dirçəlməsi üçün ata və övladları ilə döyüşə girişdilər,

وَأَنْتَصَرُوا بِهِ. وَمَنْ كَانُوا مُنْطَوِينَ عَلَى مَحَبَّتِهِ يَرْجُونَ
تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ فِي مَوَدَّتِهِ. وَالَّذِينَ هَجَرْتَهُمُ الْعَشَائِرُ إِذْ
تَعَلَّقُوا بِعُرْوَتِهِ، وَأَنْتَفَتْ مِنْهُمْ الْقَرَابَاتُ إِذْ سَكَنُوا فِي ظِلِّ
قَرَابَتِهِ. فَلَا تَنْسَ لَهُمُ اللَّهُمَّ مَا تَرَكُوا لَكَ وَفِيكَ، وَأَرْضِهِمْ
مِنْ رِضْوَانِكَ، وَبِمَا حَاشُوا الْخُلُقَ عَلَيْكَ، وَكَانُوا مَعَ
رَسُولِكَ دُعَاةَ لَكَ إِلَيْكَ. وَاشْكُرْهُمْ عَلَى هَجْرِهِمْ فِيكَ دِيَارَ
قَوْمِهِمْ، وَخُرُوجِهِمْ مِنْ سَعَةِ الْمَعَاشِ إِلَى ضَيْقِهِ، وَمَنْ
كَثُرَتْ فِي إِعْزَازِ دِينِكَ مِنْ مَظْلُومِهِمْ. اللَّهُمَّ وَأَوْصِلْ إِلَى
التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ، الَّذِينَ يَقُولُونَ: رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ خَيْرَ جَزَائِكَ. الَّذِينَ
قَصَدُوا سَمْتَهُمْ، وَتَحَرَّوْا وَجْهَتَهُمْ، وَمَضَوْا عَلَى
شَاكِلَتِهِمْ. لَمْ يَنْتَهِمْ رَيْبٌ فِي بَصِيرَتِهِمْ، وَلَمْ يَخْتَلِجْهُمْ شَكٌّ
فِي قَفْوِ آثَارِهِمْ، وَالْإِيْتِمَامَ بِهَدَايَةِ مَنَارِهِمْ. مُكَانِفِينَ
وَمُؤَازِرِينَ لَهُمْ، يَدِينُونَ بِدِينِهِمْ، وَيَهْتَدُونَ بِهَدْيِهِمْ، يَتَفَقَّحُونَ
عَلَيْهِمْ،

onun vücudunun bərəkətindən döyüşlərdə qalib olduqları, qəlblərində onun sevgisini bəslədilər, onun eşqində kasad olmayan bir ticarətə ümid etdilər, ona ürək bağlayanda qohumlarından ayrı düşdülər.

Pərvərdigara! Sənin yolunda Muhəmməd (s) səha-bələrini əldən verdiklərini lütfünün nəzərindən uzaq etmə, onları razı qalmağınla razı et. İnsanları dininə də'vət edib dinin yolunda öz şəhər və diyarlarından uzaq

düşmələrinə, rahatlıqdan çətinliyə düşmələrinə, dininin ucalması üçün zülm gördüklərinə görə onlara mükafat ver.

Pərvərdigara! İman, əxlaq və əməldə ona itaət edib: «İlahi, bizi və imanda bizdən irəli keçən qardaşlarımızı bağışla» deyənlərə özünün ən yaxşı mizad və əcrini əta et, səhabələrin yolunu tutanlar və onların adətlərini tələb edənlərə, onların yolu ilə həyatlarına rəvnəq verənlərə, əqidələrinə heç bir şəkk-şübhə qatmayanlar, onların yardımçıları, dində onlarla müvafiq olanlar, nəzər birliyi olanlar.

و لَا يَتَّبِعُونَهُمْ فِيمَا أَدَّوْا إِلَيْهِمْ. اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى
التَّابِعِينَ مِنْ يَوْمِنَا هَذَا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ وَ
عَلَى ذُرِّيَّاتِهِمْ وَ عَلَى مَنْ أَطَاعَكَ مِنْهُمْ. صَلَاةٌ تَعْصِمُهُمْ
بِهَا مِنْ مَعْصِيَتِكَ، وَ تَفْسَحُ لَهُمْ فِي رِيَاضِ جَنَّتِكَ، وَ
تَمْنَعُهُمْ بِهَا مِنْ كَيْدِ الشَّيْطَانِ، وَ تَعِينُهُمْ بِهَا عَلَى مَا
اسْتَعَانُوكَ عَلَيْهِ مِنْ بَرٍّ، وَ تَقْبِيهِمْ طَوَارِقَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ
إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ. وَ تَبْعَثُهُمْ بِهَا عَلَى اعْتِقَادِ حُسْنِ
الرَّجَاءِ لَكَ، وَ الطَّمَعِ فِيمَا عِنْدَكَ وَ تَرْكِ التُّهْمَةِ فِيمَا
تَحْوِيهِ أَيْدِي الْعِبَادِ لِنَزْدَهُمْ إِلَى الرَّغْبَةِ إِلَيْكَ وَ الرَّهْبَةِ
مِنْكَ، وَ تَزَهِّدَهُمْ فِي سَعَةِ الْعَاجِلِ، وَ تُحَبِّبَ إِلَيْهِمُ الْعَمَلَ
لِلْآجِلِ، وَ الاسْتِعْدَادَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَ تُهَوِّنَ عَلَيْهِمْ كُلَّ
كَرْبٍ يَحِلُّ بِهِمْ يَوْمَ خُرُوجِ الْأَنْفُسِ مِنْ أَبْدَانِهَا وَ تُعَافِيَهُمْ
مِمَّا تَقَعُ بِهِ الْفِتْنَةُ مِنْ مَحْذُورَاتِهَا، وَ كَبَّةِ النَّارِ وَ طَوْلِ
الْخُلُودِ فِيهَا وَ تُصَيِّرَهُمْ إِلَى أَمْنٍ مِنْ مَقِيلِ الْمُتَّقِينَ.

Pərvərdigara! Öz tərəfindən tövbə edənlərə, bu gündən qiyamətədək səlavat göndər, bir səlavat ki, onun vasitəsi ilə onları günahdan saxlayasan və öz Behişt bağlarında

onlara rahatlıq verəsən, Şeytanın hiyləsindən onlara pənah verəsən, hər bir xeyir işdə səndən kömək istəsələr onlara yardım göstər, gecə-gündüzün şərrindən onları hifz edəsən, məgər xeyir işlərindən savayı, həmin səlavətinlə onları e'tiqadlarında saxla ki, yalnız Sənin ümidinə göz diksinlər, Sənin yanındakılara bağlansınlar, Sənin yanında olanlardan xalqa verdiklərinə görə bədgüman olmasınlar, elə et ki, şövqləri yalnız Sənə və qorxuları yalnız Səndən olsun, əldən gedən dünya rahatlığına onları rəğbətsiz et, o dünya üçün iş görüb ölümdən sonraya hazır olmaları üçün qəlblərinə məhəbbət sal, onları bəla və əziyyətlərdən qurtar, Cəhənnəm odunun çətinliyindən və orada həmişəlik qalmaqdan onları hifz et və onları təqva əhlinin əmin-amanlıq yerinə göndər.

(5)

و كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِنَفْسِهِ وَ لِأَهْلِ
وَلَايَتِهِ:

يَا مَنْ لَا تَنْقُضِي عَجَائِبُ عَظَمَتِهِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ
آلِهِ، وَاحْجُبْنَا عَنِ الْإِلْحَادِ فِي عَظَمَتِكَ وَيَا مَنْ لَا تَنْتَهِي
مُدَّةُ مُلْكِهِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَأَعْتِقْ رِقَابَنَا مِنْ
نَقِمَتِكَ. وَيَا مَنْ لَا تَفْنَى خَزَائِنُ رَحْمَتِهِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَ آلِهِ وَاجْعَلْ لَنَا نَصِييبًا فِي رَحْمَتِكَ. وَيَا مَنْ تَنْقَطِعُ دُونَ
رُؤْيَيْهِ الْأَبْصَارُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَدْنِنَا إِلَى قُرْبِكَ
وَيَا مَنْ تَصْغُرُ عِنْدَ خَطَرِهِ الْأَخْطَارُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَ آلِهِ، وَكَرِّمْنَا عَلَيْكَ. وَيَا مَنْ تَظْهَرُ عِنْدَهُ بَوَاطِنُ الْأَخْبَارِ،
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَلَا تَفْضَحْنَا لَدَيْكَ. اللَّهُمَّ أَغْنِنَا عَنْ
هَبَةِ الْوَهَّابِينَ بِهَيْبَتِكَ، وَ اكْفِنَا وَحْشَةَ الْقَاطِعِينَ بِصِلَاتِكَ

حَتَّى لَا نَرْغَبَ إِلَى أَحَدٍ مَعَ بَذْلِكَ، وَلَا نَسْتَوْحِشَ مِنْ أَحَدٍ
مَعَ فَضْلِكَ.

5-ci dua:

O Həzrətin özü və dostları haqqında etdiyi duası.

Ey əzəmətinin mö'cüzələrinin sonu olmayan, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi əzəmətin qarşısında azmaqdan saxla!

Ey hökmdarlığının sonu olmayan, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizə öz əzabından nicat ver! Ey rəhmət xəzinələrinin sonu olmayan, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizə öz rəhmətindən bir nəsim, bəhrə qərar ver!

Ey gözlər Səni anmaqdan yorulan kəs, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi özünə yaxın et! Ey məqamı qarşısında bütün məqamlar kiçilən varlıq, Muhəmməd və soyuna səlavət göndər və bizi Öz yanında əziz tut!

Ey gizli xəbərlər yanında aşkar olan, Muhəmməd və bizi öz yanında rüsvay etmə, başqalarından ayrılmaq qorxusunu özünə birləşməklə kifayət et ki, Sənin ehsan etməyini başqalarından istəməyə və Sənin bəxşisiylə heç kəsdən qorxmayaq.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَكِدْ لَنَا وَلَا تَكْذِبْ عَلَيْنَا،
وَأْمُكِرْ لَنَا وَلَا تَمْكُرْ بِنَا، وَأَيِّدْ لَنَا وَلَا تُدِلْ مِنَّا. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَقِنَا مِنْكَ، وَاحْفَظْنَا بِكَ، وَاهْدِنَا إِلَيْكَ،
وَلَا تُبَاعِدْنَا عَنْكَ إِنَّ مَنْ تَقِيهِ يَسْلَمْ وَ مَنْ تَهْدِهِ يَعْلَمْ، وَ مَنْ
تُقَرِّبُهُ إِلَيْكَ يَغْنَمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اكْفِنَا حَدَّ
نَوَائِبِ الزَّمَانِ، وَ شَرَّ مَصَائِدِ الشَّيْطَانِ، وَ مَرَارَةَ صَوْلَةِ
السُّلْطَانِ. اللَّهُمَّ إِنَّمَا يَكْتَفِي الْمُكْتَفُونَ بِفَضْلِ قُوَّتِكَ، فَصِّلْ

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَانْكَفْنَا، وَإِنَّمَا يُعْطِي الْمُعْطُونَ مِنْ
 فَضْلِ جَدَّتِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَعْطِنَا، وَإِنَّمَا
 يَهْتَدِي الْمُهْتَدُونَ بِنُورِ وَجْهِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
 وَاهْدِنَا. اللَّهُمَّ إِنَّكَ مَنْ وَالَّيْتَ لَمْ يَضُرُّهُ خِذْلَانُ الْخَاذِلِينَ،
 وَ مَنْ أَعْطَيْتَ لَمْ يَنْقُصْهُ مَنَعُ الْمَانِعِينَ، وَ مَنْ هَدَيْتَ لَمْ
 يُغْوِهِ إِضْلَالُ الْمُضِلِّينَ

İlahi! Hər bir işdə bizim xeyrimizə çarə et və bizim ziyanımıza çarə etmə, bizim xeyrimizə tədbir gör və bizim zərərimizə tədbir etmə, bizi qalib et, və başqalarını bizə qalib etmə!

İlahi! Öz qəzəbindən qoru, Öz dərgahından uzaqlaşdırma. Hər kəsi sən qorusan salamat qalar, sənin hidayət etdiyin bilici olar, özünə yaxınlaşdırdığın qənimət aparar. İlahi! Muhəmməd və bizi zamandakı müsibətlərin çətinliklərindən, Şeytan tələlərinin şərrindən, və hakimin qəzəbinin acılığından qoru!

İlahi! Şübhəsiz ki, ehtiyacsızlar Sənin lütfün sayəsində ehtiyacsızdırlar. Muhəmməd və özündən başqalarına nisbətdə bizə kifayət et! Həqiqətdə bağışlayanlar Sənin verdiyinin çoxluğundan bəxşiş edirlər, belə isə Muhəmməd və öz ne'mətindən bizə əta et və həqiqətən də yol tapanlar sənin zatının nuru sayəsində yol tapırlar, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi hidayət et! İlahi! Sənin kömək etdiyin kimsəni heç bir qüdrət zəlil edə bilməz, hər kəsə Sən ehsan etsən, heç kəs ona qarşı bəxşişini əskildə bilməz, sənin hidayət etdiyini heç bir azdıran yoldan yuvarlada bilməz,

فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَامْنَعْنَا بِعِزِّكَ مِنْ عِبَادِكَ، وَ
 أَغْنِنَا عَنْ غَيْرِكَ بِإِرْفَادِكَ، وَاسْأَلْكَ بِنَا سَبِيلَ الْحَقِّ

يَا رَشَادِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ سَلَامَةً
 قُلُوبَنَا فِي ذِكْرِ عَظَمَتِكَ، وَفِرَاحِ أَبْدَانِنَا فِي شُكْرِ نِعْمَتِكَ،
 وَانْطِلَاقِ أَلْسِنَتِنَا فِي وَصْفِ مَنِّكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ دُعَايِكَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ، وَهُدَايِكَ
 الدَّالِّينَ عَلَيْكَ، وَمِنْ خَاصَّتِكَ الْخَاصِّينَ لَدَيْكَ، يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ.

Belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və izzətinlə bizi bəndələrinin şərrindən qoru, öz bəxşininlə bizə başqalarının bəxşisindən ehtiyacsız et və hidayətinlə bizi haqq yola apar!

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və qəlblərimizin salamatlığını əzəmətinin zik-rində, bədənlərimizin rahatlığını ne'mətinə şükr etməyimizdə, dilimizin hərəkətini bəxşi-şinin vəsfində qərar ver! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və bizi sənə sarı də'vət edənlərin zümərəsində, sənə sarı yol göstərənlərdən qərar ver, xüsusi bəndələrinin sırasına daxil et, ey rəhm edənlərin rəhm edəni!

(6)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الصَّبَاحِ وَ
 الْمَسَاءِ:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ بِقُوَّتِهِ وَمَيَّزَ بَيْنَهُمَا
 بِقُدْرَتِهِ وَجَعَلَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا حَدًّا مَحْدُودًا، وَأَمَدًا
 مَمْدُودًا يُوَلِّجُ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي صَاحِبِهِ،

6-cı dua:

O Həzrətin səhər və axşam vaxtı etdiyi duası.

Həmd öz qüvvəsi ilə gecə və gündüzü yaradan, qüdrəti ilə o ikisinin arasında fərq qoyan, hər biri üçün müəyyən zaman ölçüsü qoyan, hər birinin, o birisinin daxilinə salıb və çölə çıxaran,

وَيُولِجُ صَاحِبَهُ فِيهِ بِتَقْدِيرٍ مِنْهُ لِلْعِبَادِ فِيمَا يَغْذُوهُمْ بِهِ،
وَيُنْشِئُهُمْ عَلَيْهِ فَخَلَقَ لَهُمُ اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ مِنْ حَرَكَاتِ
التَّعَبِ وَنَهَضَاتِ النَّصَبِ، وَجَعَلَهُ لِبَاسًا لِيَلْبَسُوا مِنْ
رَاحَتِهِ وَمَنَامِهِ، فَيَكُونَ ذَلِكَ لَهُمْ جَمَامًا وَفُؤَةً، وَلِيَنَالُوا
بِهِ لَذَّةً وَشَهْوَةً وَخَلَقَ لَهُمُ النَّهَارَ مُبْصِرًا لِيَبْتَغُوا فِيهِ مِنْ
فَضْلِهِ، وَلِيَتَسَبَّبُوا إِلَى رِزْقِهِ، وَيَسْرَحُوا فِي أَرْضِهِ،
طَالِبًا لِمَا فِيهِ نَيْلُ الْعَاجِلِ مِنْ دُنْيَاهُمْ، وَدَرَكُ الْأَجْلِ فِي
آخِرَاهُمْ بِكُلِّ ذَلِكَ يُصْلِحُ شَأْنَهُمْ، وَيَبْلُو أَخْبَارَهُمْ، وَ
يَنْظُرُ كَيْفَ هُمْ فِي أَوْقَاتِ طَاعَتِهِ، وَمَنَازِلِ فُرُوضِهِ، وَ
مَوَاقِعِ أَحْكَامِهِ، لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا، وَ
يَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى. اللَّهُمَّ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا
فَلَقْتَنَا لَنَا مِنَ الْإِصْبَاحِ، وَمَتَّعْتَنَا بِهِ مِنْ ضَوْءِ النَّهَارِ، وَ
بَصَرَتْنَا مِنْ مَطَالِبِ الْأَقْوَاتِ، وَوَقَّيْتَنَا فِيهِ مِنْ طَوَارِقِ
الْأَفَاتِ. أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَتِ الْأَشْيَاءُ كُلُّهَا بِجُمْلَتِهَا لَكَ:

Bu nizamla bəndələrin ruzisini, onların dirçəlməsini tə'min edən Allaha məxsusdur. Belə-liklə gecəni bəndələr üçün yaratdı ki, üzücü çətinliklərdən, yorucu hərəkətlərdən gecə dinc-lik tapsınlar, onu bir örtük qərar verdi ki, insanlar onda rahatlıq tapıb rahat yuxuya dalsın-lar və bütün bunları onların qüvvələrinin yeni-ləşməsinə səbəb etdi ki, ləzzət və istəklərinə yetsinlər. Gündüzü görünən qərar verdi ki, onda haqqın lütfünü axtarsınlar, onun ruzisinə əl tapsınlar, yer üzündə, fani dünya mənfəətini dərk edib əbədi mənfəət yoluna

düşsünlər. Bütün bu işlərlə onların işini sahmana salır, əməl-lərini yoxalayır ki, hökmünün icrasında və vacibi işlərə itaət etmək zamanı nə etmələrini görsün ki, nəticədə pisləri pisliliklərinin cəza-sına, yaxşıları da mükafatlarına çatdırsın.

İlahi! Həmd olsun Sənə ki, gecənin qara pərdəsini səhərin nuru ilə yardım, bizi gündüzün işıqlığından bəhrəmənd etdin, təhlükəli bələlardan qorudun. Gecəni səhərə çıxartdıq və bütün yaranmışlar səhər meydanına ayaq qoydular:

سَمَاوُهَا وَأَرْضُهَا، وَمَا بَنَيْتَ فِي كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا،
سَاكِنُهُ وَ مُتَحَرِّكُهُ، وَ مُقِيمُهُ وَ شَاخِصُهُ وَ مَا عَلَا فِي
الْهَوَاءِ، وَ مَا كُنَّ تَحْتَ الثَّرَى أَصْبَحْنَا فِي قَبْضَتِكَ يَحْوِينَا
مُلْكُكَ وَ سُلْطَانُكَ، وَ تَضُمُّنَا مَشِيَّتُكَ، وَ نَتَصَرَّفُ عَنْ
أَمْرِكَ، وَ نَتَقَلَّبُ فِي تَدْبِيرِكَ. لَيْسَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ إِلَّا مَا
قَضَيْتَ، وَ لَا مِنْ الْخَيْرِ إِلَّا مَا أَعْطَيْتَ. وَ هَذَا يَوْمٌ حَادِثٌ
جَدِيدٌ، وَ هُوَ عَلَيْنَا شَاهِدٌ عَتِيدٌ، إِنْ أَحْسَنَّا وَدَعْنَا بِحَمْدٍ، وَ
إِنْ أَسَأْنَا فَارْقَنَا بِذَمِّ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
ارْزُقْنَا حُسْنَ مُصَاحَبَتِهِ، وَ اعْصِمْنَا مِنْ سُوءِ مُفَارَقَتِهِ
بَارِتْكَابِ جَرِيرَةٍ، أَوْ اقْتِرَافِ صَغِيرَةٍ أَوْ كَبِيرَةٍ وَ أَجْزِلْ
لَنَا فِيهِ مِنَ الْحَسَنَاتِ، وَ أَخْلِنَا فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَ اْمْلَأْ لَنَا
مَا بَيْنَ طَرَفَيْهِ حَمْدًا وَ شُكْرًا وَ أَجْرًا وَ ذُخْرًا وَ فَضْلًا وَ
إِحْسَانًا. اللَّهُمَّ يَسِّرْ عَلَى الْكَرَامِ الْكَاتِبِينَ مَثْنَتَنَا،

Göy və yer, bu ikisində pərakəndə etdiklərin, hərəkətsiz və hərəkətdə olanlar, ayaq üstə durub yol gedənlər, havada yuxarı gedənlər, yerdə gizlənənlər hamılıqla Sənin qüdrətin əhatəsində səhərə çıxdıq, bir halda ki, Sənin səltənət və qüdrətin bizi ehtiva etmiş,

iradən bizi himaməyəyə almış, əmrinlə işlərə baş vururuq, Sənin tədbir meydanında hərəkətdəyik, Sənin əmrin olmadığı bir yerdə əlimizdən bir iş gəlməz, Sənin bizə bəxşiş etdiyindən savayı bizə bir xeyir yetişməz. Bu gün təzə və yeni bir gündür, o bizə hazır olan bir şahiddir, yaxşılıq etsək təşəkkür edənlər bizi tərk edər, pislik etdikdə qınayanlar bizdən ayrılrlar.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bu günlə həmnəfəs olmağı bizə ruzi et, kiçik günah və böyük xəta kəsb etməkdən saxla, onda yaxşılıqlardan olan bəhrəmizi bol et, bu günkü gün-də bizi pisliklərdən təmizlə, əvvəlindən sonuna-dək axirət üçün bol ehtiyat yığmağa tə'min et.

İlahi! Bizim zəhmətimizi əməli yazan mələklərə asan et, əməl dəftərimizi yaxşılıqla doldur, Pis əməllərimizə görə bizi o mələklərin yanında rüsvay etmə!

وَأَمْلَأْ لَنَا مِنْ حَسَنَاتِنَا صَحَائِفَنَا، وَلَا تُخْزِنَا عِنْدَهُمْ
بِسُوءِ أَعْمَالِنَا. اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَنَا فِي كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ سَاعَاتِهِ
حَظًّا مِنْ عِبَادِكَ، وَنَصِيبًا مِنْ شُكْرِكَ وَشَاهِدٍ صِدْقٍ مِنْ
مَلَائِكَتِكَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ احْفَظْنَا مِنْ بَيْنِ
أَيْدِينَا وَمِنْ خَلْفِنَا وَعَنْ أَيْمَانِنَا وَعَنْ شَمَائِلِنَا وَمِنْ جَمِيعِ
نَوَاحِينَا، حَفِظَا عَاصِمًا مِنْ مَعْصِيَتِكَ، هَادِيَا إِلَى طَاعَتِكَ،
مُسْتَعْمِلَا لِمَحَبَّتِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ وَفَّقْنَا
فِي يَوْمِنَا هَذَا وَلَيْلَتِنَا هَذِهِ وَفِي جَمِيعِ أَيَّامِنَا لِاسْتِعْمَالِ
الْخَيْرِ، وَهَجْرَانِ الشَّرِّ، وَشُكْرِ النِّعَمِ، وَاتِّبَاعِ السُّنَنِ،
وَمُجَانَبَةِ الْبَدْعِ، وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ،
وَحِيَاطَةِ الْإِسْلَامِ، وَانْتِقَاصِ الْبَاطِلِ وَإِذْلَالِهِ، وَنُصْرَةِ الْحَقِّ
وَإِعْزَازِهِ، وَإِرْشَادِ الضَّالِّ، وَمُعَاوَنَةِ الضَّعِيفِ، وَإِدْرَاكِ

اللَّهِيفِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ أَيْمَنَ يَوْمٍ
عَهْدِنَاهُ، وَ أَفْضَلَ صَاحِبِ صَحْبِنَاهُ،

İlahi! Hər saatında xüsusi bəndələrinə şükründən bir nəsib, mələklərindən bizə doğru bir şahid qərar ver! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi öndən, arxadan, acdan, soldan, və bütün tərəflərdən hifz et, bir cür ki, sənin bu hifzin bizi sənə qarşı günahdan saxlasın, itaətinə yol göstərsin, bizi eşq və məhəbbətinin işinə alsın.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi bu gününüzdə və bu gecəmizdə və bütün vaxtlarımızda xeyir iş görməyə, şərdən uzaqlaş-mağa, ne'mətlərə şükr etməyə, sünnətlərə itaət etməyə, bid'ətlərdən uzaqlaşmağa, yaxşılığa də'vət etməyə pislikdən çəkindirməyə, İslamı qorumağa, batilin eybini axtarib onu zəlil etməyə, haqqa yardım edib onu əziz tutmağa, azanı hidayət etməyə, zəifə yardım etməyə, və zülm görənə pənah verməyə müvəffəq et. İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bu günkü günü indiyədək bizə nəsib olan ən səadətli gün bir yerdə olduğumuz ən yaxşı dost,

وَ خَيْرَ وَقْتٍ ظَلَلْنَا فِيهِ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَرْضَى مَنْ مَرَّ
عَلَيْهِ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ مِنْ جُمْلَةِ خَلْقِكَ، أَشْكُرُهُمْ لِمَا أَوْلَيْتَ
مِنْ نِعَمِكَ، وَ أَقْوَمَهُمْ بِمَا شَرَعْتَ مِنْ شَرَائِعِكَ، وَ أَوْقَفَهُمْ
عَمَّا حَذَرْتَ مِنْ نَهْيِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ وَ كَفَى بِكَ
شَهِيدًا، وَ أَشْهَدُ سَمَاءَكَ وَ أَرْضَكَ وَ مَنْ أَسْكَنْتَهُمَا مِنْ
مَلَائِكَتِكَ وَ سَائِرِ خَلْقِكَ فِي يَوْمِي هَذَا وَ سَاعَتِي هَذِهِ وَ
لَيْلَتِي هَذِهِ وَ مُسْتَقَرِّي هَذَا، أَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، قَائِمٌ بِالْقِسْطِ، عَدْلٌ فِي الْحُكْمِ، رَعُوفٌ

بِالْعِبَادِ، مَالِكُ الْمَلِكِ، رَحِيمٌ بِالْخَلْقِ. وَ أَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَ
رَسُولُكَ وَ خَيْرُكَ مِنْ خَلْقِكَ، حَمَلْتَهُ رِسَالَتَكَ فَأَدَّاهَا، وَ
أَمَرْتَهُ بِالنُّصْحِ لِأُمَّتِهِ فَنَصَحَ لَهَا اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ
آلِهِ، أَكْثَرَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، وَ آتِهِ عَنَّا
أَفْضَلَ مَا آتَيْتَ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ،

Yaşadığımız ən yaxşı zaman qərar ver! Bizi gecə-gündüzün ən yaxşı nəsibi olan mərhəmət etdiyin ne'mətlərinə hamıdan çox şükr edənlərdən, yaratdığın şəriətə hamıdan çox sabit qədəm, qorxut-duqlarından hamıdan çox çəkinən bəndələrindən qərar ver!

İlahi! Mən səni şahid tuturam və sən ən şahid-lərin ən yaxşısısan, göyünü və yerini, göylərdə və yerdə məskun etdiyin mələkləri və sair yaratdıq-larını da şahid tuturam, bu gündə, bu saatda, bu gecə və yerləşdiyim bu yerdə şəhadət verirəm ki, həqiqətən sən həmin Allahsan ki, Səndən başqa heç bir Allah yoxdur, ədaləti qaldıran, hökmündə adil, bəndələrinə mehriban, bütün aləmə sahib və bütün məxluqata rəhm edənsən.

Və şəhadət verirəm ki, Muhəmməd Sənin bütün bəndələrin içrə seçdiyin qulun və peyğəmbərindir, risalətini onun öhdəsinə qoydun və o da onu gözəl tərzdə yerinə yetirdi, ümmətinə qarşı xeyirxahlıq etdin və o da onlara xeyirxahlıq etdi. İlahi, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər, yaratdıq-larından kimə isə göndərdiyin səlavətin daha çoxunu, bizim tərəfimizdən bəndələrindən birinə verdiyin ən yaxşı şeyi ona ver. *ünki Sən,

وَ اجْزِهِ عَنَّا أَفْضَلَ وَ أَكْرَمَ مَا جَزَيْتَ أَحَدًا مِنْ أَنْبِيَائِكَ
عَنْ أُمَّتِهِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمَنَّانُ بِالْجَسِيمِ، الْغَافِرُ لِلْعَظِيمِ، وَ أَنْتَ

أَرْحَمُ مِنْ كُلِّ رَحِيمٍ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ
الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ الْأَنْجَبِيِّينَ.

böyük ne'mət sahibi, çoxlu lütf göstərən, böyük günahı bağışlayan, rəhm edənlərin rəhm edənisen. Belə isə Muhəmməd və onun pak, bütün yaxşılıq-ların mənbəyi olan pakizə soyuna səlavət göndər.

(7)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ
مُهِمَّةٌ أَوْ نَزَلَتْ بِهِ، مُلِمَّةٌ وَ عِنْدَ الْكَرْبِ:
يَا مَنْ تُحَلُّ بِهِ عُقْدُ الْمَكَارِهِ، وَيَا مَنْ يَفْتَأُ بِهِ حَدُّ
الشَّدَائِدِ، وَيَا مَنْ يُلْتَمَسُ مِنْهُ الْمَخْرَجُ إِلَى رَوْحِ الْفَرَجِ.
ذَلَّتْ لِقُدْرَتِكَ الصَّعَابُ، وَتَسَبَّبَتْ بِلُطْفِكَ الْأَسْبَابُ، وَجَرَى
بِقُدْرَتِكَ الْقَضَاءُ، وَمَضَتْ عَلَى إِرَادَتِكَ الْأَشْيَاءُ. فَهِيَ
بِمَشِيَّتِكَ دُونَ قَوْلِكَ مُؤْتَمِرَةٌ، وَبِإِرَادَتِكَ دُونَ نَهْيِكَ
مُنْزَجَرَةٌ. أَنْتَ الْمَدْعُوُّ لِلْمُهِمَّاتِ، وَأَنْتَ الْمَفْرَعُ فِي
الْمُلِمَّاتِ، لَا يَنْدَفِعُ مِنْهَا إِلَّا مَا دَفَعْتَ،

7-ci dua:

O Həzrətə bir çətinlik, bəla üz verdikdə etdiyi duası.

Ey hər kəsin düyünü Sənin əlinlə açılan, ey çətinliklərin ağırlığı mərhəmətinə sıxan, ey darlıqdan çıxıb asanlıqə getmək səndən istəni-lən, kəs, çətinliklər sənin lütfünlə asanlaşır, həyat vasitələri və yaşayış səbəbləri sənin rəhmətinlə hazırlanır, qəza qüdrətinlə hərəkətə gəlir hər şey iradənlə işə düşər, yalnız Sənin istəyinlə bir şeyə əmr etmədikdə işə düşər, hər şey iradə etdikdə nəhy etməzdən öncə işdən düşər, bütün çətinliklərdə səni çağırırlar,

bütün müsibətlərdə sənə pənah gətirirlər, Sənin aradan aparmadığından başqa heç bir bəla aradan getməz,

و لَا يَنْكَشِفُ مِنْهَا إِلَّا مَا كَشَفْتَ وَ قَدْ نَزَلَ بِي يَا رَبِّ
مَا قَدْ تَكَادَنِي ثِقْلُهُ، وَ أَلَمَّ بِي مَا قَدْ بِهِظَنِي حَمْلُهُ. وَ
بِقُدْرَتِكَ أَوْرَدْتَهُ عَلَيَّ وَ بِسُلْطَانِكَ وَجَّهْتُهُ إِلَيَّ. فَلَا مُصْدِرَ
لِمَا أَوْرَدْتَ، وَ لَا صَارِفَ لِمَا وَجَّهْتَ، وَ لَا فَاتِحَ لِمَا
أَغْلَقْتَ، وَ لَا مُغْلِقَ لِمَا فَتَحْتَ، وَ لَا مُيَسِّرَ لِمَا عَسَّرْتَ، وَ
لَا نَاصِرَ لِمَنْ خَذَلْتَ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ افْتَحْ لِي
يَا رَبِّ بَابَ الْفَرَجِ بِطَوْلِكَ، وَ اكْسِرْ عَنِّي سُلْطَانَ الْهَمِّ
بِحَوْلِكَ، وَ أَلِنِّي حُسْنَ النَّظَرِ فِيمَا شَكَوْتُ، وَ أَدِقِّنِي
حَلَاوَةَ الصَّنْعِ فِيمَا سَأَلْتُ، وَ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَ
فَرَجًا هَنِيئًا، وَ اجْعَلْ لِي مِنْ عِنْدِكَ مَخْرَجًا وَحِيًّا. وَ لَا
تَشْغَلْنِي بِالْاهْتِمَامِ عَنْ تَعَاهُدِ فُرُوضِكَ، وَ اسْتِعْمَالِ
سُنَّتِكَ.

Sənin açdığın düyündən başqa heç bir düyün açılmaz:

İlahi! Mənə bir bəla düşər olmuş ki, onun çətinliyi və ağırlığı mənə əldən salmış, elə bir çətiliklər mənə üz vermiş ki, onlara dözmək mənə ağır olmuşdur, onu Sən öz qüdrətinlə on mənə rücah etmisən;

İlahi! Sənin rücah etdiyini kimsə geri apara bilməz, Sənin göndərdiyini geri qaytara bilməz, Sənin açdığın bir şeyi kimsə bağlaya bilməz, Sənin bağladığın bir şeyi kimsə açə bilməz, Sənin çətinləşdirdiyin bir şey kimsə asan edə bilməz, Sənin zəlil etdiyin kimsəyə bir yardımçı olmaz, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlaavat göndər, və öz rəhmətinlə ey mənim Rəbbim-rahatlıq qapısını üzümə aç, öz qüdrətimlə həyat meydanında qəm sultanının hökmünü sındır, istədiyim şeydə mənə öz mərhəmətinlə kamala çatdır, istədiyimə icabətin şirinliyini daddır, öz

tərəfindən mənə könül oxşayan bir icabət nəsib et, mənim üçün bələlardan tezliklə bir nıcat qərar ver, qəmə düşməyimlə mənə öz vacibat müstəhəb-batından saxlama, çünki mən başıma gələn hadisənin ucbatından taqətsiz olmuş,

فَقَدْ ضِيقْتُ لِمَا نَزَلَ بِي يَا رَبِّ ذُرْعَا، وَ امْتَلَأْتُ بِحَمَلِ
مَا حَدَّثَ عَلَيَّ هَمًّا، وَأَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى كَشْفِ مَا مُنِيتُ
بِهِ، وَ دَفْعِ مَا وَقَعْتُ فِيهِ، فَافْعَلْ بِي ذَلِكَ وَ إِنْ لَمْ
أَسْتَوْجِبْهُ مِنْكَ، يَا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِيمِ.

Qəlbim həyatında baş verən bu bələdan qəm-qüssə ilə dolmuşdur və Sən düşdüyüm bu bəlanı aradan aparmağa qadirsən, belə isə öz qüdrətini mənim barəmdə işə sal, hərçənd Sənin tərəfindən buna layiq deyiləm. Ey böyük ərşin Pərvərdigarı!

(8)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الاسْتِعَاذَةِ مِنْ
الْمَكَارِهِ وَ سَيِّئِ الْأَخْلَاقِ وَ مَذَامِ الْأَفْعَالِ:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَيْجَانِ الْحَرِصِ، وَ سَوْرَةِ
الْغَضَبِ، وَ غَلْبَةِ الْحَسَدِ، وَ ضَعْفِ الصَّبْرِ، وَ قِلَّةِ
الْقَنَاعَةِ، وَ شَكَاةِ الْخُلُقِ، وَ الْهَوَايَا الشَّهْوَةِ، وَ مَلَكَةِ
الْحَمِيَّةِ وَ مُتَابَعَةِ الْهَوَى، وَ مُخَالَفَةِ الْهُدَى، وَ سِنَةِ الْغَفْلَةِ،
وَ تَعَاطِي الْكُلْفَةِ، وَ إِثَارِ الْبَاطِلِ عَلَى الْحَقِّ، وَ الْإِصْرَارِ
عَلَى الْمَأْثَمِ، وَ اسْتِصْغَارِ الْمَعْصِيَةِ، وَ اسْتِكْبَارِ الطَّاعَةِ.

8-ci dua:

O Həzrətin xoşagəlməz əxlaqdan nalayiq işlərdən Allaha pənah aparması.

İlahi, hərisliyin tüğyanından, qəzəbin coşmasından, həsədin qələbisindən, səbrin süstlüyündən, qənaətin azlığından, əxlaqın pisliyindən, şəhvətdə həddi aşmaqdan, əsəbilikdə ısrar etməkdən, nəfsin istəklərinə tabe olmaqdan, hidayətlə müxalifətdən, haqqın əvəzinə batil seçməkdən, günahda ısrar etməkdən, xətanı kiçik saymaqdan, itaəti böyük bilməkdən,

و مَبَاهَاةِ الْمُكْثَرِينَ، وَ الْإِزْرَاءِ بِالْمُقْلِينَ، وَ سُوءِ
الْوَلَايَةِ لِمَنْ تَحْتَ أَيْدِينَا، وَ تَرْكِ الشُّكْرِ لِمَنْ اصْطَنَعَ
الْعَارِفَةَ عِنْدَنَا أَوْ أَنْ نَعُضِدَ ظَالِمًا، أَوْ نَخْذِلَ مَلْهُوفًا، أَوْ
نَرُومَ مَا لَيْسَ لَنَا بِحَقٍّ، أَوْ نَقُولَ فِي الْعِلْمِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ
نَعُودُ بِكَ أَنْ نَنْطَوِيَ عَلَى غِشٍّ أَحَدٍ، وَ أَنْ نَعْجَبَ
بِأَعْمَالِنَا، وَ نَمُدَّ فِي آمَالِنَا وَ نَعُودُ بِكَ مِنْ سُوءِ السَّرِيرَةِ،
وَ اخْتِقَارِ الصَّغِيرَةِ، وَ أَنْ يَسْتَحْوِذَ عَلَيْنَا الشَّيْطَانُ، أَوْ
يَنْكُبَنَا الزَّمَانُ، أَوْ يَتَهَضَّمَنَا السُّلْطَانُ وَ نَعُودُ بِكَ مِنْ
تَنَاوُلِ الْإِسْرَافِ، وَ مِنْ فَقْدَانِ الْكَفَافِ وَ نَعُودُ بِكَ مِنْ
شِمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ، وَ مِنْ الْفَقْرِ إِلَى الْأَكْفَاءِ، وَ مِنْ مَعِيشَةٍ
فِي شِدَّةٍ، وَ مَيِّتَةٍ عَلَى غَيْرِ عُدَّةٍ. وَ نَعُودُ بِكَ مِنَ الْحَسْرَةِ
الْعُظْمَى، وَ الْمُصِيبَةِ الْكُبْرَى، وَ أَشَقَى الشَّقَاءِ، وَ سُوءِ
الْمَأَبِ، وَ حَرَمَانِ الثَّوَابِ، وَ حُلُولِ الْعِقَابِ

Dövlətlilərlə fəxr etməkdən, yoxsulları təhqir etməkdən, əlim altında olanların haqqında səhlənkarlıq etməkdən, mənə yaxşılıq edənə nankor olmaqdan, zalıma

yardım etməkdən yaxud məzlumu yalqız qoymaqdan, haqqımız olmayan şe yi istəməkdən, bilmədiyimiz bir şeydən dəm vuraqdan Sənə pənah gətiririk!

Və kimə isə xəyanət etməkdən niyyətində olmaqdan, arzularımızı uzun-uzadı etməkdən Sənə pənah gətiririk.

Və batinin çirkinliyindən, günahı yüngül saymaqdan, Şeytanın vücudumuza qalib gəlmə-sindən, ruzigarın bizi çətinliyə salmasından, yaxud hakimin zülmü bizə rəva görməsindən Sənə pənah gətiririk!

İsrafa bulaşmaqdan, yoxsulluq bəlasından Sənə pənah gətiririk!

Və düşmənlərin şəmadətindən, özümüz kimi olanlara möhtac olmaqdan, çətinlikdə yaşamaqdan, azuqəsiz qəfil ölümdən Sənə pənah gətiririk!

Və böyük qəm-qüssədən, ən ağır bədbəxtlikdən, savaba ümitsizlikdən və əzab nazil olmasından Sənə pənah gətiririk!

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْزِزْنِي مِنْ كُلِّ ذَلِكَ
بِرَحْمَتِكَ وَجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna göndər və mənə bütün bu işlərdən öz rəhmət pənahında yer ver, və həmçinin bütün mö'min kişi və qadınlara!

Ey rəhm edənlərin rəhm edəni!

(9)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْاِسْتِثْنَاءِ إِلَى
طَلَبِ الْمَغْفِرَةِ مِنَ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ صَيِّرْنَا إِلَى مَحْبُوبِكَ مِنَ
التَّوْبَةِ، وَ أزلْنَا عَنْ مَكْرُوهِكَ مِنَ الْإِصْرَارِ اللَّهُمَّ وَ مَتَّى
وَقَفْنَا بَيْنَ نَقْصَيْنِ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا، فَأَوْقِعِ النَّقْصَ
بِأَسْرَعِهِمَا فَنَاءً، وَ اجْعَلِ التَّوْبَةَ فِي أَطْوَلِهِمَا بَقَاءً وَ إِذَا
هَمَمْنَا بِهِمَّيْنِ يُرْضِيكَ أَحَدُهُمَا عَنَّا، وَ يُسْخِطُكَ الْآخَرُ
عَلَيْنَا، فَمِلْ بِنَا إِلَى مَا يُرْضِيكَ عَنَّا، وَ أَوْهِنْ قُوَّتَنَا عَمَّا
يُسْخِطُكَ عَلَيْنَا

9-cu dua:

O Həzrətin Allahdan şövqlə bağışlanmaq diləməsi.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizi istədiyən tövbə mənzilinin başına çatdır, xoşlamadığın işlərdən olan, günahda israr etməkdən uzaq et!

İlahi! Dünyaya axirətə zərər, verəcək bir işin qarşısında qaldıqda ziyanı dünya işimizə qat, əfv və bəxşişin daha davamlı olan dinimizdə qərar ver və əgər biri səni razı edib o biri qəzə-binə səbəb olacaq iki işin qarşısında durarıqsa bizi razılığınə səbəb olan işə sarı yönəlt və qəzəbinə səbəb olacaq işlərdə qüdrətimizi azalt,

وَ لَا تُخَلِّ فِي ذَلِكَ بَيْنَ نَفُوسِنَا وَ اخْتِيَارِهَا ، فَإِنَّهَا مُخْتَارَةٌ
لِلْبَاطِلِ إِلَّا مَا وَفَّقْتَ ، أَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمْتَ اللَّهُمَّ
وَ إِنَّكَ مِنَ الضُّعْفِ خَلَقْتَنَا ، وَ عَلَى الْوَهْنِ بَنَيْتَنَا ، وَ مِنْ
مَاءٍ مَهِينٍ ابْتَدَأْتَنَا ، فَلَا حَوْلَ لَنَا إِلَّا بِقُوَّتِكَ ، وَ لَا قُوَّةَ لَنَا

إِلَّا بِعَوْنِكَ فَإِيْدْنَا بِتَوْفِيْقِكَ ، وَ سَدِّدْنَا بِتَسْدِيْدِكَ ، وَ أَعْمِ
 أَبْصَارَ قُلُوْبِنَا عَمَّا خَالَفَ مَحَبَّتَكَ ، وَ لَا تَجْعَلْ لِشَيْءٍ مِنْ
 جَوَارِحِنَا نُفُوْذًا فِيْ مَعْصِيَّتِكَ اَللّٰهُمَّ فَصِّلْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 ، وَاجْعَلْ هَمَمَاتِ قُلُوْبِنَا ، وَحَرَكَاتِ اَعْضَائِنَا وَ لَمَحَاتِ
 اَعْيُنِنَا ، وَ لَهَجَاتِ اَلْسِنَتِنَا فِيْ مُوْجِبَاتِ ثَوَابِكَ حَتّٰى لَا
 تَقُوْتَنَا حَسَنَةٌ نَسْتَحِقُّ بِهَا جَزَاءَكَ ، وَ لَا تَبْقٰى لَنَا سَيِّئَةٌ
 نَسْتَوْجِبُ بِهَا عِقَابَكَ.

Bu işlərdə bizi öz ixtiyarımıza buraxma ki, nəfs batili seçəndir, məgər bu ki, sən ona yardım edəsən, həmişə pisliyə əmr edər, məgər bu ki, sən ona rəh edəsən!

İlahi! bizi zəif və dəyərsiz bir sudan yaratmışan, bizim xilqətimizin əsasını süslüyə qoymusan, əvvlimizi qiymətsiz bir sudan qoymusan, belə olduqda, Sənin qüvvən olmadan bir hərəkət və yardımın olmadan bir qüdrətimiz ola bilməz, öz yardımınla bizə qüvvət ver, hidayətinlə yaxşılıq yolunda bizi sabit qədəm et, qəlbimizin gözüünü sənin eşqin yolundan ayrı yerlərdə kor et, Sənə qarşı günah etməkdə heç bir əzablarımızı inkişaf etdirmə.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və qəlbimizin sirlərini, əzalarımızın hərəkə-tini, gözlərimizin baxışlarına və dilimizin sözlərini Sənin razılığına səbəb olacaq işlərdə qərar ver ki, Sənin razılığına səbəb olan yaxşı iş əlimizdən getməsin və bizdən ötrü qəzəbinə səbəb olacaq pis bir iş qalmasın.

(10)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي اللَّجَا إِلَى اللَّهِ
تَعَالَى:

اللَّهُمَّ إِنْ تَشَأْ تَغْفُ عَنَّا فَبِفَضْلِكَ، وَإِنْ تَشَأْ تُعَذِّبْنَا
فَبِعَذْلِكَ فَسَهِّلْ لَنَا عَفْوَكَ بِمَنِّكَ، وَأَجِرْنَا مِنْ عَذَابِكَ
بِتَجَاوُزِكَ، فَإِنَّهُ لَا طَاقَةَ لَنَا بِعَذْلِكَ، وَ لَانَجَاةَ لِأَحَدٍ مِنَّا
دُونَ عَفْوَكَ يَا غَنِيَّ الْأَغْنِيَاءِ، هَا، نَحْنُ عِبَادُكَ بَيْنَ يَدَيْكَ،
وَأَنَا أَفْقَرُ الْفُقَرَاءِ إِلَيْكَ، فَاجْبُرْ فَاقَتَنَا بِوَسْعِكَ، وَلَا تَقْطَعْ
رَجَاءَنَا بِمَنْعِكَ، فَتَكُونُ قَدْ أَشَقَيْتَ مَنْ اسْتَسْعَدَ بِكَ،
وَحَرَمْتَ مَنْ اسْتَرْفَدَ فَضْلَكَ فَالِي مَنْ حِينَئِذٍ مُنْقَلَبْنَا عَنْكَ،
وَالِي أَيْنَ مَذْهَبْنَا عَنْ بَابِكَ، سُبْحَانَكَ نَحْنُ الْمُضْطَرُّونَ
الَّذِينَ أُوجِبَتْ إِجَابَتُهُمْ، وَأَهْلُ السُّوءِ الَّذِينَ وَعَدْتَ الْكَشْفَ
عَنْهُمْ وَأَشْبَهُ الْأَشْيَاءِ بِمَشِيَّتِكَ، وَأُولَى الْأُمُورِ بِكَ فِي
عَظَمَتِكَ رَحْمَةً مَنِ اسْتَرْحَمَكَ،

10-cu dua:

O həzrətin Allaha pənah aparması.

İlahi, əgər bizi bağışlamaq istəsən ehsanın üzündən bağışlayırsan, əgər əzab etmək istəsən ədalətin üzrə mübtəla edirsən; İlahi! Ehsanının adəti ilə bizi əzabdan uzaqlaşdır, bizim ədalətinə dözməyə tabımız yoxdur, əfvin olmadan heç birimizə azadlıq mümkün deyildir, ey ehtiyac-sızların ehtiyacsızı, indi biz bəndələrinik ki, dərgahında durmuşuq, mənə sənə ehtiyacı olan-lardan daha ehtiyacıyam, belə isə yoxsulluğumuza öz varlığıyla çarə et, lütfünü əsirgəməklə ümid işinizi kəsmə ki, əgər belə etsən, dərğa-hından xoşbəxtlik istəyəni bədbəxt etmisən, lütfündən bəxşiş istəyəni məhrum etmisən, belə

halda Sənin dərgahından kimə üz gətirək? Rəhmət qapından haraya gedək? Pak və münəzzəhsən, biz dualarının qəbulunu vacib etdiyin çarəsizlərdən, çətinliklərini aradan aparmağa və'd etdiyin kimsələrdən. Sənin istəyinə ən oxşar şey;

و غَوْتُ مَنْ اسْتَعَاثَ بِكَ، فَارْحَمْ تَضَرُّعًا إِلَيْكَ، وَأَغْنِنَا
إِذْ طَرَحْنَا أَنْفُسَنَا بَيْنَ يَدَيْكَ اللَّهُمَّ إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ شَمِتَ بِنَا
إِذْ شَايَعَنَاهُ عَلَى مَعْصِيَتِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَلَا
تُشْمِتْهُ بِنَا بَعْدَ تَرْكِنا إِيَّاهُ لَكَ، وَرَغَبْتِنَا عَنْهُ إِلَيْكَ.

Böyükülüyünə ən layiqli iş səndən rəhmət istəyəmə
rəhm etməyin, fəryad edənin dadına yetişməyindir, belə
isə öz yanında zar etməyimizə rəhm et, dərgahında
özümüzü torpağa saldığımız üçün fəryadımıza yet.

İlahi! Sənə itaətsizlik etdiyimiz üçün Şeytan bizi
danlayır, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət
göndər və indi ki, Sənə xatir Şeytanı boşlayıb onun
yanından Sənin sorağına gəldik, bizi qınamaqla Şeytanı
şad etmə.

(11)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِخَوَاتِمِ الْخَيْرِ:
يَا مَنْ ذِكْرُهُ شَرَفٌ لِلذَّاكِرِينَ، وَيَا مَنْ شُكْرُهُ فَوْزٌ
لِلشَّاكِرِينَ، وَيَا مَنْ طَاعَتُهُ نَجَاةٌ لِلْمُطِيعِينَ، صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاشْغَلْ قُلُوبَنَا بِذِكْرِكَ عَنْ كُلِّ ذِكْرٍ، وَ
الْسِّنْتَنَا بِشُكْرِكَ عَنْ كُلِّ شُكْرٍ، وَجَوَّارِحَنَا بِطَاعَتِكَ عَنْ
كُلِّ طَاعَةٍ.

11-ci dua:

O Həzrətin aqibətinin xeyr olması üçün etdiyi duası.

Ey zikrin yad edənlərə şərəf, şükrün şükr edənlərə kam, itaətin itaət edənlərə nıcat olan, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və öz zikrinlə qəlbimizi bütün zikrlərdən, dilimizi bütün şükrəldən öz şükrün ilə, əzalarımızı bütün itaətlərdən öz itaətinlə məşğul et,

فَإِنْ قَدَّرْتَ لَنَا فَرَاغًا مِنْ شُغْلٍ فَاجْعَلْهُ فَرَاغَ سَلَامَةٍ لَا
تُذَرُّنَا فِيهِ تَبَعَةٌ، وَ لَا تُلْحَقُنَا فِيهِ سَأْمَةٌ، حَتَّى يَنْصَرِفَ
عَنَّا كُتَابُ السَّيِّئَاتِ بِصَحِيفَةٍ خَالِيَةٍ مِنْ ذِكْرِ سَيِّئَاتِنَا، وَ
يَتَوَلَّى كُتَابُ الْحَسَنَاتِ عَنَّا مَسْرُورِينَ بِمَا كَتَبُوا مِنْ
حَسَنَاتِنَا وَ إِذَا انْقَضَتْ أَيَّامُ حَيَاتِنَا، وَ تَصَرَّمَتْ مُدَدُ
أَعْمَارِنَا، وَ اسْتَحْضَرْتَنَا دَعْوَتُكَ الَّتِي لَا بُدَّ مِنْهَا وَ مِنْ
إِجَابَتِهَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْ خِتَامَ مَا
تُحْصِي عَلَيْنَا كُتْبُهُ أَعْمَالِنَا تَوْبَةً مَقْبُولَةً لَا تُوقِفُنَا بَعْدَهَا
عَلَى ذَنْبٍ اجْتَرَحْنَاهُ، وَ لَا مَعْصِيَةٍ اقْتَرَفْنَاهَا. وَ لَا تَكْشِفْ
عَنَّا سِتْرًا سَتَرْتَهُ عَلَى رُءُوسِ الْأَشْهَادِ، يَوْمَ تَبْلُو أَخْبَارَ
عِبَادِكَ. إِنَّكَ رَحِيمٌ بِمَنْ دَعَاكَ، وَ مُسْتَجِيبٌ لِمَنْ نَادَاكَ.

əgər işlərdən bizim üçün bir rahatlıq və asudəlik qərar versən o asudəliyi salamatlıqla birgə et ki, onun ardıyca bizə heç bir bəla yetişməsin, o asudəlikdə həyatımıza bir məzəmmət oturmasın ki, əməlləri yazanlar yanımızdan pis əməl dəftərini baş götürüb qayıtmaları, yaxşı əməllərimizi yazmağa yanımızdan şadlıq və sevinc içində geri qayıtsınlar, və elə ki, həyatımızın ruzigarı başa çatdı və yaşayış ipimiz qırıldı və Sənin özündən olan və qəbulu vacib olan o də'vətin (ölüm) bizi çağırırsa, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və

əməllərimizi yazanlarınmızın son işini qəbul edilən tövbə qərar ver ki, ondan sonra batdığımız günah və etdiyimiz xətaya görə bizi məzəmmət etməyəsən və bəndələrinin xəbərlərini aşkar edəcəyin gündə işimizin üzərinə ötürdüyün pərdəni hazır olanların gözləri önündə işimizin üzərindən götürməyəsən, çünki Sən səni çağıran hər kəsə qarşı rəhm edənsən, Səni səsləyən hər kəsin istəyini yerinə yetirirsən.

(12)

و كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْاِعْتِرَافِ وَ
طَلَبِ التَّوْبَةِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى:

اللَّهُمَّ إِنَّهُ يَحْجُبُنِي عَنْ مَسْأَلَتِكَ خِلَالُ ثَلَاثٍ، وَ تَحْذُونِي
عَلَيْهَا خَلَّةٌ وَاحِدَةٌ: يَحْجُبُنِي أَمْرٌ أَمَرْتُ بِهِ فَأَبْطَأْتُ عَنْهُ،
وَ نَهْيٌ نَهَيْتَنِي عَنْهُ فَأَسْرَعْتُ إِلَيْهِ، وَ نِعْمَةٌ أَنْعَمْتَ بِهَا
عَلَيَّ فَقَصَّرْتُ فِي شُكْرِهَا. وَ يَحْذُونِي عَلَى مَسْأَلَتِكَ
تَقْضُوكَ عَلَى مَنْ أَقْبَلَ بَوَاجْهَهُ إِلَيْكَ، وَ وَفَدَ بِحُسْنِ ظَنِّهِ
إِلَيْكَ، إِذْ جَمِيعُ إِحْسَانِكَ تَفْضُلٌ، وَ إِذْ كُلُّ نِعْمِكَ انْتِدَاءٌ فَهَذَا
أَنَا ذَا، يَا إِلَهِي، وَاقِفٌ بَبَابِ عِزِّكَ وَ قُوفَ الْمُسْتَئْسَلِ
الذَّلِيلِ، وَ سَائِلُكَ عَلَى الْحَيَاءِ مِنِّي سُؤَالَ الْبَائِسِ الْمُعِيلِ
مُقِرٌّ لَكَ بِأَنِّي لَمْ أَسْتَئْسَلْ وَ قَدْ إِحْسَانُكَ إِلَّا بِالْإِقْلَاعِ عَنْ
عَصْيَانِكَ، وَ لَمْ أَخْلُ فِي الْحَالَاتِ كُلِّهَا مِنْ امْتِنَانِكَ.

12-ci dua:

*O Həzrətin günahə e'tiraf edib haqqa qayıtmasını
istəməsi.*

İlahi! Üç xasiyyəət məni Səndən bir şey istəməkdən saxlayır, bir xislət Səndən bir şey istəməyə rəğbətləndirir, o üçü ibarətdir o əmərdən ki, mənə göstəriş verdin və mən yerinə yetiril-məsində tə'xir etdim, qadağan etdiyin işə sarı tələsdim, mənə bəxş etdiyin ne'mətinə şükr etməkdə səhlənkarlıq yolu ilə dərğahına gəl-məkdə, çünki bütün lütlərin ehsan üzündəndir, ne'mətlərinin hamısı səbəbsiz və ibtidasızdır.

Ey mənim Rəbbim, indi mənəm ki, izzət dərğa-hında zəlil kimi təslim olaraq durmuşam, xəca-lətlə, həya ilə ailə sahibi kimi Səndən hacət istəyirəm və e'tiraf edirəm ki, Sənin ehsanın vaxtı günhdən çəkinmək vaxtı günahdan çəkin-məkdən səvayə bir itaət yerinə yetirməmişəm,

فَهَلْ يَنْفَعُنِي، يَا إِلَهِي، إِقْرَارِي عِنْدَكَ بِسُوءِ مَا
اِكْتَسَبْتُ؟ وَ هَلْ يُنَجِّنِي مِنْكَ اعْتِرَافِي لَكَ بِقَبِيحِ مَا
ارْتَكَبْتُ؟ أَمْ أُوجِبْتُ لِي فِي مَقَامِي هَذَا سُخْطُكَ؟ أَمْ
لَزِمَنِي فِي وَقْتِ دُعَايِ مَقْتُكَ؟. سُبْحَانَكَ، لَا أَيْسُ مِنْكَ وَ
قَدْ فَتَحْتَ لِي بَابَ التَّوْبَةِ إِلَيْكَ، بَلْ أَقُولُ مَقَالَ الْعَبْدِ الذَّلِيلِ
الظَّالِمِ لِنَفْسِهِ الْمُسْتَخَفِّ بِحُرْمَةِ رَبِّهِ. الَّذِي عَظُمَتْ ذُنُوبُهُ
فَجَلَّتْ، وَ أَدْبَرَتْ أَيَّامُهُ فَوَلَّتْ حَتَّى إِذَا رَأَى مُدَّةَ الْعَمَلِ قَدْ
انْقَضَتْ وَ غَايَةَ الْعُمُرِ قَدْ انْتَهَتْ، وَ أَيَقِنُ أَنَّهُ لَا مَحِيصَ
لَهُ مِنْكَ، وَ لَا مَهْرَبَ لَهُ عَنْكَ، تَلَقَّاكَ بِالْإِنَابَةِ، وَ أَخْلَصَ
لَكَ التَّوْبَةَ، فَقَامَ إِلَيْكَ بِقَلْبٍ طَاهِرٍ نَقِيٍّ، ثُمَّ دَعَاكَ بِصَوْتٍ
حَائِلٍ خَفِيٍّ. قَدْ تَطَاطَأَ لَكَ فَاِنْحَنَى، وَ نَكَّسَ رَأْسَهُ فَاِنْثَنَى،
قَدْ أَرَعَشَتْ خَشْيَتُهُ رَجْلَيْهِ، وَ غَرَّقَتْ دُمُوعُهُ خَدْيَيْهِ،
يَدْعُوكَ: يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَ يَا أَرْحَمَ مَنْ انْتَابَهُ
الْمُسْتَرْحِمُونَ، وَ يَا أَعْطَفَ مَنْ أَطَافَ بِهِ الْمُسْتَغْفِرُونَ، وَ
يَا مَنْ عَفْوُهُ أَكْثَرُ مِنْ نَقْمَتِهِ، وَيَا مَنْ رِضَاهُ أَوْفَرُ مِنْ

سَخَطِهِ وَ يَا مَنْ تَحَمَّدَ إِلَى خَلْقِهِ بِحُسْنِ التَّجَاوُزِ، وَيَا مَنْ
عَوَّدَ عِبَادَهُ قَبُولَ الْإِنَابَةِ، وَيَا مَنْ اسْتَصْلَحَ فَاسِدَهُمْ بِالتَّوْبَةِ
وَيَا مَنْ رَضِيَ مِنْ فِعْلِهِمْ بِالْيُسِيرِ، وَمَنْ كَافَى قَلِيلَهُمْ
بِالْكَثِيرِ، وَيَا مَنْ ضَمِنَ لَهُمْ إِجَابَةَ الدُّعَاءِ، وَ يَا مَنْ
وَعَدَهُمْ عَلَى نَفْسِهِ بِتَفْضِيلِهِ حُسْنَ الْجَزَاءِ. مَا أَنَا بِأَعْصَى
مَنْ عَصَاكَ فَغَفَرْتَ لَهُ،

Heç zaman ne'mətindən bəhrəsiz olmamışam, İlahi, indi ki, Sənin qarşında əməlimin pislə-yinə e'tiraf edirəm, mənə bir faydası intiqamın-dan daha çox olan, ey razılığın qəzəbindən daha çox olan, ey bəyənilmiş keçmişə görə məxluqatı həmdinə sarı çağırən, ey bəndələrə tövbələrin qəbul etməyə adət etdirən, ey bədkarların tövbə ilə islahını istəyən, ey bəndələrin dəyərsiz əməllə-rinə razı qalan, və az əməllərinə bol mükafat verən, ey onlara duanın icabətinə zəmin olan, ey öz lütf və ehsanı ilə onlara yaxşı mükafat və'də verən; Mən nə bağışladığın güahkarlardan ən günahkarıyam

وَ مَا أَنَا بِاللَّوْمِ مَنْ اعْتَذَرَ إِلَيْكَ فَقَبِلْتَ مِنْهُ، وَ مَا أَنَا
بِالْظُّلْمِ مَنْ تَابَ إِلَيْكَ فَعُدْتَ عَلَيْهِ. أَتُوبُ إِلَيْكَ فِي مَقَامِي
هَذَا تَوْبَةً نَادِمٍ عَلَى مَا فَرَطَ مِنْهُ، مُشْفِقٍ مِمَّا اجْتَمَعَ عَلَيْهِ،
خَالِصٍ الْحَيَاءِ مِمَّا وَقَعَ فِيهِ. عَالِمٍ بِأَنَّ الْعَفْوَ عَنِ الذَّنْبِ
الْعَظِيمِ لَا يَتَعَاظَمُكَ، وَ أَنَّ التَّجَاوُزَ عَنِ الْإِثْمِ الْحَلِيلِ لَا
يَسْتَصْعِبُكَ، وَ أَنَّ احْتِمَالَ الْجَنَايَاتِ الْفَاجِشَةِ لَا يَتَكَادُكَ، وَ
أَنَّ أَحَبَّ عِبَادِكَ إِلَيْكَ مَنْ تَرَكَ الْاسْتِكْبَارَ عَلَيْكَ، وَ جَانِبَ
الْإِصْرَارِ، وَ لَزِمَ الْاسْتِغْفَارَ. وَ أَنَا أَتَبَرَأُ إِلَيْكَ مِنْ أَنْ
أُسْتَكْبِرَ، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَصِرَّ، وَ أَسْتَغْفِرُكَ لِمَا
قَصَّرْتُ فِيهِ، وَ أَسْتَعِينُ بِكَ عَلَى مَا عَجَزْتُ عَنْهُ. اللَّهُمَّ

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ هَبْ لِي مَا يَجِبُ عَلَيَّ لَكَ، وَ
عَافِنِي مِمَّا اسْتَوْجِبُهُ مِنْكَ، وَ أَجِرْنِي مِمَّا يَخَافُهُ أَهْلُ
الْإِسَاءَةِ، فَإِنَّكَ مَلِيٌّ بِالْعَفْوِ، مَرْجُوٌّ لِلْمَغْفِرَةِ، مَعْرُوفٌ
بِالتَّجَاوُزِ، لَيْسَ لِحَاجَتِي مَطْلَبٌ سِوَاكَ،

Sənin dərgahına üzr gətirən və üzrünü qəbul etdiyin, nə də ən çox məzəmmətə layiq olan, nə də ən zalım və yanında tövbəyə nail olan bir bəndə deyiləm, belə bir halda sənə tərəf qayıdıram, öz keçmiş əməllərindən peşman, başına gələnlərdən nigaran, düşdüyü işdən ixlasla xəcalətlidir, və bilir ki, böyük günahdan keçmək Sənin nəzərində böyük deyildir, ağır cinayətə dözmək sənə çətin deyildir, və Sənin yanında ən sevimli bəndə o kəsdir ki, dərgahında itaətsizlikdən və təkəb-bürdən əl çəksin, günaha israr etməkdən Sənə pənah gətirirəm, səhlankalıq etdiyim işlərdə Səndən bağışlanma diləyirəm və yerinə yetirmə-sində geri qaldığım işlərdə Səndən yardım istəyirəm.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənim öhdəmdə olan hüquqlardan keç, qazandığım əzabdan azad et, pis əməl sahiblərinin qorxduqlarından mənə pənah ver, çünki əfv və bəxşiş etməyə tam qüdrətin vardır, bağışlanma üçün ümid yerisən, güahdan keçməklə tanınmısan, ehtiyacımın Səndən savayı bir tələb edilən yeri

وَ لَا لِذَنْبِي غَافِرٌ غَيْرُكَ، حَاشَاكَ وَ لَا أَخَافُ عَلَى
نَفْسِي إِلَّا إِيَّاكَ، إِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ، صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ أَقْضِ حَاجَتِي، وَ أَنْجِ
طَلِبَتِي، وَ اغْفِرْ ذَنْبِي، وَ آمِنْ خَوْفَ نَفْسِي، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَ ذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

Günahımı Səndən başqa bağışlayacaq bir kimsə, yoxdur, mümkün deyil ki, bu cür olmayasan, mən özüm Səndən başqa heç kimdən qorxmuram, Sən Səndə qorxub çəkinməyə daha layiqsən, bağışlayansan, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və istəyimi yerinə yetir, hacətimi ver, günahımı bağışla, qəlbimə qorxudan əmin-amanlıq ver, çünki Sən hər şeyə qadirsən və bu iş Sənin üçün asandır, duamı qəbul et, ey aləmlərin Rəbbi!

(13)

**وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ الْحَوَائِجِ
إِلَى اللَّهِ تَعَالَى:**

اللَّهُمَّ يَا مُنْتَهَى مَطْلَبِ الْحَاجَاتِ وَ يَا مَنْ عِنْدَهُ نَيْلُ
الطَّلِبَاتِ وَ يَا مَنْ لَا يَبِيعُ نِعَمَهُ بِالْأَثْمَانِ وَ يَا مَنْ لَا يُكْدِّرُ
عَطَايَاهُ بِالْأَمْتِنَانِ وَ يَا مَنْ يُسْتَعْنَى بِهِ وَ لَا يُسْتَعْنَى عَنْهُ
وَ يَا مَنْ يُرْغَبُ إِلَيْهِ وَ لَا يُرْغَبُ عَنْهُ

13-cü dua:

O Həzrətin Allahdan istəklərini diləməsi.

İlahi! ey hacətin sonu, ey bütün istəklərə yetmək əlində olan, ey ne'mətlərinə məbləğə satmayan, ey bəxşislərini minnət kudurəti ilə bulaşdırmayan, ey Səninlə ehtiyacsız olan, Səndən ehtiyacsız olmurlar, Sənə sarı üz gətirərlər,

وَ يَا مَنْ لَا تُفْنِي خَزَائِنُهُ الْمَسَائِلُ. وَ يَا مَنْ لَا تُبَدِّلُ
حِكْمَتَهُ الْوَسَائِلُ, وَ يَا مَنْ لَا تَنْقَطِعُ عَنْهُ حَوَائِجُ الْمُحْتَاجِينَ
وَ يَا مَنْ لَا يُعْنِيهِ دُعَاءُ الدَّاعِينَ. تَمَدَّحْتَ بِالْغَنَاءِ عَنْ

خَلَقَكَ وَأَنْتَ أَهْلُ الْغِنَى عَنْهُمْ: وَنَسَبْتَهُمْ إِلَى الْفَقْرِ وَهُمْ
 أَهْلُ الْفَقْرِ إِلَيْكَ. فَمَنْ حَاوَلَ سَدَّ خَلَّتِهِ مِنْ عِنْدِكَ، وَرَامَ
 صَرْفَ الْفَقْرِ عَنْ نَفْسِهِ بِكَ فَقَدْ طَلَبَ حَاجَتَهُ فِي مَظَانِّهَا،
 وَأَتَى طَلِبَتَهُ مِنْ وَجْهِهَا. وَمَنْ تَوَجَّهَ بِحَاجَتِهِ إِلَى أَحَدٍ مِنْ
 خَلْقِكَ أَوْ جَعَلَهُ سَبَبَ نُجْحِهَا دُونَكَ فَقَدْ تَعَرَّضَ لِلْحَرَمَانِ،
 وَاسْتَحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ قَوْتَ الْإِحْسَانِ. اللَّهُمَّ وَلِيَّ إِلَيْكَ حَاجَةٌ
 قَدْ قَصَرَ عَنْهَا جُهْدِي، وَتَقَطَّعَتْ دُونَهَا حِيلِي، وَسَوَّلْتَ
 لِي نَفْسِي رَفَعَهَا إِلَى مَنْ يَرْفَعُ حَوَائِجَهُ إِلَيْكَ، وَلَا يَسْتَغْنِي
 فِي طَلِبَاتِهِ عَنْكَ، وَهِيَ زَلَّةٌ مِنْ زَلَلِ الْخَاطِئِينَ، وَعَثْرَةٌ مِنْ
 عَثَرَاتِ الْمُذْنِبِينَ.

Ey hacətlər xəzinələrini fani etməyən, heç bir vasitələr hikmətini dəyişməyən, ey möhtacların ümidini üzməyən, dua edənlərin duası Səni yormur, Sən öz vücudunu bütün xalqdan ehtiyacsız olmağına məhd etməsən və onlardan ehtiyacsız olmağa daha layiqsən, onlara yoxsulluq nisbəti vermisən və onlar buna layiqdirlər, buna görə də hər kəs öz ehtiyacının kənar edilməsini Səndən istəyə və yoxsulluğunun qaytarılmasını Sənin vasitənlə tələb edərsə həqiqətən də, öz diləyini əsl yerində istəmişdir, düzgün yoldan mətləbinin ardınca düşmüşdür. Hər kəs ehtiyacında yaratdıqlarının birinin ardınca düşsə, yaxud Sənin əvəzində onu istəyinin yerinə yetişməsin vasitə qərar versə, şübhəsiz ki, özünü ümitsizliyə atmış, Sənin tərəfindən ehsandan məhrum olmağa layiq görülmüşdür.

İlahi! dərgahına bir hacət gətirmişəm ki, ona yetməyə qüdrətim yoxdur, onun qarşısında çarə axtarmaq ipim qırılmış, nəfsim nəzərimdə elə bəzənmişdir ki, o ehtiyacı öz ehtiyacını Sənin dərgahına gətirənə açıqlayım, o öz istəyində Səndən ehtiyacsız deyildir, və bu işlər sən və düşmənlərin xətası, günakarların batmasıdır,

ثُمَّ انْتَبَهْتُ بِتَذْكِيرِكَ لِي مِنْ غَفْلَتِي، وَنَهَضْتُ بِتَوْفِيقِكَ مِنْ زَلَّتِي، وَرَجَعْتُ وَنَكَصْتُ بِتَسْدِيدِكَ عَنْ عَثْرَتِي. وَ قُلْتُ: سُبْحَانَ رَبِّي كَيْفَ يَسْأَلُ مُحْتَاجٌ مُحْتَاجًا؟ وَ أَنَّى يَرْغَبُ مُعْدِمٌ إِلَى مُعْدِمٍ؟ فَقَصَدْتُكَ، يَا إِلَهِي، بِالرَّغْبَةِ، وَ أَوْفَدْتُ عَلَيْكَ رَجَائِي بِالثَّقَةِ بِكَ. وَ عَلِمْتُ أَنَّ كَثِيرَ مَا أَسْأَلُكَ يَسِيرٌ فِي وَجْدِكَ، وَ أَنَّ خَطِيرَ مَا أَسْتَوْهِبُكَ حَقِيرٌ فِي وَسْعِكَ، وَ أَنَّ كَرَمَكَ لَا يَضِيقُ عَنْ سُؤَالِ أَحَدٍ، وَ أَنَّ يَدَكَ بِالْعَطَايَا أَعْلَى مِنْ كُلِّ يَدٍ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَحْمِلْنِي بِكَرَمِكَ عَلَى التَّقْضِيلِ، وَ لَا تَحْمِلْنِي بِعَدْلِكَ عَلَى الْاِسْتِحْقَاقِ، فَمَا أَنَا بِأَوَّلِ رَاغِبٍ رَغِبَ إِلَيْكَ فَأَعْطَيْتَهُ وَ هُوَ يَسْتَحِقُّ الْمَنْعَ، وَ لَا بِأَوَّلِ سَائِلٍ سَأَلَكَ فَأَفْضَلْتَ عَلَيْهِ وَ هُوَ يَسْتَوْجِبُ الْحَرَمَانَ.

Sonra Sənin xatırlatmanla qəflət yuxusundan oyandım və yardımınla xətdən əl götürdüm, özümə gəldim və dedim:

Pak və münəzzəhdir Rəbbim, möhtac olan ehtiyacından nə cür bir şey istəsin?

Yoxsul başqa bir yoxsuldan nə cür dilənsin?

O zaman ey mənim Rəbbim, şövq, şəvqətlə səni səslədim yəqin edərək Sənə ümid bağladım, və bildim ki, istəyim nə qədər çox olsa da varlığının müqabilində heç nədir, mənim Sənin bəxşişinə fəvqəladə göz dikməyini qüdrətinin əhatəsində kiçik bir şeydir, ehsanın çoxluğu heç kəsin istəyi ilə daralmır, bəxşiş edən əlin hər bir əldən ucadır.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və öz kərəminlə lütf et, əməlimlə ədalətinə layiq olduğum kimi rəftar etmə, çünki mən əsirgəməyə layi olan, şövqlə Sənə sarı üz tutub, Səbində ona ehsan etdiyim,

məhrumiyyətə layiq olub sənə üz çevirib Səninə
haqqında lütf etdiyin ilk adam deyiləm.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ كُنْ لِدُعَائِي مُجِيبًا، وَ
مِنْ نِدَائِي قَرِيبًا، وَ لِتَضَرُّعِي رَاحِمًا، وَ لِصَوْتِي سَامِعًا. وَ
لَا تَقْطَعْ رَجَائِي عَنْكَ، وَ لَا تَبْتُ سَبَبِي مِنْكَ، وَ لَا
تُوجِّهْنِي فِي حَاجَتِي هَذِهِ وَ غَيْرِهَا إِلَى سِوَاكَ وَ تَوَلَّنِي
بِنُجْحِ طَلِبَتِي وَ قَضَاءِ حَاجَتِي وَ نَيْلِ سُؤْلِي قَبْلَ زَوَالِي
عَنْ مَوْقِفِي هَذَا بِنَيْسِيرِكَ لِي الْعَسِيرِ وَ حُسْنِ تَقْدِيرِكَ لِي
فِي جَمِيعِ الْأُمُورِ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلَاةً دَائِمَةً
نَامِيَةً لَا انْقِطَاعَ لِأَبْدِهَا وَ لَا مُنْتَهَى لِأَمَدِهَا، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ
عَوْنًا لِي وَ سَبَبًا لِنَجَاحِ طَلِبَتِي، إِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ. وَ مِنْ
حَاجَتِي يَا رَبِّ كَذَا وَ كَذَا
وَ تَذَكَّرْ حَاجَتَكَ ثُمَّ تَسَجَّدْ وَ تَقُولُ فِي سُجُودِكَ فَضْلُكَ
أَنْسَنِي، وَ إِحْسَانُكَ دَلَّنِي، فَاسْأَلْكَ بِكَ وَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،
صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ، أَنْ لَا تَرُدَّنِي خَائِبًا.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
duama cavab verən ol, duama lütf göstər, ah-zarıma rəhm
et, səsimi eşit, ümid ipimi qırma, mənim sənə yetiyim
əlimi özündən ayırma, bu və digər istəklərinə üzümü
özündən başqasına sarı yönəltmə, hacətimi verməklə işimi
sahmana salan Sən ol, arzuma yetməklə öz yerimən
durmamış, çətinliyimi asan etməklə mənim üçün
müqəddər etdiyim gözəl aqibətlə Muhəmməd və onun
soyuna səlavat göndər, əbədi, sonu olmayan, artan, bir

səlavat və bunu mənə yardımçı, istəyimin yerinə yetməsində köməkçi qərar ver.

Həqiqətən də Sən çox kəramət sahibisən və ey mənim rəbbim, istəyim belədir: Sonra istədiyin hacəti Allah dərgahına təqdim edib səcdəyə gedərək bu sözləri de:

Lütfün mənə rahatlıq verir, ehsanın yol götürir, belə isə Səndən müqəddəs zatına və Muhəmməd və onun soyuna-Sənin səlavatın aşkar olsun-xatir istəyirəm ki, məni bu dərgahından qovma.

(14)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اعْتَدِيَ عَلَيْهِ
أَوْ رَأَى مِنَ الظَّالِمِينَ مَا لَا يُحِبُّ:

يَا مَنْ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ أَنْبَاءُ الْمُتَظَلِّمِينَ وَ يَا مَنْ لَا يَحْتَاجُ
فِي قَصَصِهِمْ إِلَى شَهَادَاتِ الشَّاهِدِينَ. وَ يَا مَنْ قَرُبَتْ
نُصْرَتُهُ مِنَ الْمَظْلُومِينَ وَ يَا مَنْ بَعْدَ عَوْنِهِ عَنِ الظَّالِمِينَ
قَدْ عَلِمْتَ، يَا إِلَهِي، مَا نَالَنِي مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ مِمَّا
حَظَرْتَ وَ أَنْتَهَكُهُ مِنِّي مِمَّا حَظَرْتَ عَلَيْهِ، بَطْرًا فِي
نِعْمَتِكَ عِنْدَهُ، وَ اغْتِرَارًا بِنَكِيرِكَ عَلَيْهِ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ خُذْ ظَالِمِي وَ عَدُوِّي عَنْ ظُلْمِي بِقُوَّتِكَ، وَ
أَقْلُ حَذِّهِ عَنِّي بِقُدْرَتِكَ، وَ اجْعَلْ لَهُ شُغْلًا فِيمَا يَلِيهِ، وَ
عَجْزًا عَمَّا يُنَاوِيهِ اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ لَا
تُسَوِّغْ لَهُ ظُلْمِي،

14-cü dua:

O Həzrətin birindən zülm gördükdə etdiyi dua.

Ey şikayət edənlərin xəbərlərindən agah olan, ey zülm görənlərin əhvalında şahidlərin şəhadə-tinə ehtiyac

duymayan, ey məzlumlara yardımının yetmə dövrünü yaxın olan, ey yardımın zülmkardan uzaq olan, ey mənim Rəbbim, Sən bilirsən ki, fülən kəsin oğlu filan kəsdən mənə elə şey yetiş-di ki, o işi ona qadağan etmişdin, o ona qadağan etdiyin hörmət pərdəmi cırdı, ne'mətində tüğyan edib əzabına e'tinasızlıq üzündən məni incitdi.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənə zülm edəni və öz düşməninə öz qüvvətinlə məndən uzaqlaşdır, öz qüdrətinlə mənə olan kəskinliyini sındır, onu özünə məşğul et, onunla yanaşı mənə qarşı düşmənçilik edəni aciz et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər

وَ أَحْسِنْ عَلَيْهِ عَوْنِي، وَ اغْصِمْنِي مِنْ مِثْلِ أَفْعَالِهِ، وَ لَا
تَجْعَلْنِي فِي مِثْلِ حَالِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ
أَعِدْنِي عَلَيْهِ عَذْوَى حَاضِرَةً، تَكُونُ مِنْ غِيْظِي بِهِ شِفَاءً،
وَ مِنْ حَنْقِي عَلَيْهِ وَفَاءً. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
عَوِّضْنِي مِنْ ظُلْمِهِ لِي عَفْوَكَ، وَ أَبْدِلْنِي بِسُوءِ صَنِيعِهِ
بِي رَحْمَتَكَ، فَكُلُّ مَكْرُوهِ جَلُّ دُونَ سَخَطِكَ، وَ كُلُّ
مَرْزِيَةٍ سِوَاءٍ مَعَ مَوْجِدَتِكَ. اللَّهُمَّ فَكَمَا كَرِهْتَ إِلَيَّ أَنْ
أُظْلَمَ فَقِنِي مِنْ أَنْ أَظْلَمَ. اللَّهُمَّ لَا أَشْكُو إِلَيْ أَحَدٍ سِوَاكَ، وَ
لَا أَسْتَعِينُ بِحَاكِمٍ غَيْرِكَ، حَاشَاكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ
آلِهِ، وَ صَلِّ دُعَائِي بِالْإِجَابَةِ، وَ اقْرَأْ شِكَايَتِي بِالتَّغْيِيرِ.
لَا تَقْتِنِي بِالْقُنُوطِ مِنْ إِنْصَافِكَ، وَ لَا تَفْتِنَهُ بِالْأَمْنِ مِنْ
إِنْكَارِكَ، فَيُصِرَّ عَلَى ظُلْمِي،

Onun qarşısında mənə yaxşı yardım et, onun işlərinə oxşar işlərdən məni hifz et, məni onun halına bənzər vəziyyətə düşməyə qoyma.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və düşmənim qarşısında mənə bilafasilə kömək et ki, ona qarşı qəzəb tufanı yatsın, ondan qəlbimin dadını alsın.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və onun zülmü qarşısında mənə əfv və bəxşişini əta et, onunla pis rəftarım əvəzində rəhmətini mənə mükafat ver, çünki Sənin qorxun qarşısında hər bir xoşagəlməz iş boş şeydir, hər bir müsibət qəzəbin qarşısında asandır.

İlahi! Zülmkarı nəzərimdə xoşagəlməz etdiyin kimi mənə də zülmkarlıqdan qoru.

İlahi! Səndən savayı heç kəsə şikayət etmirəm, Səndən başqa heç bir hakimdən yardım istəyirəm, belə etməyim qeyri mümkündür, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və duamı icabətə yetir, şikayətimi indiki vəziyyətimin dəyişilməsinə səbəb qərar ver, mənə öz ədalətinlə imtahan etmə ki, mənə qarşı zülmündə israr etsin, haqqımı tapdasın,

وَ يُحَاضِرُنِي بِحَقِّي، وَ عَرَّفَهُ عَمَّا قَلِيلَ مَا أَوْعَدْتَ
الظَّالِمِينَ، وَ عَرَّفَنِي مَا وَعَدْتَ مِنْ إِبَابَةِ الْمُضْطَرِّينَ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ وَقِّفْنِي لِقَبُولِ مَا قَضَيْتَ
لِي وَ عَلَيَّ وَ رَضْنِي بِمَا أَخَذْتَ لِي وَ مِنِّي، وَ اهْدِنِي
لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا هُوَ أَسْلَمُ. اللَّهُمَّ وَ إِنْ
كَانَتْ الْخَيْرَةُ لِي عِنْدَكَ فِي تَأْخِيرِ الْأَخْذِ لِي وَ تَرْكِ
الْإِنْتِقَامِ مِمَّنْ ظَلَمَنِي إِلَى يَوْمِ الْفَصْلِ وَ مَجْمَعِ الْخَصْمِ
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَيِّدْنِي مِنْكَ بِنِيَّةٍ صَادِقَةٍ وَ
صَبْرٍ دَائِمٍ وَ أَعِزَّنِي مِنْ سُوءِ الرَّغْبَةِ وَ هَلَعِ أَهْلِ
الْحَرِصِ، وَ صَوِّرْ فِي قَلْبِي مِثَالَ مَا ادَّخَرْتَ لِي مِنْ
ثَوَابِكَ، وَ أَعِدِّتْ لِحَصْمِي مِنْ جَزَائِكَ وَ عِقَابِكَ، وَ
اجْعَلْ ذَلِكَ سَبَبًا لِقَنَاعَتِي بِمَا قَضَيْتَ، وَ ثِقَتِي بِمَا تَخَيَّرْتَ

آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

və zülmkara mənə qarşı zülmündə rüxsət vermə, elə bu tezliklə onu zülmkarları qorxutduğun və'də ilə tanış et və məni çarəsizlərə və'də etdiyin icabətlə agah et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və məni barəmdə müqəddər etdiyin hər bir xeyir və ziyanı qəbul etməyə müvəffəq et və ən doğru yola hidayət et, ən sağlam işə yönəlt.

İlahi! əgər xeyrimi haqqın alınmasının tə'xirə düşməsində, intiqamımın qiyamətədək qalmasında bilsən, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və öz tərəfindən həmişəlik səbr və doğru niyyətlə mənə yardım et, hərislik əhlinin nalayiq rəğbətindən pənah ver, mənim üçün hazırladığın mükafatı və düşmənimə tadarük gördüyün qəzav-qədərinə razı qalmağıma bir vasitə qərar ver.

Ey aləmlərin Rəbbi, duamı qəbul et, çünki Sən böyük fəzilət sahibi və hər şeyə qadirsən!

(15)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا مَرِضَ أَوْ نَزَلَ بِهِ كَرْبٌ أَوْ بَلِيَّةٌ:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا لَمْ أَزَلْ أَتَصَرَّفُ فِيهِ مِنْ سَلَامَةٍ بَدَنِي، وَ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا أَحْدَثَتْ بِي مِنْ عِلَّةٍ فِي جَسَدِي فَمَا أَدْرِي، يَا إِلَهِي، أَيُّ الْحَالَيْنِ أَحَقُّ بِالشُّكْرِ لَكَ، وَ أَيُّ الْوَقْتَيْنِ أَوْلَى بِالْحَمْدِ لَكَ أَوْ قَتُّ الصَّحَّةِ الَّتِي هَنَأْتَنِي فِيهَا طَيِّبَاتِ رِزْقِكَ، وَ نَشِطَّتَنِي بِهَا لِابْتِغَاءِ مَرْضَاتِكَ وَ فَضْلِكَ، وَ قَوَّيْتَنِي مَعَهَا عَلَى مَا وَفَّقْتَنِي لَهُ

مِنْ طَاعَتِكَ؟ أَمْ وَقْتُ الْعَلَّةِ الَّتِي مَحَّصْتَنِي بِهَا، وَ النِّعَمِ
الَّتِي أَتَحَفَّتَنِي بِهَا، تَخْفِيفًا لِمَا ثَقُلَ بِهِ عَلَيَّ ظَهْرِي مِنْ
الْخَطِيئَاتِ، وَ تَطْهِيرًا لِمَا أَنْغَمَسْتُ فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَ
تَنْبِيهًا لِتَنَاوُلِ التَّوْبَةِ، وَ تَذْكِيرًا لِمَحْوِ الْحَوْبَةِ بِقَدِيمِ النِّعْمَةِ؟

15-ci dua:

*O Həzrətin xəstəlik, yaxud ona bir bəla üz verdikdə
etdiyi duası.*

İlahi! Həmişə bəhrə apardığım bədən sağlamlığımıza
görə Sənə həmd olsun, və bədənimizdə üzə çıxartdığın
xəstəlikdən ötrü Sənə həd olsun, ey mənim Rəbbim, bu iki
haldan dərgahına daha çox şükr etməyimin hansının daha
çox layili olduğunu bilirəm, görəsən bu iki haldan Sən dah
çox həmd edilməsi hasıdır?

Sağlam olduğum pakizə ruzilərindən
fayda-landığımız, onun səbəbiylə daha yaxşı itaətə yardım
etdiyin, yaxud paklaşdırdığın xəstəlik zamanı, ne'mətləri
töhfə etdiyin və ağır yükləndiyim günah yükündən
yüngülləşdiriyin, batdığım günahardan pak etdiyin,
günahın alçaqlığını qəlbimdən tövbə ilə siləcəyin zaman?

وَ فِي خِلَالِ ذَلِكَ مَا كَتَبَ لِي الْكَاتِبَانِ مِنْ زَكِيٍّ
الْأَعْمَالِ، مَا لَا قَلْبٌ فَكَّرَ فِيهِ، وَ لَا لِسَانٌ نَطَقَ بِهِ، وَ لَا
جَارِحَةٌ تَكَلَّفَتْهُ، بَلْ إِفْضَالًا مِنْكَ عَلَيَّ، وَ إِحْسَانًا مِنْ
صَنِيعِكَ إِلَيَّ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ حَبِّبْ إِلَيَّ
مَا رَضَيْتَ لِي، وَ يَسِّرْ لِي مَا أَحْلَلْتَ بِي، وَ طَهِّرْني مِنْ
دَنَسٍ مَا أَسْلَفْتُ، وَ امْحُ عَنِّي شَرًّا مَا قَدَّمْتُ، وَ أَوْجِدْني
حَلَاوَةَ الْعَافِيَةِ، وَ أَذِقْني بَرْدَ السَّلَامَةِ، وَ اجْعَلْ مَخْرَجِي

عَنْ عَلَيَّ إِلَى عَفْوِكَ، وَ مُتَحَوِّلِي عَنْ صَرَ عَتِي إِلَى
تَجَاوُزِكَ، وَ خَلَاصِي مِنْ كَرْبِي إِلَى رَوْحِكَ، وَ سَلَامَتِي
مِنْ هَذِهِ الشَّدَّةِ إِلَى فَرَجِكَ إِنَّكَ الْمُتَقَضِّلُ بِالْإِحْسَانِ،
الْمُتَطَوِّلُ بِالْأَمْتِنَانِ، الْوَهَّابُ الْكَرِيمُ، ذُو الْجَلَالِ وَ
الْإِكْرَامِ.

Bu xəstəlik ərafəsində mənə ehsan etdiyin töhfələrdən biri də budur ki, Mələklər heç kəsin dininə gəlməyən, fikrinə girməyən pak əməllər yazmışlar ki, bu işdə bədən əzalarımızdan heç biri əziyyət görəmiş, akin bunları Sənin ehsanın, lütfün üzündən yazmışlar.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bəyəndiyin şeyi nəzərimdə əziz et, mənə füğan etdiyinə dözməyimi mənim üçün asan et, mən keçmiş əməllərin bulaşmasından pak et, keçmiş əməllərin bulaşmasından pak et, keçmiş əməllərin şərrin məndən kənar et, sağlamlıqlığın şirinliyini daddır və lütf et ki, bu xəstəlik yatağından Sənin əfvinə və bəxşisinə sarı xilas yolu tapım, bu sürünməlikdən Sənin məğfirətinə köçməyə yardım et, bu qəm-qüssədən rahatlığına əl tapmaqda kömək göstər.

Bu çətinlikdən Sənin mərhəmətinə sağlamlıq tapım ki, həqiqətən Sən, ləyaqətimiz olmadan bizə ehsan edirsən, bəxşişinin sonu olmaya kəramətli əta sahibi, cəlal və kəramət sahibisən!

(16)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اسْتَقَالَ مِنْ
نُوبِهِ، أَوْ تَضَرَّعَ فِي طَلَبِ الْعَفْوِ عَنْ عُيُوبِهِ:
اللَّهُمَّ يَا مَنْ بِرَحْمَتِهِ يَسْتَغِيثُ الْمَذْنُبُونَ وَيَا مَنْ إِلَى
ذِكْرِ إِحْسَانِهِ يَفْرَعُ الْمُضْطَرُّونَ وَيَا مَنْ لِخِيفَتِهِ يَنْتَجِبُ

الْخَاطِئُونَ يَا أَنْسَ كُلِّ مُسْتَوْحِشٍ غَرِيبٍ، وَيَا فَرَجَ كُلِّ
مَكْرُوبٍ كَيْبٍ، وَيَا غَوْثَ كُلِّ مَخْذُولٍ فَرِيدٍ، وَيَا عَضُدَ
كُلِّ مُحْتَاجٍ طَرِيدٍ أَنْتَ الَّذِي وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً
وَعِلْمًا وَأَنْتَ الَّذِي جَعَلْتَ لِكُلِّ مَخْلُوقٍ فِي نِعْمِكَ سَهْمًا
وَأَنْتَ الَّذِي عَفُوهُ أَعْلَى مِنْ عِقَابِهِ وَأَنْتَ الَّذِي تَسْعَى
رَحْمَتُهُ أَمَامَ غَضَبِهِ وَأَنْتَ الَّذِي عَطَاؤُهُ أَكْثَرُ مِنْ
مَنْعِهِ وَأَنْتَ الَّذِي اتَّسَعَ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ فِي وَسْعِهِ وَأَنْتَ
الَّذِي لَا يَرْغَبُ فِي جَزَاءٍ مَنْ أَعْطَاهُ وَأَنْتَ الَّذِي لَا يُفْرُطُ
فِي عِقَابٍ مَنْ عَصَاهُ. وَأَنَا، يَا إِلَهِي، عَبْدُكَ الَّذِي أَمَرْتَهُ
بِالدُّعَاءِ فَقَالَ: لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، هَا أَنَا ذَا،

16-cı dua:

*O Həzrətin günahlarından vəsiyyətinə bağışlanmasını
diləməsi.*

İlahi! Günahkarlar rəhmətini fəryada çağırır, çarəsizlər ehsanını yad etməyə pənah aparırlar, günahkarlar şiddətlə ağlayır; ey vətəndən uzaq düşən hər bir qorxanın həmdəmi, ey qəlbi sınan hər bir qəmlinin çarə qılanı, ey tək qalan hər kəsin dadına yetən, ey qovulmuş hər bir möhtacın köməkçisi, Sənin rəhmət və elmin hər şeyi ehtiva etmişdir, yaratdıqlarının hər biri üçün ne'mət-lərindən bir bəhrə qərar vermişən, əfin əzabına qələbə çalmışdır, rəhmətin qəzəbin önünə hərə-kətdir, bəxşişin əsirgəməyindən çoxdur, rəhmə-tin bütün məxluqatı ehtiva etmişdir, birinə bir şey bəxş etdikdə ondan mükafat gözləmirsən, günahkarlara cəza verməkdə ölçüdən çıx-mırsan mən, Sənin o bəndənəm ki,

يَا رَبِّ، مَطْرُوحٌ بَيْنَ يَدَيْكَ. أَنَا الَّذِي أَوْقَرَتِ الْخَطَايَا
ظَهْرَهُ، وَأَنَا الَّذِي أَفْنَتِ الذُّنُوبُ عُمْرَهُ، وَأَنَا الَّذِي بَجْهَلِهِ

عَصَاكَ، وَلَمْ تَكُنْ أَهْلًا مِنْهُ لِذَاكَ. هَلْ أَنْتَ، يَا إِلَهِي،
 رَاجِمٌ مَنْ دَعَاكَ فَأَبْلَغَ فِي الدُّعَاءِ؟ أَمْ أَنْتَ غَافِرٌ لِمَنْ بَكَكَ
 فَأُسْرِعَ فِي الْبُكَاءِ؟ أَمْ أَنْتَ مُتَجَاوِزٌ عَمَّنْ عَفَرَ لَكَ وَجْهَهُ
 تَذَلُّلاً؟ أَمْ أَنْتَ مُغْنٍ مَنْ شَكَا إِلَيْكَ، فَقَرَهُ تَوَكُّلاً؟ إِلَهِي لَا
 تُخَيِّبْ مَنْ لَا يَجِدُ مُعْطِياً غَيْرَكَ، وَلَا تَخْذُلْ مَنْ لَا
 يَسْتَعْنِي عَنْكَ بِأَحَدٍ دُونَكَ. إِلَهِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
 وَلَا تُعْرِضْ عَنِّي وَقَدْ أَقْبَلْتُ عَلَيْكَ، وَلَا تَحْرِمْنِي وَقَدْ
 رَغِبْتُ إِلَيْكَ، وَلَا تَجْبِهْنِي بِالرَّدِّ وَقَدْ انْتَصَبْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ.
 أَنْتَ الَّذِي وَصَفْتَ نَفْسَكَ بِالرَّحْمَةِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِهِ، وَارْحَمْنِي، وَأَنْتَ الَّذِي سَمَّيْتَ نَفْسَكَ بِالْعَفْوِ فَاعْفُ
 عَنِّي

ona dua etməyi əmr edin və o da ləbbeyk dedi və əmrini yerinə yetirdi, indi ey mənim Rəbbim, mənəm ki, dərğahında torpağa düşmüşəm, həmin bəndəyəm ki, günahlar arxamı ağırlatmış, ömrü-mü puça çıxarmışdır, mən həmin bəndəyəm ki, cəhalət üzündən Sənə itaətsizlik etdim, halbuki Sən ona layiq deyildin. Ey mənim Rəbbim, əgər kimsə Səni çağır, ona rəhm edərmisən ki, mən də dua etməkdə çalışım? Yaxud dərğahına nalə edəni bağışlayarsanmı ki, ağlamağa tələsim? Yaxud zəllilliklə başını dərğahına qoyandan keçər-sənmi? Yaxud da e'timad üzündən dərğahına yoxsul-luqdan şikayət edəni ehtiyacsız edərsənmi? Ey mənim Rəbbim, Səndən savayı bəxşiş edən tapma-yanı ümitsiz etmə, Səndən savayı başqası ilə ehtiyacsız olmayanı yardımsız qoyma. Ey mənim Rəbbim, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və indi ki, sənə üz gətirmişəm, məndən üz döndərmə, ürəyimi Sənə verdim halda məni məh-rum etmə, dərğahında durmuş ikən rədd əlini sinəmə vurma.

Sən öz zatını rəhmətlə vəsf etmi-sən, belə isə Muhəmməd
və onun soyuna səlavat göndər və mənə rəhm et,

قَدْ تَرَى يَا إِلَهِي، فَيْضَ دَمْعِي مِنْ خَيْفَتِكَ، وَ وَجِيبَ
قَلْبِي مِنْ خَشْيَتِكَ، وَانْتِقَاضَ انْتِقَاضِ جَوَارِحِي مِنْ هَيْبَتِكَ
كُلُّ ذَلِكَ حَيَاءٌ مِنْكَ لِسُوءِ عَمَلِي، وَلِذَاكَ حَمْدُ صَوْتِي عَنْ
الْجَارِ إِلَيْكَ، وَكَلَّ لِسَانِي عَنْ مُنَاجَاتِكَ. يَا إِلَهِي فَلَاكَ الْحَمْدُ
فَكَمْ مِنْ عَائِبَةٍ سَتَرْتَهَا عَلَيَّ فَلَمْ تَفْضَحْنِي، وَكَمْ مِنْ ذَنْبٍ
غَطَّيْتَهُ عَلَيَّ فَلَمْ تَشْهَرْنِي، وَكَمْ مِنْ شَائِبَةٍ أَلَمَمْتُ بِهَا فَلَمْ
تَهْتِكْ عَنِّي سِتْرَهَا، وَلَمْ تُقْلِدْنِي مَكْرُوهَ شَنَاةِهَا، وَلَمْ تُبْدِ
سُوءَاتِهَا لِمَنْ يَلْتَمِسُ مَعَائِبِي مِنْ جِيرَتِي، وَحَسَدَةِ نِعْمَتِكَ
عِنْدِي ثُمَّ لَمْ يَنْهَنِي ذَلِكَ عَنْ أَنْ جَرَيْتُ إِلَى سُوءٍ مَا
عَهَدْتَ مِنِّي فَمَنْ أَجْهَلُ مِنِّي، يَا إِلَهِي، بِرُشْدِهِ؟ وَمَنْ
أَغْفَلُ مِنِّي عَنْ حَظِّهِ؟ وَمَنْ أَبْعَدُ مِنِّي مِنْ اسْتِصْلَاحِ نَفْسِهِ
حِينَ أَنْفَقُ مَا أَجْرَيْتَ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ فِيمَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ
مِنْ مَعْصِيَتِكَ؟

Sən özünü xətaları bağışlayan adlandırmısan, Belə isə
məni əfv et, ey mənim Rəbbim, şübhəsiz ki, qorxudan
axan göz yaşımı, vəhşətindən qəlbi-min pərişanlığı,
heybətindən bədənimin titrə-yişini, görürsən və bütün bu
xəcalətlik mənim pis rəftarıma görədir və buna görə də
ah-zarla dərga-hına gələn səsim batmış, dilim Səninlə
raz-niyazdan düşmüşdür. Ey mənim Rəbbim! Həmd
olsun, Sənə, nə çox eyblər ki, üzərini örtüb məni
rüsvey-çılıq meydanına çəkmədin, nə çox günahlarım ki,
gizlədib məni onlarla məhşur etmədin, nə çox pisliliklərim
ki, onların pərdəsini yırtmadın və pisliliklərin rüsveyçılıq
halqasını boynuma atma-dın, günahlarımın pisliliklərini

eybimin dalıyca olan qonşuların, Sənin mənə verdiyin ne'mətlə-rinin aradan getməsinə istəyən həsəd aparanların yanında aşkar etmədin, lakin Sənin mənə olan lütfülərin məni xəbərim olduğu pisliklərdən saxlamadı (bütün bu yaxşılıqlarınla, belə mən günah etdim)!! Nəfsinin islahına məndən daha uzaq olan kimdir? Mənə lütf etdiyin ne'mətləri qadağan etdiyin yerlərdə sərf edirəm. Günaha tələsib batıl bataqlığında məndən daha çox batan kimdir? Səninlə Şeytanın də'vəti arasında dayanarkən,

وَمَنْ أَبْعَدُ غَوْرًا فِي الْبَاطِلِ، وَأَشَدُّ إِقْدَامًا عَلَى السُّوءِ
مِنِّي حِينَ أَقِفُ بَيْنَ دَعْوَتِكَ وَدَعْوَةِ الشَّيْطَانِ فَاتَّبِعْ دَعْوَتَهُ
عَلَى غَيْرِ عَمَى مِنِّي فِي مَعْرِفَةٍ بِهِ وَلَا نِسْيَانٍ مِنْ حِفْظِي
لَهُ؟ وَأَنَا حِينَئِذٍ مُوقِنٌ بِأَنَّ مُنْتَهَى دَعْوَتِكَ إِلَى الْجَنَّةِ،
وَمُنْتَهَى دَعْوَتِهِ إِلَى النَّارِ. سُبْحَانَكَ مَا أَعْجَبَ مَا أَشْهَدُ بِهِ
عَلَى نَفْسِي، وَأَعِدُّهُ مِنْ مَكْتُومٍ أَمْرِي. وَأَعْجَبُ مِنْ ذَلِكَ
أَنَاتُكَ عَنِّي، وَإِبْطَاؤُكَ عَن مُعَاجَلَتِي، وَلَيْسَ ذَلِكَ مِنْ
كَرَمِي عَلَيْكَ، بَلْ تَأْنِيًا مِنْكَ لِي، وَتَفَضُّلاً مِنْكَ عَلَيَّ لِأَنْ
أُرْتَدِعَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ الْمُسَخِطَةِ، وَأُقْلَعَ عَنْ سَيِّئَاتِي
الْمُخْلِقَةِ، وَلِأَنَّ عَفْوَكَ عَنِّي أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ عُفُوبَتِي بَلْ
أَنَا، يَا إِلَهِي، أَكْثَرُ ذُنُوبًا، وَأَقْبَحُ أَثَارًا، وَأَشْنَعُ أَفْعَالًا، وَأَشَدُّ
فِي الْبَاطِلِ تَهَوُّرًا، وَأَضْعَفُ عِنْدَ طَاعَتِكَ تَبَقُّظًا، وَأَقَلُّ
لَوْعِيدِكَ انْتِبَاهًا وَارْتِقَابًا مِنْ أَنْ أُحْصِيَ لَكَ عُيُوبِي، أَوْ
أُقَدِّرَ عَلَى ذِكْرِ ذُنُوبِي وَإِنَّمَا أُوبِخُ بِهَذَا نَفْسِي طَمَعًا

onu yaxşı tanımağımla, vəziyyətinin yadımdan çıxması ilə belə onun də'vətinə itaət edirəm. Halbuki Sənin də'vətinin sonunun Behiştə, onun də'vətinin sonunun Cəhənnəm odu ilə nəticələn-diyini bilirəm. Paksan Sən, öz əleyhimə şəhadət vermədiyim necə də

təəccüblüdür! Öz gizli işlə-rimi sayıram! Ondan daha da təccüblüsü Sənin mənimlə mülayim davranman, sür'ətli cəzamdən dayanmağındır və səbəbi də budur ki, mən Sənin dərgahında ali-cənab insanam, bu da Sənin mənə etdiyin lütfün sayəsindədir ki, Sənin qəzəbini yaradan itaətsizlikdən çəkinəm, özümü abırımı aradan aparan günahlardan saxlayım, elə buna görə də mənə cəza verməkdən əfv etməyimi daha çox sevir-sən, yoxsa, ey mənim Rəbbim, günahlarım bol, əməl-lərim, pis, etdiklərim alçaq işlərdir, batildə batmağım daha şiddətli, İtaətin üçün ayıqlığım daha zəifdir, özümü bu cür məzəmmət edirəm, çünki lütfünə tamah gözü salmışam ki, günah-ların islahı Sənin rəhmətinə bağlıdır. Ey mənim Rəbbim! Bu mənim borcumdur ki, günahlar onu əhatə etmişdir, belə isə Muhəmməd və onun soyuna

فِي رَأْفَتِكَ الَّتِي بِهَا صَلَاحُ أَمْرِ الْمُذْنِبِينَ، وَرَجَاءٌ
لِرَحْمَتِكَ الَّتِي بِهَا فَكَأُكَ رِقَابِ الْخَاطِئِينَ. اللَّهُمَّ وَهَذِهِ
رَقَبَتِي قَدْ أَرَقَّتْهَا الذُّنُوبُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَعِثْهَا
بِعَفْوِكَ، وَهَذَا ظَهْرِي قَدْ أَثْقَلَتْهُ الْخَطَايَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ، وَخَفِّفْ عَنْهُ بِمَنَّاكَ يَا إِلَهِي لَوْ بَكَيْتُ إِلَيْكَ حَتَّى تَسْقُطَ
أَشْفَارُ عَيْنَيَّ، وَأَنْتَحَبْتُ حَتَّى يَنْقَطِعَ صَوْتِي، وَقُمْتُ لَكَ
حَتَّى تَتَنَشَّرَ قَدَمَايَ، وَرَكَعْتُ لَكَ حَتَّى يَنْخَلِعَ صُلْبِي،
وَسَجَدْتُ لَكَ حَتَّى تَتَفَقَّأَ حَدَقَتَايَ، وَأَكَلْتُ تُرَابَ الْأَرْضِ
طُولَ عُمْرِي، وَشَرَبْتُ مَاءَ الرَّمَادِ آخِرَ دَهْرِي، وَذَكَرْتُكَ
فِي خِلَالِ ذَلِكَ حَتَّى يَكِلَ لِسَانِي، ثُمَّ لَمْ أَرْفَعْ طَرْفِي إِلَى
أَفَاقِ السَّمَاءِ اسْتِحْيَاءً مِنْكَ. مَا اسْتَوْجِبْتُ بِذَلِكَ مَحْوَ سَيِّئَةٍ
وَاحِدَةٍ مِنْ سَيِّئَاتِي وَإِنْ كُنْتُ تَغْفِرُ لِي حِينَ اسْتَوْجِبُ
مَغْفِرَتَكَ، وَتَعْفُو عَنِّي حِينَ اسْتَحِقُّ عَفْوَكَ فَإِنَّ ذَلِكَ غَيْرُ

وَاجِبٌ لِّي بِاسْتِحْقَاقٍ، وَلَا أَنَا أَهْلٌ لَهُ بِاسْتِجَابٍ، إِذْ كَانَ
جَزَائِي مِنْكَ فِي أَوَّلِ مَا عَصَيْتُكَ النَّارَ،

sələvat göndər və əfvnlə onu əzabdan azad et. Və bu mənim arxam-dır ki, günahlarımla ki, onu ağırlatmışdır, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və öz bəxşişinlə onu yüngül-ləşdir. Ey mənim Rəbbim, əgər dərgahına o qədər ahzar edim ki, kipriklərim tökülsün, o qədər ağlayıb səs qaldırım ki, səsim batsın, dərgahında o qədər ayaq üstə durum ki, ayaqlarım şişsin, o qədər Sənin üçün rüku edim ki, kürəyimin sümük-ləri bir-birindən ayrılınsın, o qədər səcdə edim ki, gözlərim hədəqəsindən çıxsın, ömrüm boyu torpaq yeyib sağ qalanadək küllə qarışmış bulanıq su içsəm, bu vəziyyətdə o qədər zikr edib dilim işdən düşsə sonra xəcalətdən gözümlü göyə qaldır-masamda belə bütün bunlarla günahlarımdan biri-nin məhvinə belə layiq olmayacağam və əgər məni bağışlasan, əfvə layiq ikən məndən keçsən bu əfvni və bağışlaman mənim ona layiq olduğum üçün deyildir, bunlara məndə ləyaqət yoxdur, çünki ilk günahımda mənim cəzam Cəhənnəm odu idi,

فَإِنْ تُعَذِّبْنِي فَأَنْتَ غَيْرُ ظَالِمٍ لِّي. إِلَهِي فَإِذَا قَدْ
تَغَمَّدْتَنِي بِسِتْرِكَ فَلَمْ تَفْضَحْنِي، وَتَأْتَيْتَنِي بِكَرَمِكَ فَلَمْ
تُعَاجِلْنِي، وَحَلَمْتَ عَنِّي بِتَفَضُّلِكَ فَلَمْ تُغَيِّرْ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ،
وَلَمْ تُكْذِرْ مَعْرُوفَكَ عِنْدِي، فَارْحَمْ طَوْلَ تَضَرُّعِي وَشِدَّةَ
مَسْكَنَتِي، وَسُوءَ مَوْقِفِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
وَقِنِّي مِنَ الْمَعَاصِي، وَاسْتَعْمِلْنِي بِالطَّاعَةِ، وَارْزُقْنِي حُسْنَ
الْإِنَابَةِ، وَطَهِّرْنِي بِالتَّوْبَةِ، وَأَيِّدْنِي بِالْعِصْمَةِ، وَاسْتَصْلِحْنِي
بِالْعَافِيَةِ، وَأَذِقْنِي حَلَاوَةَ الْمَغْفِرَةِ، وَاجْعَلْنِي طَلِيقَ عَفْوِكَ،
وَعَتِيقَ رَحْمَتِكَ، وَاكْتُبْ لِي أَمَانًا مِنْ سُخْطِكَ، وَبَشِّرْنِي
بِذَلِكَ فِي الْعَاجِلِ دُونَ الْأَجَلِ، بُشْرَى أَعْرِفُهَا، وَعَرِّفْنِي فِيهِ

عَلَامَةٌ أَتَّبَعْنَاهَا. إِنَّ ذَلِكَ لَا يَضِيقُ عَلَيْكَ فِي وَسْعِكَ، وَلَا
يَتَكَادُكَ فِي قُدْرَتِكَ، وَلَا يَتَصَعَّدُكَ فِي أَنْاتِكَ، وَلَا يَبُودُكَ فِي
جَزِيلِ هِبَاتِكَ الَّتِي دَلَّتْ عَلَيْهَا آيَاتُكَ، إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا
تَشَاءُ، وَتَحْكُمُ مَا تُرِيدُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

belə isə əgər məni əzaba düçar etsən mənə zülm etməmişən. Ey mənim Rəbbim, indi ki, məni örtük pərdənlə örtüb rüsvay etməmişən və öz kərəminlə mənimlə həlin olmusan və cəzamda tələsməyib ne'mətini məndən almamısan, elə isə ah-zarımın çoxluğuna, halımın acılığına rəhm et. Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və məni günahlardan qoru, itaətinə vadar et, xoş qəlblə qayıtmağımı mənə ruzi et, günah çirkinli-yindən tövbə ilə pak et, ismət iftixarı ilə məni rəhmətindən azad etdiyindən qərar ver, qəzəbindən aman ver, gələcəkdə deyil, elə indinin özündə onun müəddəsi ilə məni xoşhal et, elə bir müəddə ki, onu tanıyım, aşkar gördüyüm bir nişanə ilə məni agah et ki, bu iş sənin qüdrətindən kənar deyil, qüdrətinlə sənə çətin deyil, hasilin müqabilində Sənə ağır deyil, ayətlərinin şahidlik etdiyi bəxşişinin əhatəsində Sənin üçün çətin deyildir. Həqiqətən, Sən istədiyin hər şeyi edirsən və iradə etdiyin hər şeyə göstəriş verirsən, həqiqətən də Sən, hər şeyə qadirsən!

(17)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ذَكَرَ الشَّيْطَانَ
فَاسْتَعَاذَ مِنْهُ وَ مِنْ عِدَاوَتِهِ وَ كَيْدِهِ:

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ نِزَاغَاتِ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَ كَيْدِهِ
وَ مَكَايِدِهِ، وَ مِنَ الثَّقَةِ بِأَمَانِيهِ وَ مَوَاعِيدِهِ وَ غُرُورِهِ

وَمَصَائِدِهِ: وَأَنْ يُطَمَعَ نَفْسُهُ فِي إِضْلَالِنَا عَنْ طَاعَتِكَ،
وَأَمْتِهَانِنَا بِمَعْصِيَتِكَ، أَوْ أَنْ يَحْسُنَ عِنْدَنَا مَا حَسَنَ لَنَا، أَوْ
أَنْ يَثْقُلَ عَلَيْنَا مَا كَرَّهَ إِلَيْنَا. اللَّهُمَّ اخْسَأْ عَنَّا بِعِبَادَتِكَ،
وَاكْبِتْهُ بِدُعَاؤِنَا فِي مَحَبَّتِكَ، وَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ سِتْرًا لَا
يَهْتِكُهُ، وَرَدِّمَا مُصِمَّتَا لَا يَفْنُهُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ، وَاشْغُلْهُ عَنَّا بِبَعْضِ أَعْدَائِكَ، وَاعْصِمْنَا مِنْهُ بِحُسْنِ
رِعَايَتِكَ، وَاكْفِنَا خَيْرَهُ، وَوَلِّْنَا ظَهْرَهُ، وَاقْطَعْ عَنَّا إِثْرَهُ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَامْتِنْعْنَا مِنَ الْهُدَى بِمِثْلِ
ضَلَالَتِهِ، وَزَوِّدْنَا مِنَ التَّقْوَى ضِدَّ غَوَايَتِهِ، وَاسْلُكْ بِنَا
مِنَ التَّقَى خِلَافَ سَبِيلِهِ مِنَ الرَّدَى.

17-ci dua:

O həzrətin şeytan yad edilib onun düşmənçiliyindən və məkrindən Allaha pənah aparması.

İlahi! Qovulmuş şeytanın fitnələrindən müxtəlif hiylələrdən, tələsinə düşmək üçün uzun-uzadı arzulara, və'dələrə arxalanmaqdan, bəndəliyin yolundan bizi rüsvay etməyindən, pis bir şeyi nəzərinizdə cəlvələndirib onu yaxşı bilməyimizdən, Sənə pənah aparırıq.

İlahi! Öz ibadət qüdrətinlə onu həyat meydanı-mızdan uzaqlaşdır, məhəbbətin yolunda çalışma-ğımıza görə ağzını torpağa sür, bizimlə onun arasına bir pərdə sal ki, onu yırtma bilməsin, çalış bir hicab qərar ver ki, onu yara bilməsin.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər, öz düşmənlərinin bə'zilərinə məşğul etməklə şeytani bizdən kənar et, bizi ondan hifz et,

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ لَهُ فِي قُلُوبِنَا مَدْخَلَ وَلَا تُوطِّنْ لَهُ فِيمَا
لَدَيْنَا مَنْزِلًا. اللَّهُمَّ وَمَا سَوَّلَ لَنَا مِنْ بَاطِلٍ فَعَرَّفْنَاهُ، وَ إِذَا
عَرَّفْتَنَاهُ فَقِنَاهُ، وَ بَصَّرْنَا مَا نُكَايِدُهُ بِهِ، وَالْهَمْنَا مَا نُعِدُّهُ
لَهُ، وَ أَيقِظْنَا عَنْ سِنَةِ الْغَفْلَةِ بِالرُّكُونِ إِلَيْهِ، وَ أَحْسِنْ
بِتَوْفِيقِكَ عَوْنَنَا عَلَيْهِ. اللَّهُمَّ وَ أَشْرِبْ قُلُوبَنَا انْكَارَ عَمَلِهِ،
وَالْطَّفَ لَنَا فِي نَقْضِ حِيلِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
وَ حَوِّلْ سُلْطَانَهُ عَنَّا، وَ أَقْطَعْ رَجَاءَهُ مِنَّا، وَادْرَأْهُ عَنِ
الْوُلُوعِ بِنَا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ آبَاءَنَا
وَأُمَّهَاتِنَا وَ أَوْلَادَنَا وَ أَهَالِينَا وَ ذَوِي أَرْحَامِنَا وَ قَرَابَاتِنَا وَ
جِيرَانِنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ مِنْهُ فِي حِرْزِ حَارِزٍ،
وَ حِصْنِ حَافِظٍ، وَ كَهْفٍ مَانِعٍ، وَ أَلْبَسْهُمْ مِنْهُ جَنًّا وَاقِيَةً،
وَ أَعْطِهِمْ عَلَيْهِ أَسْلِحَةً مَاضِيَةً.

hiyləsindən kifayət et, elə et ki, bizdən çatsın, bizim
üçün ayağının izidə qalmasın.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna sləavat göndər və
Şeytanın zəlaləti önündə bizə təqva azuqəsi nəsib et, onun
həlak edici yolunun əksinə olaraq bizi təqva yolunda
hidayət et.

İlahi! Bizi nəzərimizdə zinətləndirdiyi hər bir batildən
agah et, elə ki, agah etdin, bizi ondan hifz et, onunla
müharibə yoluna bizə tə'lim ver, onunla müharibəyə nəyi
hazırlamağımızı bizə ilham et, ona sarı yönələn qəflət
yuxusundan ayılt, və Öz köməyinlə bizə onunla mübarizə
yolunda yardım et.

İlahi! Qəblərimizi Şeytanın işlərinin inkarlı ilə doldur,
hiylələrini başa çıxarmaq üçün bizə çarə öyrət. İlahi!
Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndərvə şeytanın
qüdrətini bizdən azdırmaq tamahını kənar et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
analarımızı, övladlarımızı, əhlimizi, qohum-əqrabamızı

onun şərrindən möhkəm yerdə, qorucu qalada
əmin-amanlıq pənahında qərar ver və onun zərərini
dəf-etmək üçün onlara qoruyucu zirehlər geyindir, onun
əleyhinə onlara kəsici silahlar bəxş et.

اللَّهُمَّ وَاعْمُ بِذَلِكَ مَنْ شَهِدَ لَكَ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ أَخْلَصَ
لَكَ بِالْوَحْدَانِيَّةِ، وَ عَادَاهُ لَكَ بِحَقِيقَةِ الْعُبُودِيَّةِ، وَ اسْتَظْهَرَ
بِكَ عَلَيْهِ فِي مَعْرِفَةِ الْعُلُومِ الرَّبَّانِيَّةِ. اللَّهُمَّ اخْلُصْ مَا عَقَدَ،
وَ افْتَقْ مَا رَتَقَ، وَ افسَخْ مَا دَبَّرَ، وَ ثَبِّطْهُ إِذَا عَزَمَ، وَ
انْقُضْ مَا أَبْرَمَ. اللَّهُمَّ وَ اهْزِمْ جُنْدَهُ، وَ أَبْطِلْ كَيْدَهُ وَ اهْدِمِ
كَهْفَهُ، وَ ارْغِمْ أَنْفَهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي نَظْمِ أَعْدَائِهِ، وَ
اغْزِلْنَا عَنْ عِدَادِ أَوْلِيَائِهِ، لَا نَطِيعُ لَهُ إِذَا اسْتَهْوَانَا، وَ لَا
نَسْتَجِيبُ لَهُ إِذَا دَعَانَا، نَأْمُرُ بِمُنَاوَاتِهِ، مَنْ أَطَاعَ أَمْرَنَا، وَ
نَعْظُ عَنْ مُتَابَعَتِهِ مَنْ اتَّبَعَ زَجْرَنَا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
خَاتِمِ النَّبِيِّينَ وَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ
الطَّاهِرِينَ، وَ أَعِزَّنَا وَ أَهَالِينَا وَ إِخْوَانَنَا وَ جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ
وَ الْمُؤْمِنَاتِ مِمَّا اسْتَعِزَّنَا مِنْهُ، وَ أَجْرْنَا مِمَّا اسْتَجَرْنَا بِكَ
مِنْ خَوْفِهِ وَ اسْمَعْ لَنَا مَا دَعَوْنَا بِهِ، وَ أَعْطِنَا مَا أَعْفَيْنَاهُ،

İlahi! Pərvərdigarlığına şəhadət verən, tohi-dinə ixlasla
yanaşan, bəndəliyinin həqiqəti üzündən Şeytanla
düşmənçilik edən, İlahi maarifi dərk etmək üçün onun
əleyhinə Səndən yardım istəyən hər kəsin haqqında da bu
duanı qəbul et!

İlahi! Düynələdiyini aç, açdığı bütün yolları bağla,
düşdüyü hər bir tədbiri məhv et, qəsd etdi-yi hər işdən
döndər, möhkəmləndiyi hər şeyi süst et!

İlahi! Bizi onun düşmənlərinin sırasında yerləşdir,
dostlarının zümrəsindən uzaqlaşdır ki, bizi aldatdıqda ona
itaət etməyə, bizi çağırdıqda tabe olmayaq, bizə itaət

edənə ona asi olmağa əmr edək, qadağanlarımıza itaət edənləri ona itaətdən çəkindirək.

İlahi! Sonunucu Peyğəmbər ilə, elçilərinin ağasına və pakizə soyuna səlavət göndər və bizi, əhlimizi, qardaşlarımızı və bütün mö'min kişi və qadınlara pənah apardığımız şeylərdən pənah ver, qorxusunda Səndən aman istədiyimiz şeylərdən aman ver, duamızı eşit, zikrindən yayındığımız şeyi bizə bəxş et,

وَ احْفَظْ لَنَا مَا نَسِينَاهُ، وَ صَيِّرْنَا بِذَلِكَ فِي دَرَجَاتِ الصَّالِحِينَ وَ مَرَاتِبِ الْمُؤْمِنِينَ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

unutduğumuzu bizim üçün hifz et və səbəblə bizi salehlərin dərəcələrinə, mö'minlərin məqamları-na çatdır. Ey aləmlərin Rəbbi, duamızı qəbul et!

(18)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا دُفِعَ عَنْهُ مَا يَحْذَرُ، أَوْ عُجِّلَ لَهُ مَطْلَبُهُ:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى حُسْنِ قَضَائِكَ، وَ بِمَا صَرَفْتَ عَنِّي مِنْ بَلَائِكَ، فَلَا تَجْعَلْ حَظِي مِنْ رَحْمَتِكَ مَا عَجَّلْتَ لِي مِنْ عَافِيَتِكَ فَأَكُونَ قَدْ شَقِيتُ بِمَا أَحْبَبْتُ وَ سَعَدَ غَيْرِي بِمَا كَرِهْتُ. وَ إِنْ يَكُنْ مَا ظَلَلْتُ فِيهِ أَوْ بَتَّ فِيهِ مِنْ هَذِهِ الْعَافِيَةِ بَيْنَ يَدَيَّ بَلَاءٍ لَا يَنْقَطِعُ وَ وَزْرٌ لَا يَرْتَفِعُ فَقَدِّمْ لِي مَا أَخَّرْتَ، وَ أَخَّرْ عَنِّي مَا قَدَّمْتَ. فَغَيْرُ كَثِيرٍ مَا عَاقَبْتُهُ الْفَنَاءُ، وَ غَيْرُ قَلِيلٍ مَا عَاقَبْتُهُ الْبَقَاءُ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ.

18-ci dua:

*Bir xətərin o Həzrətdən sovuşduğu, yaxud istədiyinin tez
hasil olduğu zaman etdiyi duası.*

İlahi! Müqəddər etdiyin təqdirin yaxşılığına görə, məndən qaytardığın bəlaya, görə Sənə həmd olsun, dünyada rəhmətindən nəsibimi kəsmə ki, sevdiyim şeyə görə bədbəxt olum, və başqasınada xoşuma gəlməyən iş üçün xoşbəxt olsun, əgər gündüzü onunla gecəyə, gecəni onunla səhər etdiyimiz əmin-amanlıq həmişəlik bəlanın əvvəli, ardı kəsilməyən müsibətin başlanması olarsa tə'xirə saldığın şeyləri irəliyə at, irəliyə atdığını tə'xirə sal, çünki sonu yoxluq olan çox deyil, aqibəti əbədi olan az deyil və Muhəmməd və onun pak soyuna səlavət göndər.

(19)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ، عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الاسْتِسْقَاءِ
بَعْدَ الْجَذْبِ:

اللَّهُمَّ اسْقِنَا الْغَيْثَ، وَ انْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ بِغَيْثِكَ
الْمُعْدِقِ مِنَ السَّحَابِ الْمُنْسَاقِ لِنَبَاتِ أَرْضِكَ الْمُوْنِقِ فِي
جَمِيعِ الْأَفَاقِ. وَ امْنُنْ عَلَى عِبَادِكَ بِإِنْعَامِ الثَّمَرَةِ، وَ أَحْيِ
بِلَادَكَ بِبُلُوغِ الزَّهْرَةِ، وَ أَشْهَدْ مَلَائِكَتَكَ الْكَرَامِ السَّفَرَةَ
بِسَقْيِ مِنْكَ نَافِعٍ، دَائِمِ غُزْرُهُ، وَاسِعِ دِرَرُهُ، وَابِلِ سَرِيعِ
عَاجِلٍ. تُخَيِّي بِهِ مَا قَدْ مَاتَ، وَ تَرُدُّ بِهِ مَا قَدْ فَاتَ وَ
تُخْرِجُ بِهِ مَا هُوَ آتٍ، وَ تُوسِّعُ بِهِ فِي الْأَقْوَاتِ، سَحَابَا
مُتَرَاكِمَا هَنِيئًا مَرِيئًا طَبَقًا مُجَلْجَلًا، غَيْرَ مُلِثٍ وَدَقُّهُ، وَ لَا
خُلْبٍ بَرَقُّهُ. اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مُرْعَا عَرِيضًا
وَاسِعًا غَزِيرًا، تَرُدُّ بِهِ النَّهِيضَ، وَ تَجْبِرُ بِهِ الْمَهِيضَ،

19-cu dua:

O Həzrətin quraqlıqdan sonra yağış istəməsi.

İlahi! Bizi yağışla sirab et, bütün göylərdə axan buludların yağışa nəticəsində rəngə-rəng atlar bitirən yağmurla rəhmətini bizə genişləndir, meyvə yetişməsi ilə bəndələrinə minnət qoy, ölmüş mələkləri gül-çiçək açması ilə dirilt, böyük mələklərini mənfəətli yağışa mə'mur et, çoxlu və bol bir yağış, ardıcıl olaraq geniş bərəkətli iti, sür'ətli və tələsən bir yağış ki, ölü olan hər bir şey onunla dirilsin, aradan gedən onun səbəbi ilə bizə qaytarasan, onun vasi-təsi ilə ruzumuzu artırasan, sıx bir bulud, kam verən və könül oxşayan gurultulu və daim viran edici yağışlı, və gurultusu aldadıcı olmasın.

İlahi! Bizi dadımıza çatən, quraqlığı aradan aparan ot bitirən, səhranı yaşıllaşdıran, sol-muş-saralmış bitkiləri şadlandırıran bir yağış-la sirab et, onu sılmış bitkilərə mumiya qərar ver.

اللَّهُمَّ اسْقِنَا سَقِيًّا تُسِيلُ مِنْهُ الظُّرَابَ، وَ تَمْلَأُ مِنْهُ
الْجَبَابَ، وَ تُفَجِّرُ بِهِ الْأَنْهَارَ وَ تُنْبِتُ بِهِ الْأَشْجَارَ، وَ
تُرَخِّصُ بِهِ الْأَسْعَارَ فِي جَمِيعِ الْأُمُصَارِ، وَ تَنْعَشُ بِهِ
الْبَهَائِمَ وَ الْخَلْقَ، وَ تُكْمِلُ لَنَا بِهِ طَيِّبَاتِ الرِّزْقِ، وَ تُنْبِتُ لَنَا
بِهِ الزَّرْعَ وَ تُدِرُّ بِهِ الضَّرْعَ وَ تَزِيدُنَا بِهِ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِنَا:
اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ ظِلَّهُ عَلَيْنَا سُمُومًا، وَلَا تَجْعَلْ بَرْدَهُ عَلَيْنَا
حُسُومًا، وَلَا تَجْعَلْ صَوْبَهُ عَلَيْنَا رُجُومًا، وَلَا تَجْعَلْ مَاءَهُ
عَلَيْنَا أَجَاا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ ارْزُقْنَا
مِنْ بَرَكَاتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ.

İlahi! Bizə elə bir yağış yağdır ki, onunla yüksəkliklərdən su axıdasan, quyuları doldurasan, nəhrləri hərəkətə gətirəsən, ağacları, böyəl-dəsən, bütün şəhərlərdəki qiymətləri ucuzlaşdı-rasan, dörd ayaqlılara qüvvət verəsən, məxluqatı dirildib xoşhal edəsən, pakizə ruziləri bizə kamilləşdirəsən, əkinlərimizi bitirsən, döşlər-dəki südü çoxaldasan, qüvvətimizin üzərinə bir qüvvət artırasan. İlahi! O buludun kölgəsini bizə isti, və zəhərli, soyuqluğunu bizə bəla etmə, yağmu-runu bizim üçün bəla yağışına çevirmə, suyunu boğazımızda acılaşdırma. İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və bizə göylərin və yerin bərəkətindən ruzi ver ki, Sən, hər şeyə qadirsən!

(20)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي مَكَارِمِ
الْأَخْلَاقِ وَ مَرْضِيِّ الْأَفْعَالِ:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ بَلِّغْ بِإِيمَانِي أَكْمَلَ
الْإِيمَانِ،

20-ci dua:

O Həzrətin gözəl əxlaq üçün etdiyi duası.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və imanımı ən kamil dərəcəyə yetir,

وَ اجْعَلْ يَقِينِي أَفْضَلَ الْيَقِينِ، وَ أَنْتَهُ بَنَيْتَنِي إِلَى أَحْسَنِ
النِّيَّاتِ، وَ بَعَمَلِي إِلَى أَحْسَنِ الْأَعْمَالِ. اللَّهُمَّ وَفِّرْ بِطُفْكَ
نِيَّتِي، وَ صَحِّحْ بِمَا عِنْدَكَ يَقِينِي، وَ اسْتَصْلِحْ بِقُدْرَتِكَ مَا
فَسَدَ مِنِّي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اكْفِنِي مَا
يَشْغُلُنِي الْاهْتِمَامُ بِهِ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا تَسَأَلُنِي غَدَا عَنْهُ، وَ

اسْتَغْفِرُ أَيَّامِي فِيمَا خَلَقْتَنِي لَهُ، وَ أَغْنِنِي وَ أَوْسِعْ عَلَيَّ
 فِي رِزْقِكَ، وَ لَا تَقْنَتْنِي بِالنَّظَرِ، وَ اعْزِنِي وَ لَا تَبْتَلِنِي
 بِالْكِبَرِ، وَ عَبْدْنِي لَكَ وَ لَا تُفْسِدْ عِبَادَتِي بِالْعُجْبِ، وَ أَجِرِ
 لِلنَّاسِ عَلَى يَدَيِ الْخَيْرِ وَ لَا تَمْحَقْهُ بِالْمَنِّ، وَ هَبْ لِي
 مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ، وَ اعْصِمْنِي مِنَ الْفَخْرِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ لَا تَرْفَعْنِي فِي النَّاسِ دَرَجَةً إِلَّا حَطَّطْتَنِي
 عِنْدَ نَفْسِي مِثْلَهَا، وَ لَا تُحْدِثْ لِي عِزًّا ظَاهِرًا إِلَّا أَحْدَثْتَ
 لِي ذِلَّةً بَاطِنَةً عِنْدَ نَفْسِي بِقَدَرِهَا.

yəqinimi ən üstün yəqin qərar ver, niyyətimi ən yaxşı
 niyyətlərə çevir, əməlimi ən gözəl əməllərə döndər.

İlahi! Öz lütfünlə niyyətimi kamil və xalis et, yəqinimi
 bidiyin kimi doğru yola apar, işimin pisliliyini öz qüdrətinlə
 islah et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
 fikrimi özünə məşğul edən bütün işlərimin düyünü aç,
 məni sabah sorğu-sual edəcəyin işdə qərar ver, ruzigarımı
 xəlf edildiyim iş üçün sərf et, məni ehtiyacsız edərək
 mənə olan ruzini genişləndir. Göz dikməyə düçar etmə,
 əziz edib təkəbbürümə rücah etmə, öz bəndəliyinə ram et,
 bəndəliyimi özünü bəyənməkliyə bulaşmaqla məhv etmə,
 bütün insanlara yaxşılığı və xeyri mənim əlimlə cari et,
 onu minnət qoymağın kudurətindən uzaq et, mənə ali bir
 əxlaq mərhəmət et, məni fəxr etməkdən qoru.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
 məni öz yanında həmin ölçüdə alçatmayınca insanlar
 arasındakı məqamımı ucaltma, batinimdə o qədər zəillik
 yaratmayınca mənim üçün aşkar bir izzət icad etmə.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ مَتَّعْنِي بِهُدًى
 صَالِحٍ لَا أُسْتَبَدَّلُ بِهِ، وَ طَرِيقَةَ حَقٍّ لَا أَزِيغُ عَنْهَا، وَ نِيَّةً

رُشْدٍ لَا أَشْكُ فِيهَا، وَعَمَّرَنِي مَا كَانَ عُمْرِي بِذَلِكَ فِي
طَاعَتِكَ، فَإِذَا كَانَ عُمْرِي مَرْتَعًا لِلشَّيْطَانِ فَاقْبِضْنِي إِلَيْكَ
قَبْلَ أَنْ يَسْبِقَ مَقْتُكَ إِلَيَّ، أَوْ يَسْتَحْكِمَ غَضَبُكَ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ
لَا تَدْعُ خَصْلَةً تُعَابُ مِنِّي إِلَّا أَصْلَحْتُهَا، وَلَا عَائِبَةً أُوْنِبُ
بِهَا إِلَّا حَسَّنْتُهَا، وَلَا أَكْرُومَةً فِيَّ نَاقِصَةً إِلَّا أَتَمَمْتُهَا. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَبْدِلْنِي مِنْ بَغْضَةِ أَهْلِ
الشَّنِّ إِلَى الْمَحَبَّةِ، وَمِنْ حَسَدِ أَهْلِ الْبَغْيِ إِلَى الْمَوَدَّةِ، وَمِنْ ظَنَّةِ
أَهْلِ الصَّلَاحِ إِلَى الثَّقَةِ، وَمِنْ عَدَاوَةِ الْأَذْنَيْنِ إِلَى الْوَلَايَةِ، وَمِنْ
عُقُوقِ ذَوِي الْأَرْحَامِ إِلَى الْمَبَرَّةِ، وَمِنْ خِذْلَانِ الْأَقْرَبِينَ
إِلَى النُّصْرَةِ، وَمِنْ حُبِّ الْمُدَارِينَ إِلَى تَصْحِيحِ الْمَقَةِ، وَمِنْ رَدِّ
الْمُلَابِسِينَ إِلَى كَرَمِ الْعِشْرَةِ، وَمِنْ مَرَارَةِ خَوْفِ الظَّالِمِينَ
إِلَى حَلَاوَةِ الْأَمْنَةِ.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənə bəyənilmiş bir adətlə bəhrə ver ki, onu heç bir şeylə əvəz etməyim, mənə haqq yoluna hida-yət et ki, ondan heç cür üz döndərməyim, mənə düz-gün və möhkəm bir niyyət ehsan et ki, onda şübhəyə düşməyim, mənə o vaxta qədər sağ saxla ki, ömrün Sənin itaətində keçə, və ömrüm Şeytanın otlığı olmazdan öncə o düşmən mənə üz tutmazdan, yaxud qəzəbinə tuş olmazdan qabaq canımı al. İlahi! Mənim vücudumun bütün eybli xasiyyətlərini islah et, qınanılacaq heç bir eybi məndə saxlama, məndə olan bütün kəramətləri kamilləşdir. İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və kin-küdurət salanların kinini sevgiyə, təcavüz əhli-nin həsədini məhəbbətə, yaxşılardan düşmənçili-yini dostluğa, səlah əhlinin bədgümanlığını e'ti-mada, qohumların ayrılımlarını xoş rəftarlığa, qohumların bir-birinə yardım etməsi əvəzinə biri-digərini incitmələrinə köməyə, zahir düzəl-dənlərin

dostluğunu həmin dostluğa, həmsöhbət-lərin bir-birindən
eyb-tutmalarını gözəl rəftara,

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي يَدَا عَلَى مَنْ
ظَلَمَنِي، وَ لِسَانَا عَلَى مَنْ خَاصَمَنِي، وَ ظَفَرَا بِمَنْ
عَانَدَنِي، وَ هَبْ لِي مَكْرًا عَلَى مَنْ كَايَدَنِي، وَ قُدْرَةً عَلَى
مَنْ اضْطَهَدَنِي، وَ تَكْذِيبًا لِمَنْ قَصَبَنِي، وَ سَلَامَةً مِمَّنْ
تَوَعَّدَنِي، وَ وَقْفَنِي لِبَطَاعَةِ مَنْ سَدَّدَنِي، وَ مُتَابَعَةِ مَنْ
أَرْشَدَنِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ سَدِّدْنِي لِأَنْ
أَعَارِضَ مَنْ عَشَّنِي بِالنَّصِيحِ، وَ أَجْزِي مَنْ هَجَرَنِي
بِالْبَرِّ، وَ أَثِيبَ مَنْ حَرَمَنِي بِالْبَذْلِ، وَ أَكْفِي مَنْ قَطَعَنِي
بِالصَّلَاةِ، وَ أَخَالِفَ مَنْ اغْتَابَنِي إِلَى حُسْنِ الذِّكْرِ، وَ أَنْ
أَشْكُرَ الْحَسَنَةَ، وَ أَغْضِي عَنِ السَّيِّئَةِ. : اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ حَلِّنِي بِحُلْيَةِ الصَّالِحِينَ، وَ أَلْبَسْنِي زِينَةَ
الْمُتَّقِينَ، فِي بَسْطِ الْعَدْلِ، وَ كَظْمِ الْغَيْظِ، وَ إِطْفَاءِ النَّائِرَةِ،
وَ ضَمِّ أَهْلِ الْفُرْقَةِ، وَ إِصْلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ، وَ إِفْشَاءِ
الْعَارِفَةِ، وَ سِتْرِ الْعَائِبَةِ، وَ لِينِ الْعَرِيكَةِ،

zalımlardan olan qorxunun acılığını şirin-liyə döndər.
İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səla-vat göndər və
məni mənə zülm edəne qalib et, mənimlə mübahisəyə,
qalxanla iti dil ver, mənə qarşı düşmənçilik edəne qələbə
qazandır, məni aldadana qarşı bir çarə et, məni həlak
etmək istəyəne qarşı qüvvət ver ki, yalanı aşkar edim,
məne çəng atandan azad et, doğru yolu göstərənə itaətim
üçün yardım et, hidayət edəne təslim olmağa müvəffəq et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
məne hiylə edəne yaxşılıq etməyə, məndən uzaq-laşana
yaxşı mükafat verməyə, məni məhrum edəne bəxşiş
etməyə, məndən üzüləne birləşməyə, qeybə-timi edəne

bəxşiş etməyə, yaxşılığa təşəkkür etməyə və pislikdən göz yummaqda mənə yardım et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənə salehlərin zillət ilə bəzə, və bu işlərdəməni təqva əhlinin zinəti ilə ört: ədalət süfrəsi açmaqda, qəzəbi udmaqda, fitnə odunu söndürməkdə, pərakəndələri yığmaqda, insanların arasında islah etməkdə,

وَ خَفُضِ الْجَنَاحَ، وَ حُسِّنِ السَّيْرَةَ، وَ سُكُونِ الرِّيحَ، وَ طِيبِ الْمُخَالَقَةَ، وَ السَّبْقِ إِلَى الْفَضِيلَةِ، وَ إِيثَارِ التَّفَضُّلِ، وَ تَرْكِ التَّعْيِيرِ، وَ الْإِفْضَالِ عَلَى غَيْرِ الْمُسْتَحِقِّ، وَ الْقَوْلِ بِالْحَقِّ وَ إِنْ عَزَّ، وَ اسْتِفْلَالِ الْخَيْرِ وَ إِنْ كَثُرَ مِنْ قَوْلِي وَ فِعْلِي، وَ اسْتِكْثَارِ الشَّرِّ وَ إِنْ قَلَّ مِنْ قَوْلِي وَ فِعْلِي، وَ أَكْمِلْ ذَلِكَ لِي بِدَوَامِ الطَّاعَةِ، وَ لُزُومِ الْجَمَاعَةِ، وَ رَفُضِ أَهْلِ الْبِدْعِ، وَ مُسْتَعْمِلِ الرَّأْيِ الْمُخْتَرَعِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ إِذَا كَبُرْتُ، وَ أَقْوَى قُوَّتِكَ فِيَّ إِذَا نَصَبْتُ، وَ لَا تَبْتَلِنِي بِالْكَسَلِ عَنْ عِبَادَتِكَ، وَ لَا الْعَمَى عَنْ سَبِيلِكَ، وَ لَا بِالْتَّعَرُّضِ لِخِلَافِ مَحَبَّتِكَ، وَ لَا مُجَامَعَةِ مَنْ تَفَرَّقَ عَنْكَ، وَ لَا مُفَارَقَةِ مَنْ اجْتَمَعَ إِلَيْكَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَصُولُ بَكَ عِنْدَ الضَّرُورَةِ، وَ أَسْأَلُكَ عِنْدَ الْحَاجَةِ، وَ أَتَضَرَّعُ إِلَيْكَ عِنْدَ الْمَسْكَنَةِ،

yaxşı işləri aşkar etməkdə, eybləri örtməkdə, mülayim olmaqda, sadəlikdə, xoş rəftarda, vüqar gözəl davranış, fəzilətdə etməkdə, başaqaqlarına ehsan etməkdə, başqaqlarını məzzəmmət etməkdən göz yummaqdan ləyaqəti olmayana təmännasız bəxşiş etməkdə, ağır olsa belə haqq sözü deməkdə, hərçənd çox olsa da əməl və dilimdə yaxşılığı az bil-məkdə, az olsa da belə əməl və danışığımda pisi çox bilməkdən. Və bütün bunları itaətə

davam etməklə, müsəlman camaatla yanaşı olmaqla, dində bi'dət əhlini və öz rə'yinə əməl edəni başlamaqla kamilləşdir.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər, qocalıq çağında mənə ən bol ruzini nəsib et, çarəsizlik halımda özümün ən üstün qüvvəndən məni bəhrəmənd et, ibadətin yolunda məni süslüyə düçar etmə, məhəbbətinin əksinə olan işlər görməyə üçar, səndən uzaq olana yaxın olmağımı bəyənmə, Səninlə olandan uzaq düşməyimi xoşlama.

İlahi! Elə et ki, Sənin güc və qüdrətinlə çətinliklərə hucum edim, və çarəsizlik zamanı Səndən başqasından bir şey diləmə,

و لَا تَفْتِنِّي بِالْإِسْتِعَانَةِ بِغَيْرِكَ إِذَا اضْطُرَرْتُ، وَ لَا
بِالْخُضُوعِ لِسُؤَالِ غَيْرِكَ إِذَا افْتَقَرْتُ، وَ لَا بِالتَّضَرُّعِ إِلَى
مَنْ دُونَكَ إِذَا رَهَبْتُ، فَاسْتَحَقَّ بِذَلِكَ خَذْلَانُكَ وَ مَنَعُكَ وَ
إِعْرَاضُكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ فِي رُوعِي مِنَ التَّمَنِّي وَ التَّظَنِّي وَ الْحَسَدِ ذِكْرًا
لِعَظَمَتِكَ، وَ تَفَكُّرًا فِي قُدْرَتِكَ، وَ تَذَكُّيرًا عَلَى عُدُوكَ، وَ
مَا أَجْرَى عَلَى لِسَانِي مِنْ لَفْظَةٍ فُحْشٍ أَوْ هُجْرٍ أَوْ شَتَمٍ
عَرَضٍ أَوْ شَهَادَةٍ بَاطِلٍ أَوْ اغْتِيَابٍ مُؤْمِنٍ غَائِبٍ أَوْ سَبِّ
حَاضِرٍ وَ مَا أَشَبَّهُ ذَلِكَ نَطْقًا بِالْحَمْدِ لَكَ، وَ إِغْرَاقًا فِي
الثَّنَاءِ عَلَيْكَ، وَ ذَهَابًا فِي تَمْجِيدِكَ، وَ شُكْرًا لِنِعْمَتِكَ، وَ
اغْتِرَافًا بِإِحْسَانِكَ، وَ إِحْصَاءَ لِمَنْنِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ لَا أَظْلَمَنَّ وَأَنْتَ مُطِيقٌ لِلدَّفْعِ عَنِّي، وَ لَا
أَظْلَمَنَّ وَأَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى الْقَبْضِ مِنِّي، وَ لَا أَضِلَّنَّ وَ قَدْ
أَمَكَّنْتَكَ هِدَايَتِي، وَ لَا أَفْتَقِرَنَّ وَ مِنْ عِنْدِكَ وَسْعِي،

qorxu zamanı Səndən başqasına üz tutmağa düçar etmə ki, buna görə nəticədə Sənin tərəfindən e'tinasızlığa düçar olub rəhmətindən kənar edilməyim, ey rəhm edənlərin rəhm edəni!

İlahi! Lütf göstər ki, Şeytanın sənə qarşı qəlbinə batil zündən saldıği bədgümanlıq, həsəd əvəzinə Sənin əzəmətini yad edirəm, qüdrətin haqqında düşünüm, düşmənlərini aradan aparmaq üçün çarə fikirləşim, Şeytanın dilimə saldıği yalan şəhadət, nasəza, söyüş, haqsız şəhadət, qeydə olan mö'minin qeybətini edib bu kimi işlər görmək əvəzinə Sənin tərifinə sözlər deyim, sənə sənə etməkdə irəli edirəm, bütün varlığımla Sənin böyüklüyünü sitayiş edirəm, ne'mətinin mükrünü əmələ gətirirəm, ehsanına e'tiraf edirəm, ne'mətlərini saymağa məşğul olum.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavət göndər və zülmü məndən uzaqlaşdırdığına qadir ikən məni zülm görməyə qoyma, və icazə vermə ki, başqasına zülm edirəm, halbuki sən hiylə etməkdə Sən məndən daha qüdrətlisən, azmağımı bəyənmə,

و لَا أَطْغَيْنَ وَ مِنْ عِنْدِكَ وَجْدِي. اللَّهُمَّ إِلَى مَغْفِرَتِكَ
وَقَدْتُ، وَ إِلَى عَفْوِكَ قَصَدْتُ، وَ إِلَى تَجَاوُزِكَ اشْتَقْتُ، وَ
بِفَضْلِكَ وَثِقْتُ، وَ لَيْسَ عِنْدِي مَا يُوجِبُ لِي مَغْفِرَتَكَ، وَ
لَا فِي عَمَلِي مَا اسْتَحِقُّ بِهِ عَفْوَكَ، وَ مَا لِي بَعْدَ أَنْ
حَكَمْتُ عَلَى نَفْسِي إِلَّا فَضْلُكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،
وَ تَفَضَّلْ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ وَ أَنْطِقْنِي بِالْهُدَى، وَ أَلْهِمْنِي
التَّقْوَى، وَ وَفَّقْنِي لِلَّتِي هِيَ أَرْكَى، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا هُوَ
أَرْضَى. اللَّهُمَّ اسْلُكْ بِي الطَّرِيقَةَ الْمُنْتَلَى، وَ اجْعَلْنِي عَلَى
مِلَّتِكَ أَمُوتُ وَ أَحْيَا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
مَتَّعْنِي بِالْاِقْتِصَادِ، وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ السَّدَادِ، وَ مِنْ أَدِلَّةِ

الرَّشَادِ، وَ مِنْ صَالِحِ الْعِبَادِ، وَ ارْزُقْنِي فَوْزَ الْمَعَادِ، وَ
سَلَامَةَ الْمِرْصَادِ.

halbuki həqiqətən də məni hidayət etməyə qadirsən
yoxsullaşmağımı istəmə, halbuki mənim ruzimin
çoxalması Sənin yanındadır, və məni tüğyanla imtahan
etmə ki, bütün əlimdəkilər Sənin tərəfindəndir.

İlahi! əfvinə sarı gəlmişəm, bəxşi işinə tərəf üz
gətirmişəm, Sənin bağışlamağına müş-tağam, lütfünə
e'timad edib ehsanına arxalanı-ram, mənim yanımda elə
bir şey yoxdur əfvinə nail etsin, nə də elə bir iş
görməmişəm ki, bəxşisinə layiq olum, özümə etdiyim
zülmlərlə Sənin lütfünə və ehsanına arxalanmandan başqa
bir yolum yoxdur, belə isə Muhəmməd və onun soyuna
səlavat göndər və mənə mərhəmət göstər.

İlahi! Dilimi hidayətinə danışan, təqvanı qəlbimə
ilham et və ən yaxşı adətə yönəlməyə yardım göstər məni
hər şeydən çox ondan razı qaldığın işə yönəlt.

İlahi! ən yaxşı yolu ayğım önündə qoy, məni o vaxta
qədər az dinində saxla ki, onda ölüm və dirimin.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və
məni qənaət ne'məti ilə bəhrələndir, doğru və istiqamət
əhlindən, xeyrinə yol göstərənlərdən və layiqli
bəndələrindən qərar ver və qiyamət günü nicat tapıb əzab
pusqusundan qaçmağı nəsib et.

اللَّهُمَّ خُذْ لِنَفْسِكَ مِنْ نَفْسِي مَا يُخْلَصُهَا، وَ أَبْقِ لِنَفْسِي
مِنْ نَفْسِي مَا يُصْلِحُهَا، فَإِنَّ نَفْسِي هَالِكَةٌ أَوْ تَعْصِمُهَا.
اللَّهُمَّ أَنْتَ عُدَّتِي إِنْ حَزَنْتُ، وَ أَنْتَ مُنْتَجَعِي إِنْ حُرَمْتُ،
وَ بِكَ اسْتِغَاثَتِي إِنْ كَرِهْتُ، وَ عِنْدَكَ مِمَّا فَاتَ خَلْفُ، وَ
لِمَا فَسَدَ صُلَاحٌ، وَ فِيمَا أَنْكَرْتَ تَغْيِيرُ، فَاْمُنْ عَلَيَّ قَبْلَ
الْبَلَاءِ بِالْعَافِيَةِ، وَ قَبْلَ الطَّلَبِ بِالْجِدَّةِ، وَ قَبْلَ الضَّلَالِ
بِالرَّشَادِ، وَ أَكْفِنِي مَثُونَةَ مَعَرَّةِ الْعِبَادِ، وَ هَبْ لِي أَمْنٌ يَوْمَ

الْمَعَادِ، وَ اٰمِنْحْنِي حُسْنَ الْاِرْشَادِ. : اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
 مُحَمَّدٍ وَ اٰلِهٖ، وَ اَدْرِ اَعْنِيْ بِلُطْفِكَ، وَ اَغْذِنِيْ بِبِنْعَمَتِكَ، وَ
 اَصْلِحْ لِيْ بِكَرَمِكَ، وَ دَاوِنِيْ بِصُنْعِكَ، وَ اَظْلِنِيْ فِيْ ذَرَاكَ،
 وَ جَلِّلْنِيْ رِضَاكَ، وَ وَفِّقْنِيْ اِذَا اشْتَكَلَتْ عَلَيَّ الْاُمُورُ
 لِاَهْدَاهَا، وَ اِذَا تَشَابَهَتْ الْاَعْمَالُ لِاَزْكَاهَا، وَ اِذَا تَنَاقَضَتْ
 الْمِلَلُ لِاَرْضَاهَا.

İlahi! öz nəfsimdən azadlığına səbəb olan şeyi özünə götür, islahına səbəb olacaq şeyi mənim üçün saxla çünki nəfsim həlakət astanasındadır, məgər bu ki, Sən onu qoruyasan.

İlahi! qəmləndikcə Sən məni xoşal edəsən, məhrum olduqda ümid yerisən, müsibət mənə hücum etdikdə pənahım Səndədir, əlimdən gedənlərin tədarükü Sənin yaşındadır, aradan gedənlərin İslahı Sənin tərəfindəndir, xoşa gəlməyənlərin dəyişilməsi Sənin əlindədir. Belə isə bələdan öncə əmin-amanlıqla, tələb etməzdən əvvəl dövlətli almaqla, və azmaqdan qabaq hidayətlə mənə minnət qoy və insanların əziyyətilərindən mənə kifayət et, qiyamət günündə amanda, olmağı nəsibim qərar ver, gözəl yolda olmağı mənə mərhəmət et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və öz lütfünlə bütün şərləri məndən qaytar, məni ne'mətinlə bəslə, kərəminlə islah et, ehsanınıla dərman et, rəhmət sayəndə bir yer ver, mənə razılıq xələtini geyindir və işlər bir-birinə qarışdıqda daha doğru olmağına, hadisələr nəzərimdə oxşarlaşdıqda onların ən yaxşısına, dinlər qarışdıqda onların ən üstününə yol göstər.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِهٖ، وَ تَوَجِّنِيْ بِالْكِفَايَةِ،
 وَ سُمْنِيْ حُسْنَ الْوِلَايَةِ، وَ هَبْ لِيْ صِدْقَ الْهِدَايَةِ، وَ لَا
 تَفْتِنِّيْ بِالسَّعَةِ، وَ اٰمِنْحْنِيْ حُسْنَ الدَّعَةِ، وَ لَا تَجْعَلْ عَيْشِيْ

كَدًّا كَدًّا، وَ لَا تَرُدَّ دُعَائِي عَلَيَّ رَدًّا، فَإِنِّي لَا أَجْعَلُ لَكَ
ضِدًّا، وَلَا أَدْعُو مَعَكَ نِدًّا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،
وَأَمْنَعْنِي مِنَ السَّرَفِ، وَ حَصِّنْ رِزْقِي مِنَ التَّلَفِ، وَ وَفِّرْ
مَلَكَتِي بِالْبَرَكَاتِ فِيهِ، وَأَصِيبْ بِي سَبِيلَ الْهَدَايَةِ لِلْبِرِّ فِيمَا
أُنْفِقُ مِنْهُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اكْفِنِي مَثْوَنَةً
الْاِكْتِسَابِ، وَ ارْزُقْنِي مِنْ غَيْرِ اخْتِسَابٍ، فَلَا أَشْتَغِلَ عَنْ
عِبَادَتِكَ بِالطَّلَبِ، وَلَا أُحْتَمِلَ إِصْرَ تَبَعَاتِ الْمَكْسَبِ. اللَّهُمَّ
فَاطْلُبْنِي بِقُدْرَتِكَ مَا أَطْلُبُ، وَ أَجْزِنِي بِعِزَّتِكَ مِمَّا أَرْهَبُ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ صُنْ وَجْهِي بِالْأَيْسَارِ، وَ لَا
تَبْتَذِلْ جَاهِي بِالْاِقْتَارِ فَاسْتَرْزُقْ أَهْلَ رِزْقِكَ،

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və işlərdə yaxşılığa himayət et, mənə hidayətin doğruluğunu ehsan et, ruzi bolluğu ilə imtahan etmə, həyatda rahatlıq nəsim et, məişətimi ağırlaşdırma, duamı üstümə qaytarma, çünki mən Sənə şərik qoşmuram, Sən ola-ola hacət əlimi başqasına uzatmıram.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və məni israfdan saxla, ruzimi tələf olmaqdan qoru, əlimdə olanları bərəkət verməklə çoxalt, o maldan xeyir işlərdə sərf etməkdə mənə rəhbərlik et.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və çətinliklə ruzi gətirməkdən kifayət et, gümanım gəlməyən yerdən mənə ruzi ehsan et, ki, ruzi ələ gətirmək yolunda bəndəliyindən geri düşməyim, onun bəlasının çətinliyini çəkməyim.

İlahi! ələ gətirmək üçün yolunda olduğum şeyləri öz qüdrətinlə mənim üçün hazır et, qorxduğum şeylərdən öz qüdrətinlə pənah ver.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və abırlı dövlətli olmaqla qoru, məqam və dəyərimi yoxsulluqla alçatma ki, ruzi yeyənlərindən ruzi istəyim,

وَأَسْتَغْطِي شِرَارَ خَلْقِكَ، فَأَفْتِنَ بِحَمْدٍ مَنْ أَعْطَانِي،
وَأُبْتَلَى بِذَمٍّ مَنْ مَنَعَنِي، وَأَنْتَ مِنْ دُونِهِمْ وَلِيُّ الْإِعْطَاءِ
وَالْمَنْعِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي صِحَّةً فِي
عِبَادَةٍ، وَفَرَاغًا فِي زَهَادَةٍ، وَعِلْمًا فِي اسْتِعْمَالٍ، وَوَرَعًا
فِي إِجْمَالٍ. اللَّهُمَّ اخْتِمْ بَعْفُوكَ أَجْلِي، وَحَقِّقْ فِي رَجَائِ
رَحْمَتِكَ أَمَلِي، وَسَهِّلْ إِلَيَّ بُلُوغَ رِضَاكَ سُبُلِي، وَحَسِّنْ
فِي جَمِيعِ أَحْوَالِي عَمَلِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ
نَبِّهْنِي لِذِكْرِكَ فِي أَوْقَاتِ الْغَفْلَةِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ فِي
أَيَّامِ الْمُهْلَةِ، وَانْهَجْ لِي إِلَى مَحَبَّتِكَ سَبِيلًا سَهْلَةً، أَكْمِلْ لِي
بِهَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ قَبْلَهُ، وَأَنْتَ
مُصَلٍّ عَلَى أَحَدٍ بَعْدَهُ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنِي بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ النَّارِ.

məxluqatın pislərindən bəxşiş istəyim və nəticədə verdikləri şeyə görə məzəmmətə düşər olum, halbuki bəxşiş və onu əsirgəmək Sənin müqəddəs məqamına məxsusdur (və başqalarının əlindən bir şey gəlmir).

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənə ibadətdə işimə yarayan salamatlıq zahidlikdə sərf edilən vaxt, işə bağladığım elm və qənaətli olmağı duzi et.

İlahi! Həyatda öz əfvinlə sona yetir, arzumu rəhmətinlə həqiqətə çevir, razılığına yetişmək yollarını mənə hamarlaşdır, bütün hallarda əməllərimi yaxşılaşdır.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və xəbərsizlik halımda mənə Səni yad etməyə ayılt, möhlət

zamanında itaətinə yönəlt, eşqinə sarı olan yolu mənim üçün aç, onun səbəbi ilə dünya və axirət xeyrini məndən ötrü kamilləşdir.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna ondan öncə bəndələrinə hədiyyə etdiyən ən üstün səlavət göndər, bizə bu dünyada da, o dünyada xeyir nəsib et, və Öz rəhmətinlə məni Cəhənnəm odundan qoru.

(21)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا حَزَنَهُ أَمْرٌ وَ
أَهَمَّتْهُ الْخَطَايَا:

اللَّهُمَّ يَا كَافِيَ الْفَرْدِ الضَّعِيفِ، وَوَاقِيَ الْأَمْرِ الْمَخُوفِ،
أَفْرَدْتَنِي الْخَطَايَا فَلَا صَاحِبَ مَعِيَ، وَضَعُفْتُ عَنْ
غَضَبِكَ فَلَا مُؤَيِّدَ لِي، وَأَشْرَفْتُ عَلَى خَوْفِ لِقَائِكَ فَلَا
مُسَكِّنَ لِرَوْعَتِي وَمَنْ يُؤْمِنُنِي مِنْكَ وَ أَنْتَ أَخَفَّنْتَنِي، وَمَنْ
يُسَاعِدُنِي وَأَنْتَ أَفْرَدْتَنِي، وَمَنْ يُقَوِّينِي وَ أَنْتَ أَضْعَفْتَنِي؟
لَا يُجِيرُ، يَا إِلَهِي، إِلَّا رَبُّ عَلَى مَرْبُوبٍ، وَلَا يُؤْمِنُ إِلَّا
غَالِبٌ عَلَى مَغْلُوبٍ، وَلَا يُعِينُ إِلَّا طَالِبٌ عَلَى مَطْلُوبٍ. وَ
بِيَدِكَ، يَا إِلَهِي، جَمِيعُ ذَلِكَ السَّبَبِ، وَ إِلَيْكَ الْمَقَرُّ
وَالْمَهْرَبُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجِرْ هَرَبِي، وَأَنْجِحْ
مَطْلَبِي. اللَّهُمَّ إِنَّكَ إِنْ صَرَفْتَ عَنِّي وَجْهَكَ الْكَرِيمَ

21-ci dua:

*O Həzrətin bir iş nigaran etdikdə, yaxud xətalardan
qəmləndikdə etdiyi duası.*

İlahi! Ey kimsəsiz zəifə kifayət edən, ey qorxulu hadisədən qoruyan, xətalər məni təkliyə çəkmiş, mənimlə bir yardımçı, bir köməkçi yoxdur, qəzəbinə dözməkdən

aciz olmuşam, arxam yoxdur, Səninlə görüşmək qorxusundayam və mənə rahatlıq verəcək birisi yoxdur. əgər qorxutsan, kim mənə aman verə bilər? əgər məni tək qoysan, kim mənə yardım edə bilər? əgər aciz etsən, kim məni qüdrətli edə bilər?

İlahi! Bəslənənə bəsləyəndən savayı kimsə pənah verməz, istənilənə istəyəndən başqa kimsə kömək göstərə bilməz, ey mənim Allahım, bütün bu vasi-tələrlər Sənin əlindədir, pənah yeri də Sənə sarı-dır, belə isə Muhəmməd və onun soyuna səlavət gön-dər v qaçmağımı öz pənahına apar, istəyimi ver.

İlahi! əgər kərim olan üzünü məndən çevirsən,

أَوْ مَنَعْتَنِي فَضْلَكَ الْجَسِيمَ أَوْ حَظَرْتَ عَلَيَّ رِزْقَكَ أَوْ
قَطَعْتَ عَنِّي سَبِيلَكَ لَمْ أَجِدِ السَّبِيلَ إِلَى شَيْءٍ مِنْ أَمَلِي
غَيْرِكَ، وَلَمْ أَقْدِرْ عَلَى مَا عِنْدَكَ بِمَعُونَةٍ سِوَاكَ، فَإِنِّي
عَبْدُكَ وَ فِي قَبْضَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ. لَا أَمْرَ لِي مَعَ
أَمْرِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤِكَ، وَلَا قُوَّةَ لِي
عَلَى الْخُرُوجِ مِنْ سُلْطَانِكَ، وَلَا أَسْتَطِيعُ مُجَاوَزَةَ قُدْرَتِكَ،
وَلَا أَسْتَمِيلُ هَوَاكَ، وَلَا أَبْلُغُ رِضَاكَ، وَلَا أَنَالُ مَا عِنْدَكَ
إِلَّا بِطَاعَتِكَ وَبِفَضْلِ رَحْمَتِكَ. إِلَهِي أَصْبَحْتُ وَ أَمْسَيْتُ
عَبْدًا دَاخِرًا لَكَ، لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا بِكَ،
أَشْهَدُ بِذَلِكَ عَلَى نَفْسِي، وَأَعْتَرِفُ بِضَعْفِ قُوَّتِي وَقِلَّةِ
حِيلَتِي، فَأَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي، وَ تَمِّمْ لِي مَا آتَيْتَنِي، فَإِنِّي
عَبْدُكَ الْمُسْكِينُ الْمُسْتَكَينُ الضَّعِيفُ الضَّرِيرُ الْفَقِيرُ
الْمُهِنُ الْفَقِيرُ الْخَائِفُ الْمُسْتَجِيرُ.

yaxud mənə olan ruzini əsirgəsən, yaxud ümid ipini qırsan arzularıma yetmək üçün Səndən savayı heç bir yol tapmayacağam, yanında olanlara Sənin yardımın olmadan

yetmək üçün Səndən savayı heç bir yol tapmayacağam, yanında olanlara Sənin yardı-mın olmadan yetişə bilməyəcəyəm, çünki mən Sənin əmrin müqabilində mən bir iş görə bilmə-rəm, hökmün məni əhatə etmişdir, mənim barəmdə olan qəzan ədaltin əsəsindədir, səltənətinin əhatəsindən çıxmağa bir qüdrətim yoxdur, məhəb-bətini cəlb etməyə qadir deyiləm, razılığına yeti-şə bilmirəm, yanındakılara Sənin lütf və ita-ətin səbəbi ilə başqa bir şeylə yol tapa bilmərəm.

İlahi! Gecəni-gündüzə, gündüzü də gecəyə zəlil bəndən ikən yetirdim, Sənin köməyin olmadan ziyanı özümdən uzaqlaşdırı bilmərəm, mən gz haqqımda bu zəilliyə şəhadət verirəm, tədbirimizin azlığına, gücümün zəifliyinə e'tiraf edirəm, mənə və'də verdiklərinə vəfa et, mənə lütfün üzündən verdiklərinə vəfa et, mənə lütfün verdiklərini kamilləşdir, çünki kor, çarəsiz, zəif, bəlalı, xar, dəyərsiz, yoxsul, qorxu içində və Sənə pənah gətirən bir bəndəyəm.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَلَا تَجْعَلْنِي نَاسِيًا لِذِكْرِكَ
فِيمَا أَوْلَيْتَنِي وَلَا غَافِلًا لِإِحْسَانِكَ فِيمَا أَوْلَيْتَنِي، وَلَا آيسَا
مِنْ إِبْجَابَتِكَ لِي وَإِنْ أَبْطَأْتُ عَنِّْي، فِي سِرَّاءٍ كُنْتُ أَوْ
ضُرَّاءٍ، أَوْ شِدَّةٍ أَوْ رَخَاءٍ، أَوْ عَاقِبَةٍ أَوْ بَلَاءٍ، أَوْ بُؤْسٍ أَوْ
نَعْمَاءٍ، أَوْ جِدَّةٍ أَوْ لَأْوَاءٍ، أَوْ فَقْرٍ أَوْ غِنَى. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ ثَنَائِي عَلَيْكَ، وَمَدْحِي إِيَّاكَ، وَ
حَمْدِي لَكَ فِي كُلِّ حَالَاتِي حَتَّى لَا أَفْرَحَ بِمَا أَنْيْتَنِي مِنَ
الدُّنْيَا، وَلَا أَحْزَنَ عَلَى مَا مَنَعْتَنِي فِيهَا، وَأَشْغَلَ قَلْبِي
تَقْوَاكَ، وَاسْتَعْمِلْ بَدَنِي فِيمَا تَقَبَّلُهُ مِنِّي، وَأَشْغَلْ بِطَاعَتِكَ
نَفْسِي عَنْ كُلِّ مَا يَرُدُّ عَلَيَّ حَتَّى لَا أَحِبَّ شَيْئًا مِنْ
سُخْطِكَ، وَ لَا أَسْخَطَ شَيْئًا مِنْ رِضَاكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ فَرِّغْ قَلْبِي لِمَحَبَّتِكَ، وَأَشْغَلْهُ بِذِكْرِكَ،

وَأَنْعَشُهُ بِخَوْفِكَ وَبِالْوَجَلِ مِنْكَ، وَقَوِّهِ بِالرَّغْبَةِ إِلَيْكَ، وَأَمْلُهُ
إِلَى طَاعَتِكَ،

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və mənə bəxşiş etdiyin şeylərdə Səni yad etməyə unutmğağa düşər etmə, mənə mərhəmətindən ehsan etdiyin şeylərdən qafil etmə, duamın təxirə düşsə də belə qəbul edilməsindən ümitsiz etmə, istər dövlət ya yoxsul, sağlam ya bəlalı, çətinlikdə, yaxud da əmin-amanlıq içində olum.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna səlavat göndər və elə et ki, Sənə təriflər deyim, Səni məhd edim, Sənə həmd-sənaya bir cür qalxım ki, dünya malından mənə nəsib etdiklərinə sevinməyim, dünyadan məhrum etdiyin şeylərə görə qəmgin olmayım, qəlbimin evini təqvanın cəlvələndiyi yer qərar ver, bədənimə xoşladığım işə vadar et, itaətini düşünməklə məni hər bir batıl xəyallardan qoru, bəyənmədiyin bir şeyi bəyənməyim, xoşladığım şeydən acığım gəlməsin.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və qəlbimi məhəbbətinin evi qərar ver, öz zikrinə məşğul et, Özündən qorxmaqla əməlinə şövq nəsib et,

وَأَجْرِ بِهِ فِي أَحَبِّ السُّبُلِ إِلَيْكَ، وَذَلَّلْهُ بِالرَّغْبَةِ فِيمَا
عِنْدَكَ أَيَّامَ حَيَاتِي كُلِّهَا. وَاجْعَلْ تَقْوَاكَ مِنَ الدُّنْيَا زَادِي،
وَإِلَى رَحْمَتِكَ رَحْلَتِي، وَفِي مَرْضَاتِكَ مَذْخَلِي، وَاجْعَلْ
فِي جَنَّتِكَ مَثْوَايَ، وَهَبْ لِي قُوَّةً أُحْتَمِلُ بِهَا جَمِيعَ
مَرْضَاتِكَ، وَاجْعَلْ فِرَارِي إِلَيْكَ، وَرَغْبَتِي فِيمَا عِنْدَكَ،
وَأَلْبِسْ قَلْبِي الْوَحْشَةَ مِنْ شِرَارِ خَلْقِكَ، وَهَبْ لِي الْأَنْسَ
بِكَ وَبِأَوْلِيَايَكَ وَ أَهْلِ طَاعَتِكَ. وَلَا تَجْعَلْ لِفَاجِرٍ وَلَا
كَافِرٍ عَلَيَّ مَنَّةً، وَلَا لَهُ عِنْدِي يَدًا، وَلَا بِي إِلَيْهِمْ حَاجَةً،

بَلْ اجْعَلْ سَكُونَ قَلْبِي وَأَنْسَ نَفْسِي وَاسْتَغْنَائِي وَكَفَايَتِي
 بِكَ وَبِخِيَارِ خَلْقِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي
 لَهُمْ قَرِينًا، وَاجْعَلْنِي لَهُمْ نَصِيرًا، وَامْنُنْ عَلَيَّ بِشَوْقِ
 إِلَيْكَ، وَبِالْعَمَلِ لَكَ بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَ ذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ.

özünə sarı rəğbətləndirməklə qüdrətli et, itaətinə nail
 et, özünə sarı ən xoşa gələn yollar yönəlt, bütün ömrüm
 boyu bu qəlbimi Sənin yanındakılara rəğbətlə ram et,

bu dünyadan olan nəсібimi təqva azuqəsi qərar ver,
 mənim köçməyimi rəhmətinə sarı hərəkət qərar ver,
 girişimi razılıq mənzilinə yönəlt, Behiştə yer ver, mənə
 elə bir qüdrət ver ki, onun səbəbi ilə razılığının bütün
 yükünü çiyində çəkim, qaçışımı özünə sarı rəğbətini
 yanında olanlara yönəlt, özünlə, dostlarınla ünsiyyət
 yaratmağı mənə ehsan et, heç alçaq və kafir üçün mənə
 ne'mət və minnət nəсіб etmə, ehtiyac üzümü onlara sarı
 çevirmə, qəlbimin rahatlığını canımın aramlığını,
 ehtiyacsızlığımı və işlərimin yerinə yetirilməsini öz
 öhdənə al.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam göndər və
 məni onların yoldaşları şövqümün Sənə yönəlməsi ilə
 bəyəndiyin və sevdiyin işlər görməklə mənə minnət qoy,
 çünki Sən, hər şeyə qadirsən və bütün bunlar Sənin üçün
 asandır.

(22)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الشَّدَّةِ وَ
الْجَهْدِ وَ تَعَسَّرِ الْأُمُورِ:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ كَلَّفْتَنِي مِنْ نَفْسِي مَا أَنْتَ أَمْلَكُ بِهِ مِنِّي، وَ
قُدْرَتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَيَّ أَغْلَبُ مِنْ قُدْرَتِي، فَأَعْطِنِي مِنْ
نَفْسِي مَا يُرْضِيكَ عَنِّي، وَخُذْ لِنَفْسِكَ رِضَاهَا مِنْ نَفْسِي
فِي عَافِيَةٍ. اللَّهُمَّ لَا طَاقَةَ لِي بِالْجَهْدِ، وَلَا صَبْرَ لِي عَلَى
الْبَلَاءِ، وَلَا قُوَّةَ لِي عَلَى الْفَقْرِ، فَلَا تَحْظُرْ عَلَيَّ رِزْقِي،
وَلَا تَكْلِنِي إِلَى خَلْقِكَ، بَلْ تَفَرِّدْ بِحَاجَتِي، وَتَوَلَّ كِفَايَتِي.
وَانْظُرْ إِلَيَّ وَانْظُرْ لِي فِي جَمِيعِ أُمُورِي، فَإِنَّكَ إِنْ
وَكَلَّتَنِي إِلَى نَفْسِي عَجَزْتُ عَنْهَا وَلَمْ أَقِمْ مَا فِيهِ
مَصْلَحَتُهَا، وَإِنْ وَكَلَّتَنِي إِلَى خَلْقِكَ تَجْهَمُونِي، وَإِنْ
الْجَأْتَنِي إِلَى قَرَابَتِي حَرَمُونِي،

22-ci dua:

*O Həzrətin çətinlik üz verib işlərində pozuntu yaranan
zaman etdiyi duası.*

İlahi! Məni elə bir işə mə'mur etmisən ki, o işi yerinə
yetirməkdə qüdrətin məndən daha çox-dur, ona və mənə
olan qüdrətin mənim qüdrətimdən daha artıqdır, belə isə
elə et ki, Sənin məndən razı qalmağına səbəb olsun,
salamatlığıma zərər verməklə razılığına səbəb olacaq
şeyləri məndən al. İlahi! xətinliyə tab gətirməyə, bəlaya
səbr etməyə, yoxsulluğa dözəcək bir qüdrətim yoxdur,
belə isə ruzimi kəsmə, məni öz yaratdıqlarına tap-şırma,
Özün işimi sahmana sal, mənə məhəbbət gözü ilə bax,
bütün işlərdə xeyrimi nəzərə al, çünki əgər məni öz
başıma buraxasan işlərimdə məhbut qalaram, məsləhət

olan işi yerinə yetir-mərəm və əgər məni bəndələrinin öhdəsinə burax-san həlak edərlər, qohumlarıma həvalə etsən məh-rum edərlər və bir şey verərlər çoxlu minnət qoyarlar,

وَ إِنْ أَعْطُوا أَعْطُوا قَلِيلًا نَكِدَا، وَ مَنْوَا عَلَيَّ طَوِيلًا، وَ
 ذَمُّوَا كَثِيرًا. فَبِفَضْلِكَ، اللَّهُمَّ، فَأَغْنِنِي، وَ بَعْظَمَتِكَ
 فَأَنْعَشْنِي، وَ بِسَعَتِكَ، فَأَبْسُطْ يَدَيَّ، وَ بِمَا عِنْدَكَ فَاكْفِنِي.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ خَلِّصْنِي مِنَ الْحَسَدِ، وَ
 اخْصُرْنِي عَنِ الذُّنُوبِ، وَ وَرِّعْنِي عَنِ الْمَحَارِمِ، وَ لَا
 تُجَرِّئْنِي عَلَى الْمَعَاصِي، وَ اجْعَلْ هَوَايَ عِنْدَكَ، وَ
 رِضَايَ فِيمَا يَرُدُّ عَلَيَّ مِنْكَ، وَ بَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي وَ
 فِيمَا خَوَّلْتَنِي وَ فِيمَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ، وَ اجْعَلْنِي فِي كُلِّ
 حَالَاتِي مَحْفُوظًا مَكْلُوءًا مَسْتُورًا مَمْنُوعًا مُعَاذًا مُجَارًا.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اقْضِ عَنِّي كُلَّ مَا
 أَلْزَمْتَنِيهِ وَ فَرَضْتَهُ عَلَيَّ لَكَ فِي وَجْهِ مِنْ وَجْهِ طَاعَتِكَ
 أَوْ لِحَاقٍ مِنْ خَلْقِكَ وَ إِنْ ضَعُفَ عَنْ ذَلِكَ بَدَنِي، وَ وَهَنْتُ
 عَنْهُ قُوَّتِي، وَ لَمْ تَنْلُهُ مَقْدَرَتِي، وَ لَمْ يَسْغُهُ مَالِي وَ لَا ذَاتُ
 يَدَيَّ، ذَكَرْتُهُ أَوْ نَسِيتُهُ. هُوَ، يَا رَبِّ، مِمَّا قَدْ أَحْصَيْتَهُ
 عَلَيَّ وَ أَغْفَلْتُهُ أَنَا مِنْ نَفْسِي فَأَدِّهِ عَنِّي مِنْ جَزِيلِ عَطِيَّتِكَ
 وَ كَثِيرِ مَا عِنْدَكَ،

elə isə ey mənim

Allahım öz lütfünə məni ehtiyacsız et, ucalığınla məqamımı ucalt, geniş bəxşişinlə əlimi açıq qərar ver, öz rəhmətinlə bütün işlərimdə mənə kifayət et! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və məni həsəddən təmizlə günahdan saxla, haramdan çəkindir, günah etməyə cürət vermə, istəyimi özünə sarı yönəlt, mənə göndərdiyinə şad et, mənə verdiyin ruziyə,

bağışladığın bəxşişə bərəkət ver və bütün hal-larda məni qorumuş, eybi örtülmüş, əl yetməz pənah və aman verilən qərar ver. İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bəndələrindən haqqı-nın ödənilməsini vacib verdiyin işlərin yerinə yetirilməsində məni müvəffəq et, əgər yerinə yetirilməsində bədənəm zəif olarsa, gücüm süstlə-şərsə, qüdrətim çatmazsa, malın əskik gələrsə, istər onu yadımda saxlamış, yaxud unutmuş da olsam ey mənim Allahım o işlər mənim öhdəmə qoyduğun şeylərdən və mənimdə qəflət etdiyim əməllərdən olarsa, belə isə əzəmətli bəxşişin geniş rəhmətinlə onu mənim tərəfimdən ödə,

فَإِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ، حَتَّى لَا يَبْقَى عَلَيَّ شَيْءٌ مِنْهُ تَرِيدُ
أَنْ تُقَاصِّنِي بِهِ مِنْ حَسَنَاتِي، أَوْ تُضَاعِفَ بِهِ مِنْ سَيِّئَاتِي
يَوْمَ الْقَاكَ يَا رَبِّ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي
الرَّغْبَةَ فِي الْعَمَلِ لَكَ لِأَخِرَتِي حَتَّى أَعْرِفَ صِدْقَ ذَلِكَ
مِنْ قَلْبِي، وَحَتَّى يَكُونَ الْغَالِبُ عَلَيَّ الزُّهْدُ فِي دُنْيَايَ، وَ
حَتَّى أَعْمَلَ الْحَسَنَاتِ شَوْقًا، وَأَمِنَ مِنَ السَّيِّئَاتِ فَرَقًا
وَخَوْفًا، وَهَبْ لِي نُورًا أَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ، وَأَهْتَدِي بِهِ
فِي الظُّلُمَاتِ، وَأَسْتَضِيءُ بِهِ مِنَ الشُّكِّ وَالشُّبُهَاتِ اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي خَوْفَ غَمِّ الْوَعِيدِ،
وَشَوْقَ ثَوَابِ الْمَوْعُودِ حَتَّى أَجِدَ لَذَّةَ مَا أَدْعُوكَ لَهُ، وَكَأَبَةَ
مَا أَسْتَجِيرُ بِكَ مِنْهُ اللَّهُمَّ قَدْ تَعَلَّمْتُ مَا يُصْلِحُنِي مِنْ أَمْرِ
دُنْيَايَ وَآخِرَتِي فَكُنْ بِحَوَائِجِي حَفِيًّا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

çünkü Sən dövlətli və kərim olan Allahsan, bir cür ödə ki, o itaətdən mənim öhdəmdə bir şey qalmasın ki, görüşünə yetəcəyim gün onun səbəbi ilə yaxşılıqlarım

azalsın, yaxud pisliliklərimə bir şey artırasan, ey mənim Allahım!

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənə elə bir meyl, rəğbət ruzi et ki, Sənin üçün olan əməli yalnız axirətimi yerinə yetirmiş, bir cür ki, rəğbətin səmimiyyətini qəlbimdə tapım, tez keçən dünyaya olan rəğbətsizlik qəlbimə qalib gəlsin, bir cür ki, şövqlə yaxşılığa qalxım, qorxu səbəbi ilə günahlardan amanda qalım.

Mənə elə bir nur bəxş et ki, insanlar arasında onun sayəsi ilə yaşayım, şüası ilə hər bir zülmətdən yol tapım, nurları qəlbimi şəkk-şübhədən saxlasın.

İlahi! Muhəmməd və onun salam yetir və mənə əzabdan olan qorxunu, savaba olan həvəsi qərar ver ki, Səni o işdən ötrü çağırdığım, şeyin qəmindən pənah gətirdiyimin ləzzətini tapım.

İlahi! Dünya və axirətimi bəxşişi islah edən şeyləri bilirsən, bəs belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam göndər və istəklərimə rəhmət gözü ilə nəzər sal.

وَارْزُقْنِي الْحَقَّ عِنْدَ تَقْصِيرِي فِي الشُّكْرِ لَكَ بِمَا
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فِي الْيُسْرِ وَالْعُسْرِ وَالصِّحَّةِ وَالسَّقَمِ، حَتَّى
أَتَعَرَّفَ مِنْ نَفْسِي رَوْحَ الرِّضَا وَطَمَائِينَ النَّفْسِ مِنْ بِمَا
يَجِبُ لَكَ فِيمَا يَحْدُثُ فِي حَالِ الْخَوْفِ وَالْأَمْنِ وَالرِّضَا
وَالسُّخْطِ وَالضَّرِّ وَالنَّفْعِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ
ارْزُقْنِي سَلَامَةَ الصَّدْرِ مِنَ الْحَسَدِ حَتَّى لَا أَحْسَدَ أَحَدًا مِنْ
خَلْقِكَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِكَ، وَحَتَّى لَا أَرَى نِعْمَةً مِنْ
نِعَمِكَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا أَوْ عَافِيَةٍ أَوْ
تَقْوَى أَوْ سَعَةٍ أَوْ رَخَاءٍ إِلَّا رَجَوْتُ لِنَفْسِي أَفْضَلَ ذَلِكَ بِكَ
وَمِنْكَ وَحَدَاكَ لَا شَرِيكَ لَكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
وَارْزُقْنِي التَّحَفُّظَ مِنَ الْخَطَايَا، وَالاخْتِرَاسَ مِنَ الزَّلَلِ فِي

الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ فِي حَالِ الرِّضَا وَالْغَضَبِ، حَتَّى أَكُونَ
بِمَا يَرِدُ عَلَيَّ مِنْهُمَا بِمَنْزِلَةٍ سَوَاءٍ، عَامِلًا بِطَاعَتِكَ، مُؤَثِّرًا
لِرِضَاكَ عَلَى مَا سِوَاهُمَا فِي الْأَوْلِيَاءِ وَالْأَعْدَاءِ،

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və sağlamlıq yaxud xəstəlik, rahatlıq yaxud çətinlik zamanı ne'mətlərinə şükr etməkdə səhlankarlıq etsəm haqqı tanımağı mənə ruzi et ki, qorxu və amanlıq vaxtı, zərər və mənfəət zamanı Sənə nisbətdəki vəzifəmi yerinə yetirməkdə qəlb rahatlığı tapım.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və köksümü həsəd xəstəliyindən sağalt, bir cür ki, öz lütfündən bəndələrinə lütfün üzündən verdiyin ne'mətlərin heç birinə həsəd aparmayım, bəndə-lərində dünya və axirət ne'mətlərindən istər təqva bol ruzi, yaxud rahatlıq kimi heç bir ne'mət gördükdə ey şəriki olmayan Allah ondan daha yaxşısını öz lütfünlə səndən arzu edir .

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənə dünya və axirətdə, qəzəb və razı qaldığım halda günahlardan çəkinməyi ruzi et, bir cür ki, hər iki halda eyni olsun, sənin itaətinə məşğul olum, dost və düşmənlərinin haqqında razılığını

حَتَّى يَأْمَنَ عَدُوِّي مِنْ ظُلْمِي وَ جَوْرِي، وَ يَأْسَى وَلِيِّي
مِنْ مَيْلِي وَ انْحِطَاطِ هَوَايَ وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ يَدْعُوكَ
مُخْلِصًا فِي الرَّخَاءِ دُعَاءَ الْمُخْلِصِينَ الْمُضْطَرِّينَ لَكَ فِي
الدُّعَاءِ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

və itaətini başqalarının razılıq və itaətin-dən üstün tutum ki, düşmənim ona zülm edəcə-yimdən, dostum da

nəfsimə tabe olaraq ona itaət etməyimdən ümitsiz olsun. Məni rahatlıq halında Səni çarəsizlər kimi çağıranlardan qərar ver ki, həqiqətən də Sən, hər cür şükrə, tərifə layiqsən.

(23)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا سَأَلَ اللَّهَ
الْعَافِيَةَ وَشُكْرَهَا:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَلْبِسْنِي عَافِيَتَكَ، وَ
جَلِّلْنِي عَافِيَتَكَ، وَ حَصِّنِّي بِعَافِيَتِكَ، وَ أَكْرِمْنِي بِعَافِيَتِكَ،
وَ أَغْنِنِي بِعَافِيَتِكَ، وَ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَافِيَتِكَ، وَ هَبْ لِي
عَافِيَتَكَ وَ أَفْرِشْنِي عَافِيَتَكَ، وَ أَصْلِحْ لِي عَافِيَتَكَ، وَ لَا
تُفَرِّقْ بَيْنِي وَ بَيْنَ عَافِيَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ عَافِنِي عَافِيَةً كَافِيَةً شَافِيَةً عَالِيَةً
نَامِيَةً،

23-cü dua:

*O həzrətin Allahdan salamatlıq və onun şükrünü
istədikdə etdiyi duası.*

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənə salamatlıq paltarı geyindir, ətrafımı salamatlıqla bürü, salamatlıqla məni hifz et, əmin-amanlıqla ehtiyacsız et, əmin-amanlıqla əziz tut, əmin-amanlığı mənə sədəqə et, mənə əmin-amanlıq bəxş et, mənim üçün əmin-amanlıq yatağı aç, əmin-amanlığımı hər növ maneədən kənar et, dünya və axirətdə mənimlə əmin-amanlıq arasında ayrılıq salma! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənə əmin-amanlıq bəxş et,

عَافِيَةً تُؤَلِّدُ فِي بَدَنِي الْعَافِيَةَ، عَافِيَةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. وَ
 أَمْنٌ عَلَيَّ بِالصَّحَّةِ وَالْأَمْنِ وَالسَّلَامَةِ فِي دِينِي وَبَدَنِي،
 وَالْبَصِيرَةِ فِي قَلْبِي، وَالنَّفَاقِ فِي أُمُورِي، وَالْخَشْيَةِ لَكَ،
 وَالْخَوْفِ مِنْكَ، وَالْقُوَّةَ عَلَيَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ مِنْ طَاعَتِكَ،
 وَالْاجْتِنَابَ لِمَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ مِنْ مَعْصِيَتِكَ. اللَّهُمَّ وَ أَمْنٌ
 عَلَيَّ بِالْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، وَ زِيَارَةِ قَبْرِ رَسُولِكَ، صَلَوَاتُكَ
 عَلَيْهِ وَ رَحْمَتُكَ وَ بَرَكَاتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ وَ آلِ
 رَسُولِكَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي فِي عَامِي هَذَا وَ فِي
 كُلِّ عَامٍ، وَاجْعَلْ ذَلِكَ مَقْبُولًا مَشْكُورًا، مَذْكُورًا لَدَيْكَ،
 مَذْخُورًا عِنْدَكَ. وَ أَنْطِقْ بِحَمْدِكَ وَ شُكْرِكَ وَ ذِكْرِكَ وَ
 حُسْنِ الثَّنَاءِ عَلَيْكَ لِسَانِي، وَ اشْرَحْ لِمَرَاثِدِ دِينِكَ قَلْبِي.
 وَ أَعِزَّنِي وَ ذُرِّيَّتِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، وَ مِنْ شَرِّ
 السَّامَةِ وَ الْهَامَةِ وَ الْعَامَةِ وَ اللَّامَةِ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ
 شَيْطَانٍ مَرِيدٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ سُلْطَانٍ غَنِيْدٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ
 مُتْرَفٍ حَفِيْدٍ،

kifayət edən və şəfa bəxş bir əmin-amanlıq, ən üstün və
 günü-gündən artan, bir cür əmin-amanlıq ki, bədənimdə
 salamatlığı artırsın, bir sözlə : dünya və axirət salamatlığı.

Sağlamlıq, rahatlıq, bədən və bir sağlamlığı, qəlb
 bəsirəti, işlərdə tərəqqi, səndən qorxmaq, əmr etdiyən işi
 yerinə yetirməklə, qadağan etdiyindən çəkinməklə mənə
 minnət qoy.

İlahi! Həcc, Ümrə, Peyğəmbər və əhli-beytini onlara
 salam olsun ziyarət etməklə mənə minnət qoy, bu il və sağ
 qaldığım bütün illərdə və o ibadəti qəbul et, öz yanındakı
 mükafatım və azuqəm qərar ver dilimi həmd-sənana,
 tərifinə aç, qəlbimi dinimi hidayətlərini qəbul etmək üçün
 genişlət, məni və övladlarımı qovulmuş Şeytanın
 öldürücü zəhəri olan heyvanların şərrindən, sair

heyvanların bəd nəzərdən, hər bir təkəbbürümü Şeytanın
hər bir zülmkar padşahın, nazla böyüyüb eyni-ışrət içrə
ömür keçirən hər bir kəsin,

وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ضَعِيفٍ وَ شَدِيدٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَرِيفٍ
وَوَضِيعٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ
قَرِيبٍ وَ بَعِيدٍ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ مَنْ نَصَبَ لِرَسُولِكَ وَ لِأَهْلِ
بَيْتِهِ حَرْبًا مِنَ الْجِنَّ وَ الْإِنْسِ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ
بِنَاصِيَّتِهَا، إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ فَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَ ادْحَرْ
عَنِّي مَكْرَهُ، وَ ادْرَأْ عَنِّي شَرَّهُ، وَ رُدَّ كَيْدَهُ فِي نَحْرِهِ. وَ
اجْعَلْ بَيْنَ يَدَيْهِ سُدًّا حَتَّى تَعْمِيَ عَنِّي بَصَرُهُ، وَ تُصِمَّ عَنْ
ذِكْرِي سَمْعُهُ، وَ تُقْفَلَ دُونِ إِيْطَارِي قَلْبُهُ، وَ تُخْرَسَ
عَنِّي لِسَانُهُ، وَ تَقْمَعَ رَأْسُهُ، وَ تُذِلَّ عِزُّهُ، وَ تَكْسُرَ
جَبَرُوتُهُ، وَ تُذِلَّ رَقَبَتُهُ، وَ تَفْسَخَ كِبَرُهُ، وَ تُؤْمِنَنِي مِنْ
جَمِيعِ ضَرِّهِ وَ شَرِّهِ وَ غَمَزِهِ وَ هَمَزِهِ وَ لَمَزِهِ وَ حَسَدِهِ وَ
عَدَاوَتِهِ وَ حَبَائِلِهِ وَ مَصَايِدِهِ وَ رَجْلِهِ وَ خَيْلِهِ، إِنَّكَ عَزِيزٌ
قَدِيرٌ.

hər bir zəif və güclünün, hər bir uca məqamlının,
böyük və kiçiyin, hər bir yaxın və uzağın peyğəmbərinin
və əhli-beytinin əleyhinə müharibəyə qalxan hər bir cin,
insanın şərrindən və qüdrətinə tabe olan hər bir canlının
şərrindən mənə nicat ver, çünki Sən səltənətdə doğru
yoldasan.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
mənim barəmdə pis düşünəni məndən uzaqlaşdır,
hiyləsini kənar et, şərrini məndən sovuşdur, məkrini öz
üzərinə qaytar, qarşısında bir sədd yarat ki, gözü məni
görməkdən kor, qulağı məni zikr etməkdən kar olsun,

mənə qarşı pis niyyət zamanı qəlbimi düyünlə, dilimi mənim barəmdə danışmaqdan lal et, başına zillət gürzü vur, izzətini zillətə çevir, böyüklünü sındır, boynunu zəlliliklə əy, ucalğını viran et, məni bütün zərərdən, şərdən qə'nədən, qeybətdən, eyb axtarmaqdan, həsəddən, düşməncilikdən, piyada və atlının tələ düyünlərindən əmin et, çünki Sən məğlub edilməz qalibsən, yenilməz qüdrət sahibisən.

(24)

و كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَبَوَيْهِ عَلَيْهِمَا
السَّلَامُ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَ أَهْلِ بَيْتِهِ
الطَّاهِرِينَ، وَ اخْصُصْنَهُمْ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ رَحْمَتِكَ وَ
بَرَكَاتِكَ وَ سَلَامِكَ. وَ اخْصُصِ اللَّهُمَّ وَالِدِي بِالْكَرَامَةِ
لَدَيْكَ، وَ الصَّلَاةِ مِنْكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَلْهِمْنِي عِلْمَ مَا يَجِبُ لَهُمَا عَلَيَّ
إِلْهَامًا، وَ اجْمَعْ لِي عِلْمَ ذَلِكَ كُلِّهِ تَمَامًا، ثُمَّ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا
تُلْهِمُنِي مِنْهُ، وَ وَفَّقْنِي لِلنُّفُوزِ فِيْمَا تُبْصِرُنِي مِنْ عِلْمِهِ
حَتَّى لَا يَفُوتَنِي اسْتِعْمَالُ شَيْءٍ عَلَّمْتَنِيهِ، وَ لَا تَنْقُلْ
أَرْكَانِي عَنِ الْحَفُوفِ فِيْمَا أَلْهِمْتَنِيهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَ آلِهِ كَمَا شَرَّفْتَنَا بِهِ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، كَمَا
أَوْجَبْتَ لَنَا الْحَقَّ عَلَى الْخَلْقِ بِسَبَبِهِ.

24-cü dua:

O Həzrətin ata-anası üçün etdiyi duası.

İlahi! Muhəmmədə qulun və peyğəmbərinə, pak ailəsinə salam yetir, özümün ən üstün rəhmətini bərəkətini, və salamını onlara məxsus et.

İlahi! Ata-anama da öz yanından kəramətinlə salam and et, ey rəhm edənlərin rəhm edəni! və hüquqlarından bilməyimə lazım olan şeyləri mənə ilham et, vacib işlərdən hamısını məndən ilham et, sonra ilham etdiyin şeylərdə məni işə yönəlt, yardım et ki, anlatdığın şeyləri həyata keçirəm ki, təlim etdiyin şeyi görək əlimdən çıxmasın, bədənimdə görəcəyim işi yerinə yetirdikdə ağırlaşmasın.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və onun vücudu ilə bizə ucalıq verdiyin kimi Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, O Həzrətin səbəbi ilə insanların üzərinə bizdən bir haqq qoyduğun kimi Muhəmməd və onun soyuna salam yetir.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَهَابُهُمَا هَيْبَةَ السُّلْطَانِ الْعَسُوفِ، وَأَبْرُهُمَا
بِرَّ الْأُمِّ الرَّءُوفِ، وَاجْعَلْ طَاعَتِي لَوَالِدَيَّ وَبِرِّي بِهِمَا أَقْرَ
لِعَيْنِي مِنْ رَفْدَةِ الْوَسْنَانِ، وَأَتْلَجْ لِصَدْرِي مِنْ شَرْبَةِ
الظَّمْآنِ حَتَّى أُوثِرَ عَلَى هَوَايَ هَوَاهُمَا، وَأَقْدَمَ عَلَى
رِضَايَ رِضَاهُمَا وَأَسْتَكْثِرَ بِرَّهُمَا بِي وَإِنْ قَلَّ، وَ أَسْتَقِلَّ
بِرِّي بِهِمَا وَإِنْ كَثُرَ. اللَّهُمَّ خَفِّضْ لَهُمَا صَوْتِي، وَأَطِيبْ
لَهُمَا كَلَامِي، وَأَلِنْ لَهُمَا عَرِيكَتِي، وَاعْطِفْ عَلَيْهِمَا قَلْبِي،
وَصَيِّرْنِي بِهِمَا رَفِيقًا، وَعَلَيْهِمَا شَفِيقًا. اللَّهُمَّ اشْكُرْ لَهُمَا
تَرْبِيَّتِي، وَأَنْبِهُمَا عَلَى تَكْرَمَتِي، وَاحْفَظْ لَهُمَا مَا حَفِظَاهُ
مِنِّي فِي صِغَرِي. اللَّهُمَّ وَمَا مَسَّهُمَا مِنِّي مِنْ أَدَى، أَوْ
خَلَصَ إِلَيْهِمَا عَنِّي مِنْ مَكْرُوهِ، أَوْ ضَاعَ قَبْلِي لَهُمَا مِنْ
حَقٍّ فَاجْعَلْهُ حِطَّةً لِدُنُوبِهِمَا،

İlahi! Elə et ki, ata-anamın heybətindən qüd-rətli sultanın heybətindən qorxduğum kimi qorxum və hər

ikisinə mehriban ana kimi yaxşılıq nəzə-rimdə sözlərini yuxu tutanın yuxusundan şirin olsun, susuz olana verilən şərbətdən ləzzətli olsun ki, onların istəklərini öz istəklərimdən üstün tutum, o ikisinin şadlığını öz şadlığım-dan irəlidə qərar verim, onların mənə etdikləri yaxşılıqlarını az olsa da çox, olsa da az bilim.

İlahi! Onların huzurunda səsimi mülayim et, dediklərimi qəlblərinə yatan qərar ver, onlara qarşı xasiyyətimə yumşaqlıq ver, qəlbimi hər ikisinə mehriban et, onların hər ikisinə qarşı məni ürəyi yanan, xoş rəftar et.

İlahi! hər ikisinə məni tərbiyə etdikləri üçün gözəl mükafat ver, məni əziz tutduqları üçün on-lara yaxşı əcr nəsisib et, uşaqlıqda mənə qarşı etdikləri məqsədlərini onların haqqında yerinə yetir.

İlahi! əgər mənim tərəfimdən onlara bir əziyyət yetmişə, yaxud məndən xoşagəlməz bir iş görmüşlərsə, ya da mənim vasitəmlə onların haqqından bir şey aradan getmişə,

وَعُلُوا فِي دَرَجَاتِهِمَا، وَزِيَادَةً فِي حَسَنَاتِهِمَا، يَا مُبَدِّلَ
السَّيِّئَاتِ بِأَضْعَافِهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ. اللَّهُمَّ وَمَا تَعَدَّيَا عَلَيَّ
فِيهِ مِنْ قَوْلٍ، أَوْ أَسْرَفًا عَلَيَّ فِيهِ مِنْ فِعْلٍ، أَوْ ضَيِّعَاهُ لِي
مِنْ حَقٍّ، أَوْ قَصْرًا بِي عَنْهُ مِنْ وَاجِبٍ فَقَدْ وَهَبْتُهُ لَهُمَا،
وَجَدْتُ بِهِ عَلَيْهِمَا وَرَغَبْتُ إِلَيْكَ فِي وَضْعِ تَبِعَتِهِ عَنْهُمَا،
فَإِنِّي لَا أَتُهُمَّهُمَا عَلَى نَفْسِي، وَلَا أَسْتَبْطِنُهُمَا فِي بَرِّي،
وَلَا أَكْرَهُ مَا تَوَلَّيَاهُ مِنْ أَمْرٍ يَا رَبِّ. فَهُمَا أَوْجِبُ حَقًّا
عَلَيَّ، وَ أَقْدِمُ إِحْسَانًا إِلَيَّ، وَ أَعْظِمُ مَنَّةً لَدَيَّ مِنْ أَنْ
أُقَاصَّهُمَا بِعَدْلِ، أَوْ أُجَازِيَهُمَا عَلَى مِثْلِ، أَيْنَ إِذَا- يَا إِلَهِي-
طُولُ شُغْلِهِمَا بِتَرْبِيَّتِي؟ وَأَيْنَ شِدَّةُ تَعَبِهِمَا فِي حِرَاسَتِي؟
وَأَيْنَ إِقْتَارُهُمَا عَلَى أَنْفُسِهِمَا لِلتَّوَسُّعَةِ عَلَيَّ؟ هَيْهَاتَ مَا
يَسْتَوْفِيَانِ مِنِّي حَقَّهُمَا،

bütün bunların hamısını onların günahla-rından pak olmasına, məqamlarının yüksəlməsinə və yaxşılıqlarının çoxalmasına səbəb qərar ver, ey pisləkləri bir neçə qat yaxşılıqlara çevirən.

İlahi! əgər mənimlə danışıqda ölçüdə kənara çıxmış, yaxud bir işdə mənə qarşı həddi aşmış, ya da bir haqqımı zay etmişlərsə, yaxud mənə qarşı ata-analıq vəzifələrində səhlənkərlik göstərmişlərsə öz haqqımı onlara bağışla-dım, onu onlara bəxş etdim və səndən istəyirəm ki, onun çətinliyini onların çiyindən götür, çünki mən özümə qarşı onları səhlənkərlikdə müttəhim etmirəm, öz barəmdə mehribançılıqda onları səhlənkər bilmirəm, haqqımda etdiklə-rindən narazı deyiləm, ey mənim Rəbbim, çünki onların haqqını riayət etmək mənə daha vacibdir, yaxşılıqları mənə daha çoxdur, mənə olan minnətləri daha çoxdur;

İlahi! əgər belə etsəm, uzun müddət mənim tərbiyəmdə keçirdiyi günlər, məni saxlamaqda çəkdikləri ağır zəhmətlər, mənim yaşayışım rahat olsun deyə özlərini çətinliklərə salmaları nə cür olacaq? Şübhəsiz ki, öz haqlarını məndən geri ala bilməzlər, mən onların üzərimdəki haqlarımı tədarük edə bilmərəm,

وَلَا أُدْرِكُ مَا يَجِبُ عَلَيَّ لَهُمَا، وَلَا أَنَا بِقَاضٍ وَظِيفَةٍ
خِدْمَتِهِمَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْنِي يَا خَيْرَ مَنْ
اسْتُعِينَ بِهِ، وَوَفَّقْنِي يَا أَهْدَى مَنْ رُغِبَ إِلَيْهِ، وَلَا
تَجْعَلْنِي فِي أَهْلِ الْعُقُوقِ لِلْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ يَوْمَ تُجْزَى كُلُّ
نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، وَاخْصُصْ أَبَوَيَّ بِأَفْضَلِ مَا خَصَصْتَ
بِهِ آبَاءَ عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ وَ أُمَّهَاتِهِمْ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.
اللَّهُمَّ لَا تُنْسِنِي ذِكْرَهُمَا فِي أَدْبَارِ صَلَوَاتِي، وَ فِي إِنِّي مِنْ

أَنَاءَ لَيْلِي، وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ سَاعَاتِ نَهَارِي. اللَّهُمَّ
 صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اغْفِرْ لِي بِدُعَائِي لَهُمَا، وَ اغْفِرْ
 لَهُمَا بِبِرِّهِمَا بِي مَغْفِرَةٍ حَتْمًا، وَ ارْضَ عَنْهُمَا بِشَفَاعَتِي
 لَهُمَا رِضًى عَزْمًا، وَ بَلِّغْهُمَا بِالْكَرَامَةِ مَوَاطِنَ السَّلَامَةِ.
 اللَّهُمَّ وَ إِنْ سَبَقَتْ مَغْفِرَتُكَ لَهُمَا فَشَفِّعْهُمَا فِيَّ، وَ إِنْ سَبَقَتْ
 مَغْفِرَتُكَ لِي فَشَفِّعْنِي فِيهِمَا

xidmət vəzifəmi yerinə yetirməkdən acizəm, belə isə
 Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və yardım
 istənilənlərin ən yaxşısı, mənə yardım göstər, ey üz
 tutanların ən gözəl hidayətçisi, məni Qiyamət günündə
 ağ valideynlərdən qərar vermə .

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna və nəslinə salam
 yetir və ata-anama saleh imanlı bəndələrindən nəsib
 etdiyən ən gözəl şey nəsib et, ey rəhm edənlərin rəhm
 edəni!

İnan, onları namazımdan sonra, hər saat hər anda
 yadımdan çıxarma.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
 onlara etdiyim duanın bərəkəti ilə məni əfv et, mənə
 etdikləri yaxşılıqlara görə o ikisinə rəhm et, mənə
 göstərdikləri şəfaətə görə onlardan razı qal, öz kərəminlə
 onları mənzil başına sağ-salamat çatdır. İlahi! əgər
 ata-anamı məndən öncə əfv etmisənsə, mənə onların
 şəfaətini nəsib et, əgər məni onlardan öncə
 bağışlamıbsansa, məni onların şəfaətçisi qərar ver ki,
 mehribançılığın əhatəsində kəramət yurdunda,

حَتَّى نَجْتَمِعَ بِرَأْفَتِكَ فِي دَارِ كَرَامَتِكَ وَ مَحَلِّ مَغْفِرَتِكَ وَ
 رَحْمَتِكَ ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ، وَ الْمَنَّ الْقَدِيمِ، وَ أَنْتَ
 أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

məğfirət və rəhmət məskənində bir yerə toplaşaq, çünki sən lütfkarsan, rəhm edənlərin rəhm edənisen!

(25)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَوْلَدِهِ عَلَيْهِمُ
السَّلَامُ:

اللَّهُمَّ وَمَنْ عَلَيَّ بَقَاءٍ وَلِيَّ دِي وَبِإِصْلَاحِهِمْ لِي وَبِإِمْتَاعِي بِهِمْ. إِلَهِي أَمُدُّ لِي فِي أَعْمَارِهِمْ، وَزِدْ لِي فِي أَجَالِهِمْ، وَرَبِّ لِي صَغِيرَهُمْ، وَقَوِّ لِي ضَعِيفَهُمْ، وَأَصِحِّ لِي أَبْدَانَهُمْ وَأَدْيَانَهُمْ وَأَخْلَاقَهُمْ، وَعَافِهِمْ فِي أَنْفُسِهِمْ وَفِي جَوَارِحِهِمْ وَفِي كُلِّ مَا غُنِيْتُ بِهِ مِنْ أَمْرِهِمْ، وَأَذِرْ لِي وَعَلَى يَدِي أَرْزَاقَهُمْ. وَاجْعَلْهُمْ أَبْرَارًا أَتَقِيَاءَ بُصْرَاءَ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ لَكَ، وَلِأَوْلِيَائِكَ مُحِبِّينَ مُنَاصِحِينَ، وَلِجَمِيعِ أَعْدَائِكَ مُعَانِدِينَ وَمُبْغِضِينَ، آمِينَ. اللَّهُمَّ اشْدُدْ بِهِمْ عَضْدِي، وَأَقِمْ بِهِمْ أَوْدِي، وَكَثِّرْ بِهِمْ عَدْدِي،

25-ci dua:.

O həzrətin övladları üçün etdiyi duası.

İlahi! Övladlarımla qalması ilə mənə minnət qoy, onları mənə layiqli etməklə, mənə də onlara layiqli etməklə mənə minnət qoy.

İlahi! Mənim üçün onların ömrünü uzun et, kiçiklərini tərbiyələndir, zəiflərinə qüvvət ver, bədənələrini, dişlərini, və əxlaqlarını sağlam et, ehtiyacım olduğum şeylərdə, can və əzalarına sağlamlıq ver, mənim üçün mənim əlimlə ruzilə-rini bol et, onları təqvalı əməli salehlərdən, bəsirət sahibləri, haqqı eşidib ona itaət edən-lərdən qərar ver, öz dostlarına nisbətdə aşıq və xeyirxah, düşmənlərinə qarşı

kinli et, İlahi! Övladlarımın vəziyyəti həmişə belə olsun!
İlahi! Onların vücudları ilə qollarımı güclü,

وَ زَيْنٌ بِهِمْ مَخْضَرِي، وَ أَخِي بِهِمْ ذَكْرِي، وَ أَكْفَنِي
بِهِمْ فِي غَيْبَتِي، وَ أَعْنِي بِهِمْ عَلَى حَاجَتِي، وَ اجْعَلْهُمْ لِي
مُحِبِّينَ، وَ عَلَيَّ حَدِيثَ مُقْبِلِينَ مُسْتَقِيمِينَ لِي، مُطِيعِينَ،
غَيْرَ عَاصِينَ وَ لَا عَاقِبِينَ وَ لَا مُخَالِفِينَ وَ لَا خَاطِبِينَ.
وَ أَعْنِي عَلَى تَرْبِيَّتِهِمْ وَ تَأْدِيبِهِمْ، وَ بِرِّهِمْ، وَ هَبْ لِي مِنْ
لَدُنْكَ مَعَهُمْ أَوْلَادًا ذُكُورًا، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ خَيْرًا لِي،
وَ اجْعَلْهُمْ لِي عَوْنًا عَلَى مَا سَأَلْتُكَ. وَ أَعِزَّنِي وَ ذُرِّيَّتِي مِنْ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، فَإِنَّكَ خَلَقْتَنَا وَ أَمَرْتَنَا وَ نَهَيْتَنَا وَ رَعَيْتَنَا
فِي ثَوَابٍ مَا أَمَرْتَنَا وَ رَهَبْتَنَا عِقَابَهُ، وَ جَعَلْتَ لَنَا عَدُوًّا
يَكِيدُنَا، سَلَّطْتَهُ مِنَّا عَلَى مَا لَمْ تُسَلِّطْنَا عَلَيْهِ مِنْهُ، أَسْكَنْتَهُ
صُدُورَنَا، وَ أَجْرَيْتَهُ مَجَارِي دِمَائِنَا، لَا يَغْفُلُ إِنْ غَفَلْنَا،
وَ لَا يَنْسَى إِنْ نَسِينَا، يُؤْمِنُنَا عِقَابَكَ، وَ يُخَوِّفُنَا بِغَيْرِكَ. إِنْ
هَمَمْنَا بِفَاحِشَةٍ شَجَعْنَا عَلَيْهَا،

4işlərimdəki qarışıqlığı onlarla islah et və məclisimi
onların vücudu ilə zinətli, yadımı onlarla diri saxla, və
olmadığım zaman işimə onların vasitəsi ilə kifayət et,
onların əli ilə ehtiyaclarımın ödənməsində mənə yardım
göstər, onları mənə aşiq et, mənə qarşı mehriban et ki,
həmişə mənim əmrimə tabe olsunlar, mənə qarşı
itaətsizlik etməsinlər, onları gözəl tərzdə tərbiyələndirib
onlara yaxşılıq etməkdə mənə yardım et, öz mərhəmətinlə
onlardan əlavə mənə oğlan övladları nsib et, bu işdə
mənim üçün xeyir qərar ver, Səndən istədiyim şeylərdə
onları yardımçım et, məni və övladlarımı qovulmuş
Şeytanın şərrindən qoru ki, Sən bizi yaratmışsan və bizə
əmr edib qadağan etmişən, əmrinə itaətə savabla

rəğbətləndirib qadağanına mürtəkib olmağı əzabla qorxtmusan, və bizə elə bir düşmən qərar vermisən ki, bizi aldadır, bizim üzərimizdə ona qüdrət vermisən ki, bizim onun üzərində qüdrə-timiz yoxdur, qəlblərimizdə ona yer vermisən, qan damarlarımızda axıtmısan; əgər biz onu unutsaq da o bizdən qəflətə dalmaz, unutsaq bizi unutmaz, bizi Sənin əzabından arxayın edər, Səndən başqasından qorxudar,

وَإِنْ هَمَمْنَا بِعَمَلٍ صَالِحٍ تَبَطَّنَا عَنْهُ، يَتَعَرَّضُ لَنَا
بِالشَّهَوَاتِ، وَيَنْصِبُ لَنَا بِالشُّبُهَاتِ، إِنْ وَعَدْنَا كَذِبًا، وَ إِنْ
مَنَّا أَخْلَفْنَا، وَ إِلَّا تَصْرِفَ عَنَّا كَيْدَهُ يُضِلُّنَا، وَإِلَّا تَقِنَا
خَبَالَهُ يَسْتَرْلَنَا. اللَّهُمَّ فَاقْهَرْ سُلْطَانَهُ عَنَّا بِسُلْطَانِكَ حَتَّى
تَحْبِسَهُ عَنَّا بِكَثْرَةِ الدُّعَاءِ لَكَ فَنُصْبِحَ مِنْ كَيْدِهِ فِي
الْمَعْصُومِينَ بِكَ. اللَّهُمَّ أَعْطِنِي كُلَّ سُؤْلِي، وَاقْضِ لِي
حَوَائِجِي، وَلَا تَمْنَعْنِي الْإِجَابَةَ وَقَدْ ضَمِنْتَهَا لِي، وَلَا
تَحْجُبْ دُعَائِي عَنْكَ وَقَدْ أَمَرْتَنِي بِهِ، وَامْنُنْ عَلَيَّ بِكُلِّ مَا
يُصْلِحُنِي فِي دُنْيَايَ وَآخِرَتِي مَا ذَكَرْتُ مِنْهُ وَمَا نَسِيتُ،
أَوْ أَظْهَرْتُ أَوْ أَخْفَيْتُ أَوْ أَعْلَنْتُ أَوْ أَسْرَرْتُ. وَاجْعَلْنِي فِي
جَمِيعِ ذَلِكَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ بِسُؤَالِي إِيَّاكَ، الْمُنْجِحِينَ
بِالطَّلَبِ إِلَيْكَ غَيْرِ الْمَمْنُوعِينَ بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ.

pis bir iş əl uzatmaq istədikdə o iş qarşı bizə şücaət verir, yaxşı bir iş yönəltdikdə bizi ondan saxlayır, istəklərlə bizi axtarmaqda-dır, yolumuz üstə həmişə şübhə sancır, və'də versə yalan deyər, xoş bir xəbərlə muştuluq versə və'dindən dönər, əgər Sən özün Şeytanın hiyləsini bizdən uzaqlaşdırmasan bizi azdırar, fəsadından bizi qorumasan xətaya salar. İlahi! Öz qüdrətinlə onun qüdrətinlə bizdən uzaqlaşdır ki, duaları-mızın çoxluğu səbəbi ilə onu bizdən kənar edəsən ki, nəticədə onun

hiyləsindən Sənin pənahında yerləşən günahsızlardan olaq. İlahi! Bütün istək-lərimi ver, hacətlərimi hicabətə yetir, duamın qəbul edilməsindən məni məhrum etmə ki, Sən özün duamın qəbul edilməsinə zəmin olmusan, duamı özündən gizlətmə ki, Sən özün məni dua etməyə əmr etmisən, bu və sonrakı dünyada hamının islahına səbəb olan bütün şeyləri mənə əta et ki, istər demiş olum yaxud da unudum, aşkar etmiş olum yaxud da gizlədim, gizlindən istəyim, yaxud üzdə, və bütün bütün bu cəhətlərdə məni öz işini islah edənlərdən qərar ver, onlar Səndən istədikləri hacətləri ilə uğura yetənlər zümərəsində qərar tutdular, Sənə e'timad etməyin nəticəsində lütfündən məhrum olmadılar,

الْمُعَوِّدِينَ بِالتَّعَوُّذِ بِكَ، الرَّابِحِينَ فِي التَّجَارَةِ عَلَيْكَ،
 الْمُجَارِينَ بِعِزِّكَ، الْمَوْسَعِ عَلَيْهِمُ الرِّزْقَ الْحَلَالَ مِنْ
 فَضْلِكَ، الْوَاسِعِ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، الْمُعْزِينَ مِنَ الذَّلِّ بِكَ،
 وَ الْمُجَارِينَ مِنَ الظُّلْمِ بِعَدْلِكَ، وَ الْمُعَافِينَ مِنَ الْبَلَاءِ
 بِرَحْمَتِكَ، وَ الْمُغْنِينَ مِنَ الْفَقْرِ بِغْنَاكَ، وَ الْمَعْصُومِينَ مِنَ
 الذُّنُوبِ وَ الزَّلَلِ وَ الْخَطَا بِتَقْوَاكَ، وَ الْمُوَفِّقِينَ لِلْخَيْرِ
 وَ الرُّشْدِ وَ الصَّوَابِ بِطَاعَتِكَ، وَ الْمُحَالِ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ
 الذُّنُوبِ بِقُدْرَتِكَ، التَّارِكِينَ لِكُلِّ مَعْصِيَتِكَ، السَّاكِنِينَ فِي
 جِوَارِكَ. اللَّهُمَّ أَعْطِنَا جَمِيعَ ذَلِكَ بِتَوْفِيقِكَ وَ رَحْمَتِكَ، وَ
 أَعِزَّنَا مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ، وَ أَعْطِ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ وَ
 الْمُسْلِمَاتِ وَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ مِثْلَ الَّذِي سَأَلْتُكَ
 لِنَفْسِي وَ لَوْلَدِي فِي عَاجِلِ الدُّنْيَا وَ آجِلِ الْآخِرَةِ، إِنَّكَ
 قَرِيبٌ مُجِيبٌ سَمِيعٌ عَلِيمٌ غَفُورٌ رَعُوفٌ رَحِيمٌ. وَ
 آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ
 النَّارِ.

o zümrədən ki, Sənə üz gətirməyi özlərinə adət etmiş, Səninlə sövdələşmələrindən çoxlu mənfə-ət qazandılar, onlar ki, izzət pənahında oturdu-lar, Sənin geniş lütfündən kərəminlə bol halal ruzi tapdılar, Sənin mərhəmətinlə zillətdən izzətə yetdilər, zülmündən ədalətinin pənahında yaşayırlar, onlar ki, rəhmətinlə bəladan can qurtarmış, sərvətinlə yoxsulluqdan ehtiyacsız-lığa yetmişlər, hifzinlə günahlardan amanda qal-mış, itaətin sayəsində xeyir və yaxşılığa nail olmuşlar, qüdrətinlə onlarla günahları arasında maneə yaradılmış, Sənə qarşı hər cür itaətsiz-liyi yerə qoymuş, və rəhmətin əhatəsində sakin olmuşlar. İlahi! Bütün bu işləri Öz lütfünlə, rəhmətinlə bizə əta et, bir Cəhənnəm əzabından nicat ver, və bütün mö'min kişi və qadınlara özümə və övladladlarıma istədiklərimdən bu dün-yada və axirətdə nəsib et, həqiqətəndə Sən yaxşı-san, duaları qəbul edirsən, eşidənsən, bilənsən, əfv edən və bağışlayasan, bizə bu dünyada da, axi-rətdə ehsan et, və bizi Cəhənnəm əzabından qoru.

(26)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَجِيرَانِهِ وَ أَوْلِيَائِهِ
إِذَا ذَكَرَهُمْ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَوَلَّنِي فِي جِيرَانِي
وَمَوَالِي الْعَارِفِينَ بِحَقِّنَا، وَالْمُنَابِذِينَ لِأَعْدَائِنَا بِأَفْضَلِ
وَلَايَتِكَ. وَوَفِّقْهُمْ لِإِقَامَةِ سُنَّتِكَ، وَ الْاِخْذِ بِمَحَاسِنِ أَدَبِكَ فِي
إِرْفَاقِ ضَعِيفِهِمْ، وَ سَدِّ خَلَّتِهِمْ، وَ عِيَادَةِ مَرِيضِهِمْ، وَ هِدَايَةِ
مُسْتَرْشِدِهِمْ، وَ مُنَاصَحَةِ مُسْتَشِيرِهِمْ، وَ تَعَهُدِ قَادِمِهِمْ،
وَ كِتْمَانِ أَسْرَارِهِمْ، وَ سِتْرِ عَوْرَاتِهِمْ، وَ نَصْرَةِ مَظْلُومِهِمْ،
وَ حُسْنِ مُوَاسَاتِهِمْ بِالْمَاعُونِ، وَ الْعَوْدِ عَلَيْهِمْ بِالْجَدَةِ وَ

الْإِفْضَالِ، وَإِعْطَاءِ مَا يَجِبُ لَهُمْ قَبْلَ السُّؤَالِ وَاجْعَلْنِي
اللَّهُمَّ أَجْزِي بِالْإِحْسَانِ مُسِيئُهُمْ، وَأَعْرِضْ بِالتَّجَاوُزِ عَنْ
ظَالِمِهِمْ، وَأَسْتَغْمِلْ حُسْنَ الظَّنِّ فِي كَافَّةِهِمْ،

26-cı dua:

*O Həzrətin qonşuları, dostları yad edildikdə onlara
etdiyi duası.*

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizim haqqımızı tanıyan dost və qonşularımızın hüquqlarına riayət etməkdə yardım göstər, düşmənlərimizlə döyüşdə olanlara ən gözəl tərzdə yardım et, öz adətlərini dirçətmək üçün, gözəl ədatindən olan zəiflərə əl tutmağı onların istəklərini yerinə yetirməyi, xəstələri yoluxmağı, yol axtaranları hidayət etməyə, məşvərət edənlərə nisbətdə xeyirxah olmağa, vətənə qayıdan səfərkeşlərin görüşünə getməyə, camaatın sirlərini gizli saxlamağa, Allah bəndələrinə yardım etməyə, ehtiyacı olanlarla gözəl davranmağa, bol bəxşişini əsirgəməməkdə, və istəkdən öncə əta etməyə müvəffəq et.

İlahi! Mənə yardım göstər ki, pis iş görənlərinə yaxşılıqla mükafat verim, zülmkarlarından əfv ilə vaz keçmiş, onların hamısına qarşı yaxşı gümanım olsun,

وَأَتَوَلَّى بِالْبِرِّ عَامَّتَهُمْ، وَأَغْضُ بَصَرِي عَنْهُمْ عَفَّةً،
وَأُلَيْنُ جَانِبِي لَهُمْ تَوَاضُعًا، وَأَرْقُ عَلَى أَهْلِ الْبَلَاءِ مِنْهُمْ
رَحْمَةً، وَأُسِرُّ لَهُمْ بِالْغَيْبِ مَوَدَّةً، وَأَحِبُّ بَقَاءَ النِّعْمَةِ عِنْدَهُمْ
نُصْحًا، وَأُوجِبُ لَهُمْ مَا أُوجِبُ لِحَامَتِي، وَأَرْعَى لَهُمْ مَا
أَرْعَى لِخَاصَّتِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي
مِثْلَ ذَلِكَ مِنْهُمْ، وَاجْعَلْ لِي أَوْفَى الْحُطُوطِ فِيمَا

عِنْدَهُمْ، وَزِدْهُمْ بَصِيرَةً فِي حَقِّي، وَمَعْرِفَةً بِفَضْلِي حَتَّى
يَسْعُدُوا بِي وَأَسْعَدَ بِهِمْ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

hamısı xoşluqla keçmiş, xətalardan gözəl tərzdə göz yumuş, təvazakarlıq üzündən onlarla mülayim dövrənim, bəla görənlərinə rəhmət üzü ilə nəzər salım, olmadıqları zaman dostluq məhəbbətimi onlara izhar edirəm, səmimiyyətlə həmişə nə'mətlərinin davamçısı olum, özümə lazım bildiyimi onlara da lazım bilim, özüm üçün riayət etdiklərimdə onlar üçün də riayət edirəm.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və onların tərəfindən də mənə belə bir rəftar nəsib et, onların yanındakı yaxşılıqlardan mənim üçün ən yaxşı bir pay ayır, mənim barəmdə və lütfümə olan mə'rifətlərini artır ki, mənim vasitəmlə səadət əhli olsunlar və mən də onlara görə xoşbəxt olum! Ey mənim Rəbbim, duamı qəbul et!

(27)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَهْلِ الثُّغُورِ:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَحَصِّنْ ثُغُورَ الْمُسْلِمِينَ
بِعِزَّتِكَ، وَأَيِّدْ حُمَاتَهَا بِقُوَّتِكَ، وَأَسْبِغْ عَطَايَاهُمْ مِنْ جَدَّتِكَ.

27-ci dua:

O Həzrətin sərhədçilər üçün etdiyi duası

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və Öz izzətinlə müsəlmanların sərhədlərini qoru, sərhədlərdəki gözətçiləri öz qüdrətinlə gücləndir, bəxşislərin sonsuz lütfünə bol et.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَكَثِّرْ عِدَّتَهُمْ، وَاشْدَدْ
 أَسْلِحَتَهُمْ، وَاحْرُسْ حَوَازِيَهُمْ، وَامْنَعْ حَوَمَتَهُمْ، وَأَلْفَ
 جَمْعَهُمْ، وَدَبِّرْ أَمْرَهُمْ، وَوَاتِرْ بَيْنَ مِيرِهِمْ، وَتَوَحَّدْ بِكِفَايَةِ
 مُؤْنِيهِمْ، وَاعْضُدْهُمْ بِالنَّصْرِ، وَأَعِنْهُمْ بِالصَّبْرِ، وَالْطُّفِ
 لَهُمْ فِي الْمَكْرِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَعَرِّفْهُمْ مَا
 يَجْهَلُونَ، وَعَلِّمْهُمْ مَا لَا يَعْلَمُونَ، وَبَصِّرْهُمْ مَا لَا
 يُبْصِرُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْسِهِمْ عِنْدَ
 لِقَائِهِمُ الْعَدُوَّ ذِكْرَ دُنْيَاهُمْ الْخَدَاعَةِ الْغُرُورِ، وَامْحُ عَن
 قُلُوبِهِمْ خَطَرَاتِ الْمَالِ الْفِتُونِ، وَاجْعَلِ الْجَنَّةَ نَصَبَ
 أَعْيُنِهِمْ، وَلَوْحَ مِنْهَا لِأَبْصَارِهِمْ مَا أَعْدَدْتَ فِيهَا مِنْ
 مَسَاكِينِ الْخُلْدِ وَمَنَازِلِ الْكَرَامَةِ وَالْحُورِ الْحِسَانِ وَالْأَنْهَارِ
 الْمَطْرِدَةِ بِأَنْوَاعِ الْأَشْرَبَةِ وَالْأَشْجَارِ الْمُتَدَلِّيَةِ بِصُنُوفِ
 الثَّمَرِ حَتَّى لَا يَهُمَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ بِالْإِدْبَارِ، وَلَا يُحَدِّثُ نَفْسُهُ
 عَنْ قَرْنِهِ بِفِرَارٍ.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
 onların sayını artır, silah və döyüş sursat-larına itilik ver,
 ordugahlarını hifz et, cəbhə ətraflarını möhkəm və
 məğlubedilməz qərar ver, onların hamısını can bir qəlbdə,
 həmrəy et, işlərini sahmana sal, azuqələrini ardıcıl çatdır,
 ehtiy

aclarını təklildə özün ödə, Öz yardı-mınla onları
 gücləndir, səbrinlə kömək göstər, onlara dəlil çarə
 axtarmağda tə'lim ver.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
 onlara bilmədiklərini öyrət, agah olmadıqları şeylərdən
 xəbərdar et, anlamadıqları şeylərə bəsirət ver.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
 hiyləgər düşmənlə qarşılaşarkən alda-dıcı dünyanı
 xəyallarından apar, fitnə salan malları xatirlərindən məhv
 et, Behiştə onların gözləri önündə qərar ver, Behiştə

hazırladığın əbədi mələklər, kəramətli məşuqələr, gözəl üzlü huriləri, rəngarəng içkiləri olan axan nəhrləri, müxtəlif meyvələri olan ağacları gözləri önündə cəlvələndir ki, onlardan heç kəs düşməyə arxa

اللَّهُمَّ أَفْلُلْ بِذَلِكَ عَدُوَّهُمْ، وَ أَقْلِمْ عَنْهُمْ أَظْفَارَهُمْ، وَ فَرِّقْ
بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَسْلِحَتِهِمْ، وَ اخْلَعْ وَثَائِقَ أَفْئِدَتِهِمْ، وَ بَاعِذْ
بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَرْوَادِهِمْ، وَ حَبِّرْهُمْ فِي سُبُلِهِمْ، وَ ضَلِّلْهُمْ
عَنْ وَجْهِهِمْ، وَ أَقْطَعْ عَنْهُمْ الْمَدَدَ، وَ أَنْقُصْ مِنْهُمْ الْعَدَدَ،
وَ أَمْلَأْ أَفْئِدَتَهُمُ الرُّغْبَ، وَ أَقْبِضْ أَيْدِيَهُمْ عَنِ الْبَسْطِ، وَ
اخْزِمِ أَلْسِنَتَهُمْ عَنِ النُّطْقِ، وَ شَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلَفَهُمْ وَ نَكَّلْ
بِهِمْ مَنْ وَرَاءَهُمْ، وَ أَقْطَعْ بِخَزَائِهِمْ أَطْمَاعَ مَنْ بَعْدَهُمْ.
اللَّهُمَّ عَقِّمِ أَرْحَامَ نِسَائِهِمْ، وَ يَبِّسِ أَصْلَابَ رِجَالِهِمْ، وَ
أَقْطَعْ نَسْلَ دَوَابِّهِمْ وَ أَنْعَامِهِمْ، لَا تَأْذَنْ لِسَمَائِهِمْ فِي قَطْرِ،
وَ لَا لِأَرْضِهِمْ فِي نَبَاتٍ. اللَّهُمَّ وَ قَوِّ بِذَلِكَ مَحَالَ أَهْلِ
الْإِسْلَامِ، وَ حَصِّنْ بِهِ دِيَارَهُمْ، وَ ثَمِّرْ بِهِ أَمْوَالَهُمْ، وَ
فَرِّغْهُمْ عَنْ مُحَارَبَتِهِمْ لِعِبَادَتِكَ، وَ عَنْ مُنَابَذَتِهِمْ لِلْخُلُوةِ
بِكَ حَتَّى لَا يُعْبَدَ فِي بَقَاعِ الْأَرْضِ غَيْرُكَ،

çevirməsin, cəbhə xəttindən qaçmaq fikrinə düşməsin. İlahi! Beləliklə düşmənlərini darma-dağın et, xəbərsizlərin haqqa uzanan əllərini onlarla kəs, düşmənlə silahları arasında ayrı-lıq sal, qəblərinin ipini qır, onlarla planları arasında ayrılıq sal, onları yollarda sərgərdan et, məqsəddən azdır, onlardan yardımı kəs, sayla-rını azalt, qəblərini qorxu və şübhə ilə doldur, sərhədçilərin əleyhinə işləyən əlləri saxla, onların əleyhinə söz deməkdən dillərini kəs, düş-məni dağıtmaqla arxada duranlarını pərakəndə et, bunları məğlub etməklə

ardıcılarını döyüşə davam etməkdən saxla, onları zəlil etməklə onlardan sonra gələnlərin tamahını kəs.

İlahi! Qadınlarını doğmaqdan qısır et, kişi-lərin sülblərini qurut, mal-qaralarının nəslini kəs, göylərinə yağmaq və yerlərinə bitirmək icazəsi vermə. İlahi! Səndən istədiklərimiz üçün İslam əhlinin qüdrət və tədbirini artır, şəhərlərinə möhkəmlik ver, mallarını artır, Sənə bəndəlik olaraq düşmənlə vuruşmaq üçün və gizlində Səninlə raz-niyaz etmələrindən ötrü qəlblərini asudə et, elə olsun ki, bütün yer üzündə Səndən başqası pərəstiş edilməsin,

وَلَا تُعَفِّرْ لِأَحَدٍ مِنْهُمْ جَبْهَةً دُونَكَ. اللَّهُمَّ اغْزُ بِكُلِّ نَاحِيَةٍ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى مَنْ يَزَائِهِمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ، وَأَمِدْهُمْ
بِمَلَائِكَتِكَ مِنْ عِنْدِكَ مُرْدِفِينَ حَتَّى يَكْشِفُوهُمْ إِلَى مُنْقَطِعِ
الْتُّرَابِ قَتْلًا فِي أَرْضِكَ وَأَسْرًا، أَوْ يَقْرُوا بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ. اللَّهُمَّ وَاغْمُ
بِذَلِكَ أَعْدَاءَكَ فِي أَقْطَارِ الْبِلَادِ مِنَ الْهِنْدِ وَالرُّومِ وَالتُّرْكِ
وَالْخَزَرِ وَ الْحَبَشِ وَالنُّوبَةِ وَالزَّنَجِ وَالسَّقَالِبَةِ وَالْدَيَّالِمَةِ
وَسَائِرِ أُمَّمِ الشُّرُكِ، الَّذِينَ تَخْفَى أَسْمَاؤُهُمْ وَ صِفَاتُهُمْ، وَقَدْ
أَخْصَيْتَهُمْ بِمَعْرِفَتِكَ، وَ أَشْرَفْتَ عَلَيْهِمْ بِقُدْرَتِكَ. اللَّهُمَّ
اشْغَلِ الْمُشْرِكِينَ بِالْمُشْرِكِينَ عَنِ تَنَاوُلِ أَطْرَافِ
الْمُسْلِمِينَ، وَخُذْهُمْ بِالنَّقْصِ عَنِ تَنْقِصِهِمْ، وَتَبْطِطْهُمْ بِالْفُرْقَةِ
عَنِ الْاِحْتِسَادِ عَلَيْهِمْ. اللَّهُمَّ أَخْلِ قُلُوبَهُمْ مِنَ الْأَمْنَةِ،
وَأَبْدَانَهُمْ مِنَ الْقُوَّةِ، وَأَذْهِلْ قُلُوبَهُمْ عَنِ الْاِحْتِيَالِ، وَأَوْهِنْ
أَرْكَانَهُمْ عَنِ مُنَازَلَةِ الرِّجَالِ،

onlardan bir nəfər belə Səndən savayı kimsə üçün torpağa baş qoymasınlar.

İlahi! Hər yerdə olursa-olsun müşriklərlə üz-üzə durduqda müsəlmanlara yardım et, öz tərəfindən ardıcıl

mələk səfləri ilə onlara yardım göndər ki, düşmənləri ən uzaq nöqtələrə qovsunlar, onları öldürüb əsir etməklə şərlərini insanlardan kənar etsinlər, yaxud da şərikin olmadığını halda Sənin üçün vəhdaniyyətinə israr etsinlər.

İlahi! Bu aqibəti bütün içliklərdə yaşayan düşmənlərinə, istər hindistanda, Rumda, Türküs-tanda, Xəzər, Həbəbəşədə, Nubədə, Afriyada və tayafaları bizə mə'lum olmayan müşrüklərə, elminlə onlardan xəbərdar olanlara, qüdrətinlə əhatə olmayan müşrüklərə, elanınla onlardan xəbərdar olanlara, qüdrətinlə əhatə etdiklərində and et. İlahi! Qəlblərinin rahatlığını çək, bədənlərini gücdən sal, qəlblərini çarə axtarmaqdan qafil et, müsəlmanlarla müharibə etməkdə əzalarını süstləşdir,

وَجَبِّنْهُمْ عَنْ مُقَارَعَةِ الْاِبْطَالِ، وَابْعَثْ عَلَيْهِمْ جُنُودًا مِنْ
مَلَائِكَتِكَ بِبَاسٍ مِنْ بَاسِكَ كَفَعْلِكَ يَوْمَ بَدْرٍ، تَقْطَعُ بِهِ
دَابِرَهُمْ وَتَحْصُدُ بِهِ شَوْكَتَهُمْ، وَتُفَرِّقُ بِهِ عَدَدَهُمْ. اللَّهُمَّ وَ
امْرِجْ مِيَاهَهُمْ بِالْوَبَاءِ، وَاطْعِمْتَهُمْ بِالْاَدْوَاءِ، وَارْمِ بِلَادَهُمْ
بِالْخُسُوفِ، وَالْحِجْ عَلَيْهَا بِالْقَذُوفِ، وَافْرِغْهَا بِالْمُحُولِ، وَ
اجْعَلْ مِيرَهُمْ فِي أَحْصَ اَرْضِكَ وَابْعِدْهَا عَنْهُمْ، وَامْنَعْ
حُصُونَهَا مِنْهُمْ، اَصْبِبْهُمْ بِالْجُوعِ الْمُقِيمِ وَالسُّقْمِ الْاَلِيمِ.
اللَّهُمَّ وَ اَيِّمًا غَارَ غَزَاهُمْ مِنْ اَهْلِ مِلَّتِكَ، اَوْ مُجَاهِدٍ
جَاهِدَهُمْ مِنْ اتِّبَاعِ سُنَّتِكَ لِيَكُونَ دِينُكَ الْاَعْلَى وَحِزْبُكَ
الْاَقْوَى وَحَظُّكَ الْاَوْفَى فَلَقَّهِ الْيُسْرَ، وَ هَيَّئْ لَهُ الْاَمْرَ، وَ
تَوَلَّهِ بِالنُّجْحِ، وَ تَخَيَّرْ لَهُ الْاَصْحَابَ، وَ اسْتَقْوِ لَهُ، الظَّهْرَ،
وَ اَسْبِغْ عَلَيْهِ فِي النَّفَقَةِ، وَ مَتَّعْهُ بِالنَّشَاطِ، وَ اَطْفِ عَنهُ
حَرَارَةَ الشَّوْقِ، وَ اجِرْهُ مِنْ غَمِّ الْوَحْشَةِ، وَ اَنْسِهْ ذِكْرَ
الْاَهْلِ وَ الْوَلَدِ. وَ اَثِّرْ لَهُ حُسْنَ النِّيَّةِ، وَ تَوَلَّهِ بِالْعَافِيَةِ،

İslam qəhramanları ilə qəlblərinə qorxu sal, mələklərindən bir qoşun qaldır ki, Bədr günündə etdiyin kimi onlara əzab yağdırsınlar, Öz qüdrə-tinlə köklərini kəs, cəmiyyətlərini pərakəndə et.

İlahi! onların sularını, içdikləri şeylərə və'ba yoluxdur, yediklərini xəstəliklə qarışdır, şəhərlərini yerin altına batır, göydən onlara həmişə daş yağdır, qıtlığa və quraqlığa düşər et, azuqələrini yer üzünün ən uzaq və ən bərəkətsiz yerlərində qərar ver, o torpağı onları qorumaqdan saxla, onlara əbədi aclıq, şiddətli xəstəlik nazil et.

İlahi! Dinin üstün olub dəstən qalib gəlsin deyə Sənin dinindən olan hər bir döyüşçü onlarla döyüşərsə, cihad edən hər bir mücahidə də asanlıq nəsib et, işi onlara yüngülləşdir, onu nicata yetir, ona yaxşı yoldan seç, arxasını möhkəmləndir, gəlirini bol et, onu fərəh və şadlıq kamına yetir, əhli-əyalına olan qəlbindəki odu söndür, ona tənhalıq qəmindən pənah ver, əyal və övladlarını yad etməyi unutdur, ona gözəl niyyətə sahib olmağını nəsib et,

وَ أَصْحَبُهُ السَّلَامَةَ، وَ أَغْفِهِ مِنَ الْجُبْنِ، وَ أَلْهِمُهُ
الْجُرْأَةَ، وَ ارْزُقْهُ الشَّدَّةَ، وَ أَيِّدْهُ بِالنُّصْرَةِ، وَ عَلِّمُهُ السَّيْرَ
وَ السُّنْنَ، وَ سَدِّدْهُ فِي الْحُكْمِ، وَ اعْزِلْ عَنْهُ الرِّيَاءَ،
وَ خَلِّصْهُ مِنَ السُّمْعَةِ، وَ اجْعَلْ فِكْرَهُ وَ ذِكْرَهُ وَ ظَنَّهُ
وَ إِقَامَتَهُ، فِيكَ وَ لَكَ. فَإِذَا صَافَّ عَدُوَّكَ وَ عَدُوَّهُ فَقَلِّلْهُمْ فِي
عَيْنِهِ، وَ صَغِّرْ شَأْنَهُمْ فِي قَلْبِهِ، وَ أَدِلْ لَهُ مِنْهُمْ، وَ لَا تُدِلَّهُمْ
مِنْهُ، فَإِنْ خَتَمْتَ لَهُ بِالسَّعَادَةِ، وَ قَضَيْتَ لَهُ بِالشَّهَادَةِ فَبَعْدَ
أَنْ يَجْتَاحَ عَدُوَّكَ بِالْقَتْلِ، وَ بَعْدَ أَنْ يَجْهَدَ بِهِمُ الْأَسْرُ، وَ بَعْدَ
أَنْ تَأْمَنَ أَطْرَافُ الْمُسْلِمِينَ، وَ بَعْدَ أَنْ يُؤَلِّيَ عَدُوَّكَ
مُدْبِرِينَ. اللَّهُمَّ وَ أَيْمًا مُسْلِمٍ خَلَفَ غَازِيَا أَوْ مُرَاطِبَا فِي
دَارِهِ، أَوْ تَعَهَّدَ خَالِفِيهِ فِي غَيْبَتِهِ، أَوْ أَعَانَهُ بِطَائِفَةٍ مِنْ

مَالِهِ، أَوْ أَمَدَهُ بِعِتَادٍ، أَوْ شَحَذَهُ عَلَى جِهَادٍ، أَوْ اتَّبَعَهُ فِي
وَجْهِهِ دَعْوَةً، أَوْ رَعَى لَهُ مِنْ وَرَائِهِ حُرْمَةً،

salamatlığını Özün öhdənə al, salamatlığı onun yoldaşı qərar ver, onu qorxudan saxla, cür'ət ver, güclü olmağı ona ruzi et, onu Öz yardımınla təs-diq et, Ona İslam adət ən'ənələrini öyrət, hakim-likdə ona yaxşı yolu göstər, riyanı ondan uzaq et, şöhrətə olan eşqindən, dəmindən xilas et, fik-rini, zikrini, səfər və iqamətini Özün üçün Öz yoluna qərar ver. Sənin və onun özünün düşməni ilə üz-üzə gəldikdə saylarını gözündə azalt, məqam-larını qəlbində kiçilt, düşmənlərinə qarşı ona qələbə ver. əgər aqibətini şəhadətlə xoşbəxt etmək istəsən o şəhadəti düşmənlərin kökünü kəs-dikdən, əsarətlərini çətinliyə salıqdan, müsəl-manların sərhədləri əmin-amanlıq tapdıqdan, düşmənin getdikdən sonra saxla.

İlahi! Döyüşdə olan döyüşçüyə, yaxud sərhəd zonasında geniş çəkən sərhədçinin evində olmadığı vaxt onun ailəsinə yardım edənə, yaxud malının yarısını onun əhli-əyalına bağışlayana, ailəsinin tə'minatını öhdəsinə alan, himmətini düşmənlə döyüşə qaldıran, haqqında xeyir dua edənə, döyüşdə ona yardım çatdırana, olmadığı zaman hörmətini riayət edənə də həmin döyüşçünün əcrini, eyni ilə olduğu kimi mərhəmət et ki,

فَاجِرٌ لَهُ مِثْلَ أَجْرِهِ وَزَنَا بَوْرُنَ وَمِثْلًا بِمِثْلٍ، وَعَوَّضُهُ
مَنْ فَعَلَهُ عَوْضًا حَاضِرًا يَتَعَجَّلُ بِهِ نَفْعَ مَا قَدَّمَ وَسُرُورَ
مَا أَتَى بِهِ، إِلَى أَنْ يَنْتَهِيَ بِهِ الْوَقْتُ إِلَى مَا أَجْرَيْتَ لَهُ مِنْ
فَضْلِكَ، وَأَعَدَدْتَ لَهُ مِنْ كَرَامَتِكَ. اللَّهُمَّ وَأَيُّمَا مُسْلِمٍ أَهَمَّهُ
أَمْرُ الْإِسْلَامِ، وَ أَحْزَنَهُ تَحَرُّبُ أَهْلِ الشَّرِّكَ عَلَيْهِمْ فَنَوَى
غَزْوِي، أَوْ هَمَّ بِجِهَادٍ فَقَعَدَ بِهِ ضَعْفٌ، أَوْ أَبْطَأَتْ بِهِ فَاقَةٌ،
أَوْ آخَرُهُ عَنْهُ حَادِثٌ، أَوْ عَرَضَ لَهُ دُونُ إِرَادَتِهِ مَانِعٌ

فَاكْتُبْ اسْمَهُ فِي الْعَابِدِينَ، وَأَوْجِبْ لَهُ ثَوَابَ الْمُجَاهِدِينَ،
وَأَجْعَلْهُ فِي نِظَامِ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، صَلَاةً عَالِيَةً عَلَى
الصَّلَوَاتِ، مُشْرِفَةً فَوْقَ التَّحِيَّاتِ، صَلَاةً لَا يَنْتَهِي أَمْدُهَا،
وَلَا يَنْقُطُ عَدَدُهَا كَأَتَمِّ مَا مَضَى مِنْ صَلَوَاتِكَ عَلَى أَحَدٍ
مِنْ أَوْلِيَائِكَ، إِنَّكَ الْمَنَّانُ الْحَمِيدُ الْمُبْدِيُّ الْمُعِيدُ الْفَعَّالُ لِمَا
تُرِيدُ.

öncə göndərdiyi əməlini faydasını, işinin nəticəsi olan
könül şadlığını yubatmadan elə bu dünyada ələ keçirsin
ki, onun üçün öz lütfündən hazırladığın mükafatın vaxtı
gəlib çıxsın.

İlahi, İslamın vəziyyəti ona ağır gələn, İslam
qarşısında şirk əhlinin ictiməsindən qəm yeyən, hətta
vuruşmaq qərarına gəlib, yaxud cihad səsi ucaldan, lakin
zəiflik və acizliyin onu evdə oturan, yaxud yoxsulluq işini
ləngidən, yaxud da hadisələr qərarını təxirə salan, iradəsi
önündə bir maneə yaranan hər bir müsəlmanın adını da
abidlərin zümrəsində qeyd et, cihad edənlərin savabını ona
vacib et, onu şəhidlərin, salehlərin cərgəsində qərar ver.

İlahi, Bəndən və peyğəmbərin olan Muhəmməd və
onun soyuna salam yetir, ən üstün bir salam, vaxtının
sonu yetməyən, sayını kökü kəsilməyən, keçmiş
zamanlarda övliyalarına ehsan etdiyin ən üstün bir salam.

Həqiqətən də Sən ehsan edən, hər cür tərifə layiq
olan, başlayan və qaytaransan və Sən iradə etdiyin hər şeyi
edirsən.

(28)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مُتَفَرِّعًا إِلَى اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَخْلَصْتُ بِانْقِطَاعِي إِلَيْكَ وَ أَقْبَلْتُ بِكُلِّي عَلَيْكَ
وَ صَرَفْتُ وَجْهِي عَمَّنْ يَحْتَاجُ إِلَى رِفْدِكَ وَ قَلْبْتُ مَسْأَلَتِي
عَمَّنْ لَمْ يَسْتَغْنِ عَنْ فَضْلِكَ وَ رَأَيْتُ أَنَّ طَلَبَ الْمُحْتَاجِ
إِلَى الْمُحْتَاجِ سَفَهٌ مِنْ رَأْيِهِ وَ ضَلَلَةٌ مِنْ عَقْلِهِ. فَكَمْ قَدْ
رَأَيْتُ - يَا إِلَهِي - مِنْ أَنَاسٍ طَلَبُوا الْعِزَّ بِغَيْرِكَ فَذَلُّوا،
وَرَامُوا الثَّرْوَةَ مِنْ سِوَاكَ فَافْتَقَرُوا، وَ حَاوَلُوا الِارْتِفَاعَ
فَاتَّضَعُوا، فَصَحَّ بِمُعَايِنَةِ أَمْثَالِهِمْ حَازِمٌ وَفَقَهُ اعْتِبَارُهُ، وَ
أَرْشَدَهُ إِلَى طَرِيقِ صَوَابِهِ اخْتِيَارُهُ. فَأَنْتَ يَا مَوْلَايَ دُونَ
كُلِّ مَسْئُولٍ مَوْضِعُ مَسْأَلَتِي، وَ دُونَ كُلِّ مَطْلُوبٍ إِلَيْهِ
وَلِيُّ حَاجَتِي أَنْتَ الْمَخْصُوصُ قَبْلَ كُلِّ مَدْعُوٍّ بِدَعْوَتِي،
لَا يَشْرُكَكَ أَحَدٌ فِي رَجَائِي،

28-ci dua:

O Həzrətin Allaha pənah aparmasındakı duası

İlahi, başqasından üzüлüşüb Sənə birləşməklə özümü
hər cür bulaşmadan pak etdim, istəyimi Sənin lütfündən
möhtac olmayandan geri götürdüm, və bildim ki, bir
möhtacın başqa bir möhtacdən düşüncə zəifliyindəndir.

İlahi! Səndən başqasından izzət istəyən nə çox
insanlar gördüm ki, rüsvay oldular, Səndən başaqqasından
sərvət istədilər, lakin yoxsullaşdılar, məqam tələb etdilər,
lakin alçaldılar, belə olduqda uzaq görən insan belələrini
gördükdə doğru yolla gedərkən ibrət alması yardımına
səbəb olar, və bu seçki onu düzgün yola hidayət edir.

Belə isə ey mənim ixtiyar sahibim, istək mənbəyim
heç kəs deyil Sənsən, ehtiyacımı ödəyən də başqası deyil
yalnız Sənsən,

وَلَا يَتَّفِقُ أَحَدٌ مَعَكَ فِي دُعَائِي، وَلَا يَنْظِمُهُ وَإِيَّاكَ
نِدَائِي لَكَ يَا إِلَهِي وَحْدَانِيَّةُ الْعَدَدِ، وَمَلَكَهُ الْقُدْرَةُ الصَّمَدُ،
وَفَضِيلَةُ الْحَوْلِ وَالْقُوَّةِ، وَدَرَجَةُ الْعُلُوِّ وَالرَّفْعَةِ. وَمَنْ
سِوَاكَ مَرْحُومٌ فِي عُمْرِهِ، مَغْلُوبٌ عَلَى أَمْرِهِ، مَقْهُورٌ عَلَى
شَأْنِهِ، مُخْتَلِفٌ الْحَالَاتِ، مُتَنَقِّلٌ فِي الصِّفَاتِ فَتَعَالَيْتَ عَنْ
الْأَشْبَاهِ وَالْأَضْدَادِ، وَتَكَبَّرْتَ عَنِ الْأَمْثَالِ وَالْأَنْدَادِ،
فَسُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

başqa birisini çağırılmazdan öncə Səni çağıraram, və
bəsdir, ümid yerimdə heç kəs Səninlə şərik deyil, səsim
Səninlə eyni halda başqasına da aid deyildir.

İlahi! Yeganəlik, vəhdaniyyət yalnız Sənə məxsusdur,
qüdrət, mülk, üstünlük, güc və qüvvət, ucalıqda yalnız
Sənə məxsusdur, Səndən savayı hər şey bütün ömrü boyu
rəhmətinə möhtacdır, öz işində aciz, və məğlub, işlərində
zəifdir, müxtəlif hallarla, sabit olmayan sifətlərlə;

Sən şərikin və əleyhinə kiminsə olmasından daha
ucasan, tayın, bərabərli olmasından daha üstünsən, Pak və
münəzzəhsən, Səndən başqa bir mə'bud yoxdur.

(29)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا قَتَرَ عَلَيْهِ
الرِّزْقُ:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ ابْتَلَيْتَنَا فِي أَرْزَاقِنَا بِسُوءِ الظَّنِّ، وَفِي آجَالِنَا
بِطُولِ الْأَمَلِ حَتَّى التَّمَسَّنَا أَرْزَاقَكَ مِنْ عِنْدِ الْمَرْزُوقِينَ،

29-cu dua:

O Həzrətin ruzisi azalan zaman etdiyi duası

İlahi, ruzilərimizdə bizi bədgümanlıqla həyat müddətində uzun arzularla imtahan etmisən, hətta bə'zən iş elə gətirdi ki, Sənin ruzilərini ruzi yeyənlərdən istədik,

وَطَمَعْنَا بِأَمَالِنَا فِي أَعْمَارِ الْمُعَمَّرِينَ. فَصَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لَنَا يَقِينًا صَادِقًا تَكْفِينًا بِهِ مِنْ مَوْنَةِ
الطَّلَبِ، وَ أَلْهِمْنَا ثِقَةً خَالِصَةً تُغْفِينَا بِهَا مِنْ شِدَّةِ النَّصَبِ
وَ اجْعَلْ مَا صَرَّحْتَ بِهِ مِنْ عِدَّتِكَ فِي وَحْيِكَ، وَ اتَّبِعْتَهُ
مِنْ قَسَمِكَ فِي كِتَابِكَ، قَاطِعًا لَاهْتِمَامِنَا بِالرِّزْقِ الَّذِي
تَكَفَّلْتَ بِهِ، وَ حَسْمًا لِلْاِسْتِغَالِ بِمَا ضَمِنْتَ الْكِفَايَةَ لَهُ فَقُلْتَ
وَ قَوْلُكَ الْحَقُّ الْأَصْدَقُ، وَ أَفْسَمْتَ وَ قَسَمْتَ الْأَبْرُ
الْأَوْفَى: وَ فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوعَدُونَ. ثُمَّ قُلْتَ فَوَ
رَبِّ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ.

uzun ömrə arzu ilə yaşlıların ömrünə tamah saldıq, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və doğru bir yəqin bəxş et ki, onun vasitəsi ilə tələb işgəncəsindən bizi asudə etsin, qəlbi-mizə olsun bir rahatlıq sel ki, onun bizi bələdan qoruyasan, elə et ki, bizi Qur'anında aşkar və'də etdiyin kimi yetirməsinə zəmin olduğun ruzi dəliycə qaçmaqdan saxlasın, kifayət edəcəyinə zəmin olduğun şeylərdə xatirimizin pərişanlı-ğına səbəb olmasın; Belə buyurmusan və sənin sözün sözlərin ən doğrusudur, and içmisən və andın ən doğru andır: «Ruziniz və sizə və'd edilənlər göydədir»-Sonra buyurmusan«And olsun yerin və göyün Rəbbinə, bu söz sizin danışığlarınız kimi doğrudur».

(30)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْمَعُونَةِ عَلَى
قَضَاءِ الدَّيْنِ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لِي الْعَافِيَةَ مِنْ دَيْنٍ
تَخْلُقُ بِهِ وَجْهِي،

30-cu dua:

*O Həzrətin borcun ödənilməsində Allahdan istədiyi
yardımı*

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
abrımı zəhnimi pərişan edən, fikrimi pərakəndə edən,

وَيَحَارُ فِيهِ ذَهْنِي، وَيَتَشَعَّبُ لَهُ فِكْرِي، وَيَطُولُ
بِمُمَارَسَتِهِ شُغْلِي وَاعُوذُ بِكَ، يَا رَبِّ، مِنْ هَمِّ الدَّيْنِ
وَفِكْرِهِ، وَشُغْلِ الدَّيْنِ وَسَهَرِهِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
وَأَعِزَّنِي مِنْهُ، وَأَسْتَجِيرُ بِكَ، يَا رَبِّ، مِنْ ذُلِّهِ فِي الْحَيَاةِ،
وَمِنْ تَبِعَتِهِ بَعْدَ الْوَفَاةِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَجِرْنِي
مِنْهُ بِوُسْعِ فَاضِلٍ أَوْ كِفَافٍ وَاصِلٍ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ، وَأَحْجُبْنِي عَنِ السَّرَفِ وَالْأَزْدِيَادِ، وَقَوْمِي بِالْبَذْلِ
وَالْاِفْتِصَادِ، وَعَلِّمْنِي حُسْنَ التَّقْدِيرِ، وَأَقْبِضْنِي بِلُطْفِكَ عَنِ
التَّبَذِيرِ، وَأَجِرْ مِنْ أَسْبَابِ الْحَلَالِ أَرْزَاقِي، وَوَجِّهْ فِي
أَبْوَابِ الْبِرِّ انْفَاقِي، وَارْزُقْنِي مِنَ الْمَالِ مَا يُحْدِثُ لِي
مَخِيلَةً أَوْ تَأْذِيًا إِلَى بَغْيٍ أَوْ مَا أَتَعَقَّبُ مِنْهُ طُغْيَانًا. اللَّهُمَّ
حَبِّبْ إِلَيَّ صُحْبَةَ الْفُقَرَاءِ، وَاعْنِي عَلَى صُحْبَتِهِمْ بِحُسْنِ
الصَّبْرِ وَمَا زُوِيَتْ عَنِّي مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْفَانِيَةِ فَادْخِرْهُ لِي
فِي خَزَائِنِكَ الْبَاقِيَةِ

ödənilməsində çarəsi uzanan bir borcdan məni xilas et! Ey mənim Rəbbim, borcun qəmindən, onun barəsində fikirə düşməkdən, qəlbimin borc işlə-rinə yönəlməsindən yuxusuzluğundan Sənə pənah aparıram, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, və mənə borcun məşəqqət və zəhmətindən pənah ver; Ey mənim Rəbbim, bir neçə günlük dünyada borcun zillətindən və ölümdən sonra əzabından Sənə pənah gətirirəm, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və məni israfdan, ifratdan saxla, orta halı seçməklə vəziyyətimi sahmana sal, mənə ölçünü gözləməyi öyrət, öz lütfünlə məni israfdan qoru, ruzimi halal yollardan üzərimə axıt, malımın xərclən-məsini xeyir işlərə yönəlt, məni təkəbbürə, zülmə çəkən, ibadət və ədəb sərhədindən pozan ruzuni məndən uzaqlaşdır.

İlahi! Mənə yoxsullarla yoldaş, həmsöhbət olmağı sevdirdi, onlarla oturub-durmaqda mənə gözəl səbrlə yardım et, aradan gedən dünya malından bir şey məndən aldıqda mənim üçün onları əbədi xəzinələrində ehtiyat yığ,

وَاجْعَلْ مَا خَوَّلْتَنِي مِنْ حُطَامِهَا، وَعَجَّلْتَ لِي مِنْ
مَتَاعِهَا بُلْغَةً إِلَى جِوَارِكَ وَوَصْلَةً إِلَى قُرْبِكَ وَذَرِيعَةً إِلَى
جَنَّتِكَ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ، وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ.

fani olan dünya malından mənə hən nə nəsib etsən onu qonşuluğuna yetməyə bir vasitə, qürb məqamına yetişməyə bir səbəb, Behiştinə yetməyə bir amil qərar ver, çünki Sən, çox lütfkarsan, kəramətli, bəxş edəsən.

(31)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي ذِكْرِ التَّوْبَةِ وَ
طَلِبِهَا:

اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَصِفُهُ نَعْتُ الْوَاصِفِينَ وَيَا مَنْ لَا
يُجَاوِزُهُ رَجَاءُ الرَّاجِينَ وَيَا مَنْ لَا يَضِيعُ لَدَيْهِ أَجْرُ
الْمُحْسِنِينَ: وَيَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَى خَوْفِ الْعَابِدِينَ. وَيَا مَنْ هُوَ
غَايَةُ خَشْيَةِ الْمُتَّقِينَ هَذَا مَقَامُ مَنْ تَدَاوَلَتْهُ أَيْدِي الذُّنُوبِ،
وَقَادَتْهُ أَرْمَةُ الْخَطَايَا، وَاسْتَحْوَذَ عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ، فَقَصَرَ
عَمَّا أَمَرَتْ بِهِ تَفْرِيطًا، وَتَعَاطَى مَا نَهَيْتَ عَنْهُ تَغْرِيرًا.
كَالْجَاهِلِ بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهِ، أَوْ كَالْمُنْكَرِ فَضْلَ إِحْسَانِكَ إِلَيْهِ

31-ci dua:

O Həzrətin Allaha tövbə etməsində yardım diləməsi

İlahi! Vəsf edənlərin vəsfi Səni vəsf edə biləz, ümid edənlərin ümidi Səndən yuxarı keçməz, əməlisalehin mükafatı Sənin yanında zay olmaz, ibadət edənlərin qorxusu Sənə qayıdar, Sən təqva əhlinin qorxusunun sonusan, bu məkan günah içrə oynucağa çevrilən bir kəsin yeridir, günahlar cilovu onu irəli qovmuş, Şeytan ona qalib gəlmişdir, buna görə də əmrinin icrasında səhlankarlıq etmiş, nadanlıq və qürur üzündən qadağan etdiyin şeyə bulaşmışdır, Sənin özünə olan qüdrətindən xəbərsizlər kimi, yaxud onun haqqında ehsan və lütfünü inkar edən kimsə kimi,

حَتَّىٰ إِذَا انْفَتَحَ لَهُ بَصَرُ الْهُدَىٰ، وَتَفَشَّعَتْ عَنْهُ سَحَابُ
الْعَمَىٰ، أَحْصَىٰ مَا ظَلَمَ بِهِ نَفْسَهُ، وَفَكَّرَ فِيمَا خَالَفَ بِهِ
رَبَّهُ، فَرَأَىٰ كَبِيرَ عَصْيَانِهِ كَبِيرًا وَجَلِيلَ مُخَالَفَتِهِ جَلِيلًا.

فَأَقْبَلَ نَحْوَكَ مُؤَمِّلًا لَكَ مُسْتَحْيِيًا مِنْكَ، وَوَجَّهَ رَغْبَتَهُ إِلَيْكَ
ثِقَةً بِكَ، فَأَمَّاكَ بِطَمَعِهِ يَقِينًا، وَقَصَدَكَ بِخَوْفِهِ إِخْلَاصًا، قَدْ
خَلَا طَمَعُهُ مِنْ كُلِّ مَطْمُوعٍ فِيهِ غَيْرِكَ، وَأَفْرَخَ رَوْعُهُ مِنْ
كُلِّ مَحْذُورٍ مِنْهُ سِوَاكَ. فَمَثَلَ بَيْنَ يَدَيْكَ مُتَضَرِّعًا، وَغَمَّضَ
بَصَرَهُ إِلَى الْأَرْضِ مُتَخَشِّعًا، وَطَاطَأَ رَأْسَهُ لِعِزَّتِكَ
مُتَذَلِّلًا، وَ أَبْنَتَكَ مِنْ سِرِّهِ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنْهُ خُضُوعًا،
وَعَدَّدَ مِنْ ذُنُوبِهِ مَا أَنْتَ أَحْصَى لَهَا خُشُوعًا، وَاسْتَعَاثَ
بِكَ مِنْ عَظِيمٍ مَا وَقَعَ بِهِ فِي عِلْمِكَ وَقَبِيحٍ مَا فَضَحَهُ فِي
حُكْمِكَ: مِنْ ذُنُوبٍ أَدْبَرْتَ لَذَاتِهَا فَذَهَبَتْ، وَأَقَامْتَ تَبِعَاتِهَا
فَلَزِمَتْ. لَا يُنْكِرُ-يَا إِلَهِي-عَدْلَكَ إِنْ عَاقَبْتَهُ، وَلَا يَسْتَعْظِمُ
عَفْوَكَ إِنْ عَفَوْتَ عَنْهُ وَ رَحِمْتَهُ،

və hidayət gözünü açıb korluq buludları aradan
getdikdə, özünə etdiyi zülmələri sayıb öz Allahı ilə
müxalifət etdiyi işlərdə düşündükdə birdən üsyanının
böyüklüyünü bəsirət tapdıqda, o zaman ümidvar bir qəlb,
xəcalətli üzlə üz gətirdi, e'timad edərək şövqlə Sənə sarı
üz tutdu, yaqın üzündən tamahla Səni səslədi, ixlasla
qorxu azuqəsi ilə Səni qəsd etdi, halbuki Səndən savayı
kimsəyə tamah salmamış, Səndən başqa kimsədən
qorxmamışdır, beləliklə nalə edərək hüsurunda dayanmış,
zəlliliklə gözünü yerə dikmiş, izzətin qarşısında zillətlə
başını aşağı salmış, ixlas üzündən Sənin ondan daha yaxşı
bildiyin sirrini Sənin üçün aşkar etdi, siddqlə sayına ondan
daha yaxşı xəbərdar olduğun günahlarını Sənin üçün
sayladı, qəzavü-qədərirlə ona gələn rüsvayçılığından
Sənə pənah gətirmişdir: Zilləti ötən günahlar, lakin zərərli
aqibətiöz yerində qalmışdır, yaxasını tutmuşdur.

İlahi! əgər bu bəndənə cəza versən ədalətini inkar
etməz və əgər ondan keçib onu əfv etsən, ona rəhm etsən,
əfvini böyük saymaz,

لَأَنَّكَ الرَّبُّ الْكَرِيمُ الَّذِي لَا يَتَعَاطَمُهُ غُفْرَانُ الذَّنْبِ
 الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ فَهَذَا أَنَا ذَا قَدْ جُنْتُكَ مُطِيعًا لِأَمْرِكَ فِيمَا أَمَرْتَ
 بِهِ مِنَ الدُّعَاءِ، مُتَنَجِّزًا وَعَدَكَ فِيمَا وَعَدْتَ بِهِ مِنَ
 الْإِجَابَةِ، إِذْ تَقُولُ: ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ
 عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَالْقَنِي بِمَغْفِرَتِكَ كَمَا لَقَيْتَكَ بِإِقْرَارِي،
 وَارْفَعْنِي عَنْ مَصَارِعِ الذُّنُوبِ كَمَا وَضَعْتَ لَكَ نَفْسِي،
 وَاسْتُرْنِي بِسِتْرِكَ كَمَا تَأْنَيْتَنِي عَنِ الْإِنْتِقَامِ مِنِّي. اللَّهُمَّ وَ
 ثَبِّتْ فِي طَاعَتِكَ نِيَّتِي، وَأَحْكَمْ فِي عِبَادَتِكَ بَصِيرَتِي، وَ
 وَفِّقْنِي مِنَ الْأَعْمَالِ لِمَا تَغْسِلُ بِهِ دَنَسَ الْخَطَايَا عَنِّي، وَ
 تَوْفِّقْنِي عَلَى مِلَّتِكَ وَ مِلَّةِ نَبِيِّكَ: مُحَمَّدٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - إِذَا
 تَوَفَّقْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكَ فِي مَقَامِي هَذَا مِنْ كَبَائِرِ
 ذُنُوبِي وَ صَغَائِرِهَا، وَ بَوَاطِنِ سَيِّئَاتِي وَ ظَوَاهِرِهَا، وَ
 سَوَافِ زَلَاتِي وَ حَوَادِثِهَا، تَوْبَةً مَنْ لَا يُحَدِّثُ نَفْسَهُ
 بِمَعْصِيَةٍ، وَ لَا يُضْمِرُ أَنْ يَعُودَ فِي خَطِيئَةٍ وَ قَدْ قُلْتُ

çünkü Sən kərim olan Allahsan, böyük günah bağışlamaq nəzərində böyük deyildir.

İlahi! artıq mənəm ki, fərmanına baş əyərək huzuruna gəlmişəm, çünki Səni çağırmağın icabətinə verdiyən və'də vəfa etməyini istəyirəm, çünki Sən «Məni çağırın ki, duanızı qəbul edim»-deyə buyurmusan.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və günahıma e'tiraf etdiyim kimi Sən də məni əfv et, qarşında alçaldığım kimi Sən də mənim xətəlarımından keç, intiqam almaqda tələsmədiyən kimi üzərinə pərdə ört.

İlahi! İtaətinə olan niyyətimi möhkəmləndir, ibadətinə olan düşüncəmi sabit qədəm et, məni elə bir əmələ

müvəffəq et ki, onunla günahımı yuyasan, dünyadan getdikdə məni Özünün və peyğəmbərinin dini ilə öldür.

İlahi! İndi olduğum vəziyyətdə böyük və kiçik günahlarımla, gizli və aşkar, keçmiş və indiki xətələrimlə Sənə sarı qayıdıram, qəlbindən günah qayıtmaq keçməyənlər kimi, fikrinə günaha dönmək girməyən bəndələr kimi,

يَا إِلَهِي - فِي مُحْكَمِ كِتَابِكَ: إِنَّكَ تَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ
عِبَادِكَ، وَتَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ، وَتُحِبُّ التَّوَّابِينَ، فَأَقْبِلْ
تَوْبَتِي كَمَا وَعَدْتَ، وَاعْفُ عَن سَيِّئَاتِي كَمَا ضَمَنْتَ، وَ
أَوْجِبْ لِي مَحَبَّتَكَ كَمَا شَرَطْتَ لَكَ يَا رَبِّ شَرْطِي أَلَا
أَعُودَ فِي مَكْرُوهِكَ، وَضَمَانِي أَنْ لَا أَرْجِعَ فِي مَذْمُومِكَ،
وَعَهْدِي أَنْ أَهْجُرَ جَمِيعَ مَعَاصِيكَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَعْلَمُ بِمَا
عَمِلْتُ فَأَغْفِرْ لِي مَا عَلِمْتَ، وَاصْرِفْنِي بِقُدْرَتِكَ إِلَيَّ مَا
أَحْبَبْتَ. اللَّهُمَّ وَعَلَيَّ تَبِعَاتٌ قَدْ حَفِظْتُهُنَّ، وَتَبِعَاتٌ قَدْ
نَسِيتُهُنَّ، وَكُلُّهُنَّ بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ، وَعِلْمِكَ الَّذِي لَا
يَنْسَى، فَعَوِّضْ مِنْهَا أَهْلَهَا، وَاحْطُطْ عَنِّي وَزَرَهَا، وَخَفِّفْ
عَنِّي ثِقَلَهَا، وَاعْصِمْنِي مِنْ أَنْ أَقَارِفَ مِثْلَهَا. اللَّهُمَّ وَإِنَّهُ لَا
وَفَاءَ لِي بِالتَّوْبَةِ إِلَّا بِعِصْمَتِكَ، وَ لَا اسْتِمْسَاكَ بِي عَنِ
الْخَطَايَا إِلَّا عَنْ قُوَّتِكَ، فَقَوِّنِي بِقُوَّةٍ كَافِيَةٍ،

ey mənim Rəbbim, Sən özün möhkəm olan kitabında buyurmusan ki, bəndələrimdən tövbəni qəbul edirsən, günahlarından keçirsən, tövbə edənləri sevirsən, belə isə verdiyin və'də əsasən tövbəmi qəbul et, zəmin qaldığın kimi günahla-rımdan keç, şərt etdiyin kimi məhəbbətini mənə lazım et, və mən də bütün bu ehsanların müqəbilində əhd edirəm ki, Sənki bəyənmədiyən şeyə sarı qayıtmayım, qınadığın şeyə dönməməyimə zəmanət

verirəm, peyman bağlayıram ki, bütün günahla-rımdan uzaq olum.

İlahi, məndən baş verən işə Sən daha agahsan, belə isə xəbərdar olduğum şeyləri mənə bığışla, Öz qüdrətinlə məni sevdiyin şeylərə yönəlt.

İlahi, boynumda bildiyim və unutduğum bəlalar var, bütün bunlar Sənin yuxuya dalmayan gözlərin önündədir, unutqanlığa yol verməyən elmin yanın-dadır, belə isə o bəlalərin müqabilində sahibinə əvəz ver, onun çətinliklərini məndən kənarlaş-dır, ağırlığını canımın üzərindən götür, onun kimi hadisələrə düşər olmaqdan saxla,

İlahi, Sən qorumasın tövbə əhdimi saxlaya bilmərəm, günahdan qoruna bilmərəm, belə isə məni o kifayət edici qüdrətinlə gücləndir,

وَتَوَلَّنِي بِعِصْمَةٍ مَّانِعَةٍ. اللَّهُمَّ أَيُّمَا عَبْدٍ تَابَ إِلَيْكَ وَهُوَ
فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ فَاسِخٌ لِتَوْبَتِهِ، وَ عَائِدٌ فِي ذَنْبِهِ وَ
خَطِيئَتِهِ، فَإِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَكُونَ كَذَلِكَ، فَاجْعَلْ تَوْبَتِي
هَذِهِ تَوْبَةً لَا أَعْتَاجُ بَعْدَهَا إِلَى تَوْبَةٍ، تَوْبَةً مُوجِبَةً لِمَحْوِ مَا
سَلَفَ، وَالسَّلَامَةَ فِيمَا بَقِيَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ
جَهْلِي، وَأَسْتَوْهِبُكَ سُوءَ فِعْلِي، فَاضْمُمْنِي إِلَى كَنْفِ
رَحْمَتِكَ تَطَوُّلاً، وَ اسْتُرْنِي بِسِتْرِ عَافِيَتِكَ تَفَضُّلاً. اللَّهُمَّ
وَإِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكَ مِنْ كُلِّ مَا خَالَفَ إِرَادَتَكَ، أَوْ زَالَ عَنْ
مَحَبَّتِكَ مِنْ خَطَرَاتِ قَلْبِي، وَلَحْظَاتِ عَيْنِي، وَ حِكَايَاتِ
لِسَانِي، تَوْبَةً تَسْلَمُ بِهَا كُلُّ جَارِحَةٍ عَلَى حِيَالِهَا مِنْ
تَبِعَاتِكَ، وَ تَأْمَنُ مِمَّا يَخَافُ الْمُعْتَدُونَ مِنْ أَلِيمِ سَطَوَاتِكَ.
اللَّهُمَّ فَارْحَمْ وَحْدَتِي بَيْنَ يَدَيْكَ، وَ وَجِيبَ قَلْبِي مِنْ
خَشْيَتِكَ، وَ اضْطِرَابَ أَرْكَانِي مِنْ هَيْبَتِكَ، فَقَدْ أَقَامَتْنِي يَا

رَبِّ ذُنُوبِي مَقَامَ الْخَزْيِ بِفَنَائِكَ، فَإِنْ سَكَتَ لَمْ يَنْطِقْ عَنِّي أَحَدٌ،

Özün günahdan çəkinməkdə yardım göstər. İlahi, dərgahına tövbə edən hər bəndənin əhdini sındırıb günaha meyl etməsini bilirsən, belə olmaqdan Sənə pənah aparıram, artıq bu tövbəmi elə bir tövbəyə ehtiyacım olmasın, keçmiş günahların məhvinə səbəb olan, ömrümün qalan günlərində günaha yönəlməməyimə əmin olan bir tövbə. İlahi, öz nadanlığıma görə Səndən üzr istəyirəm, pis əməlinə görə məni əfv etməyini diləyirəm, belə isə Öz lütfünlə məni rəhmətinin pənahında yerləşdir, ehsanıyla mənə əmin-amanlıq libası geyindir. İlahi, qəlbimdən keçən, gzümün xəyanəti ilə, dilimlə deyilən və isətdinlə müxalif olan, yaxud məhəbbət dairəndən kənara salan hər bir şeydən elə bir tövbə edirəm ki, bədən əzalarımın hər biri əzabdan amanda qalsın, günahkarların qorxduğu qəzəbindən nicat tapsın. İlahi, dərgahındakı təkliyimə, qorxundan ürəyimin çırpınmasına, heybətindən bədənimin titrəməsinə rəhm et, çünki günahlarım ey mənim Rəbbim məni dərgahında rüsvayçılıq kürsüsünə oturmuşdur,

وَإِنْ شَفَعْتُ فَلَسْتُ بِأَهْلِ الشَّفَاعَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَشَفِّعْ فِي خَطَايَايَ كَرَمَكَ، وَعُدْ عَلَى سَيِّئَاتِي بِعَفْوِكَ، وَلَا تَجْزِنِي جَزَائِي مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَابْسُطْ عَلَيَّ طَوْلَكَ، وَجَلِّلْنِي بِسِتْرِكَ، وَافْعَلْ بِي فِعْلَ عَزِيزٍ تَضَرَّعَ إِلَيْهِ عَبْدٌ ذَلِيلٌ فَرَحِمَهُ، أَوْ غَنِيٍّ تَعَرَّضَ لَهُ عَبْدٌ فَقِيرٌ فَنَعَشَهُ. اللَّهُمَّ لَا خَفِيرَ لِي مِنْكَ فَلْيَخَفِّرْنِي عِزَّكَ، وَلَا شَفِيعَ لِي إِلَيْكَ فَلْيَشْفَعْ لِي فَضْلُكَ، وَقَدْ أَوْجَلَّنِي خَطَايَايَ فَلْيُؤْمِنِي عَفْوُكَ. فَمَا كُلُّ مَا نَطَقْتُ بِهِ عَنْ جَهْلِ مَنِّي

بِسُوءِ أَثَرِي، وَلَا نِسْيَانٍ لِمَا سَبَقَ مِنْ ذَمِيمٍ فَعَلِي، لَكِنْ
لِتَسْمَعَ سَمَاؤُكَ وَمَنْ فِيهَا وَأَرْضُكَ وَمَنْ عَلَيْهَا مَا أَظْهَرْتُ
لَكَ مِنَ النَّدَمِ، وَلَجَأْتُ إِلَيْكَ فِيهِ مِنَ التَّوْبَةِ. فَلَعَلَّ بَعْضَهُمْ
بِرَحْمَتِكَ يَرْحَمُنِي لِسُوءِ مَوْقِفِي، أَوْ تُدْرِكُهُ الرَّقَّةُ عَلَيَّ
لِسُوءِ حَالِي فَيُنَالَنِي مِنْهُ بِدَعْوَةٍ

əgər danışmasam kimsə mənim tərəfimdən söz deməz, əgər özüm şafaət etsəm bir kəs deyiləm ki, şafaətim qəbul oluna. İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və kərəmini günahlarıma şafaətçi qərar ver, öz əfvilə pisliliklərimi bağışla, məni Öz cəzanla cəzalandırma, ehsan sifəti üzümə geniş aç, məni əfv pərdənlə ört, zəlil bir bəndənin qapısına gedib ona rəhm edən qüdrətli kimi yaxud yolunun başında oturan fəqirin əlindən tutan dövlətli kimi davaran. İlahi, Sənin qarşında bir pənahım yoxdur, buna görə də izzətin mənə pənah verməlidir, sənin tərəfinə şafaət edənim yoxdur, buna görə də lütfün mənə şafaət etməlidir, günahlarım qorxuya salmışdır, buna görə də əfv mənə əmin etməlidir, çünki pis əməlimə görə cəhalət üzündən dilimə gətirdiklərim keçmiş pis işlərimi unutmağım üzündən sənin göyün və onda olanlar, yer üzün və üzərində olanlar aşkar etdiyim cəhalətimi və səbəbi ilə Sənə pənah apardığım tövbəmi eşitsinlər ki, bəlkə bunlardan birisi halıma rəhm etsinlər, yaxud halımın ağırlamasına kövrəlsinlər, bəlkə öz tərəfindən mənim üçün biri dua edələr ki,

هِيَ أَسْمَعُ لَدَيْكَ مِنْ دُعَائِي، أَوْ شَفَاعَةٍ أَوْ كَذَّ عِنْدَكَ
مِنْ شَفَاعَتِي تَكُونُ بِهَا نَجَاتِي مِنْ غَضَبِكَ وَفُوزَتِي
بِرِضَاكَ. اللَّهُمَّ إِنْ يَكُنِ النَّدَمُ تَوْبَةً إِلَيْكَ فَأَنَا أُنَدِمُ
النَّادِمِينَ، وَإِنْ يَكُنِ التَّرْكُ لِمَعْصِيَتِكَ إِنْابَةً فَأَنَا أَوَّلُ
الْمُنِيبِينَ، وَإِنْ يَكُنِ الاسْتِغْفَارُ حِطَّةً لِلذُّنُوبِ فَإِنِّي لَكَ مِنَ

الْمُسْتَغْفِرِينَ. اللَّهُمَّ فَكَمَا أَمَرْتَ بِالتَّوْبَةِ، وَضَمَنْتَ الْقَبُولَ،
 وَحَثَّيْتَ عَلَى الدُّعَاءِ، وَوَعَدْتَ الْإِجَابَةَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِهِ، وَأَقْبِلْ تَوْبَتِي، وَلَا تَرْجِعْنِي مَرْجِعَ الْخِيْبَةِ مِنْ
 رَحْمَتِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ عَلَى الْمُذْنِبِينَ، وَالرَّحِيمُ
 لِلْخَاطِئِينَ الْمُتَنِيْبِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، كَمَا
 هَدَيْتَنَا بِهِ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، كَمَا اسْتَنْقَذْتَنَا
 بِهِ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَاةً تَشْفَعُ لَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 وَيَوْمَ الْفَاقَةِ إِلَيْكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَهُوَ عَلَيْكَ
 يَسِيرٌ.

mənim öz duamdan Sənin yanında icabətə daha yaxın
 olsun, yaxud da mənə elə bir şəfaət nəsib olusun ki, öz
 şəfaətimdən daha möhkəm olsun, qəzəbindən nicat tapıb
 razılığına yetişməyim də onda olmuş olsun.

İlahi, əgər Sənin dərgahında tövbə peşmançılıqdırsa, o
 surətdə mən hamıdan çox peşmanam, əgər günahı rətk
 etmək tövbə sayılırsa mən ilk tövbə edənəm, əgər istiğfar
 etmək günahların aradan getməsinə səbəb olursa mən
 Sənin qarşında bağışlanma diləyənlərdənəm.

İlahi, tövbəyə rəğbətləndirib qəbul edilməsinə və'də
 verdiyin kimi Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, və
 tövbəmi qəbul et, rəhmətindən ümitsiz və mə'yus halda
 qaytarma, çünki Sən günahkarların tövbəsini qəbul edən,
 Sənə sarı səmimi qəlblə qayıdanların xətlərini
 bağışlayasan.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir ki, onun
 vasitəsi ilə bizə kəramət nəsib etdin, Muhəmməd və onun
 soyuna salam yetir, bir cür ki, qiyamət və ehtiyac günündə
 bizə şəfaət etsin, Sən hər şeyə qadirsən, o iş Sənə asandır.

(32)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ الْفَرَاغِ مِنْ
صَلَاةِ اللَّيْلِ لِنَفْسِهِ فِي الْاِعْتِرَافِ بِالذَّنْبِ:

اللَّهُمَّ يَا ذَا الْمُلْكِ الْمُتَابِدِ بِالْخُلُودِ وَالسُّلْطَانِ
الْمُمْتَنِعِ بِغَيْرِ جُنُودٍ وَلَا أَعْوَانٍ. وَالْعِزِّ الْبَاقِي عَلَى
مَرِّ الدُّهُورِ وَخَوَالِي الْأَعْوَامِ وَمَوَاضِي الْأَزْمَانِ
وَالْأَيَّامِ عِزِّ سُلْطَانِكَ عِزًّا لَا حَدَّ لَهُ بِأَوَّلِيَّةٍ، وَلَا
مُنْتَهَى لَهُ بِآخِرِيَّةٍ وَاسْتَعْلَى مُلْكُكَ عَلَوًّا سَقَطَتْ
الْأَشْيَاءُ دُونَ بُلُوغِ أَمْدِهِ وَلَا يَبْلُغُ أَدْنَى مَا اسْتَأْثَرْتَ
بِهِ مِنْ ذَلِكَ أَقْصَى نَعْتِ النَّاعَتِينَ. ضَلَّتْ فِيكَ
الْصِّفَاتُ، وَتَفَسَّخَتْ دُونَكَ النُّعُوتُ، وَحَارَتْ فِي
كِبْرِيائِكَ لَطَائِفُ الْأَوْهَامِ كَذَلِكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَوَّلُ فِي
أَوَّلِيَّتِكَ، وَعَلَى ذَلِكَ أَنْتَ دَائِمٌ لَا تَزُولُ وَأَنَا الْعَبْدُ
الضَّعِيفُ عَمَلًا، الْجَسِيمُ أَمَلًا، خَرَجْتُ مِنْ يَدَيِ
أَسْبَابِ الْوُصْلَاتِ إِلَّا مَا وَصَلَهُ رَحْمَتُكَ،

32-ci dua:

*O Həzrətin gecə namazında sonra günahına e'tiraf edərək
özü üçün etdiyi duası*

İlahi, ey əbədi və həmişəlik mülk sahibi, ey ordusuz
məğlub edilməz səltənət sahibi, ey ruzi-garın ötüb illərin
keçməsi ilə belə daimi izzət sahibi, hökmdarlığın elə
qalibdir ki, əvvəlinin həddi, axırının sonu yoxdur, şahlığın
elə uca-dır ki, onun yüksəkliyinə yetməkdən hər şey aciz
qalmışdır, vəsf edənlərin ən ali vəsfi sahib olduğun

məqamın ən aşağı mərtəbəsinə belə yetməz, məqamını vəsf etməkdə sifətlər acizdir, Səni məhd etmək üçün tə'riflər bir-birindən ayılmış, ucalığının dərgahında ən dəqiq təsəvvürlər belə sərgərdandırlar, Sən ey əzəli Allah, əzəli olma-dığında belə olmusan, bu mərhələdə daim qala-caqsan, və əməli az arzusu çox olan bəndə mənəm, sənə birləşmək vasitələri əlimdən çıxmışdır,

و تَقَطَّعَتْ عَنِّي عِصْمُ الْأَمَالِ إِلَّا مَا أَنَا مُعْتَصِمٌ بِهِ مِنْ
عَفْوِكَ قَلَّ عِنْدِي مَا أَعْتَدُ بِهِ مِنْ طَاعَتِكَ، وَكَثُرَ عَلَيَّ مَا
أُبْوءُ بِهِ مِنْ مَعْصِيَتِكَ وَ لَنْ يَضِيقَ عَلَيْكَ عَفْوٌ عَنْ عَبْدِكَ
وَإِنْ أَسَاءَ، فَاعْفُ عَنِّي. اللَّهُمَّ وَ قَدْ أَشْرَفَ عَلَى خَفَايَا
الْأَعْمَالِ عِلْمُكَ، وَانْكَشَفَ كُلُّ مَسْتُورٍ دُونَ خُبْرِكَ، وَ لَا
تَنْطَوِي عَنْكَ دَقَائِقُ الْأُمُورِ، وَلَا تُعْزِبُ عَنْكَ غِيَبَاتُ
السَّرَائِرِ وَ قَدْ اسْتَحَوَذَ عَلَيَّ عَدُوُّكَ الَّذِي اسْتَنْظَرَكَ
لِعَوَايَتِي فَأَنْظَرْتَهُ، وَاسْتَمَهَلَكَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ لِإِضْلَالِي
فَأَمَهَلْتَهُ. فَأَوْقَعَنِي وَ قَدْ هَرَبْتُ إِلَيْكَ مِنْ صَغَائِرِ ذُنُوبٍ
مُوبِقَةٍ، وَكَبَائِرِ أَعْمَالٍ مُرْدِيَةٍ حَتَّى إِذَا قَارَفْتُ مَعْصِيَتَكَ، وَ
اسْتَوْجَبْتُ بِسُوءِ سَعْيِي سَخَطَتَكَ، فَتَلَ عَنِّي عِذَارَ غَدْرِهِ،
وَ تَلَقَّانِي بِكَلِمَةٍ كُفْرِهِ، وَ تَوَلَّى الْبَرَاءَةَ مِنِّي، وَ أَدْبَرَ مُوَلِّيَا
عَنِّي، فَأَصْحَرَنِي لِغَضَبِكَ فَرِيدَا، وَ أَخْرَجَنِي إِلَى فَنَاءٍ
نَقِمَتِكَ طَرِيدَا. لَا شَفِيعَ يَشْفَعُ لِي إِلَيْكَ، وَلَا خَفِيرٌ يُؤْمِنُنِي
عَلَيْكَ،

məgər bu ki, əfvnlə ona əl atam, hesaba gətirə biləcək itaətim az, e'tiraf edəcəyim günahlar çoxdur, pis iş törədsə də bağışlamaq Sənə ağır gəlməz, belə isə məni əfv et. İlahi, elmin gizli əməllərindən agahdır, xəbərdar olmağının qarşısında hər bir örtülü şey aşkardır, işlərin dəqiqliyi

nəzərindən gizli deyildir, həqiqətən də Sənin və mənim düşmənim mənə qalib gəlmişdir, Səndən möhlət istəmiş və Sən də müəyyən məsləhə görə ona möhlət verdin, belə olduqda bu qəddar düşmən məni yerə vurdu, halbuki həlakedicə kiçik və böyük günahlardan Sənə sarı qaçdım, sonra günah etdim, pis əməlimin nəticə-sində Sənin qəzəbinə layiq görüldüm, cəhalət Sənin tədbir və hiyləni məndən qaytardı, özünün küfr kəlməsi ilə mənimlə üz-üzə gəldi, məndən usandı, mənə arxa çevirib yola düşdü, məni Sənin qəzəbin qarşısında tək qoydu, intiqam meydanında məni boşladı, kimsə məndən dərgahında şəfaət etməz, bir pənah verəndə qarşında aman verməz,

و لَا حِصْنَ يَحْجُبُنِي عَنْكَ، وَ لَا مَلَأْتُ أَلْجَأُ إِلَيْهِ مِنْكَ.
فَهَذَا مَقَامُ الْعَائِذِ بِكَ، وَ مَحَلُّ الْمُعْتَرِفِ لَكَ، فَلَا يَضِيقُنَّ
عَنِّي فَضْلُكَ، وَ لَا يَقْصُرَنَّ دُونِي عَفْوُكَ، وَ لَا أَكُنْ أَخِيبَ
عِبَادِكَ التَّائِبِينَ، وَ لَا أَقْنَطُ وَفُودَكَ الْأَمِلِينَ، وَ اغْفِرْ لِي،
إِنَّكَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَمَرْتَنِي فَتَرَكْتُ، وَ نَهَيْتَنِي
فَرَكَبْتُ، وَ سَوَّلَ لِي الْخَطَاءَ خَاطِرُ السُّوءِ فَفَرَّطْتُ. وَ لَا
أَسْتَشْهَدُ عَلَى صِيَامِي نَهَارًا، وَ لَا أَسْتَجِيرُ بِتَهَجُّدِي لَيْلًا،
وَ لَا تُثْنِي عَلَيَّ بِأَحْيَائِهَا سُنَّةَ حَاشَا فُرُوضِكَ الَّتِي مَنْ
ضَيَّعَهَا هَلَكَ. وَ لَسْتُ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِفَضْلِ نَافِلَةٍ مَعَ كَثِيرِ
مَا أَغْفَلْتُ مِنْ وَظَائِفِ فُرُوضِكَ، وَ تَعَدَّيْتُ عَنْ مَقَامَاتِ
حُدُودِكَ إِلَى حُرْمَاتِ انْتَهَكْتُهَا، وَ كَبَائِرِ ذُنُوبِ اجْتَرَحْتُهَا،

heç bir möhkəm qala da Sənin qarşında məndən ötrü maneə törədə bilməz, Səndən başqa səmtə pənah aparacaq yerim də yoxdur;

İndi Sənə pənah aparan, günahına e'tiraf edən bir kimsə kimi qarşında dayanmışam, olmaya lütfün məndən niyi isə əsirgəməyəcək, yaxud əfvin mənim haqqımda səhlənkarlıq edəcək?! Yaxud tövbə edən bəndələrindən ən ziyankarı, ne'mətini gözləyənlərdən ən ümitsizlimi olacağam?

Məni əfv et ki, Sən əfv edənlərin ən yaxşısısan.

İlahi, mənə əmr etdin və mən məhəl qoymadım, qadağan etdin və mən o işə bulaşdım, düşüncə günahın pisliyini nəzərimdə bəzədi, və buna görə də xəta etdim, nə bir günü oruc tutdum ki, şahid gətirəm, nə də bir gecəni ayaq qaldım ki, ona pənah aparım, nə bir sünnəti dirçəldim ki, məni yaxşılıqla yad etsinlər, yalnız vacib işləri yerinə yetirdim ki, onları da tərk edən həlak olar ki, nə bir nafilə yerinə yetirdim ki, onun səbəbi ilə Sənə dəlil düşüm, halbuki vacib əməllərin çoxunun şərtlərini qəflət üzündən əməl gətirmədim, Sənin qoyduğun sərhəd və qanunlardan hörmət pərdələrini yırtdım, elə böyük günahlara əl atmışam ki, yalnız Sənin hifzini bu rüsvayçılıqların qarşısında pərdə salsınlar.

كَأَنْتَ عَافِيْتُكَ لِي مِنْ فَضَائِحِهَا سِتْرًا. وَهَذَا مَقَامٌ مَنِ
اسْتَحْيَا لِنَفْسِهِ مِنْكَ، وَسَخِطَ عَلَيْهَا، وَرَضِيَ عَنْكَ، فَتَلَقَّاكَ
بِنَفْسٍ خَاشِعَةٍ، وَرَقَبَةٍ خَاضِعَةٍ، وَظَهَرَ مُثْقَلٌ مِنَ الْخَطَايَا
وَاقِفًا بَيْنَ الرَّغْبَةِ إِلَيْكَ وَالرَّهْبَةِ مِنْكَ. وَأَنْتَ أَوْلَى مَنْ
رَجَاهُ، وَأَحَقُّ مَنْ خَشِيَهُ وَاتَّقَاهُ، فَأَعْظِمْنِي يَا رَبِّ مَا
رَجَوْتُ، وَأَمْنِي مَا حَذَرْتُ، وَعُدْ عَلَيَّ بِعَائِدَةِ رَحْمَتِكَ، إِنَّكَ
أَكْرَمُ الْمَسْئُولِينَ. اللَّهُمَّ وَ إِذْ سَتَرْتَنِي بِعَفْوِكَ، وَتَغَمَّدْتَنِي
بِفَضْلِكَ فِي دَارِ الْفَنَاءِ بِحَضْرَةِ الْأَكْفَاءِ، فَأَجِرْنِي مِنْ
فَضِيحَاتِ دَارِ الْبَقَاءِ عِنْدَ مَوَاقِفِ الْأَشْهَادِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
الْمُقَرَّبِينَ، وَالرُّسُلِ الْمُكْرَمِينَ، وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، مِنْ

جَارِ كُنْتُ أَكَاتِمُهُ سَيِّئَاتِي، وَمِنْ ذِي رَحِمٍ كُنْتُ أُحْتَشِمُ مِنْهُ
فِي سَرِيرَاتِي. لَمْ أَثِقْ بِهِمْ رَبٌّ فِي السِّرِّ عَلَيَّ، وَوَثِقْتُ بِكَ
رَبٌّ فِي الْمَغْفِرَةِ لِي،

Bu özünə görə Səndən xəcalətli, özünə qarşı qəzəbin və Səndən razı qalan kimsənin məqamıdır, beləliklə pərişan könül, başı aşağı, arxası günah yükü ilə ağırlaşmış halda Səninlə üz-üzə dayanmış, Sənə qarşı ümid və qorxu ilə dayan-mışdır, ümid edilməyə ən layiqli kimsə Sənsən, itaət edilməyə v əqorxmağa ən layiqli də Sənsən.

İlahi, belə olduğu təqdirdə ümid etdiyim şeyləri mənə bəxş et, qorxuduğum şeydən mənə aman ver, rəhmətini halıma and et ki, Sən hacət istənilənlərin ən kəramətliyənsən.

İlahi, indi ki, məni Öz əfvini pərdəsi ilə örtüdü, və fani bu dünyada görənlərin gözü önündə məni Öz bəxişində qərq etdin, məni axirət dünyasında mələklərin hazır olanların, peyğəm-bərlərin, şəhid və siddiqlərin, salehlərin gözləri önündə rüsvay olmaqdan pənah ver;

İlahi, eyblərimi gizlətdiyim qonşu və qohu-mumdan xəcalət çəkirdim, eyblərimin üzərinə pərdə çəkməklərinə e'timadım yox idi, və sənə e'timad etdim, ey mənim Rəbbim, ki məni əfv edə-sən, Sən e'timad edilənlərin ən yaxşısısan, üz gətirənlərdən ən üstün bəxşiş edənsən, rəhməti istənilənlərdən hamıdan çox rəhm edənsən,

وَأَنْتَ أَوْلَى مَنْ وَثِقَ بِهِ، وَأَعْطَى مَنْ رُغِبَ
إِلَيْهِ، وَأَرَأْفُ مَنْ اسْتُرِحِمَ، فَارْحَمْنِي. اللَّهُمَّ وَ أَنْتَ
حَدَرْتَنِي مَاءَ مَهِينَا مِنْ صُلْبٍ مُتَضَايِقِ الْعِظَامِ،
حَرَجِ الْمَسَالِكِ إِلَى رَحِمِ ضَيْقَةٍ سَتَرْتَهَا بِالْحُجُبِ،
تُصَرِّفُنِي حَالًا عَنْ حَالٍ حَتَّى أَنْتَهَيْتَ بِي إِلَى تَمَامِ

الصُّورَةَ، وَ أَثْبَتَ فِيَّ الْجَوَارِحَ كَمَا نَعَتَ فِي كِتَابِكَ:
نُطْفَةً ثُمَّ عَلَقَةً ثُمَّ مُضْغَةً ثُمَّ عَظْمًا ثُمَّ كَسَوْتَ الْعِظَامَ
لَحْمًا، ثُمَّ أَنْشَأْتَنِي خَلْقًا آخَرَ كَمَا شِئْتَ. حَتَّى إِذَا
اِحْتَجَجْتُ إِلَى رِزْقِكَ، وَ لَمْ أَسْتَغْنِ عَنْ غِيَاثِ فَضْلِكَ،
جَعَلْتَ لِي قُوَّتًا مِنْ فَضْلِ طَعَامٍ وَ شَرَابٍ أَجْرِيَّتُهُ
لِأَمْتِكَ الَّتِي أَسْكَنْتَنِي جَوْفَهَا، وَ أَوْدَعْتَنِي قَرَارَ
رَحِمِهَا. وَ لَوْ تَكُنِّي يَا رَبِّ فِي تِلْكَ الْحَالَاتِ إِلَى
حَوْلِي، أَوْ تَضْطَرُّنِي إِلَى قُوَّتِي لَكَانَ الْحَوْلُ عَنِّي
مُعْتَزِلًا، وَ لَكَانَتِ الْقُوَّةُ مِنِّي بَعِيدَةً. فَغَدَوْتَنِي
بِفَضْلِكَ غِذَاءَ الْبَرِّ اللَّطِيفِ، تَفَعَّلَ ذَلِكَ بِي تَطَوُّلاً
عَلَيَّ إِلَى غَايَتِي هَذِهِ، لَا أَعْدُمُ بَرِّكَ،

belə isə mənə rəhm et. İlahi! Sən məni dəyərsiz su
halında bir-birinə yapışmış sümüklər ara-sından, yolları
çox dar yerdən pərdələrlə örtdü-yün dar bir rəhimə
axıtdın, bu zaman məni bir haldan başqa bir hala saldın.
Sonra surətin kamilliyinə yetirdin, bədənimdə əzalar qərar
verdin, kitabında vəsf etdiyin kimi: Nütfə, sonra
laxtalanmış qan, ondan sonra ət, sonra sümüklərin
düzəlişi, sonra sümükləri ətlə örtdün, sonra məni istədiyin
başqa bir mərhələyə yetirdin, və Sənin ruzinə ehtiyac
duyduqda lüt'fünün yardımı-mından ehtiyacsız olmadıqda
mənim üçün ruzi hazırladın və o yemək içməyin qalanını
məni bətnində yerləşdirdiyin kənizinin vasitəsiylə mənə
yetirdin. Və əgər məni -ey mənim Rəbbim –belə bir
hallarda öz tədbirimə boşlasaydım, yaxud öz gücümdən
istifadə etməyə çarəsiz etsəydim Həqiqə-təndə hədəfə
yetişmək yolu məndən uzaqlaşar güc və qüvvətim
məndən çəkilərdi, belə bir halda öz lütf və ehsanıyla əməli

saleh və ürəyi yanan kimsə kimi mənə yemək verdin və
bütün bu ehsanlarını yetdi
yim bu vaxtınadək mənim haqqımda öz

وَلَا يُبْطِئُ بِي حُسْنُ صَنِيعِكَ، وَلَا تَتَأَكَّدُ مَعَ ذَلِكَ
ثِقَتِي فَأَتَفَرَّغَ لِمَا هُوَ أَحْظَى لِي عِنْدَكَ. قَدْ مَلَكَ الشَّيْطَانُ
عَنَانِي فِي سُوءِ الظَّنِّ وَضَعْفِ الْيَقِينِ، فَأَنَا أَشْكُو سُوءَ
مُجَاوَرَتِهِ لِي، وَطَاعَةَ نَفْسِي لَهُ، وَاسْتَعْصِمُكَ مِنْ
مَلَكَتِهِ، وَآتَضَرَّغُ إِلَيْكَ فِي صَرْفِ كَيْدِهِ عَنِّي. وَ أَسْأَلُكَ
فِي أَنْ تُسَهِّلَ إِلَيَّ رِزْقِي سَبِيلًا، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى ابْتِدَائِكَ
بِالنَّعْمِ الْجِسَامِ، وَ إِيْهِامِكَ الشُّكْرَ عَلَى الْإِحْسَانِ وَ الْإِنْعَامِ،
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ سَهِّلْ عَلَيَّ رِزْقِي، وَ أَنْ
تُقَنِّنِي بِتَقْدِيرِكَ لِي، وَ أَنْ تُرْضِيَنِي بِحِصَّتِي فِيمَا قَسَمْتَ
لِي، وَ أَنْ تَجْعَلَ مَا ذَهَبَ مِنْ جِسْمِي وَ عُمْرِي فِي سَبِيلِ
طَاعَتِكَ، إِنَّكَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَارٍ
تَغْلَظَتْ بِهَا عَلَى مَنْ عَصَاكَ، وَ تَوَعَّدَتْ بِهَا مَنْ صَدَفَ
عَنْ رِضَاكَ،

fəzilətindən yerinə yetirsənə sənin xeyrindən məhrum
olmuram, ne'mətlərinin yaxşılığı mənim haqqımda tə'xirə
düşmür, bütün bunlarla belə Sənə olan e'timadım
möhkəmləşmir ki, Sənin yanında mənə daha faydalı olanı
sə'y göstərim, yaqinimin zəif olmasında və pis gümanına
görə şeytan cilovumu öz əlinə almışdır, buna görə də
onun mənə qarşı pis rəftarından və nəfsinin o qorxunc
məxluqdan itaət etməsindən şikayətim vardır, onun mənə
qalib gəlməsindən sənə pənah gətirirəm, onun hiyləsini
məndən qaytarmaq üçün sənə namə edirəm, və səndən
istəyirəm ki, ruzi ələ gətirmək üçün məndən ötrü olan bir
yol qərar versən.

Beləliklə böyük neymətlərini başladığın üçün, ehsan və neymətlərinə şükr etməyi ilham etdiyin üçün Sənə həsid olsun. Belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və ruzi işini mənə asan et, mənim üçün təyim etdiyinə qane et, mənə qismət etdiyin payıma görə razı et, cism və ömründən sərf olunanı öz itaətinin yolunda hesab et ki, Sən, ruzi verənlərin ən yaxşısısan.

İlahi, etdiyin günaha görə cəza verəyəcəyin oddan Sənə pənah gətirirəm,

وَمِنْ نَارٍ نُورُهَا ظُلْمَةٌ، وَ هَيْئُهَا أَلِيمٌ، وَ بَعِيدُهَا قَرِيبٌ،
وَمِنْ نَارٍ يَأْكُلُ بَعْضُهَا بَعْضٌ، وَ يَصُولُ بَعْضُهَا عَلَى
بَعْضٍ. وَ مِنْ نَارٍ تَذُرُّ الْعِظَامَ رَمِيمًا، وَ تَسْقِي أَهْلَهَا
حَمِيمًا، وَ مِنْ نَارٍ لَا تُبْقِي عَلَى مَنْ تَضَرَّعَ إِلَيْهَا، وَ لَا
تَرْحَمُ مَنْ اسْتَعْطَفَهَا، وَ لَا تَقْدِرُ عَلَى التَّخْفِيفِ عَمَّنْ خَشَعَ
لَهَا وَ اسْتَسَلَّمَ إِلَيْهَا تَلْقَى سُكَّانَهَا بِأَحْرٍ مَّا لَدَيْهَا مِنْ أَلِيمِ
النَّكَالِ وَ شَدِيدِ الْوَبَالِ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِقَابِهَا الْفَاجِرَةِ
أَفْوَاهُهَا، وَ حَيَاتِهَا الصَّالِقَةِ بِأَنْيَابِهَا، وَ شَرَابِهَا الَّذِي يَقْطَعُ
أَمْعَاءَ وَ أَفِيدَةَ سُكَّانِهَا، وَ يَنْزِعُ قُلُوبَهُمْ، وَ أَسْتَهْدِيكَ لِمَا
بَاعَدَ مِنْهَا، وَ أَخَّرَ عَنْهَا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
أَجِرْنِي مِنْهَا بِفَضْلِ رَحْمَتِكَ، وَ أَقْلِنِي عَثْرَاتِي بِحُسْنِ
إِقَالَتِكَ، وَ لَا تَخْذُلْنِي يَا خَيْرَ الْمُجِيرِينَ اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَقِي
الْكُرْهِيَّةَ، وَ تُعْطِي الْحَسَنَةَ، وَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، وَ أَنْتَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

razılığından üz döndərənə və'd etdiyin oddan Sənə pənah gətirirəm, nuru qarnlıq, mülayimi ağır, uzağı yaxın olan oddan Sənə pənah aparıram bə'zisi bə'zisini yeyən oddan, bir hissə o biri hissəsinə hücum edən, sümüyü çürüdən, sakinlərini qaynar su ilə sirab edən, zar edənlərə rəhm etməyən, ondan mehribanlıq istəyənlərə

mehri-banlıq göstərməyən oddan Sənə pənah aparıram, o od qarşısında təslim olanın əzabını əskiltməyə qüdrəti çatmayan oddan, öz sakinləri ilə ən şid-dətli, ən ağır cəza ilə rəftar edən oddan. Və ağzını açan əqrəblərindən, çalan ilanlarından, sakinlərinin qarın-bağısaqlarını parçalayan içkisi olan, ürəkləri qoparan sudan Sənə pənah aparıram. Səndən məni o oddan qoruyub ondan geri atan yollara hidayət etməyini diləyirəm.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, və Öz lütf və ehsanıyla mənə o oddan pənah ver, gözəl tərzdə göz örtməyinlə xətlərimdən keç, və ey pənah verənlərin ən yaxşısı, məni rüsvay etmə. İlahi, Sən bəndələrini xoşagəlməz şeylərdən qoruyursan, yaxşılığı əta edirsən,

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، إِذَا ذُكِرَ الْأَبْرَارُ، وَ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، مَا اخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، صَلَاةً لَا
يَنْقُطُ مَدَدُهَا، وَ لَا يُحْصَى عَدْدُهَا، صَلَاةً تَشْحُنُ الْهَوَاءَ،
وَ تَمْلَأُ الْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ. صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ حَتَّى يَرْضَى،
وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بَعْدَ الرِّضَا، صَلَاةً لَا حَدَّ لَهَا وَ لَا
مُنْتَهَى، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

istədiyini hər şeyi yerinə yetirirsən, Sən hər eyə qadirsən.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna gecə-gündüz get-gəldə olanadək, sonu olmayan hesaba gəlməyən, fəzanı pərakəndə edən, yeri və göyü doduran bir salam yetir, Alalhı razı qalanadək ona salam yetirsin, o razılıqdan sonra Allaha ona və onun soyuna salam yetirsin, son həddi olmayan bir salam, ey rəhm edənlərin rəhm edəni.

(33)

وَ كَانَ، مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الاسْتِخَارَةِ:
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
أَفْضَلْ لِي بِالْخَيْرَةِ وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَةَ الْاِخْتِيَارِ، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ
ذُرِّيَّةً أَلِي الرِّضَا بِمَا قَضَيْتَ لَنَا وَ التَّسْلِيمَ لِمَا حَكَمْتَ
فَارْحَ عَنَّا رَيْبَ الْارْتِيَابِ، وَ أَيِّدْنَا بِبِقِينِ الْمُخْلِصِينَ.

33-cii dua:

O Həzrətin Allahdan xeyir diləməsi

Ey mənim Rəbbim, (hər şeydən xəbərdar olan) elminə xatir Səndən xeyir istəyirəm, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və haqqımda xeyrərə hökm ver, bizim üçün ixtiyar etdiyini tanımağı bizə ilham, et, onu bizim üçün qəzana razı qalmağımıza, hökmünə təslim olmağa səbəb qərar ver, belə olduqda şəkki bizdən uzaqlaşdır, bizi ixlasların yəqini ilə təsdiq et,

وَ لَا تَسْمُنَا عَجْزَ الْمَعْرِفَةِ عَمَّا تَخَيَّرْتَ فَانْغَمِطْ قَدْرَكَ،
وَ نَكْرَهُ مَوْضِعَ رِضَاكَ، وَ نَجْنَحْ إِلَى الَّتِي هِيَ أَبْعَدُ مِنْ
حُسْنِ الْعَاقِبَةِ، وَ أَقْرَبُ إِلَى ضِدِّ الْعَاقِبَةِ حَبِّبْ إِلَيْنَا مَا
نَكْرَهُ مِنْ قَضَائِكَ، وَ سَهِّلْ عَلَيْنَا مَا نَسْتَصْعِبُ مِنْ حُكْمِكَ
وَ أَلْهِمْنَا الْاِنْقِيَادَ لِمَا أَوْرَدْتَ عَلَيْنَا مِنْ مَشِيئَتِكَ حَتَّى لَا
نُحِبَّ تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ، وَ لَا تَعْجِلْ مَا أَخَّرْتَ، وَ لَا
نَكْرَهُ مَا أَحْبَبْتَ، وَ لَا نَتَخَيَّرَ مَا كَرِهْتَ. وَ اخْتِمْ لَنَا بِالَّتِي
هِيَ أَحْمَدُ عَاقِبَةٍ، وَ أَكْرَمُ مَصِيرٍ، إِنَّكَ تُفِيدُ الْكَرِيمَةَ، وَ
تُعْطِي الْجَسِيمَةَ، وَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ.

bizi bizlərə ixtiyar etdiyin mərifətdə geri qalmağa qoyma ki, Sənin qüdrətinə yüngül sayaq, yaxud da razı qalacağın şeyi bəyənməyə, yaxud da gözəl aqibətdən uzaq və əmin-amanlığın əksinə olan şeylərə nail olmayaq.

Qəzavü-qədərindən xoşlamadığımız şeyi bizə sevdirdi, hökmündən çətin saydığımızı bizə asan et, iradənin üzrə bizə yönəltdiyin şeylərə boyun əyməyi bizə ilham et ki, təxirə salacağın şeyi təcil edib, təcil edilən şeyi təxirə saldığını sevməyə və sənin sevdirdiyin şeyi bəyənməkdə və sənin bəyənmədiyini sevməməkdə bizə yardım et.

İşimizi aqibət baxımından ən gözəl, malə ən üstün olanla sona yetir ki, Sən çox gözəl bəxşislə mərhəmət göstərirsən, böyük ne'mətlər bağışlayırsan, Sən istədiyini yerinə yetirirsən və sən hər şeyə qadirsən.

(34)

**وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ابْتُلِيَ أَوْ رَأَى
مُبْتَلًى بِفَضِيحَةٍ بِذَنْبٍ:**

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى سِتْرِكَ بَعْدَ عِلْمِكَ، وَ مُعَافَاتِكَ بَعْدَ خُبْرِكَ، فَكُنَّا قَدْ قُتِرَفَ الْعَائِبَةُ فَلَمْ تَشْهَرْهُ، وَ ارْتَكَبَ الْفَاحِشَةَ فَلَمْ تَفْضَحْهُ، وَ تَسْتَرَّ بِالْمَسَاوِي فَلَمْ تَذَلِّ عَلَيْهِ. كَمْ نَهَى لَكَ قَدْ أَتَيْنَاهُ، وَ أَمَرَ قَدْ وَقَفْتَنَا عَلَيْهِ فَتَعَدَّيْنَاهُ، وَ سَيِّئَةً اكْتَسَبْنَاهَا، وَ خَطِيئَةً ارْتَكَبْنَاهَا، كُنْتَ الْمُطَّلِعَ عَلَيْهَا دُونَ النَّاطِرِينَ، وَ الْقَادِرَ عَلَى إِعْلَانِهَا فَوْقَ الْقَادِرِينَ،

كَانَتْ عَافِيَتُكَ لَنَا حِجَابًا دُونَ أَبْصَارِهِمْ، وَ رَدْمًا دُونَ
أَسْمَاعِهِمْ فَاجْعَلْ مَا سَتَرْتَ مِنَ الْعُورَةِ، وَ أَخْفَيْتَ مِنَ
الدَّخِيلَةِ، وَاعْظَا لَنَا، وَ زَا جِرَا عَنْ سُوءِ الْخُلُقِ،

34-cü dua:

*O həzrətin çətinliyə düşüb, yaxud kimi isə çətinlikdə
rüsvey olduğunu gördüyü zaman etdiyi duası*

İlahi! Həmd olsun Sənə ki, görür və pərdə örtürsən, bilirsən və əfv edirsən, çünki bizlərdən hər hansımız pisliklər törətməyə qalxdısa rüsvey etmədin, pis işlərə əl atdı, lakin xar etmədin, gizlində alçaq əməllər törətdi və Sən faş etmədin.

Nə çox pisliklərə bulaşdıq, nə çox əmərlərin ki, onunla bizə qadağan etdin və biz ondan təcavüz etdik ki, nə çox pisliklər qazandıq, nə çox günahlar ki, yerinə yitirməyə qalxdıq, halbuki Sən görənlərdən ona daha agah idin, lakin Sənin əfvin bizim üçün onların gözləri önündə pərdə, qulaqları üzərində bir sədd idi. Beləliklə eyblərin bu örtülməsini, fəsadların gizi saxlanması bizim üçün ibrət, pislikdən saxlayan, günahlara bulaşmamaq üçün,

وَ اقْتِرَافِ الْخَطِيئَةِ، وَسَعْيَا إِلَى التَّوْبَةِ الْمَاحِيَةِ،
وَالطَّرِيقِ الْمَحْمُودَةِ وَ قَرَّبِ الْوَقْتَ فِيهِ، وَلَا تَسْمُنَا الْغَفْلَةَ
عَنكَ، إِنَّا إِلَيْكَ رَاغِبُونَ، وَمِنَ الذُّنُوبِ تَائِبُونَ. وَصَلِّ
عَلَى خَيْرَتِكَ اللَّهُمَّ مِنْ خَلْقِكَ: مُحَمَّدٍ وَ عَثَرَتِهِ الصَّفْوَةِ مِنْ
بَرِّيَّتِكَ الطَّاهِرِينَ، وَ اجْعَلْنَا لَهُمْ سَامِعِينَ وَ مُطِيعِينَ كَمَا
أَمَرْتَ.

günahı aradan aparan tövbə yolunu keçməyə və bəyəndiyin yolu ötməyə bir vasitə qərar ver, bu zamanı

ötməyi yaxınlaşdır, bizi Özündən qəflətə dalmağa düçar etmə, çünki biz Sənə sarı meylli, günahdan dönənmərik.

İlahi, yaratdıqlarının arasından seçdiyin başqa bəndələrindən üstün və pakizə olan Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və əmr etdiyin kimi bizi onların göstərişlərinə müt'ə qərar ver.

(35)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الرِّضَا إِذَا
نَظَرَ إِلَى أَصْحَابِ الدُّنْيَا:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رِضَى بِحُكْمِ اللَّهِ، شَهِدْتُ أَنَّ اللَّهَ قَسَمَ مَعَاشِ
عِبَادِهِ بِالْعَدْلِ، وَ أَخَذَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ بِالْفَضْلِ اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ لَا تَقْتِنِي بِمَا أُعْطَيْتَهُمْ، وَ لَا تَقْتِنُهُمْ
بِمَا مَنَعْتَنِي فَأَحْسَدُ خَلْقَكَ، وَ أَغْمَطَ حُكْمَكَ.

35-ci dua:

O Həzrətin dünya sahiblərinə nəzər saldıqda etdiyi duası.

Hökmünə razılıq ünvanı ilə Allaha həmd olsun, şəhadət verirəm ki, Allah bəndələrinin mənsətinə ədalətlə böldü, bütün məxluqatı haqqında lüğf və ehsan yolunu seçdi.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və onlara (dünya əhlinə) verdiyin şeylərlə məni imtahan etmə,

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ طَيِّبْ بِقَضَائِكَ نَفْسِي،
وَ وَسِّعْ بِمَوَاقِعِ حُكْمِكَ صَدْرِي، وَ هَبْ لِي الثَّقَةَ لِأَقِرَّ
مَعَهَا بِأَنَّ قَضَاءَكَ لَمْ يَجْرِ إِلَّا بِالْخَيْرَةِ، وَ اجْعَلْ شُكْرِي
لَكَ عَلَى مَا زَوَيْتَ عَنِّي أَوْفَرَ مِنْ شُكْرِي إِيَّاكَ عَلَى مَا

خَوَّلْتَنِي وَاعْصِمْنِي مِنْ أَنْ أَظُنَّ بِذِي عَدَمٍ خَسَاسَةً، أَوْ
 أَظُنَّ بِصَاحِبِ ثَرْوَةٍ فَضْلًا، فَإِنَّ الشَّرِيفَ مَنْ شَرَّفَتْهُ
 طَاعَتُكَ، وَالْعَزِيزَ مَنْ أَعَزَّتْهُ عِبَادَتُكَ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِهِ، وَامْتَنِعْنَا بِثَرْوَةٍ لَا تَنفَدُ، وَابْتَغْنَا بِعِزٍّ لَا يُفْقَدُ، وَ
 اسْرَحْنَا فِي مُلْكِكَ الْأَبَدِيِّ، إِنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ
 تَلِدْ وَلَمْ تُوَلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفْوًا أَحَدٌ.

məndən saxladığın şeylərlə də onları imtahana çəkmə
 ki, birdən onlara həsəd aparım, yaxud Sənin hökmünü
 yüngül sayım.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna
 salam yetir və məni qəzavü-qədərinə şad et, hökmün olan
 işlərə sinəmi genişləndir, mənə yəqin nəsib et ki, onun
 səbəbi ilə iqrar edim ki, Sənin qəzavü-qədərin xeyrindən
 savayı başqa bir şeyə cari olmamışdır, məndən aldığın
 şeylərə etdiyim şükrü mənə mərhəmət etdiyin şeylərin
 şükründən daha çox qərar ver, məni yoxsula xar,
 dövlətliyə üstün baxmaqdan hifz et, çünki ən üstün o
 kəsdir ki, Sənə itaət onu əziz etmiş və əziz o kəsdir ki,
 Sənə ibadət ona izzət vermişdir.

Belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
 tbizi fənaya getməyən sərvətlə bəhrəmənd et, daimi
 izzətlə qüvvətləndir, əbədi müəddə seyr etdir, çünki Sən
 vahid, yeganə, ehtiyacsızsan, övladın yoxdur və kimsənin
 övladı deyilsən, Sənin tayın, bərabərin yoxdur.

(36)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نَظَرَ إِلَى
السَّحَابِ وَالْبَرْقِ وَ سَمِعَ صَوْتَ الرَّعْدِ:
اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَيْنِ آيَتَانِ مِنْ آيَاتِكَ، وَ هَذَيْنِ عَوْنَانِ مِنْ
أَعْوَانِكَ، يَبْتَذِرَانِ طَاعَتَكَ بِرَحْمَةٍ نَافِعَةٍ أَوْ نِقْمَةٍ ضَارَّةٍ،
فَلَا تُمَطِّرُنَا بِهِمَا مَطَرَ السَّوْءِ، وَ لَا تُلْبِسُنَا بِهِمَا لِبَاسَ
الْبَلَاءِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَنْزِلْ عَلَيْنَا نَفْعَ
هَذِهِ السَّحَابِ وَ بَرَكَتَهَا، وَ اصْرِفْ عَنَّا أَذَاهَا وَ
مَضَرَّتَهَا، وَ لَا تُصِبْنَا فِيهَا بِآفَةٍ، وَ لَا تُرْسِلْ عَلَيَّ
مَعَائِشِنَا عَاهَةً. اللَّهُمَّ وَ إِنْ كُنْتُ بَعَثْتُهَا نِقْمَةً وَ أَرْسَلْتُهَا
سَخْطَةً فَأَنَا نَسْتَجِيرُكَ مِنْ غَضَبِكَ، وَ نَبْتَهِلُ إِلَيْكَ فِي
سُؤَالِ عَفْوِكَ، فَمِلْ بِالْغَضَبِ إِلَى الْمُشْرِكِينَ، وَ أَدِرْ رَحَى
نَقِمَتِكَ عَلَى الْمُلْحِدِينَ.

36-cı dua:

*O Həzrətin buluda və ildırma nəzər salıb göy
gurulutusunu eşitdikdə etdiyi duası*

Ey mənim Rəbbim, həqiqətən də bunlar Sənin nişanələrindən ikisi, xidmətlərindən ikisidir ki, Sənə itaət etməklə fayda verən rəhmətinə, yaxud zərərli cəzana sarı tələsirlər, belə isə o ikisi ilə bizə əzab yağışı yağdırma, onlarla bizə bəla libası, geyindirmə.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bu buludların fayda və bərəkətlərini bizə nazil et, zərər və əziyyətini bizdən uzaqlaşdır, onunla bizə bəla toxundurma, məişətimizə ziyan yetirmə.

Ey mənim Rəbbim əgər bu buludu cəza üçün qaldırmısan, qəzəbindən göndərmisənsə, belə olduqda qəzəbindən Sənə sarı nalə edirik.

Belə isə qəzəbini müşrüklərə sarı yönəlt, cəzanı dinsizlərə qarşı hərəkətə gətir.

اللَّهُمَّ أَذْهَبْ مَحَلَّ بِلَادِنَا بِسُقْيَاكَ، وَ أَخْرِجْ وَحَرَ
صُدُورِنَا بِرِزْقِكَ، وَ لَا تَشْغَلْنَا عَنْكَ بِغَيْرِكَ، وَ لَا تَقْطَعْ
عَنْ كَافَّتِنَا مَادَّةَ بَرِّكَ، فَإِنَّ الْغَنِيَّ مَنْ أَغْنَيْتَ، وَ إِنَّ السَّالِمَ
مَنْ وَقَيْتَ مَا عِنْدَ أَحَدٍ دُونَكَ دِفَاعٌ، وَ لَا بِأَحَدٍ عَنْ
سَطَوَاتِكَ امْتِنَاعٌ، تَحْكُمُ بِمَا شِئْتَ عَلَى مَنْ شِئْتَ، وَ
تَقْضِي بِمَا أَرَدْتَ فِيمَنْ أَرَدْتَ فَلَاكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا وَقَيْتَنَا
مِنَ الْبَلَاءِ، وَ لَكَ الشُّكْرُ عَلَى مَا خَوَّلْتَنَا مِنَ النِّعَمَاءِ،
حَمْدًا يُخَلِّفُ حَمْدَ الْحَامِدِينَ وَرَاءَهُ، حَمْدًا يَمْلَأُ أَرْضَهُ وَ
سَمَاءَهُ إِنَّكَ الْمَنَّانُ بِجَسِيمِ الْمُنَنِ، الْوَهَّابُ لِعَظِيمِ النِّعَمِ،
الْقَابِلُ يَسِيرَ الْحَمْدِ، الشَّاكِرُ قَلِيلَ الشُّكْرِ، الْمُحْسِنُ الْمُجْمَلُ
ذُو الطَّوْلِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، إِلَيْكَ الْمَصِيرُ.

İlahi, məmləkətlərimizin quraqlığını suvarmanla aradan apar, qəlblərimizin vəsvəsələrini Öz ruzinlə aradan çıxart, bizi Özündən başqasına məşğul etmə, Öz yaxşılığını bizim hamımızdan uzaqlaşdırma, həqiqətən də ehtiyacsız o kəsdir ki, Sən onu ehtiyacsız edəsən, sağlam o kəsdir ki, Sən onu qoruyasan, sağlam o kəsdir ki, Sən onu qoruyasan, heç kəs Sənin qarşında özünü müdafiə edə bilməz, kimsə önündə müqavimət göstərə bilməz, hər şeyə və hər kəsə istəsən hökm edərsən, iradə etdiyini hər kəsə iradə etsən göstəriş verirsən.

Belə isə bizi bəladan qoruduğun üçün Sənə həmd olsun, bizə lütf etdiyin ne'mətlərə görə Sənə şükr olsun, bir cür halda ki, həmd edənlərin tə'riflərini geridə qoysun,

göyü və yeri dolduran bir həmd. həqiqətən də böyük fəxrlərin ne'mət sahibi Sənsən, böyük ne'mətləri verən, dəyərsiz təşəkkürü az şükrü qəbul edən, bol bəxşiş edəsən, Səndən savayı bir Allah yoxdur, hamının qayıdışı da Sənə sarıdır.

(37)

و كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اعْتَرَفَ
بِالتَّقْصِيرِ عَنْ تَأْدِيَةِ الشُّكْرِ:

اللَّهُمَّ إِنَّ أَحَدًا لَا يَبْلُغُ مِنْ شُكْرِكَ غَايَةَ إِلَّا حَصَلَ عَلَيْهِ
مِنْ إِحْسَانِكَ مَا يُلْزِمُهُ شُكْرًا. وَلَا يَبْلُغُ مَبْلَغًا مِنْ طَاعَتِكَ
وَإِنْ اجْتَهَدَ إِلَّا كَانَ مُقْصِرًا دُونَ اسْتِحْقَاقِكَ بِفَضْلِكَ
فَأَشْكُرُ عِبَادَكَ عَاجِزٌ عَنْ شُكْرِكَ، وَأَعْبُدُكُمْ مُقْصِرٌ عَنْ
طَاعَتِكَ لَا يَجِبُ لِأَحَدٍ أَنْ تَغْفِرَ لَهُ بِاسْتِحْقَاقِهِ، وَلَا أَنْ
تَرْضَى عَنْهُ بِاسْتِيجَابِهِ فَمَنْ غَفَرْتَ لَهُ فَبَطُولِكَ، وَمَنْ
رَضِيتَ عَنْهُ فَبِفَضْلِكَ تَشْكُرُ يَسِيرَ مَا شَكَرْتَهُ، وَتُثِيبُ
عَلَى قَلِيلٍ مَا تُطَاعُ فِيهِ حَتَّى كَأَنَّ شُكْرَ عِبَادِكَ الَّذِي
أَوْجَبْتَ عَلَيْهِ ثَوَابَهُمْ وَأَعْظَمْتَ عَنْهُ جَزَاءَهُمْ أَمْرٌ مَلَكُوا
اسْتِطَاعَةَ الْامْتِنَاعِ مِنْهُ دُونَكَ فَكَافَيْتَهُمْ،

37-ci dua:

*O Həzrətin şükrü yerinə yetirməsində etdiyi təqsirə
e'tirafı*

İlahi, şükr etməkdə kimsə bir həddə yetsə dərhal Sənin ehсанın onu başqa bir ne'mətə şükr etməyi lazım bilər, çox sə'y etsə belə bir yerdə çatmaz, məgər lütfünə layiq olduğunun qarşısında təqsirkardır, buna görə də ən çox şükr edən bəndələrin Sənə itaətdə xətakardırlar, kimsə

layiq deyil ki, ləyaqəti ola-ola onu bağışlayasan, yaxud da ləyaqəti varikən ondan razı qalasan, beləliklə hər kəsi əfv etsən onun barəsində ehsan etmisən, hər kəsdən razı qalsan lütfün sayəsindədir, az əməli əgər qəbul edərsənsə fəzlindən qəbul etmisən, müxtəsər ibadətə muzd verirsən, guya bəndələr mükafatını vacib bildiyin əməldə qüdrətin qarşısında itaətsizlik edə bilərmişlər və buna görə də onları əcr verirsən,

أَوْ لَمْ يَكُنْ سَبَبُهُ بِيَدِكَ فَجَازَيْتَهُمْ بَلْ مَلَكَتَ - يَا إِلَهِي -
 أَمْرَهُمْ قَبْلَ أَنْ يَمْلِكُوا عِبَادَتَكَ، وَأَعَدَدْتَ ثَوَابَهُمْ قَبْلَ أَنْ
 يُفِيضُوا فِي طَاعَتِكَ، وَ ذَلِكَ أَنَّ سُنَّتَكَ الْإِفْضَالَ، وَ عَادَتَكَ
 الْإِحْسَانَ، وَ سَبِيلَكَ الْغَفْرَ فَكُلُّ الْبَرِيَّةِ مُعْتَرِفَةٌ بِأَنَّكَ غَيْرُ
 ظَالِمٍ لِمَنْ عَاقَبْتَ، وَ شَاهِدَةٌ بِأَنَّكَ مُتَقَضِّلٌ عَلَى مَنْ
 عَاقَبْتَ، وَ كُلُّ مُقَرَّرٍ عَلَى نَفْسِهِ بِالتَّقْصِيرِ عَمَّا اسْتَوْجَبْتَ
 فَلَوْ لَا أَنَّ الشَّيْطَانَ يَخْتَدِعُهُمْ عَنْ طَاعَتِكَ مَا عَصَاكَ
 عَاصٍ، وَ لَوْ لَا أَنَّهُ صَوَّرَ لَهُمُ الْبَاطِلَ فِي مِثَالِ الْحَقِّ مَا
 ضَلَّ عَنْ طَرِيقِكَ ضَالٌّ فَسُبْحَانَكَ مَا أَتَيْنَ كَرَمَكَ فِي
 مُعَامَلَةٍ مَنْ أَطَاعَكَ أَوْ عَصَاكَ: تَشْكُرُ لِلْمُطِيعِ مَا أَنْتَ
 تَوَلَّيْتَهُ لَهُ، وَ تُمْلِي لِلْعَاصِي فِيمَا تَمْلِكُ مُعَاجِلَتَهُ فِيهِ.
 أُعْطِيتَ كُلًّا مِنْهُمَا مَا لَمْ يَجِبْ لَهُ، وَ تَفَضَّلْتَ عَلَى كُلِّ
 مِنْهُمَا بِمَا يَقْصُرُ عَمَلُهُ عَنْهُ.

yaxud elə bil o şükrün səbəbi Sənin əlində deyilmiş və buna görə onlara mükafat vermisən, bəlkə-ey mənim Rəbbim,- onlar sənin ibadətinə sahib olmazdan öncə onların işlərinə sahib olmusan, muzdlarını itaət etməzdən öncə hazırlamısan, çünki Sənin işin mükafat vermək, adətin ehsandır, yolun əfv və bəxşışdir;

Buna görə də bütün yaranmışlar e'tiraf edir-lər ki, hər kimə cəza versən haqqında zülm etmə-misən, və şəhadət verirlər ki, hər kəsi bağış-lasan onun haqqında lütf etmisən, hamı layiq oldu-ğun şey önündə müqəssir olduqlarına e'tiraf edir.

Buna görə də əgər Şeytan onları Sənə itaətdən aldatmasa heç bir üsyankar sənə qarşı xəta törətməz, əgər Şeytan batili onların özündə haqq kimi cüvələndirməsə heç bir azgın sənin yolundan azmaz, beləliklə Sən paksan, Sənə üsyan edib itaət edənlə sövdəndə ucalığın necədə aşkardır, Sənə müt'i olana Özünün hazırladığın şeyin müqabilində mükafat verirsən, Sənə qarşı üsyan edənə cəza vermək əlində ola-ola ona möhlət verirsən, onların hər ikisinə layiq olmadıqları ne'məti bəxş etmisən, hər ikisənə əməllərinin ona çatmadığı şeyləri ehsan etmisən.

وَلَوْ كَافَأْتُ الْمُطِيعَ عَلَى مَا أَنْتَ تَوَلَّيْتَهُ لَأَوْشَكَ أَنْ
يَفْقَدَ ثَوَابَكَ، وَأَنْ تَزُولَ عَنْهُ نِعْمَتُكَ، وَلَكِنَّكَ بِكَرَمِكَ
جَازَيْتَهُ عَلَى الْمُدَّةِ الْقَصِيرَةِ الْفَاقِيَةِ بِالْمُدَّةِ الطَّوِيلَةِ
الْخَالِدَةِ، وَ عَلَى الْغَايَةِ الْقَرِيبَةِ الزَّائِلَةِ بِالْغَايَةِ الْمَدِيدَةِ
الْبَاقِيَةِ. ثُمَّ لَمْ تَسْمُهُ الْقَصَاصَ فِيمَا أَكَلَ مِنْ رِزْقِكَ الَّذِي
يَقْوَى بِهِ عَلَى طَاعَتِكَ، وَلَمْ تَحْمِلْهُ عَلَى الْمُنَاقَشَاتِ فِي
الْأَلَاتِ الَّتِي تَسَبَّبَ بِاسْتِعْمَالِهَا إِلَى مَغْفِرَتِكَ، وَلَوْ فَعَلْتَ
ذَلِكَ بِهِ لَذَهَبَ بِجَمِيعِ مَا كَدَحَ لَهُ وَ جُمْلَةَ مَا سَعَى فِيهِ
جَزَاءً لِلصُّغْرِى مِنْ أَيْادِيكَ وَ مِنْكَ، وَ لَبَقِيَ رَهِينًا بَيْنَ
يَدَيْكَ بِسَائِرِ نِعَمِكَ، فَمَتَى كَانَ يَسْتَحِقُّ شَيْئًا مِنْ ثَوَابِكَ؟ لَا
مَتَى - يَا إِلَهِي - حَالُ مَنْ أَطَاعَكَ، وَ سَبِيلُ مَنْ تَعَبَّدَ
لَكَ، فَأَمَّا الْعَاصِي أَمْرَكَ وَ الْمَوَاقِعَ نَهْيَكَ فَلَمْ تُعَاجِلْهُ
بِنِقْمَتِكَ لَكِي يَسْتَبْدِلَ بِحَالِهِ فِي مَعْصِيَتِكَ حَالِ الْإِنَابَةِ إِلَى
طَاعَتِكَ،

əgər müt'i olanı qoyduğun şeyin öhdəsinə buraxsaydın savabını əldən vermək, ne'mətinin zay olmaq qorxusu var idi lakin sən öz kərəminlə əldən gedən və qısa müddətin əvəzində, tez ötüb keçən bir zaman qarşısında ona sonsuz müddətlə əbədi bir mükafat verdin, sonra səbəbi ilə süfrəndən itaətinə güc tapsın deyə yediyi ruzisi ilə tam dəqiq hesabat aparmadın, əgər Sənə müt'i olanla belə bir rəftar etsəydin, onun Sənin ən kiçik ne'mət və bəxşisinin qarşısında çəkdikləri zəhmətin hasili əldən gedərdi, sair ne'mətlərinə görə müqəddəs dərgahında girovda qalardı, belə isə nə vaxt savabına ləyaqətli olmuşdur?

Xey! Heç vaxt!!

Ey mənim Rəbbim – Sənə itaət edib ibadət edənin halı budur.

Lakin Sənə itaətsizlik edib qadağan etdiyinə bulaşanın intiqamına tələsmədin ki, bəlkə sənə itaətsizlik etməkdən itaətə qayıda,

وَلَقَدْ كَانَ يَسْتَحِقُّ فِي أَوَّلِ مَا هَمَّ بِعَصْيَانِكَ كُلِّ مَا
 أَعَدَدْتَ لِجَمِيعِ خَلْقِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ جَمِيعُ مَا أَخَّرْتَ عَنْهُ
 مِنَ الْعَذَابِ وَأَبْطَأْتَ بِهِ عَلَيْهِ مِنْ سَطَوَاتِ النِّقْمَةِ وَالْعِقَابِ
 تَرَكُّ مِنْ حَقِّكَ، وَرَضِي بِدُونِ وَاجِبِكَ فَمَنْ أَكْرَمُ- يَا
 إِلَهِي- مِنْكَ، وَمَنْ أَشَقَى مِمَّنْ هَلَكَ عَلَيْكَ؟ لَا مَنْ؟
 فَتَبَارَكْتَ أَنْ تُوصَفَ إِلَّا بِالْإِحْسَانِ، وَكَرُمْتَ أَنْ يُخَافَ
 مِنْكَ إِلَّا الْعَدْلُ، لَا يُخْشَى جَوْرُكَ عَلَى مَنْ عَصَاكَ، وَلَا
 يُخَافُ إِغْفَالُكَ ثَوَابَ مَنْ أَرْضَاكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِهِ، وَهَبْ لِي أَمْلِي، وَزِدْنِي مِنْ هَذَاكَ مَا أَصِلُ بِهِ إِلَى
 التَّوْفِيقِ فِي عَمَلِي، إِنَّكَ مَنَّانٌ كَرِيمٌ.

halbuki etdiyi ilk günahında bütün bəndələrinə hazırladığın cəzalara layiq olmuşdur, beləliklə ondan tə'xirə saldığın hər bir əzaba görə və gecikdirdiyin hər bir cəza Sənin mütləq haqqındır ki, ondan vaz keçirsən, layiq olduğundan azına razılıq verirsən belə isə –ey mənim Rəbbim – Səndən daha kəramətli kimdir?

Sənə müxalifət etməklə həlak olandan daha bədbəxt kimdir?

Xeyr! Heç kəs!!

Belə isə Sən yalnız yaxşılıqla vəsf edilməkdən daha ucasan, yalnız ədalətinə görə Səndən qorxmaqdan daha münəzzəhsən,

Səndən günahkara cəfa etmək qorxusu duyulmur; ibadəti ilə Səni razı salanın mükafatını ödəmə-mək qeyri-mümkündür,

Belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənim arzumu həyata keçir, mənə olan hidayətini bir cür artır ki, onun səbəbi ilə öz işimdə yardım tapım, çünki Sən, bəxşiş edənsən , kəramət sahibisən.

(38)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْاِعْتِدَارِ مِنْ
تَبَعَاتِ الْعِبَادِ وَ مِنَ التَّقْصِيرِ فِي حُقُوقِهِمْ وَ فِي
فَكَائِ رَقَبَتِهِ مِنَ النَّارِ:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ مَظْلُومٍ ظَلَمْتُ بِحَضْرَتِي فَلَمْ
أَنْصُرْهُ، وَمِنْ مَعْرُوفٍ أَسَدَيْ إِلَيَّ فَلَمْ أَشْكُرْهُ، وَمِنْ
مُسِيءٍ اِعْتَذَرَ إِلَيَّ فَلَمْ أَعْذِرْهُ، وَمِنْ ذِي فَاقَةٍ سَأَلَنِي فَلَمْ
أُؤِثِرْهُ، وَمِنْ حَقٍّ لَزِمَنِي لِمُؤْمِنٍ فَلَمْ أُوفِرْهُ، وَمِنْ
عَيْبٍ مُؤْمِنٍ ظَهَرَ لِي فَلَمْ أَسْتُرْهُ، وَمِنْ كُلِّ إِثْمٍ عَرَضَ لِي
فَلَمْ أَهْجُرْهُ. أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ يَا إِلَهِي مِنْهُمْ وَ مِنْ نَظَائِرِهِمْ

اغْتَذَارَ نَدَامَةً يَكُونُ وَاعِظًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنْ أَشْبَاهِهِنَّ.
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ نَدَامَتِي عَلَى مَا وَقَعْتُ
فِيهِ مِنَ الزَّلَّاتِ،

38-ci dua:

*O həzrətin məzlumlardan və insanların haqqında
səhlənkarlığa yol verdiyində üzr istəməsi və oddan nicat
diləməsi*

Ey mənim Rəbbim, hüzzurumda bir məzluma zülm edilərkən ona yardım etmədiyim üçün Səndən üzr diləyirəm, haqqımda edilən yaxşılığın şükrünü əmələ gətirmədiyim üçün, məndən üzr istəyib üzrlərini qəbul etmədiyim üçün, məndən istəyi olan fəqirdən öz istəyimi üstün bildiyim üçün, mö'minin öhdəmdə qalıb ödəmədiyim haqqına görə, eybi mənə aşkar ikən mö'minin eybini gizlətdiyim üçün, qarşıma çıxıb mənimdə ondan uzaqlaşma-dığım hər bir günaha görə Səndən üzr diləyirəm.

İlahi! Bütün bunlardan və bunlara bənzər şey-lərdən Səndən peşimanlıqla pərişan könüllə üzr diləyirəm, bir üzr ki, məni gələcəkdə bu kimi işlərdən saxlasın.

وَعَزَمِي عَلَى تَرْكِ مَا يَعْرِضُ لِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، تَوْبَةً
تُوجِبُ لِي مَحَبَّتَكَ، يَا مُحِبَّ التَّوَّابِينَ.

Belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və düşər olduğum xətalara olan peşmanlığımı qarşıma çıxan günahları tərək etməyi alacağımı mənim üçün tövbə qərar ver ki, Sənin eşqinə səbəb olsun , ey tövbə edənləri sevən!

(39)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ الْعَفْوِ وَ
الرَّحْمَةِ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اكْسِرْ شَهَوَاتِي عَنْ كُلِّ
مَحْرَمٍ، وَ ازْوِ حِرْصِي عَنْ كُلِّ مَأْتَمٍ، وَ اَمْنَعْنِي عَنْ أَدَى
كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ، وَ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ. اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا عَبْدٍ
نَالَ مِنِّي مَا حَظَرْتَ عَلَيْهِ، وَ انْتَهَكَ مِنِّي مَا حَبَرْتَ
عَلَيْهِ، فَمَضَى بِظُلَامَتِي مَيِّتًا، أَوْ حَصَلَتْ لِي قَبْلَهُ حَيًّا
فَاغْفِرْ لَهُ مَا أَلَمَ بِهِ مِنِّي، وَ اغْفُ لَهُ عَمَّا أَدْبَرَ بِهِ عَنِّي، وَ
لَا تَقْفُ عَلَى مَا أَرْتَكِبُ فِيَّ، وَ لَا تَكْشِفْهُ عَمَّا اكْتَسَبَ بِي،
وَ اجْعَلْ مَا سَمَحْتُ بِهِ مِنْ الْعَفْوِ عَنْهُمْ،

39-cu dua:

O hazrətin əfv və rəhmət diləməsi

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və hər bir harama olan şəhvətimi sındır, hər bir günaha olan şiddətli meylimi qaytar, məni hər bir mö'min kişi və qadını incitməkdən saxla.

İlahi! Hər bəndə ki, ona haram etdiyin işi mənim barəmdə görmüş, yaxud abrımın qorunmasına əmr etdiyin halda onu tökmüşsə, belə olduqda mənə zülm etdiyi halda ölmüş , yaxud dünyada ikən öhdəsinə qalmışsa, mənə etdiyi zülmə görə onu əfv et, əlimdən aldığı haqqıma görə onu bağışla, mənim barəmdə etdiyi işdən ötrü onu məzəmmət etmə, məni incitdiyinə görə onu rüsvay etmə və mənim onlara olan bu əvəzsiz bəxşişimi onlar

و تَبَرَّعْتُ بِهِ مِنْ الصَّدَقَةِ عَلَيْهِمْ أَزْكَى صَدَقَاتِ
الْمُتَصَدِّقِينَ، وَ أَعْلَى صِلَاتِ الْمُتَقَرِّبِينَ وَ عَوْضَنِي مِنْ
عَفْوِي عَنْهُمْ عَفْوَكَ، وَ مِنْ دُعَائِي لَهُمْ رَحْمَتَكَ حَتَّى
يَسْعَدَ كُلُّ وَاحِدٍ مِّنَّا بِفَضْلِكَ، وَ يَنْجُو كُلُّ مَنَا بِمَنَّاكَ. اللَّهُمَّ
وَ أَيُّمَا عَبْدٍ مِنْ عِبِيدِكَ أَدْرَكَهُ مِنِّي دَرَكٌ، أَوْ مَسَّهُ مِنْ
نَاحِيَّتِي أَدَى، أَوْ لَحِقَهُ بِي أَوْ بِسَبَبِي ظُلْمٌ فَفُتُّهُ بِحَقِّهِ، أَوْ
سَبَقْتُهُ بِمَظْلَمَتِهِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَرْضِهِ عَنِّي
مِنْ وَجْدِكَ، وَ أَوْفِهِ حَقَّهُ مِنْ عِنْدِكَ ثُمَّ قِنِي مَا يُوجِبُ لَهُ
حُكْمَكَ، وَ خَلِّصْنِي مِمَّا يَحْكُمُ بِهِ عَذْلُكَ، فَإِنَّ قُوَّتِي لَا
تَسْتَقِلُّ بِنِقْمَتِكَ، وَ إِنَّ طَاقَتِي لَا تَنْهَضُ بِسُخْطِكَ، فَإِنَّكَ إِنْ
تُكَافِنِي بِالْحَقِّ تُهْلِكْنِي، وَ إِلَّا تَعَمَّدَنِي بِرَحْمَتِكَ تُوبِقْنِي.
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْهِبُكَ - يَا إِلَهِي - مَا لَا يُنْقِصُكَ بَذْلُهُ،

qarşısında əvəzsiz sədəmi sədəqə verənlərin ən gözəl
sədəsi, Sənə yaxınlaşmağa ən üstün əməl qərar ver, onlara
bağışlamağımın əvəzində mənim mükafatımı əfv, onlara
etdiyim duamı məndən ötrü rəhmət qərar ver ki, bizdən
hər birimiz sənə lütfün səbəbinə xoşbəxt olaq, Sənə
ehsanla hər birimiz nicat tapaq.

Ey mənim Rəbbim, mənim tərəfimdən hər hansı
birbəndənə zərər yetmişə, yaxud məndən ona ziyan
dəymişə, məndən, yaxud da mənim vasitəmlə ona bir
zəlm yetmişə, haqqını zay edib hüququnu əlindən
almışamsa, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam
yetir və öz dövlətinlə onu məndən razı sal, haqqımı öz
yanından ödə o zaman məni hökmünlə layiq görüldüyüm
ədalətinin tələbi olan cəzadan saxla, çünki mənim sənə
əzabına dözə biləcək bir taqətim yoxdur, qəzəbinə səbr
edə bilmərəm, çünki mənə haqq üzrə əvəz versən həlak
edərsən, əgər rəhmətini mənə nəsim etməzsənsə məhv
edərsən.

İlahi! Səndən elə bir şey istəyirəm ki, -ey mənim Rəbbim- onu bəxş etmək Səndən heç nəyi azaltmaz,

وَاسْتَخْمِلْكَ، مَا لَا يَبْهُظُكَ حَمْلُهُ. أَسْتَوْهِبُكَ- يَا إِلَهِي -
نَفْسِي الَّتِي لَمْ تَخْلُقْهَا لِتَمْتَنِعَ بِهَا مِنْ سُوءٍ، أَوْ لِتَطْرُقَ بِهَا
إِلَى نَفْعٍ، وَلَكِنْ أَنْشَأْتَهَا إِنْثَابًا لِقُدْرَتِكَ عَلَى مِثْلِهَا،
وَاحْتِجَاجًا بِهَا عَلَى شَكْلِهَا. وَاسْتَخْمِلْكَ مِنْ ذُنُوبِي مَا قَدْ
بَهْظَنِي حَمْلُهُ، وَأَسْتَغِيثُ بِكَ عَلَى مَا قَدْ فَدَحَنِي ثِقْلُهُ.
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لِنَفْسِي عَلَى ظُلْمِهَا نَفْسِي،
وَوَكِّلْ رَحْمَتَكَ بِاحْتِمَالِ إِصْرِي، فَكَمْ قَدْ لَحِقَتْ رَحْمَتُكَ
بِالْمُسِيئِينَ، وَكَمْ قَدْ شَمِلَ عَفْوُكَ الظَّالِمِينَ. فَصَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي أُسْوَةً مَنْ قَدْ أَنْهَضَتْهُ بِتَجَاوُزِكَ عَنْ
مَصَارِعِ الْخَاطِئِينَ، وَخَلَّصَتْهُ بِتَوْفِيقِكَ مِنْ وَرَطَاتِ
الْمُجْرِمِينَ، فَأَصْبَحَ طَلِيقَ عَفْوِكَ مِنْ إِسَارِ سُخْطِكَ،
وَعَتِيقَ صُنْعِكَ مِنْ وَثَاقِ عَذْلِكَ. إِنَّكَ إِنْ تَفْعَلْ ذَلِكَ يَا
إِلَهِي تَفْعَلُهُ بِمَنْ لَا يَجِدُ اسْتِحْقَاقَ عُقُوبَتِكَ،

elə bir yükün götürülməsini istəyirəm ki, onu götürmək Sənə ağır deyildir. İlahi! Səndən nəfsi-mi mənə bağışlamağın diləyirəm, onu vasitəsi ilə şərdən uzaqlaşmaq üçün xəlq etməmişən, yaxud da əlinə bir xeyir gəlsin deyə yaratmamısan, lakin bu nəfsə yaratdın ki, onun kiminsə olan qüdrətini aşkar edəsən, özü kimi birisinə dəlil və höccət olsun. Mən Səndən yükünün ağırlığı altında qaldığım günahlarımı üzərimdən götür-məyini istəyirəm, ağırlığı məni dizüstə çökdürən şeylərdə Səndən yardım istəyirəm. Belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və özünə zülm etdiyi üçün nəfsimi əfv et, ağır yükə dözmək üçün sal ki, rəhmətin nə çox pislərin dadına yetmiş, əfvün nə çox zülmkarlara nəşib

olmuşdur, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və xəta-kar olaraq yıxılarkən kəslərin önündə dirçəlt-diyin azad etdiyin kimsələrdən qərar ver ki, bəx-şişin sayəsində qəzəbinin əsirliyindən azad olan-lardan, ehsanıyla ədalətindən can qurtaranlar-dan olum. İlahi, əgər Sən belə etsən, bu lütfü əzabına layiq olduğunu inkar etməyən,

و لَا يُبْرِئُ نَفْسَهُ مِنْ اسْتِجَابِ نِقْمَتِكَ تَفَعَّلْ ذَلِكَ - يَا
إِلَهِي - بِمَنْ خَوْفُهُ مِنْكَ أَكْثَرُ مِنْ طَمَعِهِ فِيكَ، وَ بِمَنْ يَأْسُهُ
مِنَ النَّجَاةِ أَوْ كُذِّ مِنْ رَجَائِهِ لِلْخَلَاصِ، لَا أَنْ يَكُونَ يَأْسُهُ
قُنُوطًا، أَوْ أَنْ يَكُونَ طَمَعُهُ اغْتِرَارًا، بَلْ لِقَلَّةِ حَسَنَاتِهِ
بَيْنَ سَيِّئَاتِهِ، وَ ضَعْفِ حُجَجِهِ فِي جَمِيعِ تَبَعَاتِهِ فَأَمَّا أَنْتَ
- يَا إِلَهِي - فَأَهْلٌ أَنْ لَا يَغْتَرَّ بِكَ الصَّدِّيقُونَ، وَ لَا يَيَاسَ
مِنْكَ الْمُجْرِمُونَ، لِأَنَّكَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ الَّذِي لَا يَمْنَعُ أَحَدًا
فَضْلَهُ، وَ لَا يَسْتَقْصِي مِنْ أَحَدٍ حَقَّهُ. تَعَالَى ذِكْرُكَ عَنِ
الْمَذْكُورِينَ، وَ تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُكَ عَنِ الْمُنْسُوبِينَ، وَ فَشَتْ
نِعْمَتُكَ فِي جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ، فَالْحَمْدُ عَلَى ذَلِكَ يَا رَبَّ
الْعَالَمِينَ.

bir kəsin haqqında etmisən, özünü Sənin məzəmmətindən kənarda bilmir.

İlahi, bu rəftarın o kəsin haqqında edirsən ki, Səndən qorxusu Sənə olan tamahından çoxdur, azadlığı ümid nicatından ümidsizliyi daha möhkəmdir, ümidsizliyi Sənin rəhmətindən mə'yus olmağına, yaxud tamahı kərəminə məğrur olmaqdan deyil, lakin bu ümidsizliyi günahlar içrə yaxşı əməllərinin az olmasından, öhdəsində olan vəzifələri yerinə yetirməməsində olan dəlillərinin zəifliyindədir.

Lakin Sən-ey mənim Rəbbim-layıqsən ki, doğrular sənə qarşı məğrur olmasınlar, günahkarlar Səndən

ümidlərini üzməsinlər, çünki Sən, ehsanını heç kəsdən əsirgəməyən ulu bir xaliqsən, öz haqqını kimsədən tam almırsan, Səni yad etmək başqalarını yad etməkdən üstündür, adların daha münəzzəhdir ki, mənsub olanlar onunla adlansınlar, bütün məxluqat içrə ne'mətin yayılmışdır, belə isə bütün bu bəyan olanlarla həmd Sənə məxsusdur, ey aləmlərin Rəbbi.

(40)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نُعِيَ إِلَيْهِ
مَيِّتٌ، أَوْ ذَكَرَ الْمَوْتَ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اكْفِنَا طُولَ الْأَمَلِ، وَ
قَصِّرْهُ عَنَّا بِصِدْقِ الْعَمَلِ حَتَّى لَا نُؤَمَّلَ اسْتِثْمَامَ سَاعَةٍ
بَعْدَ سَاعَةٍ، وَ لَا اسْتِيفَاءَ يَوْمٍ بَعْدَ يَوْمٍ، وَ لَا اتِّصَالَ نَفْسٍ
بِنَفْسٍ، وَ لَا لُحُوقَ قَدَمٍ بِقَدَمٍ وَ سَلَمْنَا مِنْ غُرُورِهِ، وَ آمَنَّا
مِنْ شُرُورِهِ، وَ انْصَبِ الْمَوْتَ بَيْنَ أَيْدِينَا نَصْبًا، وَ لَا
تَجْعَلْ ذِكْرَنَا لَهُ غِبًّا وَ اجْعَلْ لَنَا مِنْ صَالِحِ الْأَعْمَالِ عَمَلًا
نَسْتَبِطِي مَعَهُ الْمَصِيرَ إِلَيْكَ، وَ نَحْرِصْ لَهُ عَلَى وَشْكِ
اللَّحَاقِ بِكَ حَتَّى يَكُونَ الْمَوْتُ مَأْنَسًا الَّذِي نَأْنَسُ بِهِ، وَ
مَأْلَفًا الَّذِي نَشْتَاقُ إِلَيْهِ،

40-cı dua:

*O Həzrətə kimsənin ölüm xəbəri yetdikdə, yaxud ölümdən
yad olunduğu zaman etdiyi duası*

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizi
uzun arzulardan saxla, gözəl əməllərlə arzularımızı qısalt
ki, bir saati o biri saata ruzi dəliyə başqa nəfəsin

gəlməsini arzu etməyə, bizi arzuların hiyləsindən amanda saxla, pisləklərindən qoru, ölümü gözlərimiz önündə cəlvələndir, ölümü yad etməyi bə'zi hallarda xatirimizə gətirmə (həmişə ölüm fikrimizdə olsun) əməllər içrə bizim üçün gözəl bir əməl qərar ver ki, onunla Sənə olan qayıdışı (bütün sür'əti ilə belə) zəif sayaq, Sənə yetişmək üçün ona hərislik göstərək, bir cür ki, bizim ölüm ünsiyyət tapdığımız bir yer, şövq bəslədiyimiz ülfət mərkəzi olsun. Yaxınlığını sevdiyimiz yaxın qohum olsun,

وَحَامَتْنَا الَّتِي نُحِبُّ الدُّنْيَ مِنْهَا فَإِذَا أَوْرَدَتْهُ عَلَيْنَا وَ
 أَنْزَلَتْهُ بِنَا فَأَسْعِدْنَا بِهِ زَائِرًا، وَ آتَيْنَا بِهِ قَادِمًا، وَ لَا تُشَقِّنَا
 بِضِيَافَتِهِ، وَ لَا تُخْزِنَا بِزِيَارَتِهِ، وَ اجْعَلْهُ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ
 مَغْفِرَتِكَ، وَ مِفْتَاحًا مِنْ مَفَاتِيحِ رَحْمَتِكَ أَمِنَّا مُهْتَدِينَ غَيْرَ
 ضَالِّينَ، طَائِعِينَ غَيْرَ مُسْتَكْرَهِينَ، تَائِبِينَ غَيْرَ عَاصِينَ
 وَ لَا مُصِرِّينَ، يَا ضَامِنَ جَزَاءِ الْمُحْسِنِينَ، وَ مُسْتَصْلِحَ
 عَمَلِ الْمُفْسِدِينَ.

belə isə hər zaman bizə ölüm nazil etsən bizi onu görməklə xoşbəxt et, bizə yetişdikdə onu bizə ünsiyyət mayası qərar ver, onun ziyafətində bizi əzab-əziyyətə salma, onu ziyarət etməklə başı aşağı etmə, onu əfv qapılarından biri, Özünün rəhmət açarlarından birisi qərar ver. Bizi hidayət olub azmayanların zümrəsindən, özlərinə ikrahı yol verməyərək təslim olanlardan, günah etməyib günahda ısrar etməyən tövbə edənlərdən qərar ver, ey yaxşılıq edənlərin mizduna zəmin olan, pislərin əməllərinin islahını istəyən!

(41)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ السِّرِّ وَ
الْوَقَايَةِ:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَفْرِشْنِي مِهَادَ كَرَامَتِكَ،
وَ أَوْرِذْنِي مَشَارِعَ رَحْمَتِكَ، وَ أَحِلِّلْنِي بُحْبُوحَةَ جَنَّتِكَ، وَ
لَا تَسْمُنِي بِالرَّدِّ عَنْكَ، وَ لَا تَحْرِمْنِي بِالْخِيْبَةِ مِنْكَ. وَ لَا
تُقَاصِّنِي بِمَا اجْتَرَحْتُ وَ لَا تَنَاقِشْنِي بِمَا اكْتَسَبْتُ،

41-ci dua:

*O Həzrətin günahlarının örtülməsini və hadisələrdən
salamatlıq diləməsi*

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və
mənim üçün kəramət yatağı aç, rəhmətinə daxil et, öz
cənnətinin qəlbində mənə yer ver, məni özündən
uzaqlaşdırmaqla xar etmə, günahlarıma görə əzab vermə,
rəftarıma görə çətinliyə salma,

وَ لَا تُبْرِزْ مَكْتُومِي، وَ لَا تَكْشِفْ مَسْتُورِي، وَ لَا
تَحْمِلْ عَلَيَّ مِيزَانَ الْإِنصَافِ عَمَلِي، وَ لَا تُعْلِنْ عَلَيَّ
عُيُُونِ الْمَلَأِ خَبْرِي أَخْفِ عَنْهُمْ مَا يَكُونُ نَشْرُهُ عَلَيَّ
عَارًا، وَ اطْوِ عَنْهُمْ مَا يُلْحِقُنِي عِنْدَكَ شَنَارًا شَرَّفَ دَرَجَتِي
بِرِضْوَانِكَ، وَ اكْمِلْ كَرَامَتِي بِغُفْرَانِكَ، وَ انْظِمْنِي فِي
أَصْحَابِ الْيَمِينِ، وَ وَجِّهْنِي فِي مَسَالِكِ الْأَمْنِ، وَ
اجْعَلْنِي فِي فَوْجِ الْفَائِزِينَ، وَ اَعْمُرْ بِي مَجَالِسَ
الصَّالِحِينَ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

sirrimi aşkar etmə, elmimi ədalət tərəzisi ilə ölçmə, gizli
xəbərlərimi görənlərin gözləri önündə aşkar etmə, aşkar

olduqda rüsvayçılığımıza səbəb olacaq şeyləri onlardan gizli saxla, məni hüsurunda xar edən şeyləri onlardan məxvi saxla, razılığın sayəsində dərəcəmə şərəf bəxş et, əfvinlə ucalığımı kamilləşdir, məni sağ tərəf sahiblərinin zümrəsinə daxil et, iman yollarına apar, nicat tapanların sırasında qərar ver, salehlərin məclisini mənim səbəbimə abad et. Duamı qəbul et, ey aləmlərin Rəbbi!

(42)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ خَتْمِ الْقُرْآنِ:
 اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَعْنَنْتَنِي عَلَى خَتْمِ كِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَهُ نُورًا، وَ
 جَعَلْتَهُ مُهَيِّمًا عَلَى كُلِّ كِتَابٍ أَنْزَلْتَهُ، وَ فَضَّلْتَهُ عَلَى كُلِّ
 حَدِيثٍ قَصَصْتَهُ. وَ فُرْقَانًا فَرَقْتَ بِهِ بَيْنَ حَلَالِكَ وَ
 حَرَامِكَ،

42-ci dua:

İmam (ə)-ın Qur'anın xətmində etdiyi duası.

İlahi! Sən mənə həyatın aydınlığı olan kitabın tilavətini sona yetirməkdə yardım etdin. Onu Öz tərəfindən nazil edilmiş hər kitaba şahid qərar verdin, oxunulan hər bir sözdən üstün etdin, fərqlənib onun vasitəsi ilə halalla haram arasında ayrılıq saldın.

وَ قُرْآنًا أَعَرَبْتَ بِهِ عَنْ شَرَائِعِ أَحْكَامِكَ وَ كِتَابًا فَصَّلْتَهُ
 لِعِبَادِكَ تَفْصِيلًا، وَ وَحْيًا أَنْزَلْتَهُ عَلَى نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ -
 صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - تَنْزِيلًا. وَ جَعَلْتَهُ نُورًا نَهْتَدِي مِنْ
 ظُلُمِ الضَّلَالَةِ وَ الْجَهَالَةِ بِاتِّبَاعِهِ، وَ شِفَاءً لِمَنْ أَنْصَتَ
 بِفَهْمِ التَّصَدِيقِ إِلَى اسْتِمَاعِهِ، وَ مِيزَانَ قِسْطٍ لَا يَحِيفُ
 عَنِ الْحَقِّ لِسَانُهُ، وَ نُورَ هُدًى لَا يَطْفَأُ عَنِ الشَّاهِدِينَ

بُرْهَانُهُ، وَ عَلَّمَ نَجَاةَ لَا يَضِلُّ مَنْ أَمَّ قَصْدَ سُنَّتِهِ، وَلَا تَنَالُ
 أَيْدِي الْهَلَكَاتِ مَنْ تَعَلَّقَ بِعُرْوَةِ عِصْمَتِهِ. اللَّهُمَّ فَإِذَا أَفْذَنْتَنَا
 الْمَعُونَةَ عَلَى تِلَاوَتِهِ، وَ سَهَّلْتَ جَوَاسِي أَلْسِنَتِنَا بِحُسْنِ
 عِبَارَتِهِ، فَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَرْعَاهُ حَقَّ رِعَايَتِهِ، وَ يَدِينُ لَكَ
 بِاعْتِقَادِ التَّسْلِيمِ لِمُحْكَمِ آيَاتِهِ، وَ يَفْزَعُ إِلَى الْإِقْرَارِ
 بِمُتَشَابِهِهِ، وَ مُوَضَّحَاتِ بَيِّنَاتِهِ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَهُ عَلَى نَبِيِّكَ
 مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ - مُجَمَّلًا، وَ أَلْهَمْتَهُ عِلْمَ
 عَجَائِبِهِ مُكَمَّلًا، وَ وَرَّثْتَنَا عِلْمَهُ مُفَسَّرًا،

Bu Qur'an Sənin hökmlərini bəyan edən qərar
 verdiyin bir kitab, onu Öz bəndələrin üçün təfsillə
 açıldığın bir vəhydir ki, peyğəmbərin Muhəmməd-ki,
 Sənin salamın ona və soyuna olsun-nazil etdin. Onu bir
 nur etmişən ki, ona itaət sayəsində cəhalət, azğınlıq,
 zülmətindən hidayət meydanına yol tapaq, təsdiq
 üzündən ona qulaq asan kimsəyə şəfa qərar verdin, dili
 haqqdan qayıt-mayan ədalət tərəzisidir, baxanlar önündə
 dəlili sönməyən hidayət nuru, möhkəm adətini qəsd edəni
 azdırmayan nicat bayrağı, ismət ipinə çəng vuran-ları
 həlakətli pəncələrdən qoruyan bir kitabdır.

İlahi, indiki bizə Qur'anı tilavət etməkdə yardım
 göstərib dilimizin düyünlərini onun gözəl ibarətlərilə
 açdın, belə isə bizi bu kitabın haqqını layiqli şəkildə riayət
 edənlərdən, təslim e'tiqadla möhkəm ayələri ilə sənə
 bəndəlik edənlərdən, mütəşabehlərinə iqrar edərək aydın
 dəlillərinə pənah apranlardan qərar ver.

İlahi, Sən Qur'anı peyğəmbərin Muhəmmədə (s) (Sənin
 salamın ona olsun) –icmalla nazil etdin,

وَ فَضَّلْتَنَا عَلَى مَنْ جَهِلَ عِلْمُهُ، وَ قَوَّيْتَنَا عَلَيْهِ لِتَرْفَعَنَا
 فَوْقَ مَنْ لَمْ يُطِيقْ حَمْلَهُ. اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَ قُلُوبَنَا لَهُ حَمَلَةً،

وَعَرَّفْتَنَا بِرَحْمَتِكَ شَرَفَهُ وَ فَضْلَهُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
الْخَطِيبِ بِهِ، وَ عَلَى آلِهِ الْخَزَّانِ لَهُ، وَ اجْعَلْنَا مِمَّنْ
يَعْتَرِفُ بِأَنَّهُ مِنْ عِنْدِكَ حَتَّى لَا يُعَارِضَنَا الشَّكُّ فِي
تَصَدِيقِهِ، وَ لَا يَخْتَلِجَنَا الزَّيْغُ عَنْ قَصْدِ طَرِيقِهِ. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْنَا مِمَّنْ يَعْتَصِمُ بِحَبْلِهِ، وَ
يَأْوِي مِنَ الْمُتَشَابِهَاتِ إِلَى حِرْزِ مَعْقِلِهِ، وَ يَسْكُنُ فِي ظِلِّ
جَنَاحِهِ، وَ يَهْتَدِي بِضَوْءِ صَبَاحِهِ، وَ يَقْتَدِي بِتَبْلُجِ إِسْفَارِهِ،
وَ يَسْتَصْبِحُ بِمِصْبَاحِهِ، وَ لَا يَلْتَمِسُ الْهُدَى فِي غَيْرِهِ.
اللَّهُمَّ وَ كَمَا نَصَبْتَ بِهِ مُحَمَّدًا عَلَمًا لِلدَّلَالَةِ عَلَيْكَ، وَ
أَنْهَجْتَ بِآلِهِ سُبُلَ الرِّضَا إِلَيْكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،
وَ اجْعَلِ الْقُرْآنَ وَسِيلَةً لَنَا إِلَى أَشْرَفِ مَنَازِلِ الْكَرَامَةِ، وَ
سُلَّمًا نَعْرُجُ فِيهِ إِلَى مَحَلِّ السَّلَامَةِ،

qəribəliklərinin elmini kamil olaraq ona ilham
buyurdun, elmini təfsirlə bizə irs verdin, bizə ondan
xəbərsiz olanlardan üstünlük bəxş etdin, ondan agah
olmağı bizə mərhəmət etdin ki, onu dərk edə
bilməyənlərdən ali məqamda yerləşdi-rəsən.

İlahi, bizim qəblərimizi onun həqiqətlərini
daşıyanlardan qərar verdiyin kimi, şərəf və üstünlüyünü
rəhmətinlə bizə anlatdığın kimi Qur'ana xətib olan ailəsinə
salavat göndər! Bizi bu kitabın Sənin tərəfindən olmağına
e'tiraf edənlərdən qərar ver ki, qəlbimizə şəkk-şübhə
gəlmək, doğru yoldan azmaq yaxamızı tutmasın!

İlahi! Muhəmməd və soyuna salam göndər və bizi
Qur'anın möhkəm iplərinə çəng vuranlardan, şübhəli
işlərdə bu kitabın pənah yeri olan ayəlinə pənah
aparanlardan, onun rəhmət qanadının kölgəsində rahatlıq
axtaranlardan, sübh nurundan yol tapanlardan, ağılığının
parıltısından, ondan başqa hidayət axtarmayan-lardan
qərar ver!

وَسَبِّحَا نُجْزَىٰ بِهِ النَّجَاةَ فِي عَرْصَةِ الْقِيَامَةِ، وَ ذَرِيعَةً
نَقْدَمُ بِهَا عَلَىٰ نَعِيمِ دَارِ الْمَقَامَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَ
آلِهِ، وَ احْطُطْ بِالْقُرْآنِ عَنَّا ثِقْلَ الْأَوْزَارِ، وَ هَبْ لَنَا حُسْنَ
شَمَائِلِ الْأَبْرَارِ، وَ أَقْفُ بِنَا آثَارَ الَّذِينَ قَامُوا لَكَ بِهِ آثَاءَ
الَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ حَتَّىٰ تُطَهِّرَنَا مِنْ كُلِّ دَنَسٍ
بِتَطْهِيرِهِ، وَ تَقْفُو بِنَا آثَارَ الَّذِينَ اسْتَضَاءُوا بِنُورِهِ، وَ لَمْ
يُلْهِهِمُ الْأَمَلُ عَنِ الْعَمَلِ فَيَقْطَعَهُمْ بِخَدَعِ غُرُورِهِ. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي ظِلِّمِ اللَّيَالِي
مُونِسًا، وَ مِنْ نَزَغَاتِ الشَّيْطَانِ وَ خَطَرَاتِ الْوَسَاوِسِ
حَارِسًا، وَ لِأَقْدَامِنَا عَنْ نَقْلِهَا إِلَى الْمَعَاصِي حَابِسًا، وَ
لِلْأَلْسِنَتَيْنَا عَنِ الْخَوْضِ فِي الْبَاطِلِ مِنْ غَيْرِ مَا آفَةٍ مُخْرِسًا،

İlahi! Onun səbəbiylə Muhəmmədin özünə hidayət cəhəti üçün nişanə etdiyin, o cənabın itrəti ilə Öz razılıq yolunu aydın etdiyin kimi Muhəmməd və soyuna salam yetir və bizim üçün Qur'anı kəra-mətin ən yüksək dərəcələrinə yetişməyə vasitə, bizim salamatlıq yerinə çatdıığımız üçün nərdi-van, qiyamət meydanında nicat tapmağımıza səbəb, əbədi qalacağımız evin ne'mətlərinə giriş vasi-təsi qərar ver! İlahi! Onun səbəbiylə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və səbəbiylə günahların ağırlığını bizim çiynimizdən endir, yaxşılıq-ların xoş xasiyyəti bizə ehsan et, bizi o kəslərin izlərinə itaət edənlərdən qərar ver ki, gecə yarısı, gündüz vaxtı Qur'nı oxuyub əməl etməklə diroi saxlamışlar, onun pak etmə vasitəsilə bizi hər növ bulaşmaqdan pak edəsən onların ardınca yola salasan. Bizi Qur'anın nuruyla açıqlıq axtarmış, uzun-uzadı arzular onları ibadətdən

saxlamayan, sehrinin hiyləsi ilə onları həlak edə bilməyənlərin izlərinə düşənlərdən qərar ver! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və vəhşətli gecələrin zülmə-tində munisimiz, Şeytanın hiylələrindən, vəsvə-sələrindən gözətçi, qədəmlərimizin günaha sarı hərəkətlərini saxlayan, dilimiz üçün bəyənilmiş deyil batil sözlərdə batmaqdan mane olan,

وَلِجَوَارِحِنَا عَنِ اقْتِرَافِ الْأَثَامِ زَاجِرًا، وَلِمَا طَوَّتِ
الْغَفْلَةُ عَنَّا مِنْ تَصَفِّحِ الْأَعْتِبَارِ نَاشِرًا، حَتَّى تُوصِلَ إِلَى
قُلُوبِنَا فَهَمَّ عَجَائِبِهِ، وَ زَوَاجِرِ أَمْثَالِهِ الَّتِي ضَعُفَتِ الْجِبَالُ
الرَّوَاسِي عَلَى صَلَابَتِهَا عَنْ احْتِمَالِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَدِمِ بِالْقُرْآنِ صَلَاحَ ظَاهِرِنَا، وَاحْجُبْ بِهِ
خَطَرَاتِ الْوَسَاوِسِ عَنْ صِحَّةِ ضَمَائِرِنَا، وَاغْسِلْ بِهِ دَرَنَ
قُلُوبِنَا وَ عَلَاقِ أَوْزَارِنَا، وَاجْمَعْ بِهِ مُنْتَشَرَ أُمُورِنَا، وَأَرُو
بِهِ فِي مَوْقِفِ الْعَرَضِ عَلَيْكَ ظَمًا هَوَاجِرِنَا، وَاكْسُنَا بِهِ
حُلَّ الْأَمَانِ يَوْمَ الْفَرَعِ الْأَكْبَرِ فِي نُشُورِنَا. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْبُرْ بِالْقُرْآنِ خَلْتَنَا مِنْ عَدَمِ الْإِمْلَاقِ،
وَسُقِ الْإِنْيَا بِهِ رَغَدَ الْعَيْشِ وَخِصْبَ سَعَةِ الْأَرْزَاقِ،
وَجَنِّبْنَا بِهِ الضَّرَائِبَ الْمَذْمُومَةَ وَمَدَانِيَ الْأَخْلَاقِ،
وَاعْصِمْنَا بِهِ مِنْ هَوَّةِ الْكُفْرِ وَ دَوَاعِي النِّفَاقِ حَتَّى يَكُونَ
لَنَا فِي الْقِيَامَةِ إِلَى رِضْوَانِكَ وَجَنَانِكَ قَائِدًا، وَ لَنَا فِي
الدُّنْيَا عَنْ سُخْطِكَ وَتَعَدِّي حُدُودِكَ دَائِدًا،

qəflət pəncəsindən fikrimizi açan qərar ver ki, onun əcaiblərinin öyüdlərini, möhkəm dağla-rın yerindən oyandılmazlıq vücuduyla belə ona dözə bilmədikləri başqa məsəlləri bizim qəlbimizə çatdır! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bərəkətiylə bizim zahiri

bəzəyimizə davamlıq bəxş et, qiyamət cərgəsində orananın istiliyini arıran susuzluq odumuzu onun vasitəsi ilə söndür. Məşhur olduğumuz vaxt, böyük vəhşətli gündə onun vasitəsi ilə bizə əmin-amanlıq paltarı geyindir! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bərəkətiylə bizim fəqirliyimizi, yoxsulluğumuzu aradan apar, həya-tın şirinliyini, ruzi genişliyini bizə sarı sövq et, bizi bəyənilməz xasiyyətlərdən, alçaq əxlaqdan uzaq et, küfrün çoxluğundan, nifaq düşüncələ-rindən hifz et ki, qiyamət meydanında Qur'ani Məcid bizə Sənin Behiştinə tərəf yol göstərmiş olsun. Bu dünyada Sənin qəzəbindən, Sənin dini sərhədlərindən qədəmlərimizi o yana qoymaqdan saxlasın,

وَلَمَّا عِنْدَكَ بَتَّحْلِيلِ حَالِهِ وَ تَحْرِيمِ حَرَامِهِ شَاهِدًا.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ هَوِّنْ بِالْقُرْآنِ عِنْدَ الْمَوْتِ
 عَلَى أَنْفُسِنَا كَرْبَ السِّيَاقِ، وَ جَهْدَ الْأَيْنِ، وَ تَرَادُفَ
 الْحَشَارِجِ إِذَا بَلَغَتِ النَّفُوسُ التَّرَاقِي، وَ قِيلَ مَنْ رَاقٍ؟
 وَ تَجَلَّى مَلَكُ الْمَوْتِ لِقَبْضِهَا مِنْ حُجْبِ الْغُيُوبِ، وَ رَمَاهَا
 عَنْ قَوْسِ الْمَنَايَا بِأَسْهُمِ وَخْشَةِ الْفِرَاقِ، وَ دَافَ لَهَا مِنْ
 دُعَافِ الْمَوْتِ كَأَسَا مَسْمُومَةِ الْمَذَاقِ، وَ دَنَا مِنَّا إِلَى
 الْآخِرَةِ رَحِيلٌ وَ انْطِلَاقٌ، وَ صَارَتِ الْأَعْمَالُ قَلَائِدَ فِي
 الْأَغْنَاقِ، وَ كَانَتِ الْقُبُورُ هِيَ الْمَأْوَى إِلَى مِيقَاتِ يَوْمِ
 التَّلَاقِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ بَارِكْ لَنَا فِي حُلُولِ
 دَارِ الْبَلَى، وَ طُولِ الْمُقَامَةِ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى، وَ اجْعَلِ
 الْقُبُورَ بَعْدَ فِرَاقِ الدُّنْيَا خَيْرَ مَنَازِلِنَا،

Sənin dərgahında halalını halal, haramını haram bilməyimizə şahid olsun!

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və Qur'anın bərəkətiylə ölüm vaxtı çətin can verməyi, nalə

etməyin çətinliyini bizə yüngül, asan buyur, həmçinin canlar xır-xıra yetişib nəfəslər saya düşdüyü: Müalicə edən kimdir? deyilən zaman ölüm mələyi ruhu qəbz etmək üçün gizli pərdələrdən aşkar olar, ayrılığın vəhşət-li oxlarını əcəl kamından canlara tərəf yollar, ölüm şərbətinin acılığını zəhərlə bulaşmış cam kimi canlara tökər. Bizim o biri dünyaya hərəkət etməyimiz yaxınlaşar, hər kəsin əməlləri kəndir kimi boynuna həlqə vurur, qəbrlər qiyamətə qədər bizim aramgahımız olarlar!

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və çürüklük evinə girişimizi, torpaq qatlarında qalmağımızın uzunluğunu bizə mübarək et, dünya-dan ayrılıqdan sonra korları bizim ən yaxşı mənzillərimiz qərar ver, ləhədlərin darlığını Öz rəhmətinlə bizdən ötrü geniş et, qiyamət meydanın hazır olanları qarşısında bizi həlakədici günahlarımıza görə rüsvay etmə, Qur'anın bərəkətindən möhkəm et,

وَأَفْسَحْ لَنَا بِرَحْمَتِكَ فِي ضَيْقٍ مَلَا حِدِنَا، وَلَا تَفْضَحْنَا
فِي حَاضِرِي الْقِيَامَةِ بِمُوبِقَاتِ آثَامِنَا. وَارْحَمْ بِالْقُرْآنِ فِي
مَوْقِفِ الْعَرْضِ عَلَيْكَ ذُلَّ مَقَامِنَا، وَثَبَّتْ بِهِ عِنْدَ
اضْطِرَابِ جِسْرِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْمَجَازِ عَلَيْهَا زَلَلِ أَقْدَامِنَا، وَ
نُورَ بِهِ قَبْلَ الْبَعْثِ سُدْفَ قُبُورِنَا، وَنَجِّنَا بِهِ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَشِدَائِدِ أَهْوَالِ يَوْمِ الطَّامَةِ وَبَيِّضْ وُجُوهَنَا
يَوْمَ تَسْوَدُ وُجُوهُ الظَّالِمَةِ فِي يَوْمِ الْحَسْرَةِ وَالنَّدَامَةِ، وَ
اجْعَلْ لَنَا فِي صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ وَدًّا، وَ لَا تَجْعَلِ الْحَيَاةَ
عَلَيْنَا نَكْدًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ كَمَا
بَلَغَ رِسَالَتَكَ، وَصَدِّعْ بِأَمْرِكَ، وَنَصِّحْ لِعِبَادِكَ. اللَّهُمَّ
اجْعَلْ نَبِيَّنَا-صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ - يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَقْرَبَ
النَّبِيِّينَ مِنْكَ مَجْلِسًا، وَ أَمَكْنَهُمْ مِنْكَ شَفَاعَةً، وَ أَجْلَّهُمْ

عِنْدَكَ قَدْرًا، وَ أَوْجَهَهُمْ عِنْدَكَ جَاهًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ شَرِّفْ بُنْيَانَهُ، وَ عَظِّمْ بُرْهَانَهُ،

qiyamət bərpa olmazdan qabaq qəbrlərimizin qaranlığına onunla nur bəxş et, qiyamət gününün hər cür qəmindən, o çətin günün qorxularından, çətinliklərindən bizə nicat ver, zülmkarların üzləri qaralacaq qəm, peşmançılıq günü bizim ürəyimizi ağ et, bizim dostluğumuzu mö'minlərin qəlblərində qərar ver, həyatı bizə ağır etmə!

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir ki, xəbərini çatdırdı göstərişini, əmrini aşkar etdi, bəndələrinin xeyirxahı idi. İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və meydanında məhzərinə ən yaxşı peyğəmbərlərdən qərar ver, Öz yanında şəfaətə olan qüdrətini hamıdan çox et, məqam mənzilətini yanında ən uca, məkanın ən abırlı qərar ver! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və kökünə ucalıq ver, dəlilini uca, güclü et. Bizi onun adəti ilə yaşat, onun dinində öldür, onun keçdiyi yolu keçənlərdən qərao ver, onun aşkar sünnəti ilə gedənlərdən et, ona mü'ti olanlardan qərar verib onun zümrəsində məhşur et, onun yanına daxil et, bizi onun camı ilə sirab et! İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir,

وَ ثَقَّلْ مِيزَانَهُ، وَ تَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ، وَ قَرِّبْ وَسِيلَتَهُ، وَ
بَيِّضْ وَجْهَهُ، وَ أَتِمَّ نُورَهُ، وَ ارْفَعْ دَرَجَتَهُ وَ أَحْيِنَا عَلَى
سُنَّتِهِ، وَ تَوَفَّنَا عَلَى مِلَّتِهِ وَ خُذْ بِنَا مِنْهَاجَهُ، وَ اسْلُكْ بِنَا
سَبِيلَهُ، وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ، وَ احْشُرْنَا فِي زُمْرَتِهِ،
وَ أَوْرِدْنَا حَوْضَهُ، وَ اسْقِنَا بِكَأْسِهِ وَ صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلَاةً تُبَلِّغُهُ بِهَا أَفْضَلَ مَا يَأْمُلُ مِنْ خَيْرِكَ

وَفَضْلِكَ وَكَرَامَتِكَ، إِنَّكَ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ، وَفَضْلٍ
كَرِيمٍ. اللَّهُمَّ اجْزِهِ بِمَا بَلَغَ مِنْ رِسَالَاتِكَ، وَ أَدَّى مِنْ
آيَاتِكَ، وَ نَصَحَ لِعِبَادِكَ، وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِكَ، أَفْضَلَ مَا
جَزَيْتَ أَحَدًا مِنْ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَ أَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ
الْمُصْطَفَيْنَ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

salam ki, onun səbəbiylə onu Səndən gözlədiyi ən
üstün kəramətinə, fəzlinə, xeyrinə çatdırasan, həqiqətən,
Sən, kəramətli ehsan, geniş rəhmət sahibisən! İlahi!
Peyğəmbərliyi yerinə yetirməyin, insanları ayətlərinlə
agah etməyin, yolunda cihad edən ən müqərrəb
mələklərindən seçilmiş elçi-lərindən hər birinə verdiyin ən
üstün mukafatı ona mərhəmət et! Haqqın salamı rəhmət
və bərəkəti olsun ona və pak soyuna!

(43)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نَظَرَ إِلَى
الْمُهَالِلِ:

أَيُّهَا الْخَلْقُ الْمُطِيعُ، الدَّائِبُ السَّرِيعُ، الْمُتَرَدِّدُ فِي مَنَازِلِ
التَّقْدِيرِ، الْمُتَصَرِّفُ فِي فَلَكِ التَّدْبِيرِ.

43-cü dua:

O Həzrətin təzə Aya baxdığı zaman etdiyi duası

Ey mü'ti olan məxluq, ey tələsərkən, çalışaraq hərəkət
edən, ey müəyyən mənzillərdə get-gəl edən, ey tədbirin
dairəsində yuvarlanan,

آمَنْتُ بِمَنْ نَوَّرَ بِكَ الظُّلَمَ، وَ أَوْضَحَ بِكَ الدُّهْمَ، وَ
 جَعَلَكَ آيَةً مِنْ آيَاتِ مُلْكِهِ، وَ عَلَامَةً مِنْ عَلَامَاتِ سُلْطَانِهِ،
 وَ امْتَهَنَكَ بِالزِّيَادَةِ وَ النُّفُصَانِ، وَ الطُّلُوعِ وَ الْأُفُولِ، وَ
 الْإِنَارَةِ وَ الْكُسُوفِ، فِي كُلِّ ذَلِكَ أَنْتَ لَهُ مُطِيعٌ، وَ إِلَى
 إِرَادَتِهِ سَرِيعٌ سُبْحَانَهُ مَا أَعْجَبَ مَا دَبَّرَ فِي أَمْرِكَ وَ
 أَلْطَفَ مَا صَنَعَ فِي شَأْنِكَ جَعَلَكَ مِفْتَاحَ شَهْرِ حَادِثٍ لِأَمْرِ
 حَادِثٍ فَاسْأَلِ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبَّكَ، وَ خَالِقِي وَ خَالِقَكَ، وَ
 مُقَدِّرِي وَ مُقَدِّرَكَ، وَ مُصَوِّرِي وَ مُصَوِّرَكَ: أَنْ يُصَلِّيَ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَنْ يَجْعَلَكَ هِلَالَ بَرَكَاتٍ لَا تَمَحُّهَا
 الْأَيَّامُ، وَ طَهَارَةٍ لَا تُدْنِسُهَا الْأَثَامُ هِلَالَ أَمْنٍ مِنَ الْآفَاتِ،
 وَ سَلَامَةٍ مِنَ السَّيِّئَاتِ، هِلَالَ سَعْدٍ لَا نَحْسَ فِيهِ، وَ يُمْنٍ
 لَا نَكْدَ مَعَهُ، وَ يُسْرٍ لَا يُمَارِجُهُ عُسْرٌ، وَ خَيْرٍ لَا يَشُوبُهُ
 شَرٌّ، هِلَالَ أَمْنٍ وَ إِيْمَانٍ وَ نِعْمَةٍ وَ إِحْسَانٍ وَ سَلَامَةٍ وَ
 إِسْلَامٍ.

Sənin səbəbinlə qaranlıqları işıqlandırana, çətinliklə
 tapılanı aşkar edənə, Səni özünün qalibiyyət
 nişanələrindən biri edənə, Öz qüdrət nişanələrindən biri
 nişan verənə, bə'zən Səni tam, bə'zən naqis edənə, bə'zən
 batırıb bə'zən çıxarana, bə'zən nurlu, bə'zən tutqun edənə
 iman gətirdim. Bütün bunlarda ona təslimsən, o
 münəzzəhdir, Sənin barəndəki tədbiri necə də qəribədir,
 Sənin haqqında etdiyi işi necə də dəqiqdir, yeni iş üçün
 səni təzə ayın açarı etdi, beləliklə səni və məni yaradan,
 sənin və mənim Rəbbim olan sənə və mənə surət verən,
 sənin və mənim cilovum qüdrətinin əlində olan Allahdan
 istəyirəm ki, Muhəmməd və onun soyuna salam yetirsin
 və səni bərəkət ayı qərar versin ki, ruzigarın ötməsi onu
 aradan aparmasına günahların bulaşdırmadığı pak bir ay
 etsin, bəlalardan nicat hilalı, pisliklərdən salamatlıq,

nəhslikdən uzaq olan xoş tale hilalı, müsibətsiz xşluq, çətinliksiz rahatlıq, şərsiz xeyir, iman və əmin-amanlıq hilalı, ehsan və ne'mət, sağlamlıq və islam hilalı olsun.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ أَرْضَى مَنْ
طَلَعَ عَلَيْهِ، وَارْزُقِي مَنْ نَظَرَ إِلَيْهِ، وَاسْعِدْ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ
فِيهِ، وَوَقِّفْنَا فِيهِ لِلتَّوْبَةِ، وَاعْصِمْنَا فِيهِ مِنَ الْخَوْبَةِ، وَ
احْفَظْنَا فِيهِ مِنْ مُبَاشَرَةِ مَعْصِيَتِكَ وَأَوْزَعْنَا فِيهِ شُكْرَ
نِعْمَتِكَ، وَالْبَسْنَا فِيهِ جُبْنَ الْعَافِيَةِ، وَاتَّمِمْ عَلَيْنَا بِاسْتِكْمَالِ
طَاعَتِكَ فِيهِ الْمِنَّةَ، إِنَّكَ الْمَنَّانُ الْحَمِيدُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizi bu ayın onlara çıxdığı ən razı kəslərdən qərar ver, o aya baxanların ən pakizəsi, onda Sənin bəndəliyinə çalışanların ən səadət-lisi qərar ver. Bu ayda bizə tövbə etməyən mərhəmət et, günahdan qoru, itaətsizliyinə qurşanmaqdan saxla, ne'mətinə şükr etməyimizə ehsan et, bizə sağlamlıq və əmin-amanlıq libası geyindir, tam itaətlə bu aydan bizə olan ne'mətini tamamla, çünki Sən bəxşiş edən, şükrə-tə'rifə layiqsən, Allahın səlatü-salamı olsun Muhəmməd və onun pak, pakizə soyuna.

(44)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا دَخَلَ شَهْرُ
رَمَضَانَ:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِحَمْدِهِ، وَجَعَلَنَا مِنْ أَهْلِهِ لِنَكُونَ
لِإِحْسَانِهِ مِنَ الشَّاكِرِينَ، وَلِيَجْزِيَنَا عَلَى ذَلِكَ جَزَاءَ
الْمُحْسِنِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي حَبَانَا بِدِينِهِ،

44-cü dua:

O Həzrətin Ramazan ayı yetdikdə etdiyi duası

Özünə həmd etməyən bizə yol göstərən Allaha həmd olsun, həmd etməyə layiq görənə, yol göstərdi ki, ehsanına şükr edənlərdən olaq, bu işlə bizə yaxşılardan mükafatını verənə həmd olsun. Dinini bizə ehsan edənə, bizi dininə seçənə,

وَ اخْتَصَّنا بِمِلَّتِهِ، وَ سَبَّلَنا فِي سُبُلِ إِحْسَانِهِ لِنَسْلُكَها
بِمَنِّهِ إِلَى رِضْوَانِهِ، حَمْدًا يَتَقَبَّلُهُ مِنَّا، وَ يَرْضَى بِهِ عَنَّا
وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ مِنْ تِلْكَ السُّبُلِ شَهْرَهُ شَهْرَ
رَمَضَانَ، شَهْرَ الصِّيَامِ، وَ شَهْرَ الْإِسْلَامِ، وَ شَهْرَ الطَّهْوَرِ،
وَ شَهْرَ التَّمْحِيصِ، وَ شَهْرَ الْقِيَامِ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ،
هُدًى لِلنَّاسِ، وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانِ فَأَبَانَ فَضِيلَتَهُ
عَلَى سَائِرِ الشُّهُورِ بِمَا جَعَلَ لَهُ مِنَ الْحُرُمَاتِ الْمَوْفُورَةِ،
وَ الْفَضَائِلِ الْمَشْهُورَةِ، فَحَرَّمَ فِيهِ مَا أَحَلَّ فِي غَيْرِهِ
إِعْظَامًا، وَ حَجَرَ فِيهِ الْمَطَاعِمَ وَ الْمَشَارِبَ إِكْرَامًا، وَ جَعَلَ
لَهُ وَقْتًا بَيْنًا لَا يُجِيزُ - جَلَّ وَ عَزَّ - أَنْ يَقْدَمَ قَبْلَهُ، وَ لَا يَقْبَلَ
أَنْ يُؤَخَّرَ عَنْهُ. ثُمَّ فَضَّلَ لَيْلَةَ وَاحِدَةٍ مِنْ لَيَالِيهِ عَلَى لَيَالِي
أَلْفِ شَهْرٍ، وَ سَمَّاها لَيْلَةَ الْقَدْرِ، تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَ الرُّوحِ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ، دَائِمُ الْبَرَكَاتِ إِلَى طُلُوعِ
الْفَجْرِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ بِمَا أَحْكَمَ مِنْ قَضَائِهِ.

ehsan yollarında hərəkətə gətirənə həmd olsun. Bu cür etdi ki, lütfü ilə razılığına sarı hərəkət edək. Bir həmd ki, bizdən qəbul etsin, onun səbəbi ilə razı qalsın. Həmd olsun o Allaha ki, o yollardan birini də Ramazan ayı qərar verdi, orucluq ayı, İslam ayı, təharət ayı, imtahan ayı, qiyam ayı, bir ay ki, bir ay hidayət nişanələrinin

aydınlaşması, haqqın batıldən ay seçilməsi üçün onda Qur'anı insanların hidayətinə nazil etdi və bununla ayın başqa aylardan üstün olub ondakı hörmətlərlə bol etdi, beləliklə başqa zamanlarda olan halalları haram etdi, onu əziz tutmaq üçün onda yemək içməyi qadağan etdi, onun üçün müəyyən bir zaman qərar verdi ki, izzət və cəlal sahibi olan Allah ondan irəli keçməyə icazə vermir, ondan geriye düşməyi də qəbul etmir, sonra gecələrinin birini başa q bir ayın gecələrindən üstün etdi, və onu Qədr gecəsi adlandırdı ki, o gecə mələklər və Ruh Pərvərdigarlarının əmri ilə hər bir iş üçün nazil olurlar və cəzası ilə hökm etdiyi istədiyi bəndələrinə o gecə dan yeri ağara-nadək daim bərəkət, əmin-amanlıqdır.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَآلِهِمْنَا مَعْرِفَةَ فَضْلِهِ وَ
إِجْلَالَ حُرْمَتِهِ، وَالتَّحَفُّظَ مِمَّا حَظَرْتَ فِيهِ، وَأَعِنَّا عَلَى
صِيَامِهِ بِكَفِّ الْجَوَارِحِ عَنْ مَعَاصِيكَ، وَاسْتِعْمَالِهَا فِيهِ بِمَا
يُرْضِيكَ حَتَّى لَا نَصْغِيَ بِأَسْمَاعِنَا إِلَى لَغْوٍ، وَلَا نُسْرِعَ
بِأَبْصَارِنَا إِلَى لَهْوٍ وَحَتَّى لَا نَبْسُطَ أَيْدِينَا إِلَى مَحْظُورٍ،
وَلَا نَخْطُو بِأَقْدَامِنَا إِلَى مَحْجُورٍ، وَحَتَّى لَا نَعِيَ بِطُؤُنِنَا
إِلَّا مَا أَحَلَّلْتَ، وَلَا تَنْطِقَ أَلْسِنَتُنَا إِلَّا بِمَا مَثَلْتَ، وَلَا نَتَكَلَّفَ
إِلَّا مَا يُدْنِي مِنْ ثَوَابِكَ، وَلَا نَتَعَاطَى إِلَّا الَّذِي يَبْقَى مِنْ
عِقَابِكَ، ثُمَّ خَلِّصْ ذَلِكَ كُلَّهُ مِنْ رِئَاءِ الْمُرَائِينَ، وَ سُمْعَةِ
الْمُسْمِعِينَ، لَا نَشْرَكَ فِيهِ أَحَدًا دُونَكَ، وَلَا نَبْتَغِي فِيهِ
مُرَادًا سِوَاكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bu ayın üstünlüyünü tanımağı, onu əziz tutmağı, o ayda haramlardan çəkinməyi bizə ilham et, onda oruc tutub oruc tutub bədən əzalarımızı günahlardan qorumaqda, onları Sənin razı qaldığın yerlərdə işə

salmaqda bizə yardım et ki, qulağımızla boş sözlərə qulaq asmayaq, gözlə-rimizlə batilin tamaşasına tələsməyək əlləri-mizi harama uzatmayaq, Sənin qadağan etdiyin yerə addım atmayaq, qarınlarımız halaldan başqa şeylə dolmasın, dillərimiz Sənin dediklərindən savayı, başqa şeylərə açılmasın, razılığına səbəb olacaq işdən savayı heç bir iş üçün sə'y göstərməyək, əzabından saxlayacaq başqa şeyləri öyrənməyək, sonra bütün bunları riyakarların özünü göstərməsindən, şöhrət tələblərin şöhrə-tindən xalis və pak et, bir cür ki, kimsənin bu işdə Səninlə yanaşı şərik etməyək, Səndən savayı ayrı bir məqsədimiz olmasın.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bu ayda beş vaxt namazı vaxtını bildirib hədlərini müəyyən edərək şərtlərini bəyan etdiyi kimi tanımağa agah et, bizi onun dərəcələrinə yetənlərin dərəcəsində rüknlərini qoruyanların zümərəsində,

وَقَفْنَا فِيهِ عَلَى مَوَاقِيتِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ بِحُدُودِهَا
الَّتِي حَدَّدْتَ، وَفُرُوضِهَا الَّتِي فَرَضْتَ، وَظَانِفِهَا الَّتِي
وَضَفْتَ، وَأَوْقَاتِهَا الَّتِي وَقَّتَ وَأَنْزَلْنَا فِيهَا مَنْزِلَةَ الْمُصِيبِينَ
لِمَنْزِلِهَا، الْحَافِظِينَ لِأَرْكَانِهَا، الْمُؤَدِّينَ لَهَا فِي أَوْقَاتِهَا
عَلَى مَا سَنَّهُ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ -صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فِي
رُكُوعِهَا وَسُجُودِهَا وَجَمِيعِ فَوَاضِلِهَا عَلَى أَتَمِّ الطُّهُورِ وَ
أَسْبَغِهِ، وَأَبْيَنِ الْخُشُوعِ وَ أَبْلَغِهِ. وَوَقَّفْنَا فِيهِ لِأَنْ نَصِلَ
أَرْحَامَنَا بِالْبِرِّ وَالصَّلَةِ، وَأَنْ نَتَعَاهَدَ جِيرَانَنَا بِالْإِفْضَالِ
وَالْعَطِيَّةِ، وَأَنْ نُخَلِّصَ أَمْوَالَنَا مِنَ التَّبِعَاتِ، وَ أَنْ نُطَهِّرَهَا
بِإِخْرَاجِ الزَّكَّوَاتِ، وَأَنْ نُرَاجِعَ مَنْ هَاجَرَنَا، وَأَنْ نُنْصِفَ
مَنْ ظَلَمَنَا، وَأَنْ نُسَالِمَ مَنْ عَادَانَا حَاشَى مَنْ عُوْدِي فِيكَ
وَ لَكَ، فَإِنَّهُ الْعَدُوُّ الَّذِي لَا نُؤَالِيهِ، وَ الْحِزْبُ الَّذِي لَا

نُصَافِيهِ. وَأَنْ نَتَقَرَّبَ إِلَيْكَ فِيهِ مِنَ الْأَعْمَالِ الزَّائِكِيَةِ بِمَا
تُطَهِّرُنَا بِهِ مِنَ الذُّنُوبِ، وَتَعْصِمُنَا فِيهِ مِمَّا نَسْتَأْنِفُ مِنْ
الْعُيُوبِ، حَتَّى لَا يُورَدَ عَلَيْكَ أَحَدٌ مِنْ مَلَائِكَتِكَ إِلَّا دُونَ
مَا نُورَدُ مِنْ أَبْوَابِ الطَّاعَةِ لَكَ، وَ أَنْوَاعِ الْقُرْبَةِ إِلَيْكَ.

onu öz vaxtlarında yerinə yetirənlərdən, peyğəmə-bərin-Sənin səlātü salamın ona və soyuna olsun açıqladığı kimi, rüku dərəcələrdə bütün ali qaydaları ilə kamil təharəti, ən üstün səmimiyyəti ilə yetirənlərdən qərar ver.

Yardım et ki, bu ayda qohumlarımıza birləşib onlara yaxşılıq edək, qonşularımıza bəxşiş yolu ilə əhsan edək, mallarımızı mubahlardan təmizləyək, zəkat çıxarmaqla onu pak edək, onunla bizdən küsənlə barışib bizə zülm edənə insaf göstərək, düşmənlə mülayim davranaq, yalnız Sənin düşmənin müstəsna olmaqla, qəlbimiz onunla barışmasın; Bizə yardım et ki, o ayda Sənə yaxınlaşmaq, yaxşı əməl etməklə pisliklərdən pak et, təzə eyblərdən saxla ki, mələklərindən heç biri Sənə itaət üçün əmələ gətirdiklərimizdən aşağı dərəcəli bir əməl təqdim etməsinlər.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الشَّهْرِ، وَ بِحَقِّ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ
فِيهِ مِنْ ابْتِدَائِهِ إِلَى وَقْتِ فَنَائِهِ: مِنْ مَلَكٍ قَرَّبْتَهُ، أَوْ نَبِيٍّ
أَرْسَلْتَهُ، أَوْ عَبْدٍ صَالِحٍ اخْتَصَصْتَهُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَهْلَنَا فِيهِ لِمَا وَعَدْتَ أَوْلِيَاءَكَ مِنْ
كَرَامَتِكَ، وَ أَوْجِبْ لَنَا فِيهِ مَا أَوْجَبْتَ لِأَهْلِ الْمُبَالِغَةِ فِي
طَاعَتِكَ، وَ اجْعَلْنَا فِي نَظْمٍ مَنْ اسْتَحَقَّ الرَّفِيعَ الْأَعْلَى
بِرَحْمَتِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ جَنِّبْنَا الْإِلْحَادَ
فِي تَوْحِيدِكَ، وَ التَّقْصِيرَ فِي تَمْجِيدِكَ، وَ الشُّكَّ فِي دِينِكَ،
وَ الْعَمَى عَنِ سَبِيلِكَ، وَ الْإِغْفَالَ لِحُرْمَتِكَ، وَ الْإِنْخِدَاعَ

لَعْدُوكَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ
إِذَا كَانَ لَكَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ لَيَالِي شَهْرِنَا هَذَا رَقَابٌ
يُغْتَفَى عَنْكَ، أَوْ يَهْبُهَا صَفْحُكَ فَاجْعَلْ رَقَابَنَا مِنْ تِلْكَ
الرَّقَابِ، وَ اجْعَلْنَا لِشَهْرِنَا مِنْ خَيْرِ أَهْلِ وَ أَصْحَابِ.

Ey mənim Rəbbim, Səni Ramazan ayına, onun əvvəlindən sonunadək Sənə bəndəliyə başlayana, özünün qürb məqamına yaxınlaşdırdığın mələyə, hidayətə gətirdiyin peyğəmbərə, yaxud seçdiyin saleh bir bəndəyə and verirəm ki, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bu ayda bizi övliyalarına verdiyin və'də layiq et, itaət əhlinə zəhməti üçün qərar verdiyini bizə də nəsib et, rəhmətin sayəsində bizi Sənin yanında ən uca məqamlara yetənlərin zümrəsində qərar ver.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizi tohidində azmaqdan, Səni sitayiş etməkdə səhlənkarlıq göstərməkdən, dininə şəkk etməkdən, yoluna kor olmaqdan haram etdiklərinə saymazyana yanaşmaqdan uzaqlaşdır.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizi bu ayın gecələrindən hər birində bəcşişinlə bəndələrindən azad etdiklərindən, yaxud əfvin onları bağışladıqlarından qərar ver, bizi Ramazan ayı üçün onun ən yaxşı dostlarından et.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اَمْحَقْ ذُنُوبَنَا مَعَ
اَمْحَاقِ هِلَالِهِ، وَ اسْلُخْ عَنَّا تَبِعَاتِنَا مَعَ اَنْسِلَاحِ اَيَّامِهِ حَتَّى
يَنْقُضِيَ عَنَّا وَ قَدْ صَفَّيْتَنَا فِيهِ مِنَ الْخَطِيئَاتِ، وَ اَخْلَصْتَنَا
فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اِنْ مِلْنَا
فِيهِ فَعَدِّلْنَا، وَ اِنْ زَغَا فِيهِ فَقَوِّمْنَا، وَ اِنْ اَشْتَمَلَ عَلَيْنَا
عَدُوُّكَ الشَّيْطَانُ فَاسْتَنْقِذْنَا مِنْهُ. اللَّهُمَّ اشْحَنْهُ بِعِبَادَتِنَا اِيَّاكَ،

وَزَيْنَ أَوْقَاتَهُ بِطَاعَتِنَا لَكَ، وَ أَعَنَّا فِي نَهَارِهِ عَلَى
صِيَامِهِ، وَ فِي لَيْلِهِ عَلَى الصَّلَاةِ وَ التَّضَرُّعِ إِلَيْكَ، وَ
الْخُشُوعِ لَكَ، وَ الدَّلَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ حَتَّى لَا يَشْهَدَ نَهَارُهُ عَلَيْنَا
بِغَفْلَةٍ، وَ لَا لَيْلُهُ بِتَفْرِيطٍ. اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْنَا فِي سَائِرِ الشُّهُورِ
وَ الْأَيَّامِ كَذَلِكَ مَا عَمَّرْتَنَا، وَ اجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ، وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ
مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ،

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam
yetir, və Ramazan ayanın sona yetməsi ilə günahla-rımızı
da sona yetir, günlərinin ötməsi ilə günahlarımızın
aqibətini də bizdən uzaqlaşdır ki, bizdən günahlarımızı
yumaqla, xətlərimizi pak etməklə bitsin.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna
salam yetir və əgər bu ayda azarlıqsa Sən bizi ədəblən-dir,
doğru yoldan dönəriksə Sən bizi sabit qədəm et, əgər
düşmənin Şeytan bizə rücah olarsa Sən bizi ondan xilas et.

Ey mənim Rəbbim, bu ayı ibadətımızlə doldur,
vaxtlarını Sənə ibadət etməklə zinətləndir, gündüzündə
oruc tutmağa, gecəsində Sənin huzu-runda namaz qılıb
nalə etməyə, qarşında təslim olmağa yardım et ki,
gündüzü qəflətimizə, gecəsi də təqsirimizə şahid olmasın.

Ey mənim Rəbbim, bizi sağ saxladığın qalan
ömrümüzün bütün aylarında belə et, bizi Behiştin varisi
olub orada əbədi qalan bəndələrindən qərar ver, o
bəndələr ki, sahib olduqları hər şeyi haqq yolunda bəxşiş
edərlər, halbuki qəlbləri

أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ، وَ مِنَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي
الْخَيْرَاتِ وَ هُمْ لَهَا سَابِقُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،
فِي كُلِّ وَقْتٍ وَ كُلِّ أَوَانٍ وَ عَلَى كُلِّ حَالٍ عَدَدَ مَا صَلَّيْتَ

عَلَى مَنْ صَلَّيْتَ عَلَيْهِ، وَ أَضْعَافَ ذَلِكَ كُلِّهِ بِالْأَضْعَافِ
الَّتِي لَا يُحْصِيهَا غَيْرُكَ، إِنَّكَ فَعَّالٌ لِمَا تُرِيدُ.

Rəbblərinə sarı qayıtmaqdan qorxu içindədirlər, xeyrinə tələsənlərdən, bu işlərdə hamıdan öndə gedənlərdən qərar ver.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və hər vaxt, hər zaman və hər halda başqa-larına yetirdiyin bir salam ölçüsü ilə, o sala-mın bir neçə bərabəri, bir cür ki, kimsə onu saya bilməsinə qüdrət tapmasın, həqiqətən də Sən istədiyini edirsən.

(45)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي وَدَاعِ شَهْرِ
رَمَضَانَ:

اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَرُغَبُ فِي الْجَزَاءِ وَ يَا مَنْ لَا يَنْدُمُ عَلَى
الْعَطَاءِ وَ يَا مَنْ لَا يُكَافِي عَبْدُهُ عَلَى السَّوَاءِ. مَنَّكَ ابْتِدَاءً،
وَ عَفْوُكَ تَفْضُّلاً، وَ عُقُوبَتُكَ عَدْلٌ، وَ قَضَاؤُكَ خَيْرَةٌ إِنَّ
أَعْطَيْتَ لَمْ تَنْسُبْ عَطَاءَكَ بِمَنْ، وَ إِنْ مَنَعْتَ لَمْ يَكُنْ مَنُوعًا
تَعْدِيًا.

45-ci dua:

O Həzrətin mübarək Ramazan ayı ilə vidalaşması.

Ey bəndələrinə etdiyin ehsanın əvəzində mükafat istəməyən, əta və lütf göstərməkdən peşiman olmayan Rəbbim.

Ey bəndəsinə muzzdunu əməlindən ödəyən, ne'mətin layiq olmayan bəndələrinə yetər, əfvin ehsan, cəza verməyin ədalət, cəzan xeyrin özüdür. əgər bəxşiş etsən

onu minətlə bulaşdırmazsan, mərhəmət göstərməməyin
zəlm üzündən deyil,

تَشْكُرُ مَنْ شَكَرَكَ وَ أَنْتَ أَلْهَمْتَهُ شُكْرَكَ. وَ تَكْفِي مَنْ
حَمَدَكَ وَ أَنْتَ عَلَّمْتَهُ حَمْدَكَ. تَسْتُرُ عَلَى مَنْ لَوْ شِئْتَ
فَضَحْتَهُ، وَ تَجُودُ عَلَى مَنْ لَوْ شِئْتَ مَنَعْتَهُ، وَ كِلَاهُمَا
أَهْلٌ مِنْكَ لِلْفَضِيحَةِ وَ الْمَنَعِ غَيْرَ أَنَّكَ بَنَيْتَ أَفْعَالَكَ عَلَى
التَّفْضِيلِ، وَ أَجَرَيْتَ قُدْرَتَكَ عَلَى التَّجَاوُزِ. وَ تَلَقَّيْتَ مَنْ
عَصَاكَ بِالْحِلْمِ، وَ أَمَهَلْتَ مَنْ قَصَدَ لِنَفْسِهِ بِالظُّلْمِ،
تَسْتَنْظِرُهُمْ بِأَنَاتِكَ إِلَى الْإِنَابَةِ، وَ تَتْرُكُ مُعَاجَلَتَهُمْ إِلَى
التَّوْبَةِ لِكَيْلَا يَهْلِكَ عَلَيْكَ هَالِكُهُمْ، وَ لَا يَشْقَى بِنِعْمَتِكَ
شَقِيَّهُمْ إِلَّا عَنْ طَوْلِ الْإِعْذَارِ إِلَيْهِ، وَ بَعْدَ تَرَادُفِ الْحُجَّةِ
عَلَيْهِ، كَرَمًا مِنْ عَفْوِكَ يَا كَرِيمُ، وَ عَائِدَةً مِنْ عَطْفِكَ يَا
حَلِيمُ. أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِعِبَادِكَ بَابًا إِلَى عَفْوِكَ، وَ سَمَّيْتَهُ
التَّوْبَةَ، وَ جَعَلْتَ عَلَى ذَلِكَ الْبَابِ دَلِيلًا مِنْ وَحْيِكَ لِئَلَّا
يَضِلُّوا عَنْهُ، فَقُلْتَ - تَبَارَكَ اسْمُكَ - :

Sənə şükr edənə minnətdar olarsan, halbuki şükr
etməyi ona Sən özün imkan etmisən, Sənə həmd-səna
edənə mükafat verirsən, halbuki o sita-yişi Sən özün ona
tə'lim vermisən, istədiyin təqdirdə rüsvay edə biləcəyin
bəndənin üzərinə pərdə örtürsən, istədiyin halda əsirgəyə
bilərkən ehsan edərsən, bir halda ki, hər insan
əsirgən-il-məyə və rüsvay olunmağa layiqdirlər, lakin Sən
bütün işlərinin təməlini lütf əsasında qoymusan, qüdrətin
əfv etmək əsasında qərar vermisən, Səninlə müxalifətə
qalxana mülayimliklə qarşı-laşırsan, özünə zəlm edənə
məhlət verirsən, səbr edib mülayimliyinə özün məhlət
verirsən ki, Sənə sarı qayıtsınlar, günahları cəza verməkdə
tələs-mirsən ki, tövbə etsinlər ki, onlardan həlak olan-lar

Sənin razılığın olmadan həlak olmasın, bəd-bəxtləri ne'mətinlə qara bəxt olmasın, məgər ki, bəhanəni kəsib onlara olan hərtərəfli höccəti sona yetirməkdən sonra, bütün bu əfv əvəzində ehsan Sənin lütfündəndir, ey kərim olan Allah. Bəndələrinin üzünə bəxşişinə səi bir qapı açan Sənsən, onu tövbə qapısı adlandırmısan, açıq qapıya öz vəhyinlə bir yol göstərən qərar vermişən ki, onu itirməsinlər,

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمُ
سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ. يَوْمَ
لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ، نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَ بَأْيَمَانِهِمْ، يَقُولُونَ: رَبَّنَا آتِنَا نُورَنَا، وَ اغْفِرْ
لَنَا، إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. فَمَا عُذْرُ مَنْ أَغْفَلَ دُخُولَ
ذَلِكَ الْمَنْزِلِ بَعْدَ فَتْحِ الْبَابِ وَ إِقَامَةِ الدَّلِيلِ؟ وَ أَنْتَ الَّذِي
زِدْتَ فِي السَّوْمِ عَلَىٰ نَفْسِكَ لِعِبَادِكَ، تُرِيدُ رَبِّحَهُمْ فِي
مُتَاجَرَتِهِمْ لَكَ، وَ فَوْزَهُمْ بِالْوَفَادَةِ عَلَيْكَ، وَ الزِّيَادَةَ مِنْكَ،
فَقُلْتَ - تَبَارَكَ اسْمُكَ وَ تَعَالَيْتَ - : مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ
عَشْرُ أَمْثَالِهَا، وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلُهَا. وَ
قُلْتَ: مِثْلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمِثْلِ حَبَّةٍ
أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ، وَ اللَّهُ

يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ،

adın uca və mübarəkdir Sən özün buyurmusan: Bir daha günaha sarı dönməməklə Rəbbində sarı qayıdın ki, bəlkə Allah sizin günahlarınızdan keçib sizi ağacları altından çaylar axan bağlara nail etsin; O gün Allah peyğəmbər və ona iman gətirənləri xar etməz, halbuki nurları önlə-rindən və sağ tərəflərindən nur parladığı halda deyərlər: Ey Rəbbimiz, nurumuzu kamil et, bizi

əfvinə nail et ki, Sən, hər şeyə qadirsən. Belə isə qapısı açılıb dəlili üzə çıxarılarkən o evə girməkdən qəflət edənin üzrü nə olacaqdır?

Sənsən ki, bəndələrinlə etdiyin sövdədə Öz bəxşişinə artırmısan ki, aparsınlar, Sənə sarı hərəkətdə kama yetsinlər, Səndən daha çox bəhrə-mənd olsunlar, elə buna görə də Sən özün-adın mübarəkdir, çox ulusan-buyurmusan: «Hər kəs yaxşılıq edərsə on bərabər əvəzi olacaqdır və hər kəs pislik edərsə onun mislindən artıq cəza görməz»-həmçinin buyurmusan: «Mallarını Allah yolunda infaq edənlərin məsəli hər budaqda yeddi sünbül gətirən dənə kimidir ki, hər sünbül gətirən dənə kimidir ki, hər sünbüldə də yüz dənə vardır və Allah istədiyi kimsə üçün onu bir neçə qat artırar»

و قُلْتَ: «مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً.» وَمَا أَنْزَلْتَ مِنْ نِظَائِرٍ هُنَّ
فِي الْقُرْآنِ مِنْ تَضَاعِيفِ الْحَسَنَاتِ. وَ أَنْتَ الَّذِي دَلَّلْتَهُمْ
بِقَوْلِكَ مِنْ غَيْبِكَ وَ تَرَّغِيبِكَ الَّذِي فِيهِ حِطُّهُمْ عَلَى مَا لَوْ
سَتَرْتَهُ عَنْهُمْ لَمْ تُدْرِكْهُ أَبْصَارُهُمْ، وَلَمْ تَعِهِ أَسْمَاعُهُمْ، وَلَمْ
تَلْحَقْهُ أَوْهَامُهُمْ، فَقُلْتَ: اذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ، وَاشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ، وَ قُلْتَ: لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ، وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ
إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ. وَ قُلْتَ: ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ، إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ، فَسَمَّيْتَ
دُعَاءَكَ عِبَادَةً، وَتَرَكْتَهُ اسْتِكْبَارًا، وَتَوَعَّدْتَ عَلَى تَرْكِهِ
دُخُولَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ. فَذَكَرُواكَ بِمَنَّاكَ، وَشَكَرُواكَ بِفَضْلِكَ،
وَدَعَوْكَ بِأَمْرِكَ،

Və buyurmusan: «Allaha gözəl borc verən kimidir ki, Allah da onu bir neçə qat artırsın?»

Yaxşı əməlləri bir neçə qat artırmağın barədə verdiyin və'd və bu kimi misallar Qur'anında çox yerlərdə nazil

etmişən, qeybindən söz salmağınla, faydalarına rəğbətləndirdiyinin səbəbi ilə onları elə şeyə hidayət etmişən ki, əgər onlardan gizli saxladığın gözləri dərk etməz, qulaqları anlamazdı, fikirləri ona yetməzdı çünki buyurmusan: «Məni yad edin ki, Mən də sizi yad edim, Mənə şükr edin və nankor olmayın» və buyurmusan: «əgər şükr etsəniz Sizə olan ne'mətlərimi artıracaqağam, əgər küfr etsəniz, həqiqətən də Mənim əzabım şiddətlidir».

Və buyurmusan: «Məni çağırın ki, dualarınızı qəbul edim, Mənə ibadət etməyə təkəbbür göstərənlər tezliklə xar və zəlil halda Cəhənnəmə girəcəklər».

Belə olduqda dua və raz-niyazı ibadət, onu tərk etməyi təkəbbürlük adlandırmısan və duanın tərk edilməsi ilə zəlil və rüsveyçılıqla Cəhənnəmə girməklə qorxutmusan.

Buna görə həqiqi bəndələrin ne'mətinlə Səni yad etdilər, bəxşişinlə Sənə şükr etdilər, əmrinlə dua etməyə qalxdılar, bol bəxşişini almaq xatirinə sədəqə verdilər,

و تَصَدَّقُوا لَكَ طَلْبًا لِمَزِيدِكَ، وَفِيهَا كَانَتْ نَجَاتُهُمْ مِنْ غَضَبِكَ، وَفُوزُهُمْ بِرِضَاكَ. وَلَوْ دَلَّ مَخْلُوقٌ مَخْلُوقًا مِنْ نَفْسِهِ عَلَى مِثْلِ الَّذِي دَلَلْتَ عَلَيْهِ عِبَادَكَ مِنْكَ كَانَ مَوْصُوفًا بِالْإِحْسَانِ، وَمَنْعُوتًا بِالْأَمْتِنَانِ، وَمَحْمُودًا بِكُلِّ لِسَانٍ، فَلَكَ الْحَمْدُ مَا وَجَدَ فِي حَمْدِكَ مَذْهَبٌ، وَ مَا بَقِيَ لِلْحَمْدِ لَفْظٌ تُحْمَدُ بِهِ، وَ مَعْنَى يَنْصَرِفُ إِلَيْهِ. يَا مَنْ تَحَمَّدَ إِلَى عِبَادِهِ بِالْإِحْسَانِ وَالْفَضْلِ، وَ غَمَرَهُمْ بِالْمِنَّ وَالطُّوْلِ، مَا أَفْشَى فِينَا نِعْمَتَكَ، وَ أَسْبَغَ عَلَيْنَا مِنتَكَ، وَ أَحْصَانَا بِبِرِّكَ هَدَيْتَنَا لِدِينِكَ الَّذِي اصْطَفَيْتَ، وَ مِلَّتَكَ الَّتِي ارْتَضَيْتَ، وَ سَبِيلَكَ الَّذِي سَهَّلْتَ، وَ بَصَّرْتَنَا الزُّلْفَةَ لَدَيْكَ، وَ الْوُصُولَ إِلَى كَرَامَتِكَ اللَّهُمَّ وَ أَنْتَ جَعَلْتَ مِنْ صَفَايَا تِلْكَ الْوُظَائِفِ، وَ خَصَائِصِ تِلْكَ الْفُرُوضِ شَهْرَ رَمَضَانَ

الَّذِي اخْتَصَصْتَهُ مِنْ سَائِرِ الشُّهُورِ، وَ تَخَيَّرْتَهُ مِنْ جَمِيعِ
الْأَزْمِنَةِ وَالْأَيَّامِ، وَأَثَرْتَهُ عَلَى كُلِّ أَوْقَاتِ السَّنَةِ بِمَا
أَنْزَلْتَ فِيهِ مِنَ الْقُرْآنِ وَالنُّورِ،

onların Sənin qəzəbindən yeganə xilas yolu, razılığına
yetmək üçün bir yol var idisə onda idi.

Və əgər bir məxluq başqa bir məxluqu sənin öz
bəndələrinin hidayət etdiyin kimi hidayət etsəydi ehsan
sahibi kimi şöhrət tapar, bəxşiş və ətə sahibi kimi məhşur
olardı, və hər bir dildə ona həmd-səna edib təriflər
deyərdilər;

Belə olduqda imkanı oluncaya qədər Sənə həmd
olsun, Sənə həmd üçün söz tapılanadək, həmdə dönən bir
mə'na qalanadək.

Ey ehsan və lütfünlə bəndələrini həmdə çağıran,
onları Öz bəxşiş ilə qərq edən, Sənin bizdə olan ne'mətin
necə də aşkar və geniş yayılmışdır!

Bir olan ehsanın necə də boldur! Bizə olan
yaxşılıqların necə də xüsusiyyəti!

Bizi seçdiyin dinə hidayət etdin, bəyəndiyin şəriətə
yol göstərdin, rahatladığın yolun yolçusu etdin,
dərgahında yaxınlaşmağa kəramətinə yetişməyə olan yola
bizə bəsirət nəsis etdin.

و ضَاعَفْتَ فِيهِ مِنَ الْإِيمَانِ، وَ فَرَضْتَ فِيهِ مِنَ
الصِّيَامِ، وَ رَغَبْتَ فِيهِ مِنَ الْقِيَامِ، وَ أَجَلَلْتَ فِيهِ مِنْ لَيْلَةِ
الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ. ثُمَّ أَثَرْتَنَا بِهِ عَلَى
سَائِرِ الْأُمَمِ، وَ اصْطَفَيْتَنَا بِفَضْلِهِ دُونَ أَهْلِ الْمَلِكِ، فَصُمْنَا
بِأَمْرِكَ نَهَارَهُ، وَ قُضِيَ بِعَوْنِكَ لَيْلُهُ، مُتَعَرِّضِينَ بِصِيَامِهِ وَ
قِيَامِهِ لِمَا عَرَّضْتَنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَ تَسَبَّبْنَا إِلَيْهِ مِنْ
مُتَوَبَّتِكَ، وَ أَنْتَ الْمَلِيءُ بِمَا رُغِبَ فِيهِ إِلَيْكَ، الْجَوَادُّ بِمَا

سُئِلْتَ مِنْ فَضْلِكَ، الْقَرِيبُ إِلَى مَنْ حَاوَلَ قُرْبَكَ. وَ قَدْ
 أَقَامَ فِينَا هَذَا الشَّهْرُ مُقَامَ حَمْدٍ، وَ صَحَبَنَا صُحْبَةً مَبْرُورٍ،
 وَ أَرْبَحْنَا أَفْضَلَ أَرْبَاحِ الْعَالَمِينَ، ثُمَّ قَدْ فَارَقْنَا عِنْدَ تَمَامِ
 وَقْتِهِ، وَ انْقِطَاعِ مُدَّتِهِ، وَ وِفَاءِ عِدِّهِ. فَحَنُّ مُودَّعُوهُ
 وَدَاعٍ مَنْ عَزَّ فِرَاقُهُ عَلَيْنَا، وَ غَمَّنَا وَ أَوْحَشَنَا انْصِرَافُهُ
 عَنَّا،

Ey mənim Rəbbim, Sən o vəzifələrin ən safını, vacib olan işlərin ən üstün olanını Ramazan ayı qərar verdin ki, onu sair aylar arasından seçdin, bütün zaman və əsrlər arasından ixtiyar etdin, ilin bütün vaxtlarından fəzilətli etdin, onda Qur'an və nur nazil etdiyin üçün, bu ayda imanı bir neçə bərabər etdiyinə görə, onda oruc tutmağı vacib buyurub o ayda gecəni oyaq qalmağa rəğbət-ləndirib, min aydan üstün olan Qədr gecəsini onda qərar verdiyin kimi bizə də keçmiş ümmətlərindən üstünlük verdin, lütfü sayəsində bizi bütün millətlər arasından seçdin, beləliklə Sənin əmrinlə gündüzünü oruc tutduq, gecəsində Sənin yardımınla ibadətə qalxdıq, oruc və namaz ilə bizə hazırladığın rəhmətini tələb etdik, onu Sənin savabına yetirməyə bir vasitə qərar verdik və Sən bəndələrinin rəğbət gösərdikləri şeyə qadirsən, lütfündən istəniləni bəxş edərsən, Sənə yaxınlaşmaq istəyəninə yaxınsan. Həqiqətən də bu ay bizim yanımızda bəyənilmiş, bizimlə sevilən həmnişin idi, bizim üçün aləmin ən üstün mənfətinə sovqat gətirdi, vaxtın sona çatdığı zaman, müddətin bitdiyi, günlərinin tamamlan-dığından sonra bizdən ayrıldı,

وَ لَزِمَنَا لَهُ الذَّمَامُ الْمَحْفُوظُ، وَ الْحُرْمَةُ الْمَرَعِيَّةُ، وَ
 الْحَقُّ الْمَقْضِيُّ، فَحَنُّ قَائِلُونَ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ اللَّهِ

الْأَكْبَرُ، وَ يَا عِيْدَ أَوْلِيَائِهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَكْرَمَ مَصْحُوبٍ
 مِنْ الْأَوْقَاتِ، وَ يَا خَيْرَ شَهْرٍ فِي الْأَيَّامِ وَ السَّاعَاتِ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ قَرُبْتَ فِيهِ الْأَمَالَ، وَ نَشِرْتَ فِيهِ
 الْأَعْمَالَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ قَرَيْنِ جَلَّ قَدْرُهُ مَوْجُودًا، وَ
 أَفْجَعَ فَقْدُهُ مَفْقُودًا، وَ مَرْجُوٌّ أَلَمْ فِرَاقُهُ. السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ
 أَلِيفٍ آتَسَ مُقْبِلًا فَسَرَّ، وَ أَوْحَشَ مُنْقَضِيَا فَمَضَى السَّلَامُ
 عَلَيْكَ مِنْ مُجَاوِرٍ رَقَّتْ فِيهِ الْقُلُوبُ، وَ قَلَّتْ فِيهِ الذُّنُوبُ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ نَاصِرٍ أَعَانَ عَلَى الشَّيْطَانِ، وَ صَاحِبٍ
 سَهَّلَ سُبُلَ الْإِحْسَانِ السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا أَكْثَرَ عُتْقَاءَ اللَّهِ فِيكَ،

indi onunla vidalaşırıq, hicranı qəmimizi artıran bir
 kəslə vidalaşdığımız kimi, üz çevirməyi bizi vəhşətə düşər
 etdiyi halla və bizim üzərimizdə qırılmayan bir əhdi,
 hörmətinə diqqət yetirməyimiz, haqq və lazımdır və buna
 görə də deyirik:

Ey Allahın ən böyük ayı, ey haqq aşıqlərinin bayramı,
 salam olsun sənə.

Ey vaxtlar içrə ən kəramətli həmnəşin, ey gün-lər və
 saatlar arasında ən üstün ay, salam olsun sənə.

Ey ötdükcə arzuların yerinə yetişməsində yaxınlıq
 yaranan, onda olan əməllər bol olan ay, salam olsun sənə.

Ey məqamı böyük olan həmnəfəs, ayrılığın çox ağır
 olan ay, salam olsun sənə, ey ümid mayası, ey ayrılığı
 çətin olan.

Ey üz gətirdikdə bizi şadlandıran munis, ötdükcə
 qorxunu və əzablı olan ay, salam olsun sənə.

Ey qəlblər sənənin yanında yumşalan, günahlar səndə
 azalan ay, salam olsun sənə.

Ey Şeytanla mübarizədə bizə yardımçı olan, ehsan
 yollarını hamar və asanlaşdıran ay, salam olsun sənə.
 Allah tərəfindən səndə azad olanlar nə çoxdur,

وَمَا أَسْعَدَ مَنْ رَعَى حُرْمَتَكَ بِكَ السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا كَانَ
 أَمَحَاكَ لِلذُّنُوبِ، وَاسْتَرَكَ لِأَنْوَاعِ الْعُيُوبِ السَّلَامُ عَلَيْكَ
 مَا كَانَ أَطْوَلَكَ عَلَى الْمُجْرِمِينَ، وَ أَهْيَبَكَ فِي صُدُورِ
 الْمُؤْمِنِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ لَا تُنَافِسُهُ الْأَيَّامُ. السَّلَامُ
 عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ هُوَ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ السَّلَامُ عَلَيْكَ غَيْرَ
 كَرِيهِهِ الْمُصَاحَبَةِ، وَ لَا ذَمِيمِ الْمُلَابَسَةِ السَّلَامُ عَلَيْكَ كَمَا
 وَفَدْتَ عَلَيْنَا بِالْبَرَكَاتِ، وَ غَسَلْتَ عَنَّا دَنَسَ الْخَطِيئَاتِ
 السَّلَامُ عَلَيْكَ غَيْرَ مُوَدَّعٍ بَرَمًا وَ لَا مَثْرُوكٍ صِيَامُهُ سَامًا.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ مَطْلُوبٍ قَبْلَ وَقْتِهِ، وَ مَحْزُونٍ عَلَيْهِ قَبْلَ
 فَوْتِهِ. السَّلَامُ عَلَيْكَ كَمْ مِنْ سُوءٍ صُرِفَ بِكَ عَنَّا، وَ كَمْ
 مِنْ خَيْرٍ أُفِيضَ بِكَ عَلَيْنَا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى لَيْلَةِ الْقَدْرِ
 الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

nə xoşbəxtdir o kəsi ki, sənin vasitənlə hörmətin riayət etdi, salam olsun sənə çoxlu günahlarımızı əməl dəftərimizdən yuyub çoxlu eyblərimizi örtən ay, salam olsun sənə.

Zamanı günahkarlara çox olan, mö'minlərin qəlbində böyük heybəti olan ay, salam olsun sənə.

Heç bir zamanın onunla müqayisə oluna bilmədiyi ay, salam olsun sənə.

Söhbəti xoşagəlməz olmayan, üzləşməyin əzəmətsiz olan ay, salam olsun sənə.

Bərəkəti ilə bizə gəlib günahlarımızın pisliliklərini əməl dəftərimizdən silən ay, salam olsun sənə.

Səninlə vidalaşmağımız yorğunluq üzündən olmayan, orucundan ayrılmağımız usanmağımızdan olmayan ay, salam olsun sənə.

Gəlməzdən öncə arzusunda olduğumuz getdiyindən sonra hicranından qəm-qüssəsində olduğumuz ay, salam olsun sənə.

Nə çox pisliklər vasitəsi ilə bizdən aralı düşüb, bir çox yaxşılıqları bizə sarı yönəldən ay, salam olsun sənə.

Salam olsun sənə və min aydan xeyirli olan Qədr gecəsinə.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَحْرَصَنَا بِالْأَمْسِ عَلَيْكَ، وَ أَشَدَّ
شَوْقَنَا غَدَا إِلَيْكَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى فَضْلِكَ الَّذِي
حُرْمَنَاهُ، وَعَلَى مَاضٍ مِنْ بَرَكَاتِكَ سُلْبِنَاهُ. اللَّهُمَّ إِنَّا أَهْلُ
هَذَا الشَّهْرِ الَّذِي شَرَّفْتَنَا بِهِ، وَ وَقَفْتَنَا بِمَنْكَ لَهُ حِينَ جَهَلَ
الْأَشْقِيَاءُ وَقْتَهُ، وَ حُرْمُوا لِشِقَائِهِمْ فَضْلَهُ. أَنْتَ وَلِيٌّ مَا
أَثَرْتَنَا بِهِ مِنْ مَعْرِفَتِهِ، وَ هَدَيْتَنَا لَهُ مِنْ سُنَّتِهِ، وَ قَدْ تَوَلَّيْنَا
بِتَوْفِيقِكَ صِيَامَهُ وَ قِيَامَهُ عَلَى تَقْصِيرٍ، وَ أَدَيْنَا فِيهِ قَلِيلًا
مِنْ كَثِيرٍ. اللَّهُمَّ فَلَكَ الْحَمْدُ إِفْرَارًا بِالْإِسَاءَةِ، وَ اعْتِرَافًا
بِالْإِضَاعَةِ، وَ لَكَ مِنْ قُلُوبِنَا عَقْدُ النَّدَمِ، وَ مِنْ أَلْسِنَتِنَا صِدْقُ
الْإِعْتِدَارِ، فَأَجِرْنَا عَلَى مَا أَصَابَنَا فِيهِ مِنَ التَّقْرِيطِ أَجْرًا
نَسْتَدْرِكُ بِهِ الْفَضْلَ الْمَرْغُوبَ فِيهِ، وَ نَعْتَاضُ بِهِ مِنْ
أَنْوَاعِ الذُّخْرِ الْمَحْرُوصِ عَلَيْهِ. وَأَوْجِبْ لَنَا عُذْرَكَ عَلَى
مَا قَصَرْنَا فِيهِ مِنْ حَقِّكَ، وَ ابْلُغْ بِأَعْمَارِنَا مَا بَيْنَ أَيْدِينَا مِنْ
شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُقْبِلِ،

Salam olsun sənə, və min aydan xeyirli olan Qədr gecəsinə.

Salam olsun sənə, dünən necə də sənə qarşı könül vermişdik, sabah sənə necə də şövq bəsləyəcəyik.

Sənə və məhrum olduğumuz fəzilətinə salam olsun, bizdən alınan keçmiş bərəkətlərinə!

Ey mənim Rəbbim, onu dərk etməkdə bizə yardım göstərdin, bəxtlərinin pisliyindən fəzilətindən məhrum olan halda bizə vasitəsi ilə şərəf verdiyin mərifətinə bizlərə üstünlük verdiyinin ixtiyar sahibi sənsən, adətlərini bizə göstərdin, bizdə sənin köməyinlə onda namaz qılıb oruc tutmağa başladıq, onda çoxu azı yerinə yetirdik.

Ey mənim Rəbbim, pisliliklərimizə, səhlənkarlığı-mıza iqrar etdiyimiz halla sənə həmd olsun, bir halda ki, qəlbimizdə qəti məzəmmət, dillərinmizdə sədaqətli üzrümüz vardır. Bu ayda təqsirlərimizə e'tiraf etdiyimizə görə bizə muzd ver ki, ürəklərimiz yatan fəzilətləri tədarük edən, əlaqəmiz olan ehtiyatın yerin tutsun.

فَإِذَا بَلَغْتَنَاهُ فَأَعِنَّا عَلَى تَنَاوُلِ مَا أَنْتَ أَهْلُهُ مِنَ الْعِبَادَةِ،
وَ أَدِّنَا إِلَى الْقِيَامِ بِمَا يَسْتَحِقُّهُ مِنَ الطَّاعَةِ، وَ أَجْرِ لَنَا مِنْ
صَالِحِ الْعَمَلِ مَا يَكُونُ دَرَكًا لِحَقِّكَ فِي الشَّهْرَيْنِ مِنْ
شُهُورِ الدَّهْرِ. اللَّهُمَّ وَ مَا أَلَمَمْنَا بِهِ فِي شَهْرِنَا هَذَا مِنْ لَمَمٍ
أَوْ إِيْثَمٍ، أَوْ وَاَقَعْنَا فِيهِ مِنْ ذَنْبٍ، وَ اكْتَسَبْنَا فِيهِ مِنْ خَطِيئَةٍ
عَلَى تَعَمُّدٍ مِنَّا، أَوْ عَلَى نِسْيَانٍ ظَلَمْنَا فِيهِ أَنْفُسَنَا، أَوْ
انْتَهَكْنَا بِهِ حُرْمَةً مِنْ غَيْرِنَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ
اسْتُرْنَا بِسِتْرِكَ، وَ اعْفُ عَنَّا بِعَفْوِكَ، وَ لَا تَنْصِبْنَا فِيهِ
لِأَعْيُنِ السَّامِعِينَ، وَ لَا تَبْسُطْ عَلَيْنَا فِيهِ أَلْسُنَ الطَّاعِنِينَ، وَ
اسْتَعْمِلْنَا بِمَا يَكُونُ حِطَّةً وَ كَفَّارَةً لِمَا أَنْكَرْتَ مِنَّا فِيهِ
بِرَأْفَتِكَ الَّتِي لَا تَنْفَدُ، وَ فَضْلِكَ الَّذِي لَا يَنْقُصُ. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْبُرْ مُصِيبَتَنَا بِشَهْرِنَا، وَ بَارِكْ لَنَا
فِي يَوْمِ عِيدِنَا وَ فِطْرِنَا، وَ اجْعَلْهُ مِنْ خَيْرِ يَوْمٍ مَرَّ عَلَيْنَا
أَجْلَبَهُ لِعَفْوٍ، وَ أَمَحَّاهُ لِذَنْبٍ،

Haqqını ödəməklə səhlənkərlik göstərdiyimiz üçün üzrümüzü qəbul et, gələcək ömrümüzü gələcək Ramazana çatdır, ona yetirdiyin zaman ona sənə layiq olduğu kimi ibadət etməyimizə yardım göstər, o aya layiqli şəkildə itaət etməyimizə kömək et.

Ey mənim Rəbbim, bu ayda törətdiyimiz kiçik və böyük, aşkar və gizli, bilərəkdən və unudaraq, özümüzə, yaxud başqasına zülm olan günah-larınızı, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və onların üzərin ört, öz əfvinə bizdən keç, bizi o ayda şəhadət edənlərin gözü önündə qərar ermə, tənə vuranların tənəsini üzərimizə yağdırma, bizi elə bir işə sövq et ki, günahların tökülməsinə, o ayda bizdən bəyənmədiyiniz işlərin üzərini örtməyə səbəb olsun. Sən sonu olmayan şəfqətinə, azalmayan lütfünə and verirəm.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və Ramazan ayında əldən verdiklərimizi geri qaytar, bayram günümüzü və fitrimizi bizim üçün mübarək et, onu bizə keçən günlərin ən yaxşısı qərar ver, ən üstün əfvə, səbəb olub ən

وَ اغْفِرْ لَنَا مَا خَفِيَ مِنْ ذُنُوبِنَا وَ مَا عَلَنَ. اللَّهُمَّ اسْلَخْنَا
بِأَنْسِلَاخِ هَذَا الشَّهْرِ مِنْ خَطَايَانَا، وَ أَخْرِجْنَا بِخُرُوجِهِ مِنْ
سَيِّئَاتِنَا، وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَسْعَدِ أَهْلِهِ بِهِ، وَ أَجْزَلِهِمْ قِسْمًا فِيهِ،
وَ أَوْفَرِهِمْ حَظًّا مِنْهُ. اللَّهُمَّ وَ مَنْ رَعَى هَذَا الشَّهْرَ حَقَّ
رِعَايَتِهِ، وَ حَفِظَ حُرْمَتَهُ حَقَّ حِفْظِهَا، وَ قَامَ بِحُدُودِهِ حَقَّ
قِيَامِهَا، وَ اتَّقَى ذُنُوبَهُ حَقَّ تَقَاتِهَا، أَوْ تَقَرَّبَ إِلَيْكَ بِقُرْبَةٍ
أَوْجَبَتْ رِضَاكَ لَهُ، وَ عَطَفَتْ رَحْمَتُكَ عَلَيْهِ، فَهَبْ لَنَا
مِثْلَهُ مِنْ وَجْدِكَ، وَ أَعْطِنَا أَضْعَافَهُ مِنْ فَضْلِكَ، فَإِنَّ
فَضْلَكَ لَا يَغِيبُ، وَ إِنَّ خَزَائِنَكَ لَا تَنْقُصُ بَلْ تَفِيضُ، وَ
إِنَّ مَعَادِينَ إِحْسَانِكَ لَا تَقْنَى، وَ إِنَّ عَطَاءَكَ لِلْعَطَاءِ الْمُهِنَّا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اكْتُبْ لَنَا مِثْلَ أَجُورِ مَنْ
صَامَهُ، أَوْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَتُوبُ
إِلَيْكَ فِي يَوْمِ فِطْرِنَا الَّذِي جَعَلْتَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ عِيدًا وَ
سُرُورًا،

böyük günahlarımızı əhv etsin, bizim aşkar və gizli günahlarımızı əfv et. Ey mənim Rəbbim, bu ayın bitməsini günahlarımızın tükənməsi qərar ver, çıxmağı ilə bizi pisliklərdən çıxart, bizi bu ayda onun ən səadətli əhlindən, onda çox nəsibi olanlardan, Səndən daha çox fayda görənlərdən et. Ey mənim Rəbbim, bu ayı olduğu kimi riayət edən, hörmətini lazımi şəkildə qoruyan, hudularını layiqincə dirçəldən, günahlarından düzgün tərzdə çəkinəm, yaxud sənin razılığına səbəb olan yaxşı işlə sənə yaxınlaşan, rəhmətini bu işlə ona yönəltdiyi kimsəyə verdiyin ne'mətlər kimi öz sərvətindən bizə də ona verdiyindən nəsib et, öz lütfündən onun bir neçə qat artığını bizə inayət et, çünki lütfün azalmaz, xəzinələrin əskilməz, hətta artarda, ehsan mə'dənlərin aradan getməz, həqiqətən də sənin bəxşişin şirin bir bəxşiş-dir. Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və bizim üçün qiyamətədək oruc tutanların, onda Sənə bəndəlik edənlərin əcrini qeyd etdir. Ey mənim Rəbbim, iman əhlinə bayram və şadlıq,

و لِأَهْلِ مِلَّتِكَ مَجْمَعًا وَ مُحْتَشِدًا مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَبْنَاهُ،
أَوْ سُوءٍ أَسْلَفْنَاهُ، أَوْ خَاطِرٍ شَرٍّ أَضْمَرْنَاهُ، تَوْبَةً مَنْ لَا
يَنْطَوِي عَلَى رُجُوعٍ إِلَى ذَنْبٍ، وَ لَا يَعُودُ بَعْدَهَا فِي
خَطِيئَةٍ، تَوْبَةً نَصُوحًا خَلَصْتَ مِنَ الشَّكِّ وَ الْارْتِيَابِ،
فَتَقَبَّلْهَا مِنَّا، وَ ارْضَ عَنَّا، وَ تَبَنَّنَا عَلَيْهَا. اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا
خَوْفَ عِقَابِ الْوَعِيدِ، وَ شَوْقَ ثَوَابِ الْمَوْعُودِ حَتَّى نَجِدَ

لَذَّةَ مَا نَدْعُوكَ بِهِ، وَكَأْبَةَ مَا نَسْتَجِيرُكَ مِنْهُ. وَاجْعَلْنَا
عِنْدَكَ مِنَ التَّوَّابِينَ الَّذِينَ أُوجِبَتْ لَهُمْ مَحَبَّتُكَ، وَ قَبِلَتْ
مِنْهُمْ مُرَاجَعَةُ طَاعَتِكَ، يَا أَعْدَلَ الْعَادِلِينَ. اللَّهُمَّ تَجَاوَزْ
عَنْ آبَائِنَا وَ أُمَّهَاتِنَا وَ أَهْلِ دِينِنَا جَمِيعًا مَنْ سَلَفَ مِنْهُمْ وَ
مَنْ غَبَرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ نَبِيِّنَا وَ
آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى أَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ،

din əhli üçün ictima günü qərar verdiyin Fitr günündə
Sənin dərgahına tövbə edirik. Qəlbimiz-dəki pis fikirdən
bir daha günaha qayıtmaq fikri olmayanın tövbədən sonra
heç bir xətaya yönəlmə-yən, şəkk-şübhədən pak v əuzaq
olan bir kəsin töv-bəsi kimi töbvə edirik, belə isə onu
bizdən qəbul et, bizdən razı qal, bizi onda sabit qədəm et.

Ey mənim Rəbbim, və'də verilən əzabdan
qorxut-mağı, onun savabına rəğbət bəsləməyi bir ruzi et
ki, Səndən istədiyimizin ləzzətini tapaq, qüssə-sindən sənə
pənah apardığımıza yetək, bizi məhəb-bətini onlara vacib
etdiyin tövbəkarlardan qərar ver, o kəslərdən ki, özünə
sarı itaətə qayıdış-larını qəbul etmişən, ey ədalətlərin ən
ədalət-lisi! Ey mənim Rəbbim, ata və analarımızı
dünya-dan gedən yaxud qiyamətədək gələcək din
əhlimizin hamısını əfv et. Ey mənim Rəbbim,
Peyğəmbərlə-rimiz Muhəmməd və onun soyuna salam
yetir, müqərrəb mələklərinə göndərdiyin kimi salam yetir,
ona və soyuna mürsəl peyğəbərlərinə yetir-diyin salamı
yetir, ona və soyuna saleh bəndələrin əta etdiyin salamı
yetir, və ondan daha yaxşısını,

وَأَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، صَلَاةً تَبْلُغُنَا
بَرَكَتُهَا، وَ يَنَالُنَا نَفْعُهَا، وَ يُسْتَجَابُ لَهَا دُعَاؤُنَا، إِنَّكَ أَكْرَمُ
مَنْ رُغِبَ إِلَيْهِ، وَ أَكْفَى مَنْ تُوَكَّلَ عَلَيْهِ، وَ أَعْطَى مَنْ
سُئِلَ مِنْ فَضْلِهِ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

ey aləmlərin Rəbbi, bir cür salam ki, bərəkəti bizə də
yetsin, mənfəəti bizə də çatsın, onun səbəbiylə dualarımız
icabət olunsun, çünki Sən müraciət edilən kəslərin ən
üstünü, e'timad edilənlər içrə ehtiyacsız edənlərin ən
yaxşısı, ehsanından istənilən halda bəxşiş edənlərin ən
ləyaqətlisisən, Sən, hər şeyə qadirsən!

(46)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي يَوْمِ الْفِطْرِ إِذَا
انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ قَامَ قَائِمًا ثُمَّ اسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ، وَ
فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ، فَقَالَ:

يَا مَنْ يَرْحَمُ مَنْ لَا يَرْحَمُهُ الْعِبَادُ وَ يَا مَنْ يَقْبَلُ مَنْ لَا
تَقْبَلُهُ الْبِلَادُ وَ يَا مَنْ لَا يَحْتَقِرُ أَهْلَ الْحَاجَةِ إِلَيْهِ وَ يَا مَنْ
لَا يُخَيِّبُ الْمُلْحِينَ عَلَيْهِ. وَ يَا مَنْ لَا يَجْبَهُ بِالرَّدِّ أَهْلَ الدَّالَةِ
عَلَيْهِ وَ يَا مَنْ يَجْتَبِي صَغِيرَ مَا يُتَحَفُّ بِهِ، وَ يَشْكُرُ يَسِيرَ
مَا يُعْمَلُ لَهُ. وَ يَا مَنْ يَشْكُرُ عَلَى الْقَلِيلِ وَ يُجَازِي بِالْجَلِيلِ
وَ يَا مَنْ يَذْنُو إِلَى مَنْ دَنَا مِنْهُ.

46-cı dua:

*O Həzrətin Fitr bayramında və Cümə günü namazdan
qayıdarkən qiblə səmtinə durub oxuduğu duası:*

Ey bəndələrin rəhm etmədiyinə rəhm edən, ey şəhərlərin qəbul etmədiyini qəbul edən, ey istək-ləri ilə yanına gələnləri xar etməyən, ey israr edənləri ümitsiz etməyən, ey təvəqqö edənlərin sinəsinə rədd əlini vurmayan, ey dəyərsiz töhfələri qəbul edən, ey ən az işlərə minnətdar olan, ey kiçik əmələ dəyər verən, onlara böyük müdd verən, ey ona yaxınlaşana yaxınlaşan,

و يَا مَنْ يَدْعُو إِلَى نَفْسِهِ مَنْ أَدْبَرَ عَنْهُ. وَيَا مَنْ لَا يُغَيِّرُ النِّعْمَةَ، وَلَا يُبَادِرُ بِالنِّقْمَةِ. وَيَا مَنْ يُثْمِرُ الْحَسَنَةَ حَتَّى يُنْمِيَهَا، وَيتَجَاوَزُ عَنِ السَّيِّئَةِ حَتَّى يُعْفِيَهَا. انصرفتِ الْأَمَالُ دُونَ مَدَى كَرَمِكَ بِالْحَاجَاتِ، وَامْتَلَأَتْ بِفَيْضِ جُودِكَ أَوْعِيَةُ الطَّلِبَاتِ، وَتَفَسَّخَتْ دُونَ بُلُوغِ نَعْتِكَ الصِّفَاتُ، فَلَكَ الْعُلُوُّ الْأَعْلَى فَوْقَ كُلِّ عَالٍ، وَالْجَلَالُ الْأَمَجْدُ فَوْقَ كُلِّ جَلَالٍ. كُلُّ جَلِيلٍ عِنْدَكَ صَغِيرٌ، وَكُلُّ شَرِيفٍ فِي جَنْبِ شَرَفِكَ حَقِيرٌ، خَابَ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِكَ، وَخَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ، وَضَاعَ الْمُلْمُونَ إِلَّا بِكَ، وَاجْدَبَ الْمُنتَجِعُونَ إِلَّا مَنْ انْتَجَعَ فَضْلَكَ بِابْنِكَ مَفْتُوحٌ لِلرَّاعِبِينَ، وَجُودُكَ مُبَاحٌ لِلْسَّائِلِينَ، وَإِغَاثَتُكَ قَرِيبَةً مِنَ الْمُسْتَغِيثِينَ. لَا يَخِيبُ مِنْكَ الْأَمْلُونَ، وَلَا يَيْئَسُ مِنْ عَطَائِكَ الْمُتَعَرِّضُونَ،

əgər ondan uzaqlaşsalar özünə də'vət edən, ey ne'mətini dəyişməyən, intiqama tələsməyən, ey yaxşılığı artırısan deyə o işi qarşıya çıxaran, pisliyi aradan qaldırısan deyə ondan keçirsən, arzular kərəminin sonuna yetməzdən öncə yerinə yetib geri döndülər, vəsflər sənə sonuna yetməzdən öncə yerinə yetib geri döndülər, tələb qabları bəxşisinin feyzi ilə dolduran, vəsflər sənə vəsfinin sonuna yetməzdən öncə dayandılar, şübhəsiz ki, hər bir üstünlükdən daha üstün ucalıq Sənə məxsusdur, hər bir

cəlal üzərindəki təqdis sənə məxsusdur. Böyüklüyün önündə hər bir şərəf rəzildir, Səndən başaqlarına üz gətirənlər ümitsiz oldular, Sənin vücudundan savayı başqa bir şey istəyənlə zərərə düşdülər, dərgahından başqa yerə pənah aparanlar həlak oldular, fəzilətdən savayı ayrı şeyi istəyənlər yoxsullaşdır. Rəhmətinin qapıları bütün istəyənlərin üzünə açıqdır, gədalara edilən bəxşişin əvəzidir, dad edənlərin fəryadına yetməyin yaxındır, arzusu olanlar Səndən ümidlərini üzmürlər, hacətləri olanlar bəxşişindən məhrum olurlar,

وَلَا يَشْقَىٰ بِنِقْمَتِكَ الْمُسْتَغْفِرُونَ. رِزْقَكَ مَبْسُوطٌ لِّمَنْ عَصَاكَ، وَ حِلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِّمَنْ نَاوَاكَ، عَادَتُكَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيئِينَ، وَسُنَّتُكَ الْإِبْقَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ حَتَّى لَقَدْ غَرَّتْهُمْ أَنَانَتُكَ عَنِ الرُّجُوعِ، وَصَدَّهُمْ إِمَهَالُكَ عَنِ النَّزْوَعِ. وَإِنَّمَا تَأَنَّنَيْتَ بِهِمْ لِيَفِيئُوا إِلَى أَمْرِكَ، وَأَمَهَلْتَهُمْ ثِقَةً بِدَوَامِ مُلْكِكَ، فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ خَتَمْتَ لَهُ بِهَا، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ خَذَلْتَهُ لَهَا. كُلُّهُمْ صَائِرُونَ، إِلَى حُكْمِكَ، وَأُمُورُهُمْ آيِلَةٌ إِلَى أَمْرِكَ، لَمْ يَهِنْ عَلَى طَوْلِ مُدَّتِهِمْ سُلْطَانُكَ، وَلَمْ يَذْخَضْ لِتَرْكِ مُعَاجَلَتِهِمْ بُرْهَانُكَ. حُجَّتُكَ قَائِمَةٌ لَا تُذْخَضُ، وَسُلْطَانُكَ ثَابِتٌ لَا يَزُولُ، فَالْوَيْلُ الدَّائِمُ لِمَنْ جَنَحَ عَنْكَ، وَالْخَبِيَّةُ الْخَاذِلَةُ لِمَنْ خَابَ مِنْكَ، وَالشَّقَاءُ الْأَشَقَى لِمَنْ اغْتَرَّ بِكَ. مَا أَكْثَرَ تَصَرُّفَهُ فِي عَذَابِكَ، وَمَا أَطْوَلَ تَرَدُّدَهُ فِي عِقَابِكَ، وَمَا أَبْعَدَ غَايَتَهُ مِنَ الْفَرَجِ،

istiğfar edənlər əfvindən qara bəxt olurlar, ruzi süfrən günahkarlara da açılmışdır, həlimliyin düşmənlərinə də şamil olur, pislərə yaxşılıq etmək Sənin üçün bir adətdir, təcavüz-karlara rəhm etmək sünnətidir, hətta həlimliyin

onları tövbədən qafil etdi, möhlət verməyin günahlarından çəkinməyindən saxladı, halbuki geri dönsünlər deyə onlarla yalnız Sən həlim olmusan, onlara yalnız səltənətinin davamına yəqinin olduğun üçün möhlət vermisən, səadət əhli olanın işini sonda səadətə yetirdin, bədbəxt olanı da öz qara bəxtinin öhdəsinə qoydun, hamı sənin hökmünə boyun əyəcək , işlərinin qayıdışı sənin əmrinə sarı olacaqdır, onlara verdiyin möhlətlə şahlığın süstləşmir, mühakimə olun-maqlarını tə'xirə salmaqla dəlil aradan getmir. Höccətin möhkəm və yerində durmaqdadır, batil olmur, səltənətin sabitdir, fəna qəbul etmir, belə olduqda Səndən üz döndərənə vay olsun, zillət səndən ümidini üzənə məxsusdur, bədbəxtçiliyin ən böyüyü Sənə qarşı məğrur olmaqdır, necə də ağır əzablar dadacaqdır!

وَمَا أَقْنَطُهُ مِنْ سُهْوَةٍ الْمَخْرَجِ عَدْلًا مِنْ قَضَائِكَ لَا
تَجُورُ فِيهِ، وَ إِنصَافًا مِنْ حُكْمِكَ لَا تَحِيفُ عَلَيْهِ. فَقَدْ
ظَاهَرْتَ الْحُجَجَ، وَأَبْلَيْتِ الْأَعْدَارَ، وَ قَدْ تَقَدَّمْتَ بِالْوَعِيدِ،
وَ تَلَطَّفْتَ فِي التَّرْغِيبِ، وَضَرَبْتَ الْأَمْثَالَ، وَأَطْلَلْتَ
الْإِمْهَالَ، وَأَخَّرْتَ وَأَنْتَ مُسْتَطِيعٌ لِلْمُعَاجَلَةِ، وَ تَأَنَّبْتَ
وَأَنْتَ مَلِيٌّ بِالْمُبَادَرَةِ لَمْ تَكُنْ أَنْتَكَ عَجْزًا، وَلَا إِمْهَالًا
وَهُنَا، وَلَا إِمْسَاكَكَ غَفْلَةً، وَلَا انْتِظَارُكَ مُدَارَةً، بَلْ لَتَكُونِ
حُجَّتُكَ أَبْلَغَ، وَكَرَمُكَ أَكْمَلَ، وَ إِحْسَانُكَ أَوْفَى، وَنِعْمَتُكَ
أَتَمَّ، كُلُّ ذَلِكَ كَانَ وَلَمْ تَزَلْ، وَهُوَ كَائِنٌ وَلَا تَزَالُ. حُجَّتُكَ
أَجَلٌ مِنْ أَنْ تُوصَفَ بِكُلِّهَا، وَمَجْدُكَ أَرْفَعُ مِنْ أَنْ يُحَدَّ
بِكُنْهٍ، وَنِعْمَتُكَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُحْصَى بِأَسْرَها، وَإِحْسَانُكَ
أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُشْكَرَ عَلَى أَقْلِهِ. قَدْ قَصَرَ بِي السُّكُوتُ عَنْ
تَحْمِيدِكَ،

əzabındakı sərgərdanlıq nə qədər də uzun olacaqdır, açılan arzular belə bir insandan nə qədər uzaqdır! əzabından çıxmağının asan olma-sına ümitsizlüyü çoxdur! Bütün bunlar Sənin cövr etmədiyən cəzan, zülmə bulaşmayan insafılı hök-mün əsəsindədir. *ünki ardıcıl olaraq höccətini sona yetirdin, hidayət ola biləcəyi şeyləri ona bəyan etdin, lütf göstərək həqiqətə sarı rəğbət-ləndirdin, insanların özlərinə gəlib ayılmaları üçün məsəllər çəkdi, onlara uzun möhlət verdin, əzab etməkdə qüdrətin var ikən cəzanı tə'xirə saldın, tələsə bildiyin halda həlimlik göstərdin, həlimliyin acizlik, möhlət verməyin süstlük, çəkinməyin xəbərsizliyin, tə'xirə salmağın müla-yimlik və saziş üzündən deyildi, bəlkə buna görə-dir ki, hacətin daha düzgün, böyüklüyün daha kamil, ehsanın daha geniş, və ne'mətin daha da təkmilləşsin, bütün bunlar olmuş, indi də var və bundan sonra da olacaq, sənin haccətin vəsf edildiyindən daha kamildir, ucalığın daha ucadır, ne'mətlərin saya gəlməkdən daha çoxdur, ne'mətin kiminsə onun ən azına belə şükr etməkdən daha artıqdır,

وَفَهَّهْنِي الْإِمْسَاكَ عَنْ تَمْجِيدِكَ، وَقُصَارَايَ الْإِفْرَارُ
بِالْحُسُورِ، لَا رَغْبَةَ يَا إِلَهِي بَلْ عَجْزًا. فَهَذَا أَنَا ذَا أَوْمُكَ
بِالْوَفَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ حُسْنَ الرَّفَادَةِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَالِهِ، وَاسْمَعْ نَجْوَايَ، وَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَلَا تَخْتِمْ يَوْمِي
بِخَيْبَتِي، وَلَا تَجْبِهْنِي بِالرَّدِّ فِي مَسْأَلَتِي، وَأَكْرِمْ مِنْ عِنْدِكَ
مُنْصَرَفِي، وَإِلَيْكَ مُنْقَلَبِي، إِنَّكَ غَيْرُ ضَائِقٍ بِمَا تُرِيدُ، وَلَا
عَاجِزٍ عَمَّا تُسْأَلُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلَا حَوْلَ
وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

artıq dilin söz çatdırmasında çarəsiz qalması mənə Sənin tərifi davam etdirməkdən aciz etmiş, həmd-Sənaya açılan dilim işdən düşmüş, son gücüm çarəsizliyə e'tiraf edir, sitayişinə rəğbətimdə səhlənkarlığa görə deyil-ey mənəm ki, dərğahına üz gətirmişəm, və Səndən mənə yaxşı ziyafət verməyinin fikrindəyəm, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və dərdimi eşit, duamı qəbul et, gündüzümü yoxsuluq içrə gecəyə çatdırma, istədiyim şeydə rədd əlimi sinəmə vurma, Sənin hüzurundan gedib dərğahına qayıtmağımı əziz tut, çünki, Sən istənilən şeydə çətinliyə düçar olmursan, hacətlər önündə aciz-lənmirsən, və hər şeyə qadirsən, ulu və əzəmətli Allahdan savayı kimsədə bir qüvvət və qüdrət yoxdur!

(47)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي يَوْمِ عَرَفَةَ:
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ، ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ،

47-ci dua:

O Həzrətin ərəfə günüündə etdiyi duası

Həmd aləmlərin rəbbi olan Allaha məxsusdur, ey mənim Rəbbim, ey göyləri və yeri yaradan, sənə həmd olsun, ey cəlal və kəramət sahibi,

رَبَّ الْأَرْبَابِ، وَإِلَهَ كُلِّ مَالُوهِ، وَخَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ،
وَوَارِثَ كُلِّ شَيْءٍ، لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، وَلَا يَعْزُبُ عَنْهُ
عِلْمُ شَيْءٍ، وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
رَقِيبٌ. أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْأَحَدُ الْمُتَوَحِّدُ الْفَرْدُ

الْمُتَفَرِّدُ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْكَرِيمُ الْمُتَكَرِّمُ، الْعَظِيمُ
 الْمُتَعَظَّمُ، الْكَبِيرُ الْمُتَكَبِّرُ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْعَلِيُّ
 الْمُتَعَالِ، الشَّدِيدُ الْمَحَالِ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ. وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 السَّمِيعُ الْبَصِيرُ، الْقَدِيمُ الْخَبِيرُ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 الْكَرِيمُ الْأَكْرَمُ، الدَّائِمُ الْأَدْوَمُ، وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ، وَالْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ عَدَدٍ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا أَنْتَ، الدَّانِي فِي غُلُوِّهِ، وَالْعَالِي فِي دُنُوِّهِ وَأَنْتَ اللَّهُ لَا
 إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، ذُو الْبَهَاءِ وَالْمَجْدِ، وَالْكَبَرِيَاءِ وَالْحَمْدِ وَأَنْتَ
 اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،

ey ululardan ulu, hər bir mə'budun mə'budu, hər bir məxluqun xalığı, hər şeyin varisi, heç bir Sənin kimi deyildir, heç bir şeyin elmi Səndən gizli qalmaz, hər şeyi ehtiva etmişən, hər şeyi qoruyasan, Allah Sənsən, Səndən savayı heç bir Allah yoxdur, vahidsən, misilsizsən, təksən, oxşarsızsan, Allah sənəsən, səndən savayı bir Allah yoxdur, kərimсэн, kəramətlisən, son həddə əzəməlisən, böyük və təkəbbürlüsən.

Allah sənəsən, Səndən savayı bir Allah yoxdur, ulu və hər eybdən münəzzəh, intiqamın şiddətlidir. Allah Sənsən, Səndən savayı bir Allah yoxdur, bağışlayan və mehriban, hər şeyi bilən, hikmət sahibisən.

Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, kərmsən, eşidən və bilən, qədim və hər şeydən xəbərdarsan.

Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, hamıdan kəramətlisən, əbədi və həmişəlikсэн. Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, hər şeydən və hər kəsdən əvvəlsən, hər bir saydan və hər bir şeydən sonrasən.

الَّذِي أَنْشَأْتَ الْأَشْيَاءَ مِنْ غَيْرِ سِنَخٍ، وَصَوَّرْتَ مَا
صَوَّرْتَ مِنْ غَيْرِ مِثَالٍ، وَابْتَدَعْتَ الْمُبْتَدَعَاتِ بِلاِ اخْتِدَاءٍ.
أَنْتَ الَّذِي قَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ تَقْدِيرًا، وَبَسَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ
تَيْسِيرًا، وَدَبَّرْتَ مَا دُونَكَ تَدْبِيرًا أَنْتَ الَّذِي لَمْ يُعْنِكَ عَلَى
خَلْقِكَ شَرِيكَ، وَ لَمْ يُوَارِزِكَ فِي أَمْرِكَ وَزِيرٌ، وَلَمْ يَكُنْ
لَكَ مُشَاهِدٌ وَلَا نَظِيرٌ. أَنْتَ الَّذِي أَرَدْتَ فَكَانَ حَتْمًا مَا
أَرَدْتَ، وَقَضَيْتَ فَكَانَ عَدْلًا مَا قَضَيْتَ، وَحَكَمْتَ فَكَانَ
نَصْفًا مَا حَكَمْتَ. أَنْتَ الَّذِي لَا يَحْوِيكَ مَكَانٌ، وَلَمْ يَقُمْ
لِسُلْطَانِكَ سُلْطَانٌ، وَلَمْ يُعْيِكَ بُرْهَانٌ وَلَا بَيَانٌ. أَنْتَ الَّذِي
أَحْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، وَجَعَلْتَ لِكُلِّ شَيْءٍ أَمَدًا،
وَقَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ تَقْدِيرًا. أَنْتَ الَّذِي قَصَرْتَ الْأَوْهَامَ عَنْ
ذَاتِيَّتِكَ، وَعَجَزْتَ الْأَفْهَامَ عَنْ كَيْفِيَّتِكَ، وَلَمْ تُدْرِكِ
الْأَبْصَارُ مَوْضِعَ أَيْنِيَّتِكَ.

Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, ən uca məqamınla belə yaxın, yaxşılığınə yanaşı uca məqamlısa.

Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, Həmd-səna, kibriya və sitayiş sahibisən.

Allah Sənsən, Səndən başqa bir Allah yoxdur, hər şeyi əsilsiz yaradan, hər bir şeyə nümunəsiz surət verənsən, məxluqunu təcrübə və nümunə almadan xəlq etdin, hər bir şeyə dəqiq ölçü verən Sənsən, hər bir şeyi vəzifsini yerinə yetirməsi üçün yoluna qoydun, özündən aşağıdakılar sahmana saldın, mövcudatı icad etməkdə heç bir şərik köməyinə qalxmadı, hökmdarlığında heç bir vəzir Sənə yardım göstərmədi, Sənin üçün şahid və misli olmadı, iradə edən Sənsən və iradən qəti oldu, qəzavət etdin və qəzavətin ədalət üzrə idi, hökm etdin və hökmün insaf əsasında oldu, heç bir məkan Səni əhatə etməz,

qüdrətin önündə bir qüdrət qalxmamışdır, heç bir dəlil Səni aciz etməmişdir, hər şeyi ölçüyə aldın, xəyalların gərdişi zatının dərinliyinə yetmədilər, anlayışlar gecələrini dərk etməkdən aciz oldular, gözlər yerini tapmadılar,

أَنْتَ الَّذِي لَا تُحَدُّ فَتَكُونُ مُحْدُودًا، وَلَمْ تُمَثَّلْ فَتَكُونِ
مَوْجُودًا، وَلَمْ تَلِدْ فَتَكُونِ مَوْلُودًا. أَنْتَ الَّذِي لَا ضِدَّ مَعَكَ
فَيُعَايِدُكَ، وَلَا عِدْلَ لَكَ فَيُكَاثِرُكَ، وَلَا نِدَّ لَكَ فَيُعَارِضُكَ.
أَنْتَ الَّذِي ابْتَدَأَ، وَاخْتَرَعَ، وَاسْتَحْدَثَ، وَابْتَدَعَ، وَ
أَحْسَنَ صُنْعَ مَا صَنَعَ. سُبْحَانَكَ مَا أَجَلَ شَأْنُكَ، وَ أَسْنَى
فِي الْأَمَاكِنِ مَكَانُكَ، وَأَصْدَعَ بِالْحَقِّ فُرْقَانَكَ سُبْحَانَكَ مِنْ
لَطِيفٍ مَا أَلْطَفَكَ، وَرَعُوفٍ مَا أَرَأَفَكَ، وَحَكِيمٍ مَا أَعْرَفَكَ
سُبْحَانَكَ مِنْ مَلِكٍ مَا أَمْنَعَكَ، وَجَوَادٍ مَا أَوْسَعَكَ، وَرَفِيعٍ
مَا أَرْفَعَكَ ذُو الْبَهَاءِ وَالْمَجْدِ وَ الْكِبَرِيَاءِ وَالْحَمْدِ. سُبْحَانَكَ
بَسَطْتَ بِالْخَيْرَاتِ يَدَكَ، وَعُرِفَتْ الْهَدَايَةُ مِنْ عِنْدِكَ، فَمَنْ
الْتَمَسَكَ لِدِينٍ أَوْ دُنْيَا وَجَدَكَ سُبْحَانَكَ خَضَعَ لَكَ مَنْ جَرَى
فِي عِلْمِكَ، وَخَشَعَ لِعَظَمَتِكَ مَا دُونَ عَرْشِكَ، وَانْقَادَ
لِلتَّسْلِيمِ لَكَ كُلُّ خَلْقِكَ

məhdud olasan deyə Sənin üçün bir hədd yoxdur, oxşarın və bərabərin yoxdur ki, onunla dərk olunasan, övladın olmamışdır ki, özün də doğul-muş olasan, Sənin bərabərin yoxdur ki, Səninlə qarşı-qarşıya çıxsın, oxşarın yoxdur ki, Səninlə bərabər olsun, mislin yoxdur ki, Səninlə özünü də araya çıxartsın, ixtira edib başlayan Sənsən, nümunəsiz yaradıb üzə çıxaran da Sənsən, yaratdığının hər biri gözəldir, pak və münəzzəh-sən, şə'nin nə qədər də böyükdür! Məkanlar içrə yerin necə də ucadır! Furqanın haqqı necə də aşkar edəndir! Hikmət sahibisən, Səni tanımaq üçün nişanələr nə qədər çoxdur! Səltənin

qüdrət-li olan hökmdar, Sən hər bir eybdən paksan!
Bağışlayansan, kərəm süfrədən necə də genişdir! Ucasan,
məqamın necə də ucadır! Həmd-səna hər cür tərif kibriya
və şükr sahibi Sənsən! Paksan Sən, qüdrət əlini
yaxşılıqlara açmısan, Sənin tərəfindən, hidayət tapılmışdır,
belə olduqda hər kəs Səni dini, yaxud dünyası üçün
çağırırsa Səni anar, pak və münəzzəhsən, sənə elmi olan
qarşında zəlidir, ərşin altında olanlar önündə təslimdirlər,
bütün məxluqat Sənin qarşında boyunlarına təslim
kəndirin atmışlar,

سُبْحَانَكَ لَا تُحَسُّ وَلَا تُجَسُّ وَلَا تُمَسُّ وَلَا تُكَادُ وَلَا
تُمَاطُ وَلَا تُتَارَعُ وَلَا تُجَارَى وَلَا تُمَارَى وَلَا تُخَادَعُ وَلَا
تُمَاكِرُ سُبْحَانَكَ سَبِيلُكَ جَدُّ. وَأَمْرُكَ رَشْدٌ، وَأَنْتَ حَيٌّ
صَمَدٌ. سُبْحَانَكَ قَوْلُكَ حُكْمٌ، وَقَضَاؤُكَ حَقٌّ، وَإِرَادَتُكَ
عَزْمٌ. سُبْحَانَكَ لَا رَادَّ لِمَشِيَّتِكَ، وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِكَ.
سُبْحَانَكَ بَاهِرَ الْآيَاتِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ، بَارِئَ النَّسَمَاتِ
لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَدُومُ بِدَوَامِكَ وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا خَالِدًا
بِنِعْمَتِكَ. وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يُوَازِي صُنْعَكَ وَلَكَ الْحَمْدُ
حَمْدًا يَزِيدُ عَلَى رِضَاكَ. وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا مَعَ حَمْدِ كُلِّ
حَامِدٍ، وَشُكْرًا يَقْصُرُ عَنْهُ شُكْرُ كُلِّ شَاكِرٍ حَمْدًا لَا يَنْبَغِي
إِلَّا لَكَ، وَلَا يُتَقَرَّبُ بِهِ إِلَّا إِلَيْكَ حَمْدًا يُسْتَدَامُ بِهِ الْأَوَّلُ، وَ
يُسْتَدْعَى بِهِ دَوَامُ الْآخِرِ. حَمْدًا يَتَضَاعَفُ عَلَى كُرُورِ
الْأَزْمَنَةِ، وَ يَتَزَايِدُ أَضْعَافًا مُتَرَادِفَةً.

Paksan Sən! Daxili və xarici hisslərlə duyur-musan,
toxunulmazsan, heç kəs səninlə mübarizə edib Sənə qarşı
hiylə qura bilməz, kimsə Sənə qalib gələ bilməz.

Paksan Sən! Yolun hamar, işin yaxşılıq, diri və istəklər
mənbəyisən.

Paksan Sən! Sözüün hikmət, əmrin qəti, iradənin əzimidir.
Paksan Sən! İstədiyini kimsə rədd edə bilməz, sözünü
kimsə dəyişdirə bilməz.

Paksan Sən! Ey nişanələr sahibi, göyləri yara-dansan,
ey canların xalığı. Həmd olsun Sənə, əbədililiyinlə daimi
olan bir həmd,

Həmd olsun Sənə, bir həmd ki, ne'mətini həmişə artıran
bir həmd, sənə ehsanıyla bərabərlik edə bilən bir həmd
olsun, həmd olsun Sənə, razılığını artıran bir həmd, bütün
həmd edənlərin həmdini ilə birgə həmd olsun Sənə, elə bir
şükür ki, hər bir şükür edənin şükürü ondan əskik olsun,
Səndən başqasına yaxınlaşmasına səbəb olmasın, ilk
həmdin davamına, son həmdin ardını gətirən bir həmdə
olsun, zamanlar ötdükcə bir neçə artsın, ardıcıl artmaqla
yenə də çoxalsın,

حَمْدًا يَعْجِزُ عَنْ إحصَائِهِ الْحَفَظَةُ، وَ يَزِيدُ عَلَى مَا
أَحْصَتْهُ فِي كِتَابِكَ الْكَتَبَةُ حَمْدًا يُوَازِنُ عَرْشَكَ الْمَجِيدَ وَ
يُعَادِلُ كُرْسِيِّكَ الرَّفِيعَ. حَمْدًا يَكْمُلُ لَدَيْكَ ثَوَابُهُ، وَ
يَسْتَغْرِقُ كُلَّ جَزَاءٍ جَزَائُهُ حَمْدًا ظَاهِرُهُ وَفَقُّ لِبَاطِنِهِ، وَ
بَاطِنُهُ وَفَقُّ لِصِدْقِ النِّيَّةِ حَمْدًا لَمْ يَحْمَدَكَ خَلْقٌ مِثْلُهُ، وَ لَا
يَعْرِفُ أَحَدٌ سِوَاكَ فَضْلَهُ حَمْدًا يُعَانُ مَنْ اجْتَهَدَ فِي
تَعْدِيدِهِ، وَ يُؤَيِّدُ مَنْ أَغْرَقَ نَزْعًا فِي تَوْفِيَّتِهِ. حَمْدًا يَجْمَعُ
مَا خَلَقْتَ مِنَ الْحَمْدِ، وَ يَنْتَظِمُ مَا أَنْتَ خَالِقُهُ مِنْ بَعْدِ.
حَمْدًا لَا حَمْدَ أَقْرَبُ إِلَى قَوْلِكَ مِنْهُ، وَ لَا أَحْمَدَ مِمَّنْ
يَحْمَدُكَ بِهِ. حَمْدًا يُوجِبُ بِكَرَمِكَ الْمَزِيدَ بِوُفُورِهِ، وَ تَصِلُهُ
بِمَزِيدٍ بَعْدَ مَزِيدٍ طَوْلًا مِنْكَ حَمْدًا يَجِبُ لِكَرَمِ وَجْهِكَ، وَ
يُقَابِلُ عِزَّ جَلَالِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
الْمُنْتَجَبِ الْمُصْطَفَى الْمُكْرَمِ الْمُقَرَّبِ، أَفْضَلَ صَلَوَاتِكَ، وَ
بَارِكْ عَلَيْهِ أَتَمَّ بَرَكَاتِكَ، وَ تَرَحَّمْ عَلَيْهِ أَمْتَعَ رَحْمَاتِكَ.

bir həmd ki, əməlləri qoruyan mələklər onu saymaqdan aciz qalsınlar bir həmd ki, mələklərin bəndələrini əməllərindən Sənin kitabında yazdıq-larından daha artıq olsun, şanlı ərşinə eyni ölçüdə olan, uca kürsünə bərabər olan, Sənin tərəfindən əcri tamamlanan, muzdu bütün muzd-lardan üstün olan, zahiri batini ilə, daxili doğru niyyətlə eyni olan, heç bir yaranmışın Səni o cür həmd etmədiyi bir həmd, Səndən başaq fəzlini kimsənin tanımadığı, hər kəsin çoxal-masını istəməsində yardım edilən, kamilləş-məsində son həddə zəhmət çəkən üçün təsdiqlənən, yartadığın hər bir həmdə sahib olan, bundan sonra yaradacağın hər bir şeyi ehtiva edən bir həmd. Bir həmd ki, ondan savayı heç bir həmd Sənin kəlamına onun qədər yaxın olmasın, həmd edənlərdən kimsə onun kimisinə deyə bilməsin, bir həmd ki, kərəminə ne'mətinin artmasına səbəb olsun, hər dəfə artdıqca onu yenidən daha da artır, Sənin ulu olan zatına vacib olan, cəlal və əzəmətinlə bərabər olan bir həmd. Ey mənim Rəbbim, Sənin seçdiyin, ən əziz və

رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَاةً زَاكِيَّةً لَا تَكُونُ
 صَلَاةً أَرْكَى مِنْهَا، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً نَامِيَّةً لَا تَكُونُ
 صَلَاةً أُنْمَى مِنْهَا، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً رَاضِيَّةً لَا تَكُونُ
 صَلَاةً فَوْقَهَا. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَاةً تُرْضِيهِ
 وَ تَزِيدُ عَلَى رِضَاهُ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً تُرْضِيكَ وَ تَزِيدُ
 عَلَى رِضَاكَ لَهُ وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً لَا تُرْضِي لَهُ إِلَّا بِهَا،
 وَ لَا تَرَى غَيْرَهُ لَهَا أَهْلًا. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 صَلَاةً تُجَاوِزُ رِضْوَانَكَ، وَ يَتَّصِلُ اتِّصَالُهَا بِبَقَائِكَ، وَ لَا
 يَنْفَدُ كَمَا لَا تَنْفَدُ كَلِمَاتُكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
 صَلَاةً تَنْتَظِمُ صَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَ أَنْبِيَائِكَ وَ رُسُلِكَ وَ أَهْلِ
 طَاعَتِكَ، وَ تَشْتَمِلُ عَلَى صَلَوَاتِ عِبَادِكَ مِنْ جَنَّاتِكَ وَ

إِنْسِكَ وَ أَهْلَ إِجَابَتِكَ، وَ تَجْتَمِعُ عَلَى صَلَاةٍ كُلِّ مَنْ ذَرَأَتْ
وَبَرَأَتْ مِنْ أَصْنَافِ خَلْقِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، صَلَاةً
تُحِيطُ بِكُلِّ صَلَاةٍ سَالِفَةٍ وَ مُسْتَأْنَفَةٍ،

dərgahına ən yaxın olan Muhəmməd və onun soyuna
özünün ən üstün salamlarını yetir, onu ən kamil
bərəkətinlə bərəkət inayət et, ən faydalı rəhmətini ona
nəsib et.

Ey mənim Rəbbim, Muhəmməd və onun soyuna
salam yetir, ən pakizə bir salam ki, ondan daha pakizəsi
olmasın, ona ən bəyənilmiş bir salam yetir.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, onu
razı salsın, ondan razı oldutundan daha üstün bir salam,
ona salam yetir, elə bir salam ki, ondan başqa heç bir şeylə
razı olmayasan, ondan başqa kimsəni o salama layiq
bilməyəsən.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, Sənin
razılığından üstün davamı Sənin davamı bağlı, sözlərinin
sonu olmayan bir salam kimi.

İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir,
mələklərinin, peyğəmbər və elçilərinin, itaət əhlini
salamına bərabər olan bir salam, cin və insan,
bəndələrindən də'vətini qəbul edənlərin hamısına and
olan bir salam, bütün məxluqatını əhatə edən bir salam.
İlahi! Muhəmməd və onun soyuna salam yetir,

وَصَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ، صَلَاةً مَرْضِيَّةً لَكَ وَ لِمَنْ
دُونَكَ، وَ تُنَشِئُ مَعَ ذَلِكَ صَلَوَاتٍ تُضَاعِفُ مَعَهَا تِلْكَ
الصَّلَوَاتِ عِنْدَهَا، وَ تَزِيدُهَا عَلَى كُرُورِ الْأَيَّامِ زِيَادَةً فِي
تَضَاعِيفَ لَا يَعُدُّهَا غَيْرُكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى أَطْيَابِ أَهْلِ
بَيْتِهِ الَّذِينَ اخْتَرْتَهُمْ لِأَمْرِكَ، وَ جَعَلْتَهُمْ خَزَنَةَ عِلْمِكَ، وَ

حَفَظَةَ دِينِكَ، وَ خُلَفَاءَكَ فِي أَرْضِكَ، وَ حُجَجَكَ عَلَى
 عِبَادِكَ، وَ طَهَّرْتَهُمْ مِنَ الرَّجْسِ وَ الدَّنَسِ تَطْهِيراً
 بِإِرَادَتِكَ، وَ جَعَلْتَهُمُ الْوَسِيلَةَ إِلَيْكَ، وَ الْمَسْلَكَ إِلَى جَنَّتِكَ
 رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلَاةً تُجْزِلُ لَهُمْ بِهَا مِنْ
 نَحْلِكَ وَ كَرَامَتِكَ، وَ تُكْمِلُ لَهُمُ الْأَشْيَاءَ مِنْ عَطَايَاكَ وَ
 نَوَافِلِكَ، وَ تُؤَفِّرُ عَلَيْهِمُ الْحَظَّ مِنْ عَوَائِدِكَ وَ فَوَائِدِكَ. رَبِّ
 صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ صَلَاةً لَا أَمَدَ فِي أَوَّلِهَا، وَ لَا غَايَةَ
 لِأَمَدِهَا، وَ لَا نِهَآيَةَ لِآخِرِهَا. رَبِّ صَلِّ عَلَيْهِمْ زِنَةَ عَرْشِكَ
 وَ مَا دُونَهُ، وَ مِلْءَ سَمَآوَاتِكَ وَ مَا فَوْقَهُنَّ،

keçmiş və indiki salamları əhatə edən bir sa-lam. Ona
 və soyuna Sənin və başqalarının yanında bəyənılən,
 kənarında keçmiş salamları qat-qat artıran, zaman
 ötdükcə daha çoxaltdığıın, sayını yalnız Özün saya bildiyin
 bir salam. İlahi! Onun əhli-beytindən olan pakizələrə, öz
 əmərinin icra-sına seçdiyin kəslərə, elm xəzinədarları, din
 və yer üzündə xəlifələrin, öz bəndələrinə höccət-lər qərar
 verdiyin kəslərə, öz iradənlə sözün əsl mə'nasında
 pisliklərdən pak etdiklərinə, Özünə sarı vasitə qərar
 verdiyin, Behiştiniin yolu qərar verdiyin kəslərə salam
 yetir. İlahi! Muhəm-məd və onun soyuna salam yetir, və
 onun vasitəsi ilə onları barələrindəki kərəmini artır, onlara
 etdiyin hər cür ehsanı kamilləşdir, onları Öz tərəfindən
 bütün faydalara bəhrəmənd et. İlahi! Muhəmməd və onun
 soyuna elə bir salam yetir ki, sonunun sərhədi,
 müddətinin sonu sonunun nəhayəti olmasın. İlahi, onlara
 ərş qədər, ölçüsündə salam yetir, göylər və yerlər, onların
 arasında yerlə-şənlər ölçüsündə, onun səbəbiylə onları Öz
 yaxınlığının kamalınaçatdır,

وَعَدَدَ أَرْضِيكَ وَ مَا تَحْتَهُنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ، صَلَاةً تُقَرِّبُهُمْ
 مِنْكَ زُلْفَى، وَتَكُونُ لَكَ وَلَهُمْ رِضَى، وَ مُتَّصِلَةً بِنَظَائِرِهِنَّ
 أَبَدًا. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَيْدَتَ دِينَكَ فِي كُلِّ أَوَانٍ بِإِمَامٍ أَقَمْتَهُ عِلْمًا
 لِعِبَادِكَ، وَمَنَارًا فِي بِلَادِكَ بَعْدَ أَنْ وَصَلْتَ حَبْلَهُ بِحَبْلِكَ،
 وَجَعَلْتَهُ الذَّرِيعَةَ إِلَى رِضْوَانِكَ، وَافْتَرَضْتَ طَاعَتَهُ،
 وَحَذَرْتَ مَعْصِيَتَهُ، وَأَمَرْتَ بِإِمْتِنَالِ أَوَامِرِهِ، وَالْإِنْتِهَاءِ
 عِنْدَ نَهْيِهِ، وَالْأَيُّقَاتِ مُتَقَدِّمًا، وَلَا يَتَأَخَّرُ عَنْهُ مُتَأَخِّرٌ فَهُوَ
 عِصْمَةُ اللَّائِذِينَ، وَكَهْفُ الْمُؤْمِنِينَ وَ عُرْوَةُ
 الْمُتَمَسِّكِينَ، وَبِهَاءُ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ فَأَوْزِعْ لَوْلِيكَ شُكْرَ مَا
 أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيْهِ، وَأَوْزِعْنَا مِثْلَهُ فِيهِ، وَآتِهِ مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
 نَصِيرًا، وَافْتَحْ لَهُ فَتْحًا يَسِيرًا، وَأَعِزَّهُ بِرُكْنِكَ الْأَعَزَّ، وَاشْدُدْ
 أَرْزَهُ، وَقَوِّ عِصْدَهُ، وَرَاعِهِ بِعَيْنِكَ، وَاحْمِهِ بِحِفْظِكَ
 وَانصُرْهُ بِمَلَائِكَتِكَ، وَامْدُدْهُ بِجُنْدِكَ الْأَغْلَبِ. وَ أَقِمْ بِهِ
 كِتَابَكَ وَ حُدُودَكَ وَ شَرَائِعَكَ وَ سُنَنَ رَسُولِكَ، -

Sənin və onlar üçün razılıq olsun. İlahi! Hər bir
 zamanda Sən dinin haqq olan rəhbərlə təsdiq-ləmisən,
 onu bəndələrinə nişanə, şəhərlərində şö'lənən məş'əl qərar
 vermisən, onun işini öz ipinə birləşdirib onu öz razılığına
 yetməyə bir vasitə qərar verdikdən, itaətini hamıya vacib
 buyurduqdan, itaətsizlikdən qorxutduqdan,
 göstə-rişlərinə itaət edib qadağan etdiklərindən
 çəkin-dirdikdən ondan irəli keçməməyi açıqladıqdan,
 ondan geriyyə qalmamağa əmr etdikdən sonra-belə
 olduqda-o pənah gətirənlərin pənahı, mö'min-lərin
 macarası, əl atanların kəndiri, aləm əhli-nin camalı oldu.
 İlahi, öz dostuna ona ən'am etdiklərinə şükr etməyi bizə
 də ilham et, öz yanından ona yardım edici qüdrət bəxş et,
 rahat-lıq qapılarını onun üzünə asanlıqla aç, ona Özü-nün
 ən qüdrətli arxanla kömək göstər, arxasını gücləndir,

qoluna qüvvət ver, lütfünlə onu hifz et, hifzinlə himayət et, Öz mələklərinə ona yardım göstər, arxasını gücləndir, qoluna qüvvət ver, lütfünlə onu hifz et, hifzinlə himayət et, Öz mələklərinlə ona yardım göstər,

صَلِّوَاتُكَ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ وَآلِهِ -، وَ أَحْيِي بِهِ مَا أَمَاتَهُ
الظَّالِمُونَ مِنْ مَعَالِمِ دِينِكَ، وَ اجْلُ بِهِ صَدَاءَ الْجَوْرِ عَنْ
طَرِيقَتِكَ، وَ أَبِنْ بِهِ الضَّرَاءَ مِنْ سَبِيلِكَ، وَ أزلْ بِهِ
النَّاكِبِينَ عَنْ صِرَاطِكَ، وَ اَمْحَقْ بِهِ بُغَاةَ قَصْدِكَ عَوْجًا وَ
أَلِنْ جَانِبَهُ لِأَوْلِيَائِكَ، وَ اِنْسُطْ يَدَهُ عَلَى أَعْدَائِكَ، وَ هَبْ لَنَا
رَأْفَتَهُ، وَ رَحْمَتَهُ وَ تَعَطُّفَهُ وَ تَحَنُّنَهُ، وَ اجْعَلْنَا لَهُ سَامِعِينَ
مُطِيعِينَ، وَ فِي رِضَاهُ سَاعِينَ، وَ إِلَى نُصْرَتِهِ وَ الْمُدَافَعَةِ
عَنْهُ مُكْنِفِينَ، وَ إِلَيْكَ وَ إِلَى رَسُولِكَ صَلِّوَاتُكَ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ
وَ آلِهِ بِذَلِكَ مُتَقَرِّبِينَ. اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى أَوْلِيَائِهِمْ
الْمُعْتَرِفِينَ بِمَقَامِهِمْ، الْمُتَّبِعِينَ مَنْهَجَهُمْ، الْمُقْتَفِينَ أَثَارَهُمْ،
الْمُسْتَمْسِكِينَ بِعُرْوَتِهِمْ، الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَتِهِمْ، الْمُؤْتَمِنِينَ
بِإِمَامَتِهِمْ، الْمُسْلِمِينَ لِأَمْرِهِمْ، الْمُجْتَهِدِينَ فِي طَاعَتِهِمْ،
الْمُنْتَظِرِينَ أَيَّامَهُمْ، الْمَادِّينَ إِلَيْهِمْ أَعْيُنَهُمْ،

ən güclü ordunla ona kömək yetir, Peyğəmbərlərinin-Sənin salamın olsun ona və pak soyuna hüdəd, sünnət və şəritini onun vasitəsi ilə sabit qədəm et, təcavüz əhlinin dinindən öldür-dükləri nişanələri onun səbəbiylə dirilt, vücu-dunun bərəkəti ilə Öz dinindənki zülmün çirkin-liklərin pak et, öz yolundakı əyrilikləri hamar-la, yolundan azmağı seçənləri yolunun üstündən kənar et, əyrilik qəsdi edənlərin həyat meydanın-dan kökünü kəs, dostları barəsində qəlbini yumşaq, düşmənlərinə olan əlini genişləndir, rəhmətini şəfqət və mehribançılığını bizə ehsan et, bizi ona qulaq

asib itaət edənlərdən qərar ver, razılığı yolunda çalışanlardan, kömək göstərib onu müdafiə edənlərdən et, və bu işlərlə Sənə və Peyğəmbərinə-Sənin salamın olsun ona və pak soyuna –yaxınlaşmağa sə'y edək. Ey mənim Rəbbim, məqamına e'tiraf edən dostlarına, yolunu gedə-lərə, izlərinə düşənlərə, qoyduğu işlərə çəng vuranlara, vilayətlərinə yapışanlara, imamət-lərinə iqtida edənlərə, əmrlərinə təslim olanlara,

الصَّلَوَاتِ الْمُبَارَكَاتِ الزَّكَايَاتِ النَّامِيَّاتِ الْغَادِيَّاتِ
الرَّائِحَاتِ. وَ سَلِّمْ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ، وَ اجْمَعْ عَلَى
التَّقْوَى أَمْرَهُمْ، وَ أَصْلِحْ لَهُمْ شُؤْنَهُمْ، وَ تَبِّ عَلَيْهِمْ، إِنَّكَ
أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ، وَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ، وَ اجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي
دَارِ السَّلَامِ بِرَحْمَتِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ هَذَا يَوْمُ
عَرَفَةَ يَوْمُ شَرَّفْتَهُ وَ كَرَّمْتَهُ وَ عَظَّمْتَهُ، نَشَرْتَ فِيهِ
رَحْمَتَكَ، وَ مَنَنْتَ فِيهِ بِعَفْوِكَ، وَ أَجَزَلْتَ فِيهِ عَطِيَّتَكَ، وَ
تَفَضَّلْتَ بِهِ عَلَى عِبَادِكَ. اللَّهُمَّ وَ أَنَا عَبْدُكَ الَّذِي أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ قَبْلَ خَلْقِكَ لَهُ وَ بَعْدَ خَلْقِكَ إِيَّاهُ، فَجَعَلْتَهُ مِمَّنْ هَدَيْتَهُ
لِدِينِكَ، وَ وَفَّقْتَهُ لِحَقِّكَ، وَ عَصَمْتَهُ بِحَبْلِكَ، وَ أَدْخَلْتَهُ فِي
حِزْبِكَ، وَ أَرْشَدْتَهُ لِمُوَالَاةِ أَوْلِيَائِكَ، وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِكَ. ثُمَّ
أَمَرْتَهُ فَلَمْ يَأْتِمِرْ، وَ زَجَرْتَهُ فَلَمْ يَنْزَجِرْ، وَ نَهَيْتَهُ عَنْ
مَعْصِيَتِكَ، فَخَالَفَ أَمْرَكَ إِلَى نَهْيِكَ، لَا مُعَانَدَةَ لَكَ، وَلَا
اسْتِكْبَارًا عَلَيْكَ، بَلْ دَعَاهُ هَوَاهُ إِلَى مَا زَيَّلْتَهُ وَ إِلَى مَا
حَذَرْتَهُ،

itaətlərində sə'y edənlərə, hökumətlərini gözləyənlərə, onlara göz dikənlərdə salam yetir, bol bərəkətli, pakizə səhər və axşam yetişən bir salam, onlara və ruhlarına salam yetir, işlərini təqva əsasında tənzim et, əhvallarını sahmana sal, tövbələrini qəbul et, çünki, Sən tövbələri qəbul edən və rəhmlisən, bağışlayanların ən yax-sısısan,

öz rəhmətinlə bizi onların kənarında əmin-amanlıqda yerləşdir, ey rəhm edənlərin rəhm edəni! Ey mənim Rəbbim, bu ərafə günüdür ki, ona şəfaət, kəramət və əzəmət vermişən, onda rəhmət süfrəsi açmışan, əfvinlə bəndələrinə minnət qoymusan, onda bəxşişini bol etmişən, onun vasi-təsi ilə bəndələrinə ehsan etdin, İlahi, mən o bəndəyəm ki, yaratdığından öncə və xəlq etdiyindən sonra ona ne'mət vermişən, ona dininə rəhbərlik etdin, haqqını ödəmək üçün yardım gösərdin, öz işinlə onu saxladın, Öz dəsətənə saldın, dostla-rına dost olub düşmənlərinə düşmənçiliyə yol göstərdin, bütün bunlara belə etdin, amma geri oturmadı, özünə itaətsizlikdən çəkindiridin, ancaq əmrindən sonra qarşı düşmənçiliyi,

وَ أَعَانَهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ عَدُوُّكَ وَ عَدُوُّهُ، فَأَقْدَمَ عَلَيْهِ عَارِفًا
 بِوَعِيدِكَ، رَاجِيًا لِعَفْوِكَ، وَاثِقًا بِتَجَاوُزِكَ، وَ كَانَ أَحَقَّ
 عِبَادِكَ مَعَ مَا مَنَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا يَفْعَلُ. وَ هَا أَنَا ذَا بَيْنَ يَدَيْكَ
 صَاحِرًا ذَلِيلًا خَاضِعًا خَاشِعًا خَائِفًا، مُعْتَرِفًا بِعَظِيمِ مِنَ
 الذُّنُوبِ تَحَمَّلْتُهُ، وَ جَلِيلِ مِنَ الْخَطَايَا اجْتَرَمْتُهُ، مُسْتَجِيرًا
 بِصَفْحِكَ، لَا إِذَا بَرَحَمَتِكَ، مُوقِنًا أَنَّهُ لَا يُجِيرُنِي مِنْكَ
 مُجِيرٌ، وَ لَا يَمْنَعُنِي مِنْكَ مَانِعٌ. فَعُدَّ عَلَيَّ بِمَا تَعَوَّدُ بِهِ
 عَلَيَّ مَنْ اقْتَرَفَ مِنْ تَعَمُّدِكَ، وَ جُدْ عَلَيَّ بِمَا تَجُودُ بِهِ
 عَلَيَّ مَنْ أَلْقَىٰ بِيَدِهِ إِلَيْكَ مِنْ عَفْوِكَ، وَ اْمُنَّنْ عَلَيَّ بِمَا لَا
 يَتَعَاظُمُكَ أَنْ تَمُنَّ بِهِ عَلَيَّ مِنْ أَمْلَكَ مِنْ غُفْرَانِكَ، وَ اجْعَلْ
 لِي فِي هَٰذَا الْيَوْمِ نَصِيْبًا أَنَالُ بِهِ حَظًّا مِنْ رِضْوَانِكَ، وَ لَا
 تُرُدَّنِي صِفْرًا مِمَّا يَنْقَلِبُ بِهِ الْمُتَعَبِّدُونَ لَكَ مِنْ عِبَادِكَ وَ
 إِنِّي وَ إِن لَّمْ أَقْدَمْ مَا قَدَّمُوهُ مِنَ الصَّالِحَاتِ فَقَدْ قَدَّمْتُ
 تَوْحِيدَكَ

yaxud Sənin önündə təkəbbürlüyü işə onu nəfsinin istəyi sürüklədi, Sənin və onun düşməni bu işdə ona yardım etdik ki, Səni tanıdığı halla günaha əl atdı, halbuki əfvinə ümidvar, bağışlamağına e'timadı var idi, ona qarşı göstərdiyin bütün bu məhəbbətlərlə bəndələrindən günaha bulaşmamağa ən layiqlisi idi, İndi mən Sənin qarşında xar, zəlil, xaze, xain, qorxunc və çiyinlərində yükünün ağırlığının böyüklüyünü bilərək, etdiyim çoxlu xətələrlə durmuşam, və əfvinə pənah gətirmişəm, rəhmətinə sığınaram, və yəqin bilirəm ki, heç bir aman verən mənə Səndən aman verə bilməz, heç kəs mənə görə Sənə mane verə bilməz, belə olduqda günahları örtüdü-yünü mənə inayət et, Sənə təslim olana bəxşiş etdiyini mənə də əta et, ümidvar olana mərhəmət et ki, onun səbəbiylə Sənin razılığından bir bəhrəm olsun, məni ibadətində zəhmət çəkənlərə qismət etdiyən şeydən əliboş qaytarma, baxmayaraq ki, mən əvvəlkilərin etdiyi yaxşılıqları etməmişəm. Lakin Sənin təhəddüdünə qəbul edərək səni hər cür şübhə və bənzərindən ayrı bilib

و نَفْيِ الْأَضْدَادِ وَالْأَنْدَادِ وَالْأَشْبَاهِ عَنْكَ، وَ أَتَيْتُكَ مِنَ
الْأَبْوَابِ الَّتِي أَمَرْتَ أَنْ تُؤْتَى مِنْهَا، وَ تَقَرَّبْتُ إِلَيْكَ بِمَا لَا
يَقْرُبُ أَحَدٌ مِنْكَ إِلَّا بِالتَّقَرُّبِ بِهِ. ثُمَّ أَتْبَعْتُ ذَلِكَ بِالْإِنَابَةِ
إِلَيْكَ، وَ التَّذَلُّلِ وَ الْاسْتِكَانَةِ لَكَ، وَ حُسْنِ الظَّنِّ بِكَ، وَ
الثِّقَةِ بِمَا عِنْدَكَ، وَ شَفَعْتُهُ بِرَجَائِكَ الَّذِي قَلَّ مَا يَخِيبُ
عَلَيْهِ رَاجِيكَ. وَ سَأَلْتُكَ مَسْأَلَةَ الْحَقِيرِ الدَّلِيلِ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ
الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ، وَ مَعَ ذَلِكَ خِيفَةً وَ تَضَرُّعًا وَ تَعَوُّذًا وَ
تَلَوُّذًا، لَا مُسْتَطِيلًا بِتَكْبُرِ الْمُتَكَبِّرِينَ، وَلَا مُتَعَالِيًا بِدَالَةِ
الْمُطِيعِينَ، وَلَا مُسْتَطِيلًا بِشَفَاعَةِ الشَّافِعِينَ. وَ أَنَا بَعْدَ أَقَلِّ
الْأَقْلَيْنِ، وَ أَذَلُّ الْأَذَلِّينِ، وَ مِثْلُ الذَّرَّةِ أَوْ دُونِهَا، فَيَا مَنْ لَمْ
يُعَاجِلِ الْمُسِيئِينَ، وَلَا يَنْدَهُ الْمُتَرَفِّينَ، وَيَا مَنْ يَمُنُّ بِإِقَالَةِ

الْعَاثِرِينَ، وَيَتَفَضَّلُ بِأَنْظَارِ الْخَاطِئِينَ نَا الْمُسِيءُ
 الْمُعْتَرِفُ الْخَاطِئُ الْعَاثِرُ. أَنَا الَّذِي أَقْدَمَ عَلَيْكَ مُجْتَرِئًا. أَنَا
 الَّذِي عَصَاكَ مُتَعَمِّدًا. أَنَا الَّذِي اسْتَخْفَى مِنْ عِبَادِكَ وَ
 بَارَزَكَ.

əmr etdiyın yollarla Sənə sarı gəlmişəm, və sənə yaxınlaşmağa yeganə səbəblə yaxınlaşmışam, onun ardınca Sənə könlünü vərərək qarşında xar və zəlil olaraq yanındakılara yaxşı gümanla gəmişəm, Səndən xar, Miskin, kiçik, çarəsiz, yoxsul, qorxan bir kəsə pənah verməni istədim, qorxu və alinamə ilə, aman və pənah tələb etməklə, təkəbbürlülərin təkəbbürü, hökmdarların xatir-cəmliyi üzündən deyil, bütün bunlardan əlavə mən xar olanlardan içrə ən zəlil, bir zərrə yaxud ondan daha da azam. Belə olduqda ey günahkarların cəzasında tələsməyən, əyyaşların eynini qəflətən almayan ey xətakarları əfv edən və ey azanlara möhlət verən, öz günahına e'tiraf edən xətakar mənəm, mənəm ki, cürət üzündən Sənin ələhinə qədəm götürdüm, mənəm ki, bilərəkdən Sənə itaət-sizlik etdim, mənəm ki, öz pis əməlini bəndəli-yindən gizlədib Səninlə aşkar müxalifətə qalxdım, mənəm ki, bəndələrindən qorxub Səndən arxayın oldum, mənəm ki,

أَنَا الَّذِي هَابَ عِبَادَكَ وَ أَمْنَكَ. أَنَا الَّذِي لَمْ يَرْهَبْ
 سَطَوَتَكَ، وَ لَمْ يَخَفْ بِأَسْكَ. أَنَا الْجَانِي عَلَى نَفْسِهِ أَنَا
 الْمُرْتَهَنُ بِبِلِيَّتِهِ. أَنَا الْقَلِيلُ الْحَيَاءِ. أَنَا الطَّوِيلُ الْعَنَاءِ. بِحَقِّ
 مَنْ انْتَجَبْتَ مِنْ خَلْقِكَ، وَ بِمَنْ اصْطَفَيْتَهُ لِنَفْسِكَ، بِحَقِّ مَنْ
 اخْتَرْتَ مِنْ بَرِيَّتِكَ، وَ مَنْ اجْتَبَيْتَ لِشَأْنِكَ، بِحَقِّ مَنْ
 وَصَلْتَ طَاعَتَهُ بِطَاعَتِكَ، وَ مَنْ جَعَلْتَ مَعْصِيَتَهُ

كَمَعْصِيَّتِكَ، بِحَقِّ مَنْ قَرَنْتَ مَوَالَاتَهُ بِمَوَالَاتِكَ، وَ مَنْ
نُطِتْ مُعَادَاتُهُ بِمُعَادَاتِكَ، تَعَمَّدَنِي فِي يَوْمِي هَذَا بِمَا تَتَعَمَّدُ
بِهِ مَنْ جَارَ إِلَيْكَ مُتَنَصِّلًا، وَ عَاذَ بِاسْتِغْفَارِكَ تَائِبًا. وَ
تَوَلَّيْتُ بِمَا تَتَوَلَّى بِهِ أَهْلَ طَاعَتِكَ وَ الزُّلْفَى لَدَيْكَ وَ
الْمَكَانَةَ مِنْكَ. وَ تَوَحَّدَنِي بِمَا تَتَوَحَّدُ بِهِ مَنْ وَفَى بِعَهْدِكَ، وَ
أَتَعَبَ نَفْسَهُ فِي ذَاتِكَ، وَ أَجْهَدَهَا فِي مَرْضَاتِكَ. وَ لَا
تُؤَاخِذْنِي بِتَفْرِيطِي فِي جَنْبِكَ، وَ تَعْدِي طَوْرِي فِي
حُدُودِكَ، وَ مُجَاوَزَةِ أَحْكَامِكَ.

heybətindən çəkinmədim qəzəbindən qorxmadım,
mən öz haqqımda cinayət etdim, mənəm ki, öz bələlərin
əhatəsində çarəsiz qalmışam, həyatı az olan mənəm,
mənəm ki, çoxlu müsibətlərə düşər oldum. Səni öz
bəndələrin icrə seçdiyinə, vücudunu özünə bəyəndiyinə,
yaratdıqların icrə ixtiyar etdiyinə, itaətini öz itaətinə
birləşdirdiyin kəsin haqqına, itaətsizliyini özünə itaətsizlik
kimi bildirdiyinə, dostluğunu öz dostluğun kimi
açıqladığına, düşmənliyini özünə düşmənlik kimi
saydığına and verirəm ki, bu günkü gündə mən günahdan
Sənə ahu-nalə edib üzr istəyən kəsə geyindirirdiyin libası
geyindirəsən. O kəs ki tövbə haqqında əfvinə pənah
gətirmiş, məni itaət əhlinə öz yanında himayət etdiyin kəs
kimi himayət et, Özün tək olaraq yolunda zəhmət çəkib
sənin razılığını ələ gətirənlərə verdiyin və'də vəfa etməyi
mənə əta et, Sənin haqqında xəta törədib razılığın
sərhədindən təcavüz etməyimə, hökm-lərindən kənara
çıxdığıma görə cəzalandırma, mənə möhlət verdiyinlə
məni qəflətə salma,

وَ لَا تَسْتَدْرِجْنِي بِإِمْلَائِكَ لِي اسْتِدْرَاجَ مَنْ مَنَعَنِي خَيْرَ
مَا عِنْدَهُ وَ لَمْ يَشْرَكَكَ فِي حُلُولِ نِعْمَتِهِ بِي. وَ نَبَّهْنِي مِنْ

رَقْدَةَ الْغَافِلِينَ، وَ سِنَّةَ الْمُسْرِفِينَ، وَ نَعْسَةَ الْمَخْذُولِينَ وَ
خُذْ بِقَلْبِي إِلَى مَا اسْتَعْمَلْتَ بِهِ الْقَانِتِينَ، وَ اسْتَعْبَدْتَ بِهِ
الْمُتَعَبِّدِينَ، وَ اسْتَنْقَذْتَ بِهِ الْمُتَهَاجِرِينَ. وَ أَعِزَّنِي مِمَّا
يُبَاعِدُنِي عَنْكَ، وَ يَحُولُ بَيْنِي وَ بَيْنَ حَظِّي مِنْكَ، وَ
يَصُدُّنِي عَمَّا أَحَاوِلُ لَدَيْكَ سَهْلٌ لِي مَسْلَكَ الْخَيْرَاتِ
إِلَيْكَ، وَ الْمُسَابَقَةِ إِلَيْهَا مِنْ حَيْثُ أَمَرْتُ، وَ الْمُشَاحَّةَ فِيهَا
عَلَى مَا أَرَدْتُ. وَ لَا تَمَحَقْنِي فِيمَنْ تَمَحَقُ مِنَ الْمُسْتَخَفِّينَ
بِمَا أَوْعَدْتَ وَ لَا تُهْلِكْنِي مَعَ مَنْ تُهْلِكُ مِنَ الْمُتَعَرِّضِينَ
لِمَقْتِكَ لَا تُتَبِّرْنِي فِيمَنْ تُتَبِّرُ مِنَ الْمُنْحَرِفِينَ عَنْ سُبُلِكَ وَ
نَجِّنِي مِنْ غَمَرَاتِ الْفِتْنَةِ، وَ خَلِّصْنِي مِنْ لَهَوَاتِ الْبُلْوَى،
وَ أَجِرْنِي مِنْ أَخْذِ الْإِمْلَاءِ. وَ حُلْ بَيْنِي وَ بَيْنَ عَدُوِّ
يُضِلُّنِي، وَ هَوَى يُوبِقُنِي،

xeyrini geri alan, kimsə kimi, elə bir qafil ki, ne'mətlərinin mənə yetməsində Səni şərik bilməsin, və məni qafillərin yuxusundan, israf edənlərin yuxuya dalmasından, öz öhdəsinə qoyulan-ların rə'yasından ayılt, qəlbimi sənə itaət edən-ləri apardığım yola yönəlt, Səndən uzaqlaşmağı-ma səbəb olan səndən olan bəhrəmə hicab olan, Səndən istədiyim şeydən saxlayandan pənah ver, özünə qarşı xeyir yolunu onlara göstəriş verdiyin kimi önümdə qərara verməyi onlarda istədiyini kimi rəqabət göstərməmi mənim üçün hamarlaşdır, məni qorxutmalarını yüngül sayanları aradan götür-düyün kimi aradan aparma, Sənə düşmən olaraq həlak olanlarla bir yerdə həlak etmə, yolundan azanların sırasında məhv etdiklərinlə birgə məhv etmə, fitnə çalalarından nıcat ver, bəlala-rın əhatəsindən xilas et, qəflətə düşməkdən öz amanına sal, mənimlə məni zəlalətə salan düş-mənim arasında əldən salan eybimlə mənim aramda, fasilə sal,

məndən qəzəbdən sonra üz döndərdi-yindən bir daha razı qalmayacağı kəs kimi üz döndərmə,

وَمَنْقَصَةٍ تَرْهُقُنِي وَلَا تُعْرِضْ عَنِّي إِعْرَاضَ مَنْ لَا
تَرْضَى عَنْهُ بَعْدَ غَضَبِكَ وَلَا تُؤَيِّسْنِي مِنَ الْأَمَلِ فِيكَ
فَيَغْلِبَ عَلَيَّ الْقُنُوطُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَلَا تَمْنَحْنِي بِمَا لَا طَاقَةَ
لِي بِهِ فَتَبْهَظَنِي مِمَّا تُحْمَلُنِيهِ مِنْ فَضْلِ مَحَبَّتِكَ. وَلَا
تُرْسِلْنِي مِنْ يَدِكَ إِرْسَالَ مَنْ لَا خَيْرَ فِيهِ، وَلَا حَاجَةَ بِكَ
إِلَيْهِ، وَلَا إِنَابَةَ لَهُ وَلَا تَرْمِ بِي رَمِي مَنْ سَقَطَ مِنْ عَيْنِ
رِعَايَتِكَ، وَمَنْ اشْتَمَلَ عَلَيْهِ الْخَزْيُ مِنْ عِنْدِكَ، بَلْ خَذْ
بِيَدِي مِنْ سَقَطَةِ الْمُتَرَدِّينَ، وَوَهْلَةِ الْمُتَعَسِّفِينَ، وَزَلَّةِ
الْمَغْرُورِينَ، وَوَرُطَةِ الْهَالِكِينَ. وَعَافِنِي مِمَّا ابْتَلَيْتَ بِهِ
طَبَقَاتِ عِبِيدِكَ وَإِمَائِكَ، وَبَلِّغْنِي مَبَالِغَ مَنْ عُنِيتَ بِهِ، وَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِ، وَرَضِيتَ عَنْهُ، فَأَعَشْتَهُ حَمِيدًا، وَتَوَقَّيْتَهُ
سَعِيدًا وَطَوَّقْتَنِي طَوْقَ الْإِقْلَاعِ عَمَّا يُخْبِطُ الْحَسَنَاتِ،
وَيَذْهَبُ بِالْبَرَكَاتِ وَأَشْعِرْ قَلْبِي الْإِزْدِجَارَ عَنْ قَبَائِحِ
السَّيِّئَاتِ، وَفَوَاضِحِ الْحَوَائِثِ. وَلَا تَشْغَلْنِي بِمَا لَا أَدْرُكُهُ
إِلَّا بِكَ عَمَّا لَا يُرْضِيكَ عَنِّي غَيْرُهُ وَانْزِعْ مِنْ قَلْبِي حُبَّ
دُنْيَا دَنِيَّةٍ تَنْهَى عَمَّا عِنْدَكَ،

Sənə ümidlə ümitsiz etmə ki, rəhmətindən mə'yusluq
məne qalib gəlsin, o qədər mərhəmət göstərmə ki, tab
gətirə bilmədiyim, yaxud o qədər məhəbbət göstərmə ki,
çoxduğundan yüngül ağırlaş-sın, məni xeyiri olmayan,
qayıdışı qeyri-mümkün olan, Sənin öz başına buraxdığın
bəndən kimi lütf əlindən boşlama, məni riayət baxımından
nəzərindən düşən, Sənin tərəfindən bütün vücudu-nu
rüsveyçılıq əhatə edən bəndə kimi özündən
uzaq-laşdırma, bəlkə süqut edənlərin süqutundan,

alda-nanların azmasından, həlak olanların meydanın-dan
hifz et, bəndə və kənizlərini düçar etdiyin girovdan xilas
et, lütf etdiyin kəslərin məqamla-rına çatdır, o kəslərin kig
onara ne'mət verərək onlardan razı qalmısan, səadət içrə
diri saxldıq-ların xoşbəxt olaraq öldürdük-lərin bəndələr
kimi. Bərəkətin aradan gedib yaxşılıqların batil olmasına
səbəb olan şeylərdən çəkinməyin kəndi-rini boynuma sal,

و تَصُدُّ عَنِ ابْتِغَاءِ الْوَسِيلَةِ إِلَيْكَ، وَ تَذْهَبُ عَنِ التَّقَرُّبِ
مِنْكَ. وَ زَيْنٌ لِي التَّفَرُّدُ بِمُنَاجَاتِكَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ هَبْ
لِي عِصْمَةً تُدْنِيَنِي مِنْ خَشْيَتِكَ، وَ تَقْطَعُنِي عَنْ رُكُوبِ
مَحَارِمِكَ، وَ تَفَكِّنِي مِنْ أَسْرِ الْعِظَائِمِ. وَ هَبْ لِي التَّطْهِيرَ
مِنْ دَنَسِ الْعِصْيَانِ، وَ أَذْهَبْ عَنِّي دَرَنَ الْخَطَايَا، وَ
سَرِّبْنِي بِسِرِّبَالِ عَافِيَتِكَ، وَ رَدِّنِي رِذَاءَ مُعَافَاتِكَ، وَ
جَلِّلْنِي سَوَابِغَ نِعْمَائِكَ، وَ ظَاهِرْ لَدَيَّ فَضْلَكَ وَ طَوْلَكَ وَ
أَيِّدْنِي بِتَوْفِيقِكَ وَ تَسْدِيدِكَ، وَ أَعِنِّي عَلَى صَالِحِ النِّيَّةِ، وَ
مَرْضِيِّ الْقَوْلِ، وَ مُسْتَحْسِنِ الْعَمَلِ، وَ لَا تَكِلْنِي إِلَى حَوْلِي
وَ قُوَّتِي دُونَ حَوْلِكَ وَ قُوَّتِكَ. وَ لَا تُخْزِنِي يَوْمَ تَبْعَثُنِي
لِلْقَائِكَ، وَ لَا تَفْضَحْنِي بَيْنَ يَدَيَّ أَوْلِيَائِكَ، وَ لَا تُنْسِنِي
ذِكْرَكَ، وَ لَا تَذْهَبْ عَنِّي شُكْرَكَ، بَلْ أَلْزِمْنِيهِ فِي أَحْوَالِ
السَّهْوِ عِنْدَ غَفَلَاتِ الْجَاهِلِينَ لِأَلَايِكَ، وَ أَوْزِعْنِي أَنْ أَتَّبِعِيَ
بِمَا أَوْلَيْتَنِيهِ، وَ أَعْتَرِفَ بِمَا أَسَدَيْتَهُ إِلَيَّ.

günahın pisliyindən ona olan nifrətimə qəlbim-də yer
ver, məni köməyin olmadan düzəlməyən işə düçar etmə,
Sənə yaxınlaşmağa mane olan şeyləri qəlbimdə məhv et,
gecə və gündüz Səninlə gizlində raz-niyaz etməyi
gözümdə gözəl cəlvələndir, mənə elə bir ismət məqamı
nəsim et ki, qorxuna yaxın, haram etdiklərindən ayrı
düşməyimə yardım etsin, böyük günahlar əsarətindən

mənə nicat versin, məni günaha bulaşmaqdan pakla, günahların çir-kinliyini məndən uzaqlaşdır, mənə Özünün sala-matlıq libasını geyindir, sağlamlıq əbanı çiyini-mə sal, tam və bol ne'mətlər xələtini əynimə geyin-dir, mənə olan ehsan və ne'mətini ardıcıl et, yar-dımın və hidayətinlə məni təsdiqlə , mənə gözəl niyyət bəyənilmiş söz , və yaxşı işlə yardım et, öz qüdrət və qüvvətin əvəzinə məni özqüvvət və qüdrətimin öhdəsinə qoyma, məni Öz görüşünə qaldır-dığın gün xar və zəlil etmə, övliyaların qarşı-sında rüsvay etmə, Səni anmağı zehnimdən aparma, Sənə şükr etmək qüdrətini məndən götürmə, bəlkə xəbərsiz cahillər ne'əmətlərini qafilanə unut-duqda şükrü əda etməyi mənə vacib et,

وَ اجْعَلْ رَغْبَتِي إِلَيْكَ فَوْقَ رَغْبَةِ الرَّاعِبِينَ، وَ حَمْدِي
إِيَّاكَ فَوْقَ حَمْدِ الْحَامِدِينَ وَ لَا تَخْذُلْنِي عِنْدَ فَاقَتِي إِلَيْكَ، وَ
لَا تُهْلِكْنِي بِمَا. أَسَدَيْتُهُ إِلَيْكَ، وَ لَا تَجْبِهْنِي بِمَا جَبَّهْتَ بِهِ
الْمُعَانِدِينَ لَكَ، فَإِنِّي لَكَ مُسَلِّمٌ، أَعْلَمُ أَنَّ الْحُجَّةَ لَكَ، وَ أَنَّكَ
أُولَى بِالْفَضْلِ، وَ أَعُوذُ بِالْإِحْسَانِ، وَ أَهْلُ التَّقْوَى، وَ أَهْلُ
الْمَغْفِرَةِ، وَ أَنَّكَ بَأْنِ تَعْفُو أُولَى مِنْكَ بَأْنِ تُعَاقِبُ، وَ أَنَّكَ
بَأْنِ تَسْتُرُ أَقْرَبُ مِنْكَ إِلَيَّ أَنْ تَشْهَرَ. فَأُحْيِي حَيَاةً طَيِّبَةً
تَنْتَظِمُ بِمَا أُرِيدُ، وَ تَبْلُغُ مَا أُحِبُّ مِنْ حَيْثُ لَا آتِي مَا
تَكْرَهُ، وَ لَا أُرْتَكِبُ مَا نَهَيْتَ عَنْهُ، وَ أَمِتْنِي مِيتَةً مَنْ
يَسْعَى نُورُهُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ عَنْ يَمِينِهِ. وَ ذَلَّلْنِي بَيْنَ يَدَيْكَ، وَ
أَعِزَّنِي عِنْدَ خَلْقِكَ، وَ ضَعْنِي إِذَا خَلَوْتُ بِكَ، وَ ارْفَعْنِي
بَيْنَ عِبَادِكَ، وَ أَغْنِنِي عَمَّنْ هُوَ غَنِيٌّ عَنِّي، وَ زِدْنِي إِلَيْكَ
فَاقَةً وَ فَقْرًا. وَ أَعِزَّنِي مِنْ شِمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ، وَ مِنْ حُلُولِ
الْبَلَاءِ، وَ مِنْ الذِّلِّ وَ الْعَنَاءِ،

mənə əta etdiyinə, mənə lütf göstərdiyinə e'tiraf etmək yardımına həmd-səna etməyi mənə ehsan et, Sənə rəğbətini başqalarının rəğbətindən haqqında sitayiş etməyimi, başqalarının sitayişindən daha üstün qərar ver, Sənə möhtac olduğum zaman məni rüsvay etmə, məni Özündən düşmənlərini uzaqlaşdırdığın kimi uzaqlaşdırma, çünki özümün Sənə tapşırılmışam, dəli-lin Sənin əlində olduğunu bilirəm, sən lütf gös-tərməyə hamıdan üstünsən, yaxşılığa adət etmisən, itaət edilməyinə layiqsən, bağışlayansan, xəbərimdə vardır ki, əzab verməkdən əfv etməyə daha layiqsən, pərdənin üstünü açmaqdan onu örtməyə daha yaxınsan, məni elə bir həyatla yaşat ki, istəklərimi yerinə yetirsin, istədiyim hər bir şey Sənin məndən acığın kəlmədiyi halla yerinə yetsin, mən nuru öndən və ətrafdan hər yerə saçılan bir kəs kimi öldür, məni Öz dərğahına zəlil, bəndələrinin yanında əziz et, xəlvətdə münacata oturarkən məni zəlil et, bəndələrin arasında mənə ucalıq ver, məni məndən ehtiyacsız olandan ehtiyacsız et,

تَعَمَّدَنِي فِيمَا أَطْلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي بِمَا يَتَعَمَّدُ بِهِ الْقَادِرُ
عَلَى الْبَطْشِ لَوْ لَا حِلْمُهُ، وَالْأَخْذَ عَلَى الْجَرِيرَةِ لَوْ لَا
أَنَاتُهُ وَإِذَا أَرَدْتَ بِقَوْمٍ فِتْنَةً أَوْ سُوءًا فَتَجَنَّبْنِي مِنْهَا لَوْ إِذَا
بِكَ، وَإِذْ لَمْ تُقِمْنِي مَقَامَ فَضِيحَةٍ فِي دُنْيَاكَ فَلَا تُقِمْنِي
مِثْلَهُ فِي آخِرَتِكَ وَاشْفَعْ لِي أَوَائِلَ مِنْكَ بِأَوَاخِرِهَا، وَ
قَدِيمَ فَوَائِدِكَ بِحَوَائِثِهَا، وَلَا تَمُدُّ لِي مَدًّا يَفْسُو مَعَهُ قَلْبِي،
وَلَا تَقْرَعْ عَنِّي قَارِعَةً يَذْهَبُ لَهَا بِهَائِي، وَلَا تَسْمُنِي خَسِيسَةً
يَصْغُرُ لَهَا قَدْرِي وَلَا نَقِيسَةً يُجْهَلُ مِنْ أَجْلِهَا مَكَانِي. وَلَا
تَرُغْنِي رَوْعَةً أَبْلِسُ بِهَا، وَلَا خِيفَةً أَوْجِسُ دُونَهَا، اجْعَلْ
هَيْبَتِي فِي وَعِيدِكَ، وَحَذْرِي مِنْ إِعْذَارِكَ وَإِنْذَارِكَ، وَ
رَهْبَتِي عِنْدَ تِلَاوَةِ آيَاتِكَ. وَاعْمُرْ لَيْلِي بِإِقَاطِي فِيهِ

لِعِبَادَتِكَ، وَ تَقَرُّدِي بِالتَّهَجُّدِ لَكَ، وَ تَجَرُّدِي بِسُكُونِي إِلَيْكَ،
وَ أَنْزَالِ حَوَائِجِي بِكَ،

Sənə olan yoxsulluğumu daha da artır, düşmən-lərin məzəmmətindən, bəlanı yetişməsindən, və rüsvayçılıqdan pənah ver, xəbərin olduğum pislik-lərimi əfv et, əzab erməyə qüdrəti çatarkən helmi mane olan kimsə kimi, əgər bir qövüm haqqında pis-lik istəsən məni Sənin himayətinin altına girdi-yimdən ötrü nicat ver, dünyada məni rüsvay etmədi-yin kimi axirətdə belə bir halda saxla, bu dünya-nın ne'əmətinə mənim üçün o biri dünyanın ne'mə-tinə birləşdir, keçmiş faydalarını onun təzələ-ri ilə əvəz et, mənə o qədər möhlət vermə ki, onun nəticəsində daş ürəkli olum, məni abırıma zərər vuran müsibətə düşər etmə, qədrimi azaldan aldan-maya, adımın batmasına səbəb olan eybə düşər etmə, elə qorxutma ki, ümitsiz olum, o cür qorxutma ki onun qarşısında lərzəyə düşüm, elə et, ki, vəhşətim qorxutmaqdan, çəkinməyim xəbər-darlığımın qorxuya düşməyim ayələrini oxuduğum zamanlarda olsun, gecəmi sənə ibadətdə oyaq qalma-ğımınla abad et, təkliyimi gecəni oyaq qalmağımınla, tənhalığımı sənə ilə ünsiyyət tapmağımınla, dər-gahına hacət gətirməkdə Sənə olan şiddətli hacə-timi odundan azad olmağımınla,

وَ مُنَازَلَتِي إِيَّاكَ فِي فَكَالِكَ رَقَبَتِي مِنْ نَارِكَ، وَ إِجَارَتِي
مِمَّا فِيهِ أَهْلُهَا مِنْ عَذَابِكَ. وَ لَا تَذَرْنِي فِي طُغْيَانِي
عَامِهَا، وَ لَا فِي غَمَرَتِي سَاهِيَا حَتَّى حِينٍ، وَ لَا تَجْعَلْنِي
عِظَةً لِمَنْ اتَّعَظَ، وَ لَا نَكَالًا لِمَنْ اعْتَبَرَ، وَ لَا فِتْنَةً لِمَنْ
نَظَرَ، وَ لَا تَمْكُرْ بِي فِيمَنْ تَمْكُرُ بِهِ، وَ لَا تَسْتَبْدِلْ بِي
غَيْرِي، وَ لَا تُغَيِّرْ لِي اسْمًا، وَ لَا تُبَدِّلْ لِي جِسْمًا، وَ لَا

تَتَّخِذْنِي هُزُوا لِحَلْقِكَ، وَ لَا سُخْرِيًّا لَكَ، وَلَا تَبْعَا إِلَّا
لِمَرْضَاتِكَ، وَ لَا مُمْتَنًا إِلَّا بِالْإِنْتِقَامِ لَكَ. وَ أَوْجِدْنِي بَرْدَ
عَفْوِكَ، وَ حَلَاوَةَ رَحْمَتِكَ وَ رَوْحَكَ وَ رِيحَانِكَ، وَ جَنَّةَ
نَعِيمِكَ، وَ أَذِقْنِي طَعْمَ الْفَرَاحِ لِمَا تُحِبُّ بِسَعَةِ مِنْ سَعَتِكَ،
وَ الْاجْتِهَادِ فِيمَا يُزِلُّ لَدَيْكَ وَ عِنْدَكَ، وَ أَتَحْفِنِي بِتُحْفَةٍ
مِنْ تَحَفَاتِكَ. وَ اجْعَلْ تِجَارَتِي رَابِحَةً، وَ كَرَّتِي غَيْرَ
خَاسِرَةٍ، وَ أَخْفِنِي مَقَامَكَ، وَ شَوْقِي لِقَاءَكَ، وَ تُبِّ عَلَيَّ
تُوبَةً نَصُوحًا لَا تُبْقِ مَعَهَا ذُنُوبًا صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً،

Cəhənnəm əhlinin düçar olduqları o əzabdan pənah verməyində qərar ver, və məni uzun müddətdə tüğyan içrə sərgərdan, nadanlıq bataqlığında qərar vermə, məni nəsihət alanların örnəyi, ibrət götürənlərin vasitəsi, baxanların azmasına səbəb qərar vermə, məni məkrinə düçar olanların cərgəsində yerləşdirməg mənim əvəzimə başqasını seçmə, adımı səadət əhlinin dəftərindən silmə, bədənimi bəlaya düçar etmə, məni bəndəliyinin məsxərə etdiklərindən, Özünün istehza etdiyin kəsdən etmə, öz razılığından başqa bir şeyə tabe etmə, düşmənlərindən intiqam almaqdan savayı öhdəmə başqa bir xidmət qoyma, məni əfvinin ləzzətindən, həlm behiştinin iyindən, və rəhmə-tinin şirinliyindən kəmə yetir, əlaqən olduğun şeyə könül verməyimlə sonsuz sərvətini, mənə Sənə yaxınlaşmağa zəhmət çəkməyi daddır, sovqatla-rından mənə bir sovqat nəsib et, ticarətimi gəlirli, qayıdışımı zərərsiz et, məni öz məqamından qorxut, görüşünə müştaq et, xalis tövbə etməyimə yardım göstər ki, onunla nə bir kiçik, yaxud böyük,

وَلَا تَذَرْ مَعَهَا عَلَانِيَةً وَلَا سَرِيرَةً. وَ أَنْزِعِ الْعِلَّ مِنْ
صَدْرِي لِلْمُؤْمِنِينَ، وَ اعْطِفْ بِقَلْبِي عَلَى الْخَاشِعِينَ، وَ كُنْ

لِي كَمَا تَكُونُ لِلصَّالِحِينَ، وَ حَلَنِي حَلِيَّةَ الْمُتَّقِينَ، وَاجْعَلْ
 لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْغَابِرِينَ، وَ ذَكَرًا نَامِيًا فِي الْآخِرِينَ،
 وَوَافٍ بِي عَرَصَةَ الْأَوَّلِينَ. وَ تَمِّمْ سُبُوحَ نِعْمَتِكَ، عَلَيَّ،
 وَظَاهِرُ كَرَامَاتِهَا لَدَيَّ، أَمْلَأْ مِنْ فَوَائِدِكَ يَدَيَّ، وَ سُقْ
 كَرَائِمَ مَوَاهِبِكَ إِلَيَّ، وَجَاوِرْ بِي الْأَطْيَبِينَ مِنْ أَوْلِيَائِكَ فِي
 الْجَنَانِ الَّتِي زَيَّنْتَهَا لِأَصْفِيَائِكَ، وَجَلَّلْنِي شَرَائِفَ نَحْلِكَ فِي
 الْمَقَامَاتِ الْمُعَدَّةِ لِأَحِبَّائِكَ. وَاجْعَلْ لِي عِنْدَكَ مَقِيلًا أَوْيَ
 إِلَيْهِ مُطْمَئِنًّا، وَمَثَابَةً أَتَبَوُّهَا، وَأَقْرُ عَيْنًا، وَلَا تُقَاسِنِي
 بَعْظِيمَاتِ الْجَرَائِرِ، وَلَا تُهْلِكْنِي يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ، وَأَزِلْ
 عَنِّي كُلَّ شَكٍّ وَ شُبْهَةٍ، وَاجْعَلْ لِي فِي الْحَقِّ طَرِيقًا مِنْ
 كُلِّ رَحْمَةٍ، وَ أَجْزِلْ لِي قِسْمَ الْمَوَاهِبِ مِنْ نَوَالِكَ، وَ وَفِّرْ
 عَلَيَّ حُظُوظَ الْإِحْسَانِ مِنْ إِفْضَالِكَ.

gizli yaxud aşkar bir günah saxlamayasan, mö'minlərə
 düşmən olmağı qəlbimdən çıxart, zəlil olanlara qarşı
 qəlbimi mehriban et, mənimlə salehlərlə olduğun kimi ol,
 məni təqva-lıların zinəti ilə bəzə, mənim üçün
 qalanları-mın arasında yaxşı ad, gələcəkdəkilərə
 günbəgün artan xatirə qoy, öndəkilərin məqamına daxil
 et, mənə açdığın ne'mətinin kamilləşdir, kəramət-lərini
 ardıcıl et, boş əlimi Öz faydalarıyla doldur, dəyərli
 iftikarları mənə sarı göndər, məni xalis bəndələrin üçün
 zinətləndirdiyin behiştə pak övliyalarının qonşusu qərar
 ver, Sənə aşiq olanlara hazırladığın böyük ehsanlar əbasını
 mənə də geyindir, mənim üçün Öz dərğa-hında rahat
 qəlblə orada aram olacağım bir yer qərar ver, qalacağım
 bir mənzil düzəlt ki, onunla gözlərim nurlansın, məni
 böyük günahlarla müqayisə etmə, sirlər açılan gün həlak
 etmə, hər bir şək-k-şübəni qəlbimdən yu, hər bir
 rəhmətdən haqqa sarı bir yol aç, fəxr edəcəyim bəhrələri

öz ehsanıyla bol et, ən'amlarından olan ehsan nəsilblərimi
çoxalt,

وَ اجْعَلْ قَلْبِي وَاثِقًا بِمَا عِنْدَكَ، وَ هَمِّي مُسْتَفْرَّغًا لِمَا
هُوَ لَكَ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا تَسْتَعْمِلُ بِهِ خَالِصَتَكَ، وَ أَشْرِبْ
قَلْبِي عِنْدَ ذُهُولِ الْعُقُولِ طَاعَتَكَ، وَ اجْمَعْ لِي الْغَنَى وَ
الْعَفَافَ وَ الدَّعَاةَ وَ الْمُعَافَاةَ وَ الصَّحَّةَ وَ السَّعَةَ وَ
الطُّمَأْنِينَةَ وَ الْعَافِيَةَ. لَا تُحْبِطْ حَسَنَاتِي بِمَا يَشُوبُهَا مِنْ
مَعْصِيَتِكَ، وَلَا خَلَوَاتِي بِمَا يَعْصُرُ لِي مِنْ نَزَغَاتِ
فِتْنَتِكَ، وَ صُنْ وَجْهِي عَنِ الطَّلَبِ إِلَى أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ،
وَ ذُبْنِي عَنِ التَّمَاسِ مَا عِنْدَ الْفَاسِقِينَ. لَا تَجْعَلْنِي
لِلظَّالِمِينَ ظَهِيرًا، وَلَا لَهُمْ عَلَى مَحْوِ كِتَابِكَ يَدًا وَ نَصِيرًا،
وَ حُطَّنِي مِنْ حَيْثُ لَا أَعْلَمُ حِبَاطَةً تَقِينِي بِهَا، وَ افْتَحْ لِي
أَبْوَابَ تَوْبَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ وَ رَأْفَتِكَ وَ رِزْقِكَ الْوَاسِعِ، إِنِّي
إِلَيْكَ مِنَ الرَّاعِبِينَ، وَ أَتَمِّمْ لِي إِنْعَامَكَ، إِنَّكَ خَيْرُ
الْمُنْعِمِينَ اجْعَلْ بَاقِيَ عُمْرِي فِي الْحَجِّ وَ الْعُمْرَةِ ابْتِغَاءَ
وَجْهِكَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ
الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ أَبَدَ الْأَبْدِينَ.

qəlbimi rəhmətinlə aram et, himmətimi birdəfə-lik öz işinə
yönəlt, məni xalis bəndənə tapşır-dığın işə yönəlt, qəflət
və pərişanlıq zamanı itaət işlərini qəlbimlə qatışdır, iffət,
rahat-lıq, salamatlıq, sağlamlıq, yaşayışda əmin-aman-lıq,
sərvətli olmağı mənim üçün tədarük gör, yax-şılıqlarımı
onunla qarışan günahlara, gizlin-də qalmağımı qarşıma
çıxan imtahanına görə zay etmə, abrımı hər kəsin önünə
atılmasından saxla, fasiqlərin əlindəkilərdən bir şey
istə-məkdən qoru, məni zalımların arxası, kitabını aradan
aparmaqda yardımçılarından qərar vermə, bilmədiyim

şeylərdən Özün qoru, rəhmət, tövbə, mehribanlıq və bol ruzi qapılarını üzümə aç ki, mənə sarı rəğbət götürənlərdənəm, haqqımdakı ne'mtini kamilləşdir ki, Sən ne'mət verənlərin ən yaxsısan, ömrümün qalan hissəsini razılığın üçün Həcc və ümrəni yerinə yetirməkdə qərar ver, ey aləmlərin Rəbbi! Allahın səlatü-salamı olsun Muhəmmədə və onun pak və pakizə soyuna, ona və onlara ardıcıl və əbədi bir salam olsun.

(48)

وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ الْأَضْحَى وَ
يَوْمَ الْجُمُعَةِ:

اللَّهُمَّ هَذَا يَوْمٌ مُبَارَكٌ مَيِّمُونَ، وَالْمُسْلِمُونَ فِيهِ
مُجْتَمِعُونَ فِي أَقْطَارِ أَرْضِكَ، يَشْهَدُ السَّائِلُ مِنْهُمْ
وَالطَّالِبُ وَالرَّاعِبُ وَالرَّاهِبُ وَأَنْتَ النَّاطِرُ فِي حَوَائِجِهِمْ،
فَأَسْأَلُكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ وَهُوَ أَنْ مَا سَأَلْتُكَ عَلَيْكَ أَنْ
تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ. وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا بَأَنَّ لَكَ
الْمُلْكُ، وَلَكَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ الْحَنَانُ
الْمَنَّانُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ،
مَهْمَا قَسَمْتَ بَيْنَ عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ: مِنْ خَيْرٍ أَوْ عَافِيَةٍ أَوْ
بَرَكَاتٍ أَوْ هُدًى أَوْ عَمَلٍ بِطَاعَتِكَ، أَوْ خَيْرٍ تَمُنُّ بِهِ عَلَيْهِمْ
تَهْدِيهِمْ بِهِ إِلَيْكَ، أَوْ تَرْفَعُ لَهُمْ عِنْدَكَ دَرَجَةً، أَوْ تُعْطِيَهُمْ بِهِ
خَيْرًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْ تُوفِّرَ حَظِّي وَنَصِيبِي
مِنْهُ. أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بَأَنَّ لَكَ الْمُلْكُ وَالْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،

48-ci dua:

O Həzrətin Qurban bayramının və Cümənin günündə
etdiyi duası.

İlahi, bu bərəkətli və gözəl bir gündür, Sənin yer üzündəki bütün müsəlmanlar bir yerə yığıl-mışlar, istəyən, diləyi olan, ümidvar və qorxan, Sən onların istəklərini görürsən, Səndən səxavət və kərəmindən istəyirəm ki, Muhəmməd və onun soyuna salam yetirəsən, İlahi, ey bizim Rəbbimiz, mülk və həmd Sənə məxsusdur, Səndən başqa bir Allah yoxdur, həlim, kərim, çoxlu bəxşiş, meh-riban, Cəlal və kəramət sahibisən, yeri göy yara-dansan, sahmana salmaq, hidayət etmək yaxud məqam-larını artırmaq üçün onlara bəxş etdiyin xeyir bərəkətdən, mənim də bəhrəmin artırmağını istəyirəm. Ey mənim Rəbbim, padşahlıq, həmd Sənə məxsusdur, Səndən başqa mə'bud yoxdur,

أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَحَبِيبِكَ وَ
صِفْوَتِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ الْأَبْرَارِ
الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ صَلَاةً لَا يَقْوَى عَلَى إِحْصَائِهَا إِلَّا
أَنْتَ، وَأَنْ تُشْرِكَنَا فِي صَالِحٍ مَنْ دَعَاكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ
عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَ أَنْ تُغْفِرَ لَنَا وَ لَهُمْ،
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ إِلَيْكَ تَعَمَّدْتُ بِحَاجَتِي،
وَبِكَ أَنْزَلْتُ الْيَوْمَ فَقْرِي وَ فَاقَتِي وَ مَسْكَنَتِي، وَ إِنِّي
بِمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ أَوْثِقُ مِنِّْي بِعَمَلِي، وَ لِمَغْفِرَتِكَ وَ
رَحْمَتِكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
وَ تَوَلَّ قَضَاءَ كُلِّ حَاجَةٍ هِيَ لِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهَا، وَ تَيْسِيرِ
ذَلِكَ عَلَيْكَ، وَ بِفَقْرِي إِلَيْكَ، وَ غِنَاكَ عَنِّي، فَإِنِّي لَمْ أَصِبْ
خَيْرًا قَطُّ إِلَّا مِنْكَ، وَلَمْ يَصْرِفْ عَنِّي سُوءًا قَطُّ أَحَدٌ
غَيْرُكَ، وَلَا أَرْجُو لِأَمْرِ آخِرَتِي وَدُنْيَايَ سِوَاكَ. اللَّهُمَّ مَنْ
تَهَيَّأَ وَ تَعَبَّأَ وَ أَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ لِيُوفَاةٍ

Səndən bəndən, xalq içrə seçdiyin, dostun Muhəmməd və onun paklardan olan soyuna salam yetirməni istəyirəm, elə bir salam ki, Səndən başqa kimsə onu hesaba ala bilməsin, Səni gündə çağırən layiqli bəndələrinin duasına bizi də şərik et, ey aləmlərin Rəbbi, bizi də onları da əfv et, Sən hər şeyə qadirsən.

Ey mənim Rəbbim, ehtiyacımı sənin dərğahına gətirdim, bu günkü gündə miskinlik, yoxsulluq yükünü Sənin qanına qoydum, mən öz əməlimdən çox Sənin əfvinə və rəhmətinə daha çox e'timad bəsləyirəm, Sənin əfvin və məğfirətin mənim günahımdan daha genişdir, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, ehtiyacım olan şeyləri özün öhdəsinə al, bu işə olan qüdrətin, Sənin üçün asan olması xatirinə, mənim Sənə qarşı yoxsulluğum xatirinə, məndən ehtiyacsızlığın xatirinə, çünki mən heç bir xeyirə yetmədim, məgər Sənin tərəfindən idi, Səndən başqa heç kəs məndən bir şəri qaytarmamışdır, dünya və axirət işlərimdə Səndən başqasına ümidimin olmadığı xatirinə.

إِلَى مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رَفْدِهِ وَ نَوَافِلِهِ وَ طَلَبَ نَيْلِهِ وَ
جَائِزَتِهِ، فَإِنَّكَ يَا مَوْلَايَ كَانَتْ الْيَوْمَ تَهَيَّيْتِي وَ تَعَبَّيْتِي وَ
إِعْدَادِي وَ اسْتِعْدَادِي رَجَاءَ عَفْوِكَ وَ رَفْدِكَ وَ طَلَبَ نَيْلِكَ
وَ جَائِزَتِكَ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ لَا
تُخَيِّبِ الْيَوْمَ ذَلِكَ مِنْ رَجَائِي، يَا مَنْ لَا يُخْفِيهِ سَائِلٌ وَ لَا
يَنْقُصُهُ نَائِلٌ، فَإِنِّي لَمْ آتِكَ ثِقَةً مِنِّي بِعَمَلٍ صَالِحٍ قَدَّمْتُهُ، وَ
لَا شَفَاعَةَ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ إِلَّا شَفَاعَةَ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ
عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمُ سَلَامُكَ. أَتَيْتُكَ مُقَرًّا بِالْجُرْمِ وَ الْإِسَاءَةِ إِلَى
نَفْسِي، أَتَيْتُكَ أَرْجُو عَظِيمَ عَفْوِكَ الَّذِي عَفَوْتَ بِهِ عَنِ
الْخَاطِئِينَ، ثُمَّ لَمْ يَمْنَعْكَ طُولُ عُكُوفِهِمْ عَلَى عَظِيمِ الْجُرْمِ
أَنْ عُدْتَ عَلَيْهِمْ بِالرَّحْمَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ. فَيَا مَنْ رَحِمْتَهُ

وَاسِعَةً، وَ عَفُوهُ عَظِيمٌ، يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ، يَا كَرِيمُ يَا
كَرِيمُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عُدْ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَ
تَعَطَّفْ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ وَ تَوَسَّعْ عَلَيَّ بِمَغْفِرَتِكَ. اللَّهُمَّ إِنَّ
هَذَا الْمَقَامَ لِخُلَفَائِكَ وَ أَصْفِيَائِكَ

Ey mənim Rəbbim, hər kəs bu gündə məxluqun ümidü ilə, ondan bir bəxşiş almaq üçün hazırlaşib səfər yükü bağladısı, -ey mənim ixti-yar sahibim-mənim ümidüm, mükafat alıb bəxşi görməyim, tədarük görüb, hazırlaşmağım Sənə sarıdır, İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, və bu günkü gündə bu ümidi məndən alma, ey istəyənlərin xahişindən əziyyətə düşməyən, heç bir bəxşişi azaltmırsan, çünki mən etdiyim əmələ, yaxud kiminsə şəfaətinə ümid bəsləyirəm, yalnız Muhəmməd və onun əhli-beytinən şəfaətinə güvənərək Sənin dərgahına gəlmişəm, günahıma iqrar edib xətakarlara şamil olan böyük əfvinə göz dikərək hüzurana gəlmişəm, günahlarımı davam etdirmək rəhmətinin davamı kəsmədi ey rəhməti geniş və əfvi əzəmətli olan, ey əzəmət sahibi, ey kərim, ey kərim, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və öz rəhmətinlə ehsanla şəfqət göstər, mənə olan əfvini genişləndir. Ey mənim Rəbbim, cümə namazının bu məqamı Sənin xəlifə-lərinə seçdiyin bəndələrinə məxsusdur,

وَمَوَاضِعَ أَمْنَائِكَ فِي الدَّرَجَةِ الرَّفِيعَةِ الَّتِي اخْتَصَصْتَهُمْ
بِهَا قَدْ ابْتَزَوْهَا، وَأَنْتَ الْمُقَدِّرُ لِذَلِكَ، لَا يُغَالِبُ أَمْرُكَ، وَلَا
يُجَاوِزُ الْمُحْتَوَمُ مِنْ تَدْبِيرِكَ كَيْفَ شِئْتَ وَأَنْتَ شِئْتَ،
وَلَمَّا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ غَيْرُ مَتَّهِمٍ عَلَى خَلْقِكَ وَلَا لِإِرَادَتِكَ
حَتَّى عَادَ صِفَوْتُكَ وَخُلَفَاؤُكَ مَغْلُوبِينَ مَفْهُورِينَ مُبْتَرِّينَ،
يَرَوْنَ حُكْمَكَ مُبَدَّلًا، وَكِتَابَكَ مَنبُودًا، وَفَرَائِضَكَ مُحَرَّفَةً

عَنْ جِهَاتٍ أَشْرَاعِكَ، وَسُنَنَ نَبِيِّكَ مَثْرُوكَةً. اللَّهُمَّ الْعَنِ
 أَعْدَاءَهُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، وَ مَنْ رَضِيَ بِفِعَالِهِمْ
 وَأَشْيَاعِهِمْ وَ اتَّبَاعَهُمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،
 إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، كَصَلَوَاتِكَ وَبَرَكَاتِكَ وَتَحِيَّاتِكَ عَلَى
 أَصْفِيَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، وَ عَجَلِ الْفَرَجِ وَالرَّوْحِ
 وَالنُّصْرَةِ وَ التَّمَكِينِ وَالتَّأْيِيدِ لَهُمْ. اللَّهُمَّ وَاجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ
 التَّوْحِيدِ وَ الْإِيمَانِ بِكَ، وَ التَّصَدِيقِ بِرَسُولِكَ، وَ الْإِيْمَةِ
 الَّذِينَ حَتَمْتَ طَاعَتَهُمْ مِمَّنْ يَجْرِي ذَلِكَ بِهِ

yüksək dərəcələrdə yerləşdirdiyin şəxslərə aiddir, qəsbkarlar onu qarət etmiş, təqdiri Sənin əlindədir, əmrin məğlub edilməz, qəti təd-birindən hər zaman və hər cür istəyirsənsə kənara çıxma bilməz, daha yaxşı bildiyim, yatardığında və iradəndə müttəhim olmadığını üçün belə etdin-hətta Sənin seçdiyin kəslər, xəlifələrin məğlub olub öz haqlarından uzaq düşdülər, hökmünü dəyişdirib kitabını azağa atmış, şəriət yolun-dan vacibatını azdırmış, peyğəmbərinin sünnət-lərini dəyərsiz bilirlər. İlahi, Muhəmməd ilk və son düşmənlərinə, onlara itaət edib əməllərinə razı olanlara lə'nət et. İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir, ki, Sən hər cür tə'rifə layiq, uca şə'n sahibisən, bəndələr icrə seçdiyin İbra-him və soyuna yetirdiyin salamların ən bərəkətli-sini, onlara təsdiq edib möhkəmləndirməkdə, yar-dım etməkdə tələs. İlahi, Məni özünə qarşı tohid və iman əhlindən, peyğəmbərini təsdiqləyənlərdən, itaətini vacib etdiyin imamlardan qərar ver, o kəslərdən ki, tohid və iman onların səbəbinə, onların əli ilə icra edilir,

وَ عَلَى يَدَيْهِ، أَمِينٌ رَبُّ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ لَيْسَ يَرُدُّ
 غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ، وَلَا يَرُدُّ سَخَطَكَ إِلَّا عَفْوُكَ، وَلَا يُجِيرُ

مِنْ عِقَابِكَ إِلَّا رَحْمَتَكَ، وَلَا يُنَجِّنِي مِنْكَ إِلَّا التَّضَرُّعُ
 إِلَيْكَ وَبَيْنَ يَدَيْكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَ هَبْ
 لَنَا - يَا إِلَهِي - مِنْ لَدُنْكَ فَرَجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا تُحْيِي
 أَمْوَاتَ الْعِبَادِ، وَ بِهَا تَنْشُرُ مَيِّتَ الْبِلَادِ. وَلَا تَهْلِكْنِي - يَا
 إِلَهِي - غَمًّا حَتَّى تَسْتَجِيبَ لِي، وَ تُعَرِّفَنِي الْإِجَابَةَ فِي
 دُعَائِي، وَ أَذِقْنِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي، وَلَا
 تُشْمِتْ بِي عَدُوِّي، وَلَا تُمَكِّنْهُ مِنْ عُنُقِي، وَلَا تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ
 إِلَهِي إِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضَعُنِي، وَإِنْ وَضَعْتَنِي
 فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي، وَ إِنْ أَكْرَمْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي
 يُهِينُنِي، وَ إِنْ أَهْنَيْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يُكْرِمُنِي، وَ إِنْ
 عَذَّبْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْحَمُنِي، وَ إِنْ أَهْلَكْتَنِي فَمَنْ ذَا
 الَّذِي يَعْرِضُ لَكَ فِي عَبْدِكَ، أَوْ يَسْأَلُكَ عَنْ أَمْرِهِ،

amin, ey aləmlərin Rəbbi!

İlahi, Sənən qəzəbinin həlimliyindən savayı bir şey
 gizli qaytarmaz, şiddətini əfvindən başqa bir şey rədd
 etməz, əzabından yalnız rəhmətini aman verir, Sənin
 qarşında ahu-namədən savayı heç bir şey mənə nicat
 verməz, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir
 və –ey mənim Rəbbim- bizə ölüləri diriltdiyin ölü
 məmləkətləri abad etdiyən qüdrətinlə nicat ver, və mənim
 – ey mənim Rəbbim – duamı qəbul etməməklə
 qəm-qüssədən həlak etmə, məni duamın qəbul
 edilməsindən agah et, ömrümün sonunadək əmələ
 əmin-amanlığın şirinliyini daddır, düşmərimi sevindirmə,
 onu başıma bəla mənə qalib etmə.

Ey mənim Rəbbim, əgər məni ucaltsan kim məni xar
 edə bilər? əgər əziz etsən kim məni rüsvay edə bilər?

Və əgər xar etsən kim məni ucalda bilər? Və əgər həlak etsən bəndənə görə kim Sənin qarşına çıxa bilər? Yaxud kimsə kimsə Səndən onun barəsində xahiş edə bilərmi?

وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ، وَلَا فِي نَقِمَتِكَ عَجَلَةٌ، وَإِنَّمَا يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْفَوْتَ، وَإِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ، وَقَدْ تَعَالَيْتَ يَا إِلَهِي عَنْ ذَلِكَ عُلُوءًا كَبِيرًا. اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَلَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَاءِ غَرَضًا، وَلَا لِنَقِمَتِكَ نَصَبًا، وَمَهْلَنِي، وَ نَفْسَنِي، وَأَقْلَنِي عَثَرَتِي، وَلَا تَبْتَلِنِي بِبَلَاءٍ عَلَى أَثَرِ بَلَاءٍ، فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي وَ قِلَّةَ حِيلَتِي وَتَضَرُّعِي إِلَيْكَ. أَعُوذُ بِكَ اَللَّهُمَّ الْيَوْمَ مِنْ غَضَبِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَعِزَّنِي. وَأَسْتَجِيرُ بِكَ الْيَوْمَ مِنْ سَخَطِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَجِرْنِي وَ أَسْأَلُكَ أَمْنًا مِنْ عَذَابِكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَمْنِي. وَأَسْتَهْدِيكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاهْدِنِي وَ أَسْتَنْصِرُكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْصِرْنِي. وَأَسْتَرْحِمُكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْحَمْنِي وَأَسْتَغْفِيكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاكْفِنِي وَ أَسْتَرْزُقْكَ،

Mən bu həqiqətə yetişdim ki, hökmündə zülm, əzabında tələsməlik yoxdur, çünki işinin pozulmasından qorxan tələsir, zülmə aciz olan əl atır, Sən-ey mənim Rəbbim- bundan daha ucasan.

İlahi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və məni bəlanın hədəfi, cəzanın nişanı etmə, mənə möhlət ver, qəm-qüssəmə son qoy, xətamı əfv et, müsibət ardınca müsibətə düşər etmə, çünki dər-gahına ahu-nalə etməyimi, çarəsizlik və acizli-yimi görürsən. İlahi, bu gündə qəzəbindən Sənə pənah gətirirəm, belə isə Muhəmməd v əonun soyuna salam yetir və mənə pənah

ver, bu gündə qəzəbindən aman diləyirəm, belə isə Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və mənə aman ver, əzabından salamat-lıq diləyirəm, belə isə və mənə salamat saxla, Səndən hidayət istəyirəm, belə isə Muhəmməd və mənə hidayət et, Səndən yardım istəyirəm, belə isə və mənə yardım et, Səndən rəhmət istəyirəm, belə isə və mənə rəhm et, Səndən ehtiyacsızlıq diləyi-rəm, belə isə və mənə ruzi inayət et, Səndən kömək istəyirəm, belə isə və mənə kömək göstər,

فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي وَاسْتَعِينِكَ، فَصَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْنِي. وَاسْتَغْفِرْكَ لِمَا سَلَفَ مِنْ
ذُنُوبِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْفِرْ لِي. وَ
اسْتَغْصِمْكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْصِمْنِي، فَإِنِّي
لَنْ أَعُودَ لَشَيْءٍ كَرِهْتَهُ مِنِّي إِنْ شِئْتَ ذَلِكَ. يَا رَبِّ يَا
رَبِّ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاسْتَجِبْ لِي جَمِيعَ مَا سَأَلْتُكَ وَطَلَبْتُ
إِلَيْكَ وَرَغِبْتُ فِيهِ إِلَيْكَ، وَارْزُقْهُ وَقَدِّرْهُ وَأَفْضِهِ وَ
أَمْضِهِ، وَخِرْ لِي فِيمَا تَقْضِي مِنْهُ، وَبَارِكْ لِي فِي ذَلِكَ،
وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِهِ، وَاسْعِدْنِي بِمَا تُعْطِينِي مِنْهُ، وَزِدْنِي
مِنْ فَضْلِكَ وَسَعَةِ مَا عِنْدَكَ، فَإِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ، وَصَلِّ
ذَلِكَ بِخَيْرِ الْآخِرَةِ وَنَعِيمِهَا، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. ثُمَّ
تَدْعُو بِمَا بَدَأَ لَكَ، وَتُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَلْفَ مَرَّةٍ
هَكَذَا كَانَ يَفْعَلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

keçmiş günahlarımdan bağışlanma diləyirəm, belə isə - və mənə bağışla, Səndən ismət istəyirəm, belə isə - və mənə ismət ver, çünki iradə etsən, heç vaxt bəyənmədiyin işə dönmərəm, ey mənim Rəbbim, ey mənim Rəbbim, ey mehriban olan, ey ne'mətləri əta edən, ey cəlal və kəramət

sahibi, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və Səndən istədiyim və onun üçün Sənə üz gətirdiklərimin hamısını icabət et və onu istə, müqərrər et, ona hökm ediö imza et, mənə hökm etdiyində xeyrimi nəzərə al, o işdə mənə bərəkət ver, onda mənə lütf göstər, mənə əta etdiyinlə məni xoşbəxt et, öz yanında olanlarla öz fəzlindən onun genişləndir, mənim üçün daha da artır çünki, Sən çox kəramətlişən, və onu axirət ne'mətinə, xeyrinə birləşdir, ey rəhm edənlərin rəhm edənli!

«Sonra nəzərinə gələn şeyləri hər bir eybdən pak olan Allahdan dilə, sonra Muhəmməd və ali Muhəmmədə min dəfə səlavət göndər, çünki imam Zeynəl Abidin ələyhissalamın özü də bu cür edərdi».

(49)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي دِفَاعِ كَيْدِ
الْأَعْدَاءِ، وَ رَدِّ بَأْسِهِمْ:

إِلَهِي هَدَيْتَنِي فَلَهَوْتُ، وَ عَظَمْتَ فَقَسَوْتُ، وَ أَبْلَيْتَ
الْجَمِيلَ فَعَصَيْتُ، ثُمَّ عَرَفْتُ مَا أَصْدَرْتَ إِذْ عَرَفْتَنِيهِ،
فَاسْتَغْفَرْتُ فَأَقْلَتُ، فَعُدْتُ فَسَتَرْتُ، فَلَكَ - إِلَهِي - الْحَمْدُ.
تَقَحَّمْتُ أَوْدِيَةَ الْهَلَاكِ، وَ حَلَلْتُ شِعَابَ تَلْفٍ، تَعَرَّضْتُ
فِيهَا لِسَطَوَاتِكَ وَ بَحُلُولِهَا عُقُوبَاتِكَ. وَ وَسَّيَلْتَنِي إِلَيْكَ
التَّوْحِيدُ، وَ ذَرِيعَتِي أَنِّي لَمْ أَشْرِكْ بِكَ شَيْئًا، وَ لَمْ أَتَّخِذْ
مَعَكَ إِلَهًا، وَ قَدْ فَرَرْتُ إِلَيْكَ بِنَفْسِي، وَ إِلَيْكَ مَفَرُّ
الْمُسِيءِ، وَ مَفْزَعُ الْمُضْيَعِ لِحَظِّ نَفْسِهِ الْمُتَلَجِّي.

49-cu dua:

*O Həzrətin düşmənlərin hiylələrinin qaytarılıb
əziyyətlərinin qaytarılmasında etdiyi duası:*

İlahi, mənə hidayət etdin, lakin içi boş işlərə məşğul oldum, nəsihət verdin, lakin daşqəlbli oldum, ən üstün ne'mət verdin, amma itaətsizlik göstərdim, sonra günahın pisliyini mənə xəbər verib ondan çəkindiridin, və mən xəbərdar oldum, sonra da əfv etdin, lakin günaha sarı qayıtdım və Sən üstünü örtüdü, belə olduqda-ey mənim Rəbbim- həmd-səna Sənə məxsusdur.

Özümü həlakət vadilərinə atmışam, fəlakət dərələrinə düşmüşəm, ona girməklə Sənin qəzəbinə tuş gəlmişəm, ora düşməklə əzabına üzləşdim, Sənə sarı vasitəm tohiddir, əl atmağım odur ki, heç nəyi Sənə şərik qərar verməmişəm və Səninlə yanaşı başqa bir tanrı qəbul etməmişəm, indi bütün vücudumla Sənə sarı gəlmişəm, pis əməlli, xeyrinə əlindən verənin Sənə pənah gətirməsi kimi, nə çox üzərinə düşməncilik qılıncını,

فَكَمْ مِنْ عَدُوٍّ انْتَضَى عَلَيَّ سَيْفَ عَدَاوَتِهِ، وَ شَحَذَ لِي
 ظُبَّةَ مُدْبِيَّتِهِ، وَ أَرْهَفَ لِي شَبَا حَدِّهِ، وَ دَافَ لِي قَوَاتِلَ
 سُومِهِ، وَ سَدَّدَ نَحْوِي صَوَائِبَ سِهَامِهِ، وَ لَمْ تَنْمَ عَنِّي
 عَيْنُ حِرَاسَتِهِ، وَ أَضْمَرَ أَنْ يَسُومَنِي الْمَكْرُوهَ، وَ
 يُجَرَّ عَنِّي زُعَاقَ مَرَارَتِهِ. فَنَظَرْتُ - يَا إِلَهِي - إِلَى
 ضَعْفِي عَنِ احْتِمَالِ الْفَوَاحِشِ، وَ عَجَزِي عَنِ الْإِنْتِصَارِ
 مِمَّنْ قَصَدَنِي بِمُحَارَبَتِهِ، وَ وَحْدَتِي فِي كَثِيرِ عَدَدٍ مَنْ
 نَاوَانِي، وَ أَرَصَدَ لِي بِالْبَلَاءِ فِيمَا لَمْ أَعْمَلْ فِيهِ فِكْرِي.
 فَابْتَدَأْتَنِي بِنَصْرِكَ، وَ شَدَّدْتَ أَرْزِي بِقُوَّتِكَ، ثُمَّ فَلَلْتَ لِي
 حَدَّهُ، وَ صَيَّرْتَهُ مِنْ بَعْدِ جَمْعٍ عَدِيدٍ وَحْدَهُ، وَ أَعْلَيْتَ
 كَعْبِي عَلَيْهِ، وَ جَعَلْتَ مَا سَدَّدَهُ مَرْدُودًا عَلَيْهِ، فَרَدَدْتَهُ لَمْ
 يَشْفَ غَيْظُهُ، وَ لَمْ يَسْكُنْ غَلِيلُهُ، قَدْ عَضَّ عَلَى شَوَاهُ وَ
 أَدْبَرَ مُوَلِّيَا قَدْ أَخْلَفَتْ سَرَائِيَاهُ. وَ كَمْ مِنْ بَاغٍ بَغَانِي

بِمَكَائِدِهِ، وَ نَصَبَ لِي شَرَكَ مَصَائِدِهِ، وَ وَكَّلَ بِي تَفَقُّدَ رِعَايَتِهِ،

xəncərinin ucunu mənim əleyhimə itiləmiş, nizəsinin başını mənə hücum üçün sür'ətləndir-mişdir, öldürücü zəhərləri içkilərimə qatmış, mənə öz oxlarına hədəf qərar vermişdir, mənə pusmaqdan gözlərini yummamışdır, mənə zərər yetirməyi qəsd etmişdir, mənə acı suyunu daddır-mağı istədir, lakin Sən-ey mənmi Rəbbim-acizli-yimi, zəifliyim, ağır yükləri daşımağımı, mənə əziyyət etməyi qəsd edəndən intiqam almağımdayı çarəsizliyimi, mənə qarşı düşmənçilikdə topla-şan çoxlarının önündə təkliyimi, pusqumda oturub onlardan xəbərsiz olduğumu nəzərə aldın, sonra mənə yardım etməyə başladın, arxamı qüdrə-tinlə möhkəmlətdin, sonra onun hiddətini sındır-dın, çoxlu adamların arasında ikən yalqız qoydun, mənə ona qalib etdin, mənə qarşı tuşladığı oxu onun öz tərəfinə qaytardın, qəzəbi soyumadan, düş-mənçiliyinin odu sönməmiş onu qaytardın, barmaq-larının başını dişləri ilə çeynədi, ordusu dağıldı, nə çox hiylələri ilə barəmdə zülm edən, ov tələlərini mənə üçün açmış, himmətini mənə nəzər altında saxlamağa göstərmiş,

وَ أَضْبَأَ إِلَيَّ إِضْبَاءَ السَّبْعِ لِطَرِيدَتِهِ انْتِظَارًا لَانْتِهَازِ الْفُرْصَةِ لِفَرِيستِهِ، وَهُوَ يُظْهِرُ لِي بِشَاشَةِ الْمَلَقِ، وَ يَنْظُرُنِي عَلَى شِدَّةِ الْحَقِّ فَلَمَّا رَأَيْتَ - يَا إِلَهِي تَبَارَكْتَ وَ تَعَالَيْتَ - دَغَلَ سَرِيرَتِهِ، وَ قُبَحَ مَا انْطَوَى عَلَيْهِ، أَرْكَسْتُهُ لِأَمِّ رَأْسِهِ فِي زُبَيْتِهِ، وَ رَدَدْتُهُ فِي مَهْوِي حُفْرَتِهِ، فَانْقَمَعَ بَعْدَ اسْتِطَالَتِهِ ذَلِيلًا فِي رَبْقِ حِبَالَتِهِ الَّتِي كَانَ يُقَدِّرُ أَنْ

يَرَانِي فِيهَا، وَ قَدْ كَادَ أَنْ يَحُلَّ بِي لَوْ لَا رَحْمَتُكَ مَا حَلَ
بِسَاحَتِهِ. وَ كَمْ مِنْ حَاسِدٍ قَدْ شَرَقَ بِي بِغُصَّتِهِ، وَ شَجِيَ
مَنِّي بِغَيْظِهِ، وَ سَلَفَنِي بِحَدِّ لِسَانِهِ، وَ وَحَرَنِي بِقُرْبِ
عُيُوبِهِ، وَ جَعَلَ عِرْضِي غَرَضًا لِمَرَامِيهِ، وَ قَلَدَنِي خِلَالًا
لَمْ تَزَلْ فِيهِ، وَ وَحَرَنِي بِكَيْدِهِ، وَ قَصَدَنِي بِمَكِيدَتِهِ نَادِيُنْكَ
- يَا إِلَهِي - مُسْتَعِيثًا بِكَ، وَ اثِقَا بِسُرْعَةِ إِجَابَتِكَ، عَالِمًا أَنَّهُ
لَا يُضْطَهُدُّ مَنْ أَوَى إِلَى ظِلِّ كَنَفِكَ، وَلَا يَفْرُعُ مَنْ لَجَأَ
إِلَى مَعْقِلِ انْتِصَارِكَ، فَحَصَّنْتَنِي مِنْ بَاسِهِ بِقُدْرَتِكَ. وَ كَمْ
مِنْ سَحَائِبٍ مَكْرُوهٍ جَلَّتْهَا عَنِّي،

ovunun pusqusunda duran ovçu kimi mənim
pusqumda oturmuşdur, halbuki mənmi üzümə gülür,
ikiüzlülük göstərirdi, şiddətli qəzəblə məni didirdi və
Sən-ey mənim Rəbbim-uca və ulusan, onun batini
çirkinliyini gördün, onu ov etmək istədiyi xəndəyə atdın,
qurduğu meydana sürük-lədin, tüğyanından sonra
zəlicəsinə məni atacağı tələyə düşdü, və əgər Sənin
rəhmətin olmasaydı az qalmışdı ki, onun başına gələn
mənim başıma gəlsin. Nə çox həsəd aparanlar ki, mənə
görə qəm boğazını tutmuş, qəzəbinin şiddəti sümük kimi
boğazında ilişmiş, dilinin iynəsi ilə məni sancdı, daim
özündə olan işlərə mənə bağladı, hiylə edərək mənə
hücum etdi, məkri ilə məni qsd etdi və o zaman-ey mənim
Rəbbim– məndə fəryad edib onu diləyərək Səni səslədim,
duamın sür'ətlə qəbul edilməsinə yəqinin var idi, bilirdim
ki, himayət sayənə girən zülm görməz, intiqam pəna-hına
gələnin qorxusu olmaz, və Sən öz qüdrətinlə məni onun
şərrindən saxladın.

وَ سَحَائِبٍ نِعَمٍ أَمْطَرَتْهَا عَلَيَّ، وَ جَدَاوِلِ رَحْمَةٍ
نَشَرَتْهَا، وَ عَافِيَةٍ أَلْبَسَتْهَا، وَ أَعْيُنِ أَحْدَاثٍ طَمَسَتْهَا، وَ

غَوَاشِي كُرْبَاتٍ كَشَفْتَهَا. وَ كَمْ مِنْ ظَنٍّ حَسَنٍ حَقَّقْتَ، وَ
 عَدَمَ جَبَرْتَ، وَ صَرَعَةَ أَنْعَشْتَ، وَ مَسْكَنَةً حَوَّلْتَ. كُلُّ
 ذَلِكَ إِنْعَامًا وَ تَطَوُّلاً مِنْكَ، وَ فِي جَمِيعِهِ أَنْهَمَاكَ مِنْي عَلَى
 مَعَاصِيكَ، لَمْ تَمْنَعَكَ إِسَاءَتِي عَنْ إِيْتِمَامِ إِحْسَانِكَ، وَ لَا
 حَجَرَنِي ذَلِكَ عَنْ ارْتِكَابِ مَسَاخِطِكَ، لَا تُسْأَلُ عَمَّا تَفْعَلُ.
 وَ لَقَدْ سُئِلْتَ فَأَعْطَيْتَ، وَ لَمْ تُسْأَلْ فَأَبْتَدَأْتَ، وَ اسْتُمِيعَ
 فَضْلُكَ فَمَا أَكْذَيْتَ، أَبَيْتَ - يَا مَوْلَايَ - إِلَّا إِحْسَانًا وَ
 اِمْتِنَانًا وَ تَطَوُّلاً وَ إِنْعَامًا، وَ أَبَيْتُ إِلَّا تَقَحُّمًا لِحُرُمَاتِكَ،
 وَ تَعَدِّيًا لِحُدُودِكَ، وَ غَفْلَةً عَنْ وَعِيدِكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ - إِلَهِي -
 مِنْ مُقْتَدِرٍ لَا يُغْلَبُ، وَ ذِي أَنْأَةٍ لَا يَعْجَلُ. هَذَا مَقَامٌ مِنْ
 اعْتَرَفَ بِسُبُوحِ النِّعَمِ،

Nə çox bəlalar buludlarını məndən sovuş-durdun,
 üzərimə nə'mət yağışı yağdırdın, nə çox rəhmət arxaları
 axıtdın, mənə salamatlıq libası geyindirdin, müsibətlər
 çeşmələrini qurutdun, qəm pərdələrini uzaqlaşdırdın. Nə
 çox yaxşı gümanım ki, həqiqətə çevirdin, yoxsulluğumu
 ara-dan apardın, yıxılmaqdan qurtardın, çarəsizli-yimə
 çarə qıldın, bütün bunlar ən'amından lüt-fündən idi, və
 bütün bu hallarda mən günah içrə çabalayırdım, lakin
 mənim pis əməlli olmağım Səni ehsanını
 kamilləşdirməkdən saxladı, bu ehsanın Sənin qəzəbinə tuş
 olmağımın qarşısını almadı, gördüyün iş barəsində
 sorğu-suala tutul-mazsan, həqiqətən də Səndən istənildi,
 əta etdin, istəməzdən öncə bəxşiş etməyə başladın,
 lüt-fündən istənildi və əskiltmədin, Sən, ey mənim ixtiyar
 sahibim, ehsandan, ən'am verib lütf gös-tərməkdən savayı
 hər şeydən çəkindir, mən də haram etdiklərinə
 batmaqdan, sərhədlərindən təcə-vüz etməkdən,
 qorxutmaqdan xəbərsizlikdən savayı hər şeydən geri
 oturdum, belə olduqda həmd yalnız Sənə məxsusdur, ey

mənim Rəbbim: qüdrətlisən məğlubedilməzsən, möhlət verərək tələsmirsən.

وَقَابَلَهَا بِالْإِقْصِيرِ، وَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ بِالتَّضْيِيعِ. اللَّهُمَّ
فَإِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالْمُحَمَّدِيَّةِ الرَّفِيعَةِ، وَ الْعُلُويَّةِ الْبَيَضَاءِ،
وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهِمَا أَنْ تُعِيدَنِي مِنْ شَرِّ كَذَا وَ كَذَا، فَإِنَّ
ذَلِكَ لَا يَضِيقُ عَلَيْكَ فِي وَجْدِكَ، وَ لَا يَتَكَادَى فِي قُدْرَتِكَ
وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ فَهَبْ لِي - يَا إِلَهِي - مِنْ
رَحْمَتِكَ وَ دَوَامِ تَوْفِيقِكَ مَا آتَخِذُهُ سُلْمًا أَعْرِجْ بِهِ إِلَيَّ
رِضْوَانِكَ، وَ أَمِنْ بِهِ مِنْ عِقَابِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

Bu ne'mətlərinin bolluğuna e'tiraf edib onu təqsirlə qarşılayan, öz barəsində bütün işlərini zay etməsinə şəhadət edən məqamıdır.

Ey mənim Rəbbim, bəyənilmiş, uca aydın ələvi vilayəti vasitəsi ilə Sənə yaxınlaşıram, o iki-sinin vasitəsi ilə Sənə sarı üz gətirirəm ki, mənə-fülankəsin şərrindən pənah ver, çünki bu pənah verməkliyin sərvət önündə Səni çətinliyinə salmaz, qüdrətin qarşısında zəhmətə düşməzsən, Sən, hər şeyə qadirsən. Belə isə rəhm edib davam etdirdikdən sonra öz yanında elə bir bəhrə nəsib et ki, onu Sənin razılıbına yetməyə nərdivan qərar verim, onun səbəbiylə cəzadan amanda qalım, ey rəhm edənlərin rəhm edəni!

(50)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الرَّهْبَةِ:
اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَنِي سَوِيًّا، وَ رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا، وَ رَزَقْتَنِي
مَكْفِيًّا اللَّهُمَّ إِنِّي وَجَدْتُ فِيمَا أُنْزِلَتْ مِنْ كِتَابِكَ، وَ بَشَّرْتُ
بِهِ عِبَادَكَ أَنْ قُلْتُ:

50-ci dua:

O Həzrətin Allahdan qorxmasında etdiyi duası:

İlahi, Sən məni səliq xəliq etdin, uşaq ikən bəslədin, ruzimə zəmin oldun. İlahi, mən nazil edib bəndələrinə onda müəddə verdiyin kitabında tapdım ki, belə buyurmusan:

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا، وَ قَدْ تَقَدَّمَ مِنِّي مَا قَدْ عَلِمْتَ وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، فَيَا سَوَاأَنَا مِمَّا أَحْصَاهُ عَلَيَّ كِتَابُكَ فَلَوْ لَا الْمَوَاقِفُ الَّتِي أُؤَمِّلُ مِنْ عَفْوِكَ الَّذِي شَمِلَ كُلَّ شَيْءٍ لَأَلْقَيْتُ بِيَدِي، وَ لَوْ أَنَّ أَحَدًا اسْتَطَاعَ الْهَرَبَ مِنْ رَبِّهِ لَكُنْتُ أَنَا أَحَقُّ بِالْهَرَبِ مِنْكَ، وَ أَنْتَ لَا تَخْفَى عَلَيْكَ خَافِيَةٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ إِلَّا أَتَيْتَ بِهَا، وَ كَفَى بِكَ جَازِيَا، وَ كَفَى بِكَ حَسِيبَا. اللَّهُمَّ إِنَّكَ طَالِبِي إِنْ أَنَا هَرَبْتُ، وَ مُدْرِكِي إِنْ أَنَا فَرَرْتُ، فَهَذَا أَنَا ذَا بَيْنَ يَدَيْكَ خَاضِعٌ ذَلِيلٌ رَاغِمٌ، إِنْ تُعَذِّبْنِي فَإِنِّي لِذَلِكَ أَهْلٌ، وَ هُوَ - يَا رَبِّ - مِنْكَ عَذْلٌ، وَ إِنْ تَعْفُ عَنِّي فَقَدِيمَا شَمَلَنِي عَفْوُكَ، وَ أَلْبَسْتَنِي عَافِيَتَكَ. فَاسْأَلُكَ - اللَّهُمَّ - بِالْمَخْزُونِ مِنْ أَسْمَائِكَ، وَ بِمَا وَارَتْهُ الْحُجُبُ مِنْ بَهَائِكَ، إِلَّا رَحِمْتَ هَذِهِ النَّفْسَ الْجَزُوعَةَ، وَ هَذِهِ الرِّمَّةَ الْهَلُوعَةَ،

«Ey öz nəfslərin zülm edən bəndələrim, Allahın rəhmətindən mə'yus olmayın, Allah bütün günahlarınızı bağışlayar» və məndən elə işlər baş vermişdir ki, Sən onları bilir, məndən daha ağahsan, əməl dəftərimdə qeyd edilən bu rüsvayçı-lığımıza görə vay halıma, əgər geniş

bəxşişinə ümid bəslədiyim dayanacaqlar olmasaydı, rəhmə-tindən tamamilə naümid olardım, əgər kimsə Səndən qaça bilsəydi, qaçmağa mən daha üstün idim, göylərdə və yerdə bir şey Səndən gizli deyildir, hər şeyi bir yerə yığacaqsan, cəzan necə də güclü-dür, hər bir mühasibdən ehtiyacsızsan. İlahi, əgər qaçsam məni tələb edəcəksən, fərari olsam tapacaqsan, belə olduqda artıq indi mənəm ki, Sənin dərgahında zəlil, təslim, başı aşağıyam, əgər əzab etsən ona layiqəm, və o Sənin tərəfindən – ey mənim Rəbbim – ədalətin özüdür, əgər əfv etsən, əfvün elə qədimdən də mənim halıma şamil olmuşdu, mənə salamatlıq libası geyindirmisən. Ey mənim Rəbbim, Səni xəzinəndə olan adlarına, pərdə arxasında qoyduğun cəlalına and verirəm ki,

الَّتِي لَا تَسْتَطِيعُ حَرَّ شَمْسِكَ، فَكَيْفَ تَسْتَطِيعُ حَرَّ
نَارِكَ؟ وَ الَّتِي لَا تَسْتَطِيعُ صَوْتَ رَعْدِكَ، فَكَيْفَ تَسْتَطِيعُ
صَوْتَ غَضَبِكَ؟ فَارْحَمْنِي - اللَّهُمَّ - فَإِنِّي أَمْرٌ حَقِيرٌ، وَ
خَطَرِي يَسِيرٌ، وَ لَيْسَ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ، وَ لَوْ أَنَّ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ لَسَأَلْتُكَ الصَّبْرَ
عَلَيْهِ، وَ أَحَبَبْتُ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ لَكَ، وَ لَكِنْ سُلْطَانُكَ -
اللَّهُمَّ - أَعْظَمُ، وَ مُلْكُكَ أَدْوَمُ مِنْ أَنْ تَزِيدَ فِيهِ طَاعَهُ
الْمُطِيعِينَ، أَوْ تَنْقُصَ مِنْهُ مَعْصِيَةُ الْمُذْنِبِينَ. فَارْحَمْنِي يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَ تَجَاوَزْ عَنِّي يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ،
وَ تُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

bu tabsız vücuda günəşinə dözməyi bir ovuc sümüyə rəhm et, Cəhənnəm oduna nə cür dözə bilərəm! Bu taqətsiz bəndə qəzəbinin deyil, hətta ildırımının səsinə eşitməkdə taqətsizdir!

Belə olduqda ey mənim Rəbbim, mənə rəhm et, çünki zəlil bir kimsəyəm, dəyərsizəm, əzabım bir şey deyil ki, səltənətində zərrə də artırma bilsin, əgər əzab olunmağım səltənətində, padşahlığında bir şey artırmaqdan daha ucadır, yaxud günah-karları üsyanı ondan nəyi isə əskiltsin, belə isə ey rəhm edənlərin rəhm edəni, mənə rəhm et, ey cəlal və kəramət sahibi, məni əfv et, ey tövbələri qəbul edən, mehriban olan tövbəmi qəbul et!

(51)

و كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّضَرُّعِ وَ
الِاسْتِكَانَةِ:

إِلَهِي أَحْمَدُكَ وَ أَنْتَ لِلْحَمْدِ أَهْلٌ عَلَى حُسْنِ صَنِيعِكَ
إِلَيَّ، وَ سُبُوحُ نِعْمَائِكَ عَلَيَّ، وَ جَزِيلُ عَطَائِكَ عِنْدِي،

51-ci dua:

O Həzrətin təzərrö' etməsi

İlahi, Sənə həmd edirəm – Sən həmdə layiqsən – mənə etdiyin yaxşılığa, ne'mətlərinin bolluğuna, böyük bəxşisinə,

وَ عَلَى مَا فَضَّلْتَنِي بِهِ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَ أَسْبَغْتَ عَلَيَّ مِنْ
نِعْمَتِكَ، فَقَدْ اصْطَنَعْتُ عِنْدِي مَا يَعْجِزُ عَنْهُ شُكْرِي. وَ لَوْ
لَا إِحْسَانُكَ إِلَيَّ وَ سُبُوحُ نِعْمَائِكَ عَلَيَّ مَا بَلَغْتُ إِحْرَارَ
حَظِّي، وَ لَا إِصْلَاحَ نَفْسِي، وَ لَكِنَّكَ ابْتَدَأْتَنِي بِالْإِحْسَانِ،
وَ رَزَقْتَنِي فِي أُمُورِي كُلِّهَا الْكَفَايَةَ، وَ صَرَفْتَ عَنِّي جَهْدَ
الْبَلَاءِ، وَ مَنَعْتَ مِنِّي مَحْذُورَ الْقَضَاءِ. إِلَهِي فَكَمْ مِنْ بَلَاءٍ
جَاهِدٍ قَدْ صَرَفْتَ عَنِّي، وَ كَمْ مِنْ نِعْمَةٍ سَابِغَةٍ أَقَرَّرْتَ بِهَا
عَيْنِي، وَ كَمْ مِنْ صَنِيعَةٍ كَرِيمَةٍ لَكَ عِنْدِي أَنْتَ الَّذِي

أَجَبْتَ عِنْدَ الْاضْطِرَارِ دَعْوَتِي، وَ أَقَلْتَ عِنْدَ الْعِثَارِ
 زَلَّتِي، وَ أَخَذْتَ لِي مِنَ الْأَعْدَاءِ بَظْلَامَتِي. إِلَهِي مَا
 وَجَدْتُكَ بِخِيَلَا حِينَ سَأَلْتُكَ، وَلَا مُنْقِضًا حِينَ أَرَدْتُكَ، بَلْ
 وَجَدْتُكَ لِذُعَائِي سَامِعًا، وَ لِمَطَالِبِي مُعْطِيًا، وَ وَجَدْتُ
 نِعْمَاكَ عَلَيَّ سَابِغَةً فِي كُلِّ شَأْنٍ مِنْ شَأْنِي وَ
 كُلِّ زَمَانٍ مِنْ زَمَانِي، فَأَنْتَ عِنْدِي مَحْمُودٌ، وَ صَنِيعُكَ
 لَدَيَّ مَبْرُورٌ

üstünlük bəxş etdiyin rəhmətinə, çünki o qədər
 ne'mət bəxş etdin ki, şükr edə bilirəm, əgər mənə qarşı
 lütfün, ehsan və y

axşılıqlarının kamalı arada olmasaydı, heç vaxt özümü
 islah edib bəhrəmə nail ola bilməzdim, mənə yaxşılığı Sən
 başladın, bütün işlərimdə kifayət etməyini Sən ruzi etdin,
 məndən əzab-əziyyəti sovuşdurdun, dəhşətli qəzanı
 məndən kənar etdin.

İlahi! Nə çox bol ne'mət gördün ki, onunla gözümlü
 nurlandırdın! Nə çox yaxşılıqları lütf etdin!

xətinlik halımda duamı icabət edən Sən idin, xəta
 zamanı günahımdan keçdin, düşmənlərdən haqqımı aldın.

İlahi, dərgahına gədəliyə gəldikdə Səndə xəsislik
 görmədim, Səni qəsd etdikdə məni rədd edən görmədim,
 hətta Səni duamı eşidən, istəklərimi əta edən tapdım,
 bütün hallarda və bütün vaxtlarda mənə olan ne'mətlərini
 kamil gördüm, Sən mənim yanımda ucasan, yanımda olan
 ehsanın gözəldir,

تَحْمَدُكَ نَفْسِي وَلِسَانِي وَعَقْلِي، حَمْدًا يَبْلُغُ الْوَفَاءَ
 وَحَقِيقَةَ الشُّكْرِ، حَمْدًا يَكُونُ مَبْلَغَ رِضَاكَ عَنِّي، فَجَنِّبْنِي
 مِنْ سَخَطِكَ. يَا كَهْفِي حِينَ تُعَيِّنِي الْمَذَاهِبُ وَيَا مُقِيلِي
 عَثْرَتِي، فَلَوْ لَاسْتَرُكْتُ عَوْرَتِي لَكُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحِينَ،

وَيَا مُؤَيِّدِي النَّصْرِ، فَلَوْلَا نَصْرُكَ إِنِّي لَكُنْتُ مِنَ
 الْمَغْلُوبِينَ، وَيَا مَنْ وَضَعْتَ لَهُ الْمُلُوكُ نِيرَ الْمَذَلَّةِ عَلَى
 أَعْنَاقِهَا، فَهُمْ مِنْ سَطَوَاتِهِ خَائِفُونَ، وَيَا أَهْلَ التَّقْوَى، وَيَا
 مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، أَسْأَلُكَ أَنْ تَغْفِرَ عَنِّي، وَتَغْفِرَ لِي
 فَلَسْتُ بِرَبِّئًا فَأَعْتَذِرُ، وَلَا بِذِي قُوَّةٍ فَأَنْتَصِرُ، وَلَا مَفَرٍّ لِي
 فَافِرٌ. وَأَسْتَغِيثُكَ عَثْرَاتِي، وَأَتَتَصَلَّى إِلَيْكَ مِنْ ذُنُوبِي الَّتِي
 قَدْ أَوْبَقْتَنِي، وَأَحَاطَتْ بِي فَأَهْلَكْتَنِي، مِنْهَا فَرَرْتُ إِلَيْكَ
 رَبِّ تَائِبًا فَتُبَّ عَلَيَّ، مُتَعَوِّذًا فَأَعِزَّنِي، مُسْتَجِيرًا فَلَا
 تَخْذُلْنِي، سَائِلًا فَلَا تَحْرِمْنِي مُعْتَصِمًا فَلَا تُسَلِّمْنِي، دَاعِيًا
 فَلَا تَرُدَّنِي خَائِبًا. دَعَوْتُكَ يَا رَبِّ مِسْكِينًا، مُسْتَكِينًا، مُشْفِقًا،

şükrünün dərinliyinə yetən bir həmd-səna, belə isə
 mənə öz qəzəbindən nıcat ver, ey yollar məni yararkən
 pənah yerim, ey xətarımı əfv edən, əgər eyblərimi
 örtməyin olmasaydı rüsvay olan-lardan olardım,
 padşahlar önündə boyunlarına zillət içindədirlər, ey itaətə
 layiq olan, ey

gözəl adlara sahib olan, Səndən məni əfv etməyini,
 bağışlamağın diləyirəm, çünki günahdan pak deyiləm ki,
 üzrüm olsun, qüdrətli deyiləm ki, qalib olum, qaça biləcək
 bir yoxdur, Səndən pisliklərimə göz yummağın istəyirəm,
 və məni əhatə edib bəlaya düçar edərək həlakətimə səbəb
 olan günahlarıma görə üzr istəyirəm, mən tövbə edərək
 günahlarımdan Sənə sarı üz gətirmişəm, belə isə tövbəmi
 qəbul et, Sənə pənah gətirmişəm, belə isə pənah ver,
 Səndən kömək istəyirəm, belə isə yardım əlini məndən
 əsirgəmə, dərğahının dilənçisiyəm, belə isə məni məhrum
 etmə, əlim ətəyinə sarı uzatmışam, belə isə özbaşına
 buraxma, dua edənəm, belə isə ümitsiz etmə. Ey mənim
 Rəbbim, mən səni dərğahına miskin, qorxan, vəhşət icrə,
 şövqlə, yoxsul

خَائِفًا، وَجَلًّا، فَقِيرًا، مُضْطَرًّا إِلَيْكَ. أَشْكُو إِلَيْكَ يَا إِلَهِي
 ضَعُفَ نَفْسِي عَنِ الْمُسَارَعَةِ فِيمَا وَعَدْتَهُ أَوْلِيَاءَكَ،
 وَالْمُجَانَبَةَ عَمَّا حَذَرْتَهُ أَعْدَاءَكَ، وَكَثْرَةَ هُمُومِي،
 وَوَسْوَسةَ نَفْسِي. إِلَهِي لَمْ تَفْضَحْنِي بِسِرِّي، وَلَمْ
 تُهْلِكْنِي بِجَرِيرَتِي، أَدْعُوكَ فَتَجِيبْنِي وَ إِنْ كُنْتُ بَطِيئًا حِينَ
 تَدْعُونِي، وَ أَسْأَلُكَ كُلَّمَا شِئْتُ مِنْ حَوَائِجِي، وَحَيْثُ مَا
 كُنْتُ وَضَعْتُ عِنْدَكَ سِرِّي، فَلَا أَدْعُو سِوَاكَ، وَلَا أَرْجُو
 غَيْرَكَ لَيْلِيكَ لَنَبِيكَ، نَسْمَعُ مَنْ شَكَا إِلَيْكَ، وَ تُلْقَى مَنْ تَوَكَّلَ
 عَلَيْكَ، وَ تُخَلِّصُ مَنْ اعْتَصَمَ بِكَ، وَ تُفَرِّجُ عَمَّنْ لَادَ بِكَ.
 لَهِي فَلَا تَحْرِمْنِي خَيْرَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى لِقَلَّةِ شُكْرِي،
 وَ اغْفِرْ لِي مَا تَعَلَّمُ مِنْ ذُنُوبِي ِنْ تُعَذِّبْ فَأَنَا الظَّالِمُ
 الْمُفْرِطُ الْمُضِيعُ الْآثِمُ الْمُقْصِرُ الْمُضْجَعُ الْمُغْفَلُ حَظْ
 نَفْسِي، وَ إِنْ تَغْفِرْ فَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

və çarəsiz-halda çağırıdım, ey mənim Rəbbim, nəfsimin
 zəifliyindən dostlarına və'd etdiyin şeylərdə irəli keçə
 bilmərəm, düşmənlərini qorxutduğun işlərdən
 uzaqlaşmağı bacarıram, Sən qəm-qüssənin çoxluğundan,
 nəfsin vəsvəsəsindən şikayət edirəm.

İlahi, məni pis niyyətimə görə rüsvay etmədin,
 günahım ucbatından həlak etmədin, Səni çağırı-ram və
 Sənə mənə cavab verərsən, halbuki Sən məni səslədikdə
 Sənə cavab verməkdə səhənkaram və bütün hacətlərimi
 Səndən istəyirəm, hər yerdə olsam sirrimi Sənin yanında
 qoyuram, Səndən başqasını çağırıram, Səndən başqa
 kimsəyə ümidvar deyiləm, ləbbeyk, ləbbeyk, Sən
 dərgahına şikayət edənin sözünü eşidirsən, Sənə e'timad
 edəne üz döndərirsən, rəhmət damənindən yapışanı xilas
 edirsən, Sənə pənah gətirənin qəmini dağı-dırsan, İlahi,

şükürümün azlığına görə məni dünya və axirət xeyrindən məhrum etmə, bildiyim günahlarımı əfv et, əgər mənə əzab versən mən zülmü özünə rəva görən, sərhədindən kənara ayaq qoyan, əmrinə lazımınca itaət etməyənəm, Sənin tərəfindən öz nəсібimi unudanam və əgər məni bağışlasan, Sən rəhm edənlənin rəhm edənisen!

(52)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِلْحَاحِ عَلَى
اللَّهِ تَعَالَى:

يَا اللَّهُ الَّذِي لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ، وَ كَيْفَ يَخْفَى عَلَيْكَ - يَا إِلَهِي - مَا أَنْتَ خَلَقْتَهُ،
وَ كَيْفَ لَا تُخَصِّي مَا أَنْتَ صَنَعْتَهُ، أَوْ كَيْفَ يَغِيبُ عَنْكَ
مَا أَنْتَ تُدَبِّرُهُ، أَوْ كَيْفَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَهْرُبَ مِنْكَ مَنْ لَا
حَيَاةَ لَهُ إِلَّا بِرِزْقِكَ، أَوْ كَيْفَ يَنْجُو مِنْكَ مَنْ لَا مَذْهَبَ لَهُ
فِي غَيْرِ مُلْكِكَ. سُبْحَانَكَ أَخْشَى خَلْقَكَ لَكَ أَعْلَمُهُمْ بِكَ، وَ
أَخْضَعُهُمْ لَكَ أَعْمَلُهُمْ بِطَاعَتِكَ، وَ أَهْوَنُهُمْ عَلَيْكَ مَنْ أَنْتَ
تَرْزُقُهُ وَ هُوَ يَعْبُدُ غَيْرَكَ سُبْحَانَكَ لَا يَنْقُصُ سُلْطَانُكَ مَنْ
أَشْرَكَ بِكَ، وَ كَذَبَ رُسُلَكَ، وَ لَيْسَ يَسْتَطِيعُ مَنْ كَرِهَ
قَضَاءَكَ أَنْ يَرُدَّ أَمْرَكَ، وَ لَا يَمْتَنِعُ مِنْكَ مَنْ كَذَّبَ
بِقُدْرَتِكَ،

52-ci dua:

O Həzrətin Allahdan istədiyi hacətindəki ısrarı

Ey o Allah ki, göylərdə və yerdə heç bir şey Səndən gizli deyildir, ey mənim Rəbbim, Sənin özünün yaratdıqların Səndən nə cür gizli qala bilər?!

Özünün xəlq etdiklərinin sayını nə cür hesablaya bilməzsən?

Tədbiri gördüyün Səndən nə cür örtülü qala bilər? Yaxud yalnız Sənin ruzilə sağ qala bilən Səndən nə cür qaça bilər? Yaxud mülkündən başqa yerdə yeri olmayan nə cür nicat tapa bilər?

Paksan Sən, dərgahında hamıdan çox qorxanlar onların ən alimidir, dərgahında bəndələrindən ən təslim olandır, dərgahında bəndələrindən ən ruzili ruzisi Səndən yetib başaqaşına pərəstiş edəndir, paksan Sən, şə'nin necə də böyükdür! Səltənətin necə də qəhr edəndir!

وَلَا يَفُوتُكَ مَنْ عَبْدَ غَيْرِكَ، وَلَا يُعَمَّرُ فِي الدُّنْيَا مَنْ
كَرِهَ لِقَاءَكَ. سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ شَأْنُكَ، وَ أَفْهَرَ سُلْطَانُكَ،
وَأَشَدَّ قُوَّتَكَ، وَ أَنْفَذَ أَمْرَكَ سُبْحَانَكَ قَضَيْتَ عَلَى جَمِيعِ
خَلْقِكَ الْمَوْتَ: مَنْ وَحَدَكَ وَ مَنْ كَفَرَ بِكَ، وَ كُلُّ ذَائِقِ
الْمَوْتِ، وَ كُلُّ صَائِرِ إِلَيْكَ، فَتَبَارَكْتَ وَ تَعَالَيْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ وَحَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ. أَمَنْتُ بِكَ، وَ صَدَّقْتُ رُسْلَكَ،
وَ قَبِلْتُ كِتَابَكَ، وَ كَفَرْتُ بِكُلِّ مَعْبُودٍ غَيْرِكَ، وَ بَرِئْتُ مِمَّنْ
عَبَدَ سِوَاكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحُ وَ أُمَسِّي مُسْتَقِلًا لِعَمَلِي،
مُعْتَرِفًا بِذَنْبِي، مُقَرًّا بِخَطَايَايَ، أَنَا بِإِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي
ذَلِيلٌ، عَمَلِي أَهْلَكَنِي، وَ هَوَايَ أَرْدَانِي، وَ شَهَوَاتِي
حَرَمْتَنِي. فَاسْأَلْكَ يَا مَوْلَايَ سُؤَالَ مَنْ نَفْسُهُ لَا هِيَةَ لِطَوْلِ
أَمَلِهِ، وَ بَدَنُهُ غَافِلٌ لِسُكُونِ عُرْوَقِهِ، وَ قَلْبُهُ مَفْتُونٌ بِكَثْرَةِ
النِّعَمِ عَلَيْهِ، وَ فِكْرُهُ قَلِيلٌ لِمَا هُوَ صَائِرٌ إِلَيْهِ.

Qüvvətin necə də şiddətlidir! əmrin mütləqdir! paksan, Sən, yaratdıqlarının hamısını ölümə məhkum etmişən!

İstər tohid əhli, yaxud küfrə varan olsun, hamılıqla ölüm şərbətini dadırlar və birdəfəlik Sənə sarı qayıdırlar, paksan, ulu və ucasan, Səndən başqa bir Allah yoxdur, yeganəsən, Sənin şərikin yoxdur, Sənə iman gətirdim və peyğəmbərlərinin təsdiqlədim, kitabını qəbul etdim, Səndən başqa bütün mə'budlara kafir oldum, Səndən başqasına ibadət edənin usandım

İlahi, elə bir halda səhərə çıxıb gündüzümü gecəyə çatdırıram ki, dərgahındakı əməlimi az sayıb, günahlarıma e'tiraf edirəm, xətələri iqrar edirəm, özümə israf etdiyim üçün xaram, əməlim məni məhvə düşər etmişdir, şəhvətim məni məhrum etmişdir, ey mənim ixtiyar sahibim, Səndən hacətim var, atanın, bədəni sağlam olduğu üçün ibadətdən xəbərsiz qalan, ne'mətim çoxluğun-dan qəlbi ləzzət fitnəsinə düşən, görəcəyi işə düşüncəsi az olanın, arzusu ona qalib gələnin, nəfsinin istəyi bəlaya salanın,

سُؤَالَ مَنْ قَدْ غَلَبَ عَلَيْهِ الْأَمَلُ، وَ فَتَنَهُ الْهَوَى، وَ
اسْتَمَكَّنَتْ مِنْهُ الدُّنْيَا، وَ أَظْلَمَ الْأَجَلُ، سُؤَالَ مَنْ اسْتَكْثَرَ
ذُنُوبَهُ، وَ اعْتَرَفَ بِخَطِيئَتِهِ، سُؤَالَ مَنْ لَا رَبَّ لَهُ غَيْرُكَ،
وَ لَا وَلِيَّ لَهُ دُونَكَ، وَ لَا مُنْقِذَ لَهُ مِنْكَ، وَ لَا مَلْجَأَ لَهُ
مِنْكَ، إِلَّا إِلَيْكَ إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ الْوَاجِبِ عَلَى جَمِيعِ
خَلْقِكَ، وَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي أَمَرْتَ رَسُولَكَ أَنْ يُسَبِّحَكَ
بِهِ، وَ بِجَلَالِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ، الَّذِي لَا يَبْلَى وَ لَا يَتَغَيَّرُ، وَ
لَا يَحُولُ وَ لَا يَفْنَى، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
وَ أَنْ تُغْنِيَنِي عَنْ كُلِّ شَيْءٍ بِعِبَادَتِكَ، وَ أَنْ تُسَلِّيَ نَفْسِي
عَنِ الدُّنْيَا بِمَخَافَتِكَ، وَ أَنْ تُثَنِّينِي بِالْكَثِيرِ مِنْ كَرَامَتِكَ
بِرَحْمَتِكَ فَإِلَيْكَ أَفِرُّ، وَ مِنْكَ أَخَافُ، وَ بِكَ أَسْتَغِيثُ، وَ
إِلَيْكَ أَرْجُو، وَ لَكَ أَدْعُو، وَ إِلَيْكَ أَلْجَأُ، وَ بِكَ أَتَّقُ، وَ إِلَيْكَ

أَسْتَعِينُ، وَ بِكَ أُمِنُ، وَ عَلَيْكَ اتَّوَكَّلُ، وَ عَلَى جُودِكَ وَ
كَرَمِكَ أَتَّكِلُ

dünyanın ona əl tapdığı, ölümün başına kölgə saldığı, günahlarını çox bilib xətalарına e'tiraf edən istəyi kimi, Səndən savayı başqa bir Allahı Səndən nicat verəni olamayanın, Səndən Sənə sarı gəlməkdən başqa heç bir pənahı olmayanın istəyi kimi

İlahi, Səndən bütün məxluqata olan haqqına, Peyğəmbərinə onunla Sənə təsbeh deməyinə əmr etdiyin əzəmətli adına, kərim olan zəifləməyən dəyişməyən hamı əvəz olunmayan, fəna olmayan zatına xatir Səndən isətəyirsən ki, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və Öz ibadətinlə məni hər şeydən ehtiyacsız et, Öz qorxunla qəlbimə dünya qəmindən asudəlik ver, Öz rəhmətinlə bol kəramət-lərlə əlimi aç, çünki Sənə sarı gəlirəm, Səndən qorxuram, Səndən fəryad diləyirəm, Sənə ümid bəs-ləyirəm, Səni çağırıram, Sənə pənah gətirirəm, Sənə yəqinim var Səndən yardım istəyirəm, Sənə iman gətirirəm, Sənə arxalanıram, kəriminə və ehsanına e'timad edirəm

(53)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّذَلُّلِ لِلَّهِ عَزَّ
وَ جَلَّ:

رَبِّ أَفْحَمْتَنِي ذُنُوبِي، وَ أَنْقَطَعْتَ مَقَالَتِي، فَلَا حُجَّةَ لِي،
فَأَنَا الْأَسِيرُ بِبِلْيَتِي، الْمُرْتَهَنُ بِعَمَلِي، الْمُتَرَدِّدُ فِي
خَطِيئَتِي، الْمُتَحَيِّرُ عَنْ قَصْدِي، الْمُنْقَطِعُ بِي قَدْ أَوْفَقْتُ
نَفْسِي مَوْقِفَ الْأَذِلَاءِ الْمُذْنِبِينَ، مَوْقِفَ الْأَشْقِيَاءِ الْمُتَجَرِّبِينَ
عَلَيْكَ، الْمُسْتَخَفِّينَ بَوَعْدِكَ سُبْحَانَكَ أَيَّ جُرْأَةٍ اجْتَرَأْتُ
عَلَيْكَ، وَ أَيَّ تَغْرِيرٍ غَرَّرْتُ بِنَفْسِي؟ مَوْلَايَ ارْحَمْ كَبُوتِي

لِحُرٍّ وَجْهِي وَزَلَّةَ قَدَمِي، وَ عُدَّ بِحِلْمِكَ عَلَيَّ جَهْلِي
وَبِإِحْسَانِكَ عَلَيَّ إِسَاءَتِي، فَأَنَا الْمُقَرَّرُ بِذَنْبِي، الْمُعْتَرِفُ
بِخَطِيئَتِي، وَهَذِهِ يَدَيَّ وَ نَاصِيَتِي، أَسْتَكَينُ بِالْقَوَدِ مِنْ
نَفْسِي، أَرْحَمُ شَيْئَتِي، وَ نَفَادَ أَيَّامِي، وَ اقْتِرَابَ أَجَلِي وَ
ضَعْفِي وَ مَسْكَنَتِي وَ قِلَّةَ حِيلَتِي

53-cü dua:

O Həzrətin Allah dərgahına zəliliyini izhar etməsi

İlahi, günahlarım məni söz deməkdən saxla-mış, sözümün ipi qırılmış, belə olduqda pis-liyimə bir dəlil yoxdur, buna görə də öz xətalə-rımın əsiri, əməllərimin girovu, xətada sərgər-dan, məqsəddən ayrı düşmüş, və bütün vücudumla çarəsiz qalmışam, özümü günahkar zəlilərin yüngül sayanların məkanında saxlamışam, paksan Sən, hansı cür'ətlə Sənə qarşı itaətsizliyə qalxdım! Özümü nə cür həlakət səhrasına atdım! Ey mənim ixtiyar sahibim, üz üstə düşənə, və xətalarımə rəhm et, və nadanlığım önündə həlim-liyimə, pis əməllərimə qarşı ehсанına rəftar et, çünki günahlarımə iqrar edib xətalarımə e'tiraf edirəm, bu nəfsimdən qisas üçün ahu-zarla təslim etdiyim başımdır, qocalığıma və ömrümün ötməsinə, ölümümün yaxınlaşmasına, zəifliyimə, acizliyimə, korluğuma, çarəsizliyimə rəhm et.

مَوْلَايَ وَ أَرْحَمَنِي إِذَا انْقَطَعَ مِنَ الدُّنْيَا أَثْرِي، وَ أَمَحَى
مِنَ الْمَخْلُوقِينَ ذِكْرِي، وَ كُنْتُ مِنَ الْمُنْسِيَّينَ كَمَنْ قَدْ نُسِيَ
مَوْلَايَ وَ أَرْحَمَنِي عِنْدَ تَغْيِيرِ صُورَتِي وَ حَالِي إِذَا بَلَى
جَسْمِي، وَ تَفَرَّقَتْ أَعْضَائِي، وَ تَقَطَّعَتْ أَوْصَالِي، يَا
غَفْلَتِي عَمَّا يُرَادُ بِي مَوْلَايَ وَ أَرْحَمَنِي فِي حَشَرِي وَ
نَشْرِي، وَ اجْعَلْ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَعَ أَوْلِيَائِكَ مَوْقِفِي، وَ فِي

أَحِبَّاؤُكَ مَصْدَرِي، وَ فِي جَوَارِكَ مَسْكَنِي، يَا رَبَّ
الْعَالَمِينَ

Ey mənim ixtiyar sahibim, məndən bü dünyada nişanə və iz kəsildikdə, yaratdıqların icrə adım itdikdə, unudulanlar kimi yaddan çıxanda mənə rəhm et.

Ey mənim ixtiyar sahibim, üzüm və halım dəyi-şilib sümüklərim çürüyən, bədən əzələrim biri-birindən ayrılan zaman mənə rəhm et, qarşımdakı hadisələrdən qafil olduğumdan vay halıma! Ey mənim ixtiyar saibim, qəbrdən çıxıb qaldırıl-dığım zaman mənə rəhm et, və o günkü gündə yerimi övliyalarınca, hərəkətimi aşıqlərinlə, məskəni-mi

Öz qonşuluğunda qərar ver, ey aləmlərin Rəbbi.

(54)

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي اسْتِكْشَافِ

الْهُمُومِ:

يَا فَارِجَ الْهَمِّ، وَ كَاشِفَ الْغَمِّ، يَا رَحْمَانَ الدُّنْيَا وَ
الْآخِرَةِ وَ رَحِيمَهُمَا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ
افْرُجْ هَمِّي، وَ اكْشِفْ غَمِّي يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا
مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ،

54-cü dua:

O Həzrətin qəm-qüssələri qovması zamanı etdiyi duası

Ey qüssəni məhv edib qəmi aradan aparan, ey dünyada və axirətdə Rəhman olan, iki dünyada rəhm edən, Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və qəməmi məhv et, qəlbimdəki qüssəni aradan apar,

اغصمني و طهرني، و اذهب ببليتي و اقرأ آية
 الكرسي و المعوذتين و قل هو الله احد، و قل: اللهم اني
 اسألك سؤال من اشتدت فاقته، و ضعفت قوته، و كثرت
 ذنوبه، سؤال من لا يجد لفاقته مغيثا، و لا لضعفه
 مقويا، و لا لذنبه غافرا غيرك، يا ذا الجلال و الإكرام
 أسألك عملا تحب به من عمل به، و يقينا تنفع به من
 استيقن به حق اليقين في نفاذ أمرك اللهم صل على
 محمد و آل محمد، و اقبض على الصديق نفسي، و اقطع
 من الدنيا حاجتي، و اجعل فيما عندك رغبتي شوقا إلى
 لقاءك، و هب لي صدق التوكل عليك أسألك من خير
 كتاب قد خلا، و أعوذ بك من شر كتاب قد خلا، أسألك
 خوف العابدين لك، و عبادة الخاشعين لك، و يقين
 المتوكلين عليك، و توكل المؤمنين عليك

ey yeganə olan, ey vahid, ey ehtiyacsız, ey doğmayan
 və doğulmayan, və Sənin tayın-bərabərin yoxdur, məni
 hifz et, paklıqla bəzə, çətinliyimi aradan apar, (və
 Ayətül-kürsünü, Fələq, Nas, və İxlas surələrini oxu və
 sonra de) – İlahi, Səndən ehtiyacı ağır olanın, gücü zəif
 günahları çox olanın istəyi kimi istəyirəm, ehtiyacına
 Səndən başaq səs verəni olmayanın, zəifliyi üçün Səndən
 başqa bir güc sahibi, müsibətlərinə Səndən savayı
 bağışlayanı olmayanın diləyi kimi, ey cəlal və kəramət
 sahibi, Səndən yerinə yetdikdə xoşladığın əməli, haqq
 yolunda sahib olana fayda verdiyin yəqini istəyirəm İlahi,
 Muhəmməd və onun soyuna salam yetir və canımı sabit
 qədəm olduğum halda al, dünyadan ehtiyacımı kəs,
 rəğbə-timi rəhmətinə qaldır ki, başımda Səninlə görüşmək
 şövqü olsun, mənə Sənə xalisanə təvək-kül etməyi ehsan
 et, Səndən keçmişin ən gözəd aqibətini istəyirəm, keçmişin

ən pis aqibətindən Sənə pənah aparıram, İlahi, Səndən bəndələrin qorxusunu, zəlil olanların ibadətini, təvəkkül edənlərin yəqinini, mö'minlərin təvəkkülünü istəyirəm,

اللَّهُمَّ اجْعَلْ رَغْبَتِي فِي مَسْأَلَتِي مِثْلَ رَغْبَةِ أَوْلِيَائِكَ فِي مَسَائِلِهِمْ، وَ رَهْبَتِي مِثْلَ رَهْبَةِ أَوْلِيَائِكَ، وَ اسْتَعْمَلَنِي فِي مَرْضَاتِكَ عَمَلًا لَا أَتْرُكُ مَعَهُ شَيْئًا مِنْ دِينِكَ مَخَافَةَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ. اللَّهُمَّ هَذِهِ حَاجَتِي فَأَعْظِمْ فِيهَا رَغْبَتِي، وَ أَظْهِرْ فِيهَا عُذْرِي، وَ لَقِّنِّي فِيهَا حُجَّتِي، وَ عَافِ فِيهَا جَسَدِي. اللَّهُمَّ مَنْ أَصْبَحَ لَهُ ثِقَةٌ أَوْ رَجَاءٌ غَيْرُكَ، فَقَدْ أَصْبَحْتُ وَ أَنْتَ ثِقَتِي وَ رَجَائِي فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا، فَاقْضِ لِي بِخَيْرِهَا عَاقِبَةً، وَ نَجِّنِي مِنْ مَضِلَاتِ الْفِتَنِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ الْمُصْطَفَى وَ عَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ.

İlahi gədalığımdakı rəğbət və şövqümü aşiqlərinin gədalıqlarındakı rəğbəti kimi, qorxumu övliyalarının qorxub dinindən heç bir şeyi tərk etməyim.

İlahi, bu mənim hacətimdir, belə isə ona olan rəğbətimi böyəlt, ondakı üzrümü aşkar et, onda cismimə sağlamlıq bəxş et.

Ey mənim Rəbbim, hər kəs Səndən başqasına ümid bəslədiyi halda səhər açarsa-halbuki mən bütün işlərimdə, bütün hallarımda Sənə ümidvar olduğum halda sübh etdim, belə isə mənim üçün sonu hər şeydən xeyrimi olan bir iş müqqəddər et, azdırcı fitnələrdən xilas et, rəhmətinə xatir, ey rəhm edənlərin rəhm edəni, Allahın səlatü səlamı, bərəkəti olsun haqqın göndərdiyi, seyyidimiz Muhəmmədə və onun pak soyuna.

MÜNDƏRİCAT

<u>1-ci dua:</u>	2
<u>O həzrətin hacətindən öncə etdiyi duası.</u>	2
<u>2-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Peyğəmbər (s)-ə göndərdiyi səlatü-salamı.</u>	3
<u>3-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin ərşin hamillərinə və müqərrəb mələklərə rəhmət diləməsi.</u>	3
<u>4-cü dua:</u>	3
<u>O həzrətin Peyğəmbər (s)-ə iman gətirənlərə göndərdiyi sələvatı.</u>	3
<u>5-ci dua:</u>	3
<u>Həzrətin özü və dostları haqqında etdiyi duası.</u>	3
<u>6-cı dua:</u>	3
<u>O Həzrətin səhər və axşam vaxtı etdiyi duası.</u>	3
<u>7-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətə bir çətinlik, bəla üz verdikdə etdiyi duası.</u>	3
<u>8-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin xoşagəlməz əxlaqdan nalayiq işlərdən Allaha pənah aparması.</u>	3
<u>9-cu dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allahdan şövqlə bağışlanmaq diləməsi.</u>	3
<u>10-cu dua:</u>	3
<u>O həzrətin Allaha pənah aparması.</u>	3
<u>11-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin aqibətinin xeyr olması üçün etdiyi duası.</u>	3
<u>12-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin günaha e'tiraf edib haqqa qayıtmasını istəməsi.</u>	3
<u>13-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allahdan istəklərini diləməsi.</u>	3
<u>14-cü dua:</u>	3

<u>O Həzrətin birindən zülm gördükdə etdiyi dua.</u>	3
<u>15-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin xəstəlik, yaxud ona bir bəla üz verdikdə etdiyi duası.</u>	3
<u>16-cı dua:</u>	3
<u>O Həzrətin günahlarından vəsiyyətindən bağışlanmasını diləməsi.</u>	3
<u>17-ci dua:</u>	3
<u>O həzrətin şeytan yad edilib onun düşmənçiliyindən və məkrindən Allaha pənah aparması.</u>	3
<u>18-ci dua:</u>	3
<u>Bir xətərin o Həzrətdən sovuşduğu, yaxud istədiyinin tez hasil olduğu zaman etdiyi duası.</u>	3
<u>19-cu dua:</u>	3
<u>O Həzrətin quraqlıqdan sonra yağış istəməsi.</u>	3
<u>20-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin gözəl əxlaq üçün etdiyi duası.</u>	3
<u>21-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin bir iş nigarən etdikdə, yaxud xətalardan qəmləndikdə etdiyi duası.</u>	3
<u>22-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin çətinlik üz verib işlərində pozuntu yaranan zaman etdiyi duası.</u>	3
<u>23-cü dua:</u>	3
<u>O həzrətin Allahdan salamatlıq və onun şükrünü istədikdə etdiyi duası.</u>	3
<u>24-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin ata-anası üçün etdiyi duası.</u>	3
<u>25-ci dua:</u>	3
<u>O həzrətin övladları üçün etdiyi duası.</u>	3
<u>26-cı dua:</u>	3
<u>O Həzrətin qonşuları, dostları yad edildikdə onlara etdiyi duası.</u>	3
<u>27-ci dua:</u>	3

<u>O Həzrətin sərhədçilər üçün etdiyi duası</u>	3
<u>28-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allaha pənah aparmasındakı duası</u>	3
<u>29-cu dua:</u>	3
<u>O Həzrətin ruzisi azalan zaman etdiyi duası</u>	3
<u>30-cu dua:</u>	3
<u>O Həzrətin borcun ödənilməsində Allahdan istədiyi yardımı</u>	3
<u>31-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allaha tövbə etməsində yardım diləməsi</u>	3
<u>32-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin gecə namazında sonra günahına e'tiraf edərək özü üçün etdiyi duası</u>	3
<u>33-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allahdan xeyir diləməsi</u>	3
<u>34-cü dua:</u>	3
<u>O həzrətin çətinliyə düşüb, yaxud kimi isə çətinlikdə rüsvey olduğunu gördüyü zaman etdiyi duası</u>	3
<u>35-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin dünya sahiblərinə nəzər saldıqda etdiyi duası.</u>	3
<u>36-cı dua:</u>	3
<u>O Həzrətin buluda və ildırma nəzər salıb göy gurulutusunu eşitdikdə etdiyi duası</u>	3
<u>37-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin şükrü yerinə yetirməsində etdiyi təqsirə e'tirafı</u>	3
<u>38-ci dua:</u>	3
<u>O həzrətin məzlumlardan və insanların haqqında səhlənkərliyə yol verdiyində üzr istəməsi və oddan nicat diləməsi</u>	3
<u>39-cu dua:</u>	3
<u>O həzrətin əfv və rəhmət diləməsi</u>	3
<u>40-cı dua:</u>	3

<u>O Həzrətə kimsənin ölüm xəbəri yetdikdə, yaxud</u>	
<u>ölümdən yad olunduğu zaman etdiyi duası</u>	3
<u>41-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin günahlarının örtülməsini və hadisələrdən</u>	
<u>salamatlıq diləməsi</u>	3
<u>42-ci dua:</u>	3
<u>İmam (ə)-ın Qur'anın xətmində etdiyi duası.</u>	3
<u>43-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin təzə Aya baxdığı zaman etdiyi duası</u>	3
<u>44-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Ramazan ayı yetdikdə etdiyi duası</u>	3
<u>45-ci dua:</u>	3
<u>Həzrətin mübarək Ramazan ayı ilə vidalaşması.</u>	3
<u>46-cı dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Fitr bayramında və Cümə günü namazdan</u>	
<u>qayıdarkən qiblə səmtinə durub oxuduğu duası:</u>	3
<u>47-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin ərəfə günündə etdiyi duası</u>	3
<u>48-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Qurban bayramının və Cümənin günündə</u>	
<u>etdiyi duası.</u>	3
<u>49-cu dua:</u>	3
<u>O Həzrətin düşmənlərin hiylələrinin qaytarılıb</u>	
<u>əziyyətlərinin qaytarılmasında etdiyi duası:</u>	3
<u>50-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allahdan qorxmasında etdiyi duası:</u>	3
<u>51-ci dua:</u>	3
<u>O Həzrətin təzərrö' etməsi</u>	3
<u>52-ci dua:</u>	3
<u>Həzrətin Allahdan istədiyi hacətindəki ısrarı</u>	3
<u>53-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin Allah dərgahına zəliliyini izhar etməsi</u>	3
<u>54-cü dua:</u>	3
<u>O Həzrətin qəm-qüssələri qovması zamanı etdiyi duası</u>	3

